

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ІВАНА ПУЛЮЯ

На правах рукопису

ПАНУХНИК ЯНА ГЕННАДІЇВНА

УДК 65.011.1:352.075

**МОДЕРНІЗАЦІЯ ТЕХНОЛОГІЙ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ У
МУНІЦИПАЛЬНІЙ ЕКОНОМІЧНІЙ СИСТЕМІ**

Спеціальність: 08.00.04 – Економіка та управління підприємствами
(за видами економічної діяльності)

Дисертація
на здобуття наукового ступеня
кандидата економічних наук

Науковий керівник:
д. н. держ. упр., професор
Рудакевич Марія Іванівна

Тернопіль – 2015

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-КОНЦЕПТУАЛЬНІ ЗАСАДИ МОДЕРНІЗАЦІЇ ТЕХНОЛОГІЙ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ У МУНІЦИПАЛЬНІЙ ЕКОНОМІЧНІЙ СИСТЕМІ	12
1.1. Функціонування та розвиток підприємства у муніципальній економічній системі як об'єкт управлінського впливу: теоретичні засади	12
1.2. Об'єктивна необхідність використання технологій управління підприємством у муніципальній економічній системі	28
1.3. Концептуальні підходи до модернізації технологій управління підприємством у муніципальній економічній системі	40
Висновки до розділу 1	50
РОЗДІЛ 2. СИСТЕМНИЙ АНАЛІЗ ТЕХНОЛОГІЙ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВАМИ ПРИЛАДОБУДУВАННЯ У МУНІЦИПАЛЬНІЙ ЕКОНОМІЧНІЙ СИСТЕМІ	52
2.1. Аналіз практики управління підприємствами приладобудування у муніципальній економічній системі.....	52
2.2. Проблема інерційності адміністративного підходу та інституційні бар'єри модернізації технологій управління підприємствами приладобудування у муніципальній економічній системі.....	63
2.3. Оцінювання ефективності управління підприємствами приладобудування у муніципальній економічній системі	89
Висновки до розділу 2	119
Розділ 3. ФОРМУВАННЯ НАПРЯМІВ МОДЕРНІЗАЦІЇ ТЕХНОЛОГІЙ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ У МУНІЦИПАЛЬНІЙ ЕКОНОМІЧНІЙ СИСТЕМІ	121
3.1. Стратегічний підхід до управління як передумова ідентифікації векторів модернізації технологій управління підприємством у муніципальній економічній системі	121
3.2. Удосконалення використання технологій ситуаційного управління підприємством у муніципальній економічній системі	132
3.3. Соціально відповідальна діяльність як інструмент модернізації технологій управління підприємством у муніципальній економічній системі.....	147
Висновки до розділу 3	156
ВИСНОВКИ	159
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	163
ДОДАТКИ	190

ВСТУП

Актуальність теми дослідження. Успішний розвиток українських підприємств значною мірою залежить від здатності адаптуватися до змін зовнішнього середовища. В умовах проголошеного курсу на децентралізацію української економіки це означає здатність підприємства стати органічним елементом місцевої економічної та соціальної систем. Традиційно підприємство розглядається як об'єкт мікрорівня, проте без урахування економічних особливостей середовища безпосереднього розташування, а саме населеного пункту, з економічною системою якого воно тісно пов'язане. Отримуючи від муніципальної економічної системи земельні, енергетичні, трудові ресурси, соціальну інфраструктуру муніципального утворення, підприємство, як правило, не стає його відповідальним суб'єктом. Ця обставина в нових умовах господарювання обумовлює потребу модернізації управління підприємством, у тому числі використання сучасних технологій, що сприятиме формуванню взаємовигідних економічних і соціальних зв'язків із муніципальною економічною системою та його розвиток як суб'єкта муніципальної економіки.

Питанням управління розвитком підприємств присвячені праці таких вітчизняних та зарубіжних вчених, як: Г. Азоєв, В. Александрова, О. Амоша, Б. Андрушків, І. Ансофф, Ю. Бажал, О. Білорус, А. Воронкова, А. Гальчинський, В. Герасимчук, В. Геєць, А. Гречан, П. Друкер, Ф. Котлер, О. Кузьмін, І. Майорова, Г. Мінцберг, І. Піддубний, М. Портер, Дж. Стіглер, А. Чандлер, Дж. О'Шонессі, Р. Фатхутдінов, Л. Федулова, А. Чухно, З. Шершньова та ін. Вагомий внесок у дослідження різних аспектів функціонування муніципальної економічної системи здійснили: Б. Адамов, Б. Андресюк, М. Бутко, В. Василенко, Е. Войцеховський, Б. Генан, Г. Гілберт, М. Долішній, С. Дорогунцов, В. Зотов, О. Кириленко, В. Коломийчук, В. Кравченко, В. Лексін, А. Мельник, Г. Монастирський, М. Рудакевич,

М. Тимошук, Дж. Фрідман, Б. Харісон, А. Чемерис, М. Чумаченко, Ю. Шаров, О. Шмелева, Д. Штраль та інші.

Поряд із цим, у науковій літературі практично відсутні дослідження з урахування впливу чинників муніципальної економічної системи на процес управління підприємством та вибір останнім технологій управління. Вказане обумовило вибір теми, мети й завдань дисертаційного дослідження.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами. Дисертаційна робота виконана відповідно до планів науково-дослідних робіт Тернопільського національного технічного університету імені Івана Пулюя у межах науково-дослідних тем: «Соціально-економічні проблеми теорії і практики розвитку економічних систем» (номер державної реєстрації 0215U000495), де автором як виконавцем теми, запропоновано розглядати підприємство як відкриту економічну систему, яка функціонує в умовах динамічного зовнішнього середовища, посилення конкурентної боротьби, забезпечення виробництва якісної продукції задля задоволення потреб споживачів, значущості участі у вирішенні проблем місцевого значення через соціально відповідальну діяльність, а також «Розробка теоретичних та методичних положень стратегії активізації конкурентного потенціалу національної економіки» (номер державної реєстрації 0114U001310), де автором запропоновано розглядати стратегічне управління як управлінський процес, який уможливорює формування та виконання системи стратегій, векторність яких спрямована на досягнення цілей підприємства, що дозволяє йому збалансувати відносини з зовнішнім середовищем та його елементами, в першу чергу, в межах функціонування муніципальної економічної системи.

Мета і завдання дослідження. Метою дисертаційної роботи є обґрунтування теоретико-концептуальних засад модернізації технологій управління приладобудівним підприємством у муніципальній економічній системі та розроблення наукових рекомендацій щодо їх практичної реалізації.

Реалізація мети зумовила необхідність вирішення таких завдань:

- дослідити теоретичні засади функціонування й розвитку підприємства в муніципальній економічній системі як об'єкту управлінського впливу;
- обґрунтувати об'єктивну необхідність використання сучасних новітніх технологій управління підприємством у муніципальній економічній системі;
- здійснити сутнісну та змістову характеристику теоретико-концептуальних засад модернізації технологій управління підприємством у муніципальній економічній системі;
- виявити причини інерційності адміністративного підходу як інституційного бар'єру модернізації технологій управління підприємством у муніципальній економічній системі;
- систематизувати підходи до модернізації технологій управління підприємством з метою забезпечення їх прив'язки до конкретних сфер його діяльності;
- визначити вектори удосконалення технологій ситуаційного управління підприємством у муніципальній економічній системі;
- розробити модель оцінювання рівня формування напрямів модернізації технологій управління приладобудівним підприємством у муніципальній економічній системі;
- удосконалити мотиваційний механізм соціально відповідальної діяльності приладобудівних підприємств як інструмента модернізації технологій управління в муніципальній економічній системі.

Об'єктом дослідження є процес використання технологій управління приладобудівним підприємством у муніципальній економічній системі.

Предметом дослідження є механізм модернізації технологій управління приладобудівним підприємством у муніципальній економічній системі.

Методи дослідження. Методологічними засадами дисертаційної роботи є фундаментальні положення теорій управління підприємством, місцевого економічного розвитку, муніципального управління; наукові праці вітчизняних і зарубіжних учених із проблем управління розвитком підприємства. У роботі використано такі методи дослідження: *діалектичний метод пізнання* (для

визначення природи підприємства як економічної системи, що розвивається – розділ 1, підрозділ 1.1); *логічний* (для обґрунтування доцільності модернізації технологій управління підприємством – розділ 1, підрозділ 1.2); *системний аналіз* (для дослідження складових розвитку підприємства в муніципальній економічній системі з метою виявлення його тенденцій та чинників, що їх обумовлюють – розділ 1, підрозділ 1.1); *абстрактно-логічний* (для теоретичних узагальнень і формулювання висновків дослідження – розділи 1, 2, 3); *порівняльний аналіз* (для співставлення ефективності управління підприємствами – розділ 2, підрозділ 2.3); *маркетинговий аналіз* (для дослідження муніципальної економічної системи як локального ринку – розділ 2, підрозділ 2.2); *статистичні* (для визначення ефективності управління підприємством – розділ 2, підрозділ 2.3); *економіко-математичні* (для побудови моделі оцінювання рівня формування напрямів модернізації технологій управління підприємством у муніципальній економічній системі – розділ 3, підрозділ 3.2); *експертні* (для оцінювання досвіду модернізації технологій управління підприємством – розділ 2, підрозділ 2.1); *графічний і табличний* (для наочного відображення отриманих результатів дослідження – розділи 1, 2, 3).

Джерелами нормативної, аналітичної та статистичної інформації слугували нормативно-правові акти центральних органів державної влади, органів місцевого самоврядування, матеріали Міністерства економічного розвитку і торгівлі України, Державної служби статистики України, Асоціації міст України, сайти муніципальних утворень, дані підприємств України та дослідження автора.

Наукова новизна одержаних результатів роботи. У дисертації поставлене і комплексно вирішене наукове завдання обґрунтування теоретико-концептуальних засад модернізації технологій управління підприємством у муніципальній економічній системі в умовах ринкової економіки, що розвивається, а також розроблені науково-практичні рекомендації з їх використання. На захист виносяться основні положення дисертації, які мають наукову новизну і є особистим внеском здобувача, зокрема:

уперше:

- запропоновано досліджувати процеси управління підприємством та вибору ним технологій управління з позиції розгляду підприємства як елемента муніципальної економічної системи, що обумовлює: особливості формування ресурсного потенціалу, тактичних і стратегічних орієнтирів, взаємовигідних зв'язків із муніципальною економічною та соціальною системами і, відповідно, – специфіку модернізації технологій управління підприємством у цій системі;

удосконалено:

- мотиваційний механізм соціально відповідальної діяльності приладобудівних підприємств через чітку структуризацію інструментарію, у т.ч.: законодавчої та нормативно-правової бази; нормативно-правових актів галузевого рівня; нормативно-правових актів локального рівня; адміністративних інструментів впливу на роботу приладобудівних підприємств у частині ведення соціально відповідального бізнесу; економічного інструментарію стимулювання соціально орієнтованої діяльності; інформування громадськості, інших суб'єктів господарювання про здійснення соціально відповідальної діяльності; системи менеджменту, яка базується на міжнародних стандартах якості серії ISO; консультаційної та організаційно-методичної допомоги підприємствам у реалізації соціальних і екологічних програм, проектів, заходів. Така структуризація уможливить вилучення з механізму управління елементів, які спричиняють несистемність, непослідовність, хаотичність;

- систему підходів до модернізації технологій управління підприємством, зокрема: стратегічного, синергійного, логістичного, адміністрування та ін., що дозволить модернізувати технології управління підприємством до конкретних сфер його діяльності та адаптацію до умов і особливостей цих сфер;

- модель оцінювання рівня формування можливих напрямів модернізації технологій управління приладобудівним підприємством у муніципальній економічній системі, в основу якої покладено теорію нечітких множин, а отримані за підсумками її використання результати оцінки свідчать про

адекватність моделі та доцільність застосування у практичній діяльності підприємства як активного учасника в системі взаємодії «підприємство – муніципальні утворення»;

дістали подальшого розвитку:

- теоретико-концептуальні засади модернізації технологій управління підприємством у муніципальній економічній системі, зокрема, доповнено: трактування дефініції «муніципальна економічна система», яка позиціонується як сукупність впорядкованих взаємопов'язаних елементів муніципальної економіки (галузі, окремі підприємства, індивідуальні господарства, члени територіальної громади та їх організації, виробничі відносини, навколишнє природне середовище територіального утворення), сукупність яких формує цілісність і забезпечує саморозвиток муніципальної економічної системи в сукупності відтворювальних процесів (трудові ресурси; екологія довкілля; організація муніципального господарства; фізичне й духовне здоров'я населення тощо) завдяки реалізації суб'єктами муніципального утворення управлінських впливів; трактування дефініції «концепція стратегічного управління підприємством у муніципальній економічній системі» через розгляд її як системи основоположних принципів і підходів, які: визначають мету, механізми взаємодії суб'єктів і об'єктів управління підприємством з урахуванням впливу зовнішнього середовища на муніципальну економічну систему та підприємство як економічну систему нижчого рівня. Таке змістове наповнення дефініції сприяє чіткому баченню взаємозв'язку і взаємозалежності стратегічного управління підприємством та зовнішнього середовища, передбачає врахування в системі цілей задоволення муніципальних інтересів;

- підхід до розгляду економічного розвитку підприємства приладобудування як системи, на сповільнення чи прискорення розвитку якої впливають не тільки використовувані підприємством технології ситуаційного управління (можливість, або неможливість їх використання певною мірою визначається ефективністю функціонування економічних сфер та процесів, що впливають на економічний розвиток підприємства), про що свідчать існуючі

підходи, а також наявні інституційні бар'єри, які негативно впливають на вибір приладобудівним підприємством напрямів модернізації технологій управління;

- система пріоритетних напрямів розвитку підприємства як «соціально відповідального суб'єкта»: економічний, соціальний та екологічний. Така система дасть змогу підприємству максимально повно враховувати не тільки можливі загрози діяльності, а й отримувати переваги від участі у житті місцевої громади і вирішенні спільно з нею проблем муніципального рівня.

Практичне значення одержаних результатів дослідження полягає у широких можливостях використання розроблених теоретичних положень, методичних підходів та практичних рекомендацій щодо модернізації технологій управління підприємствами в муніципальній економічній системі, які сприятимуть узгодженню інтересів, цінностей і цілей суб'єктів господарювання та їх взаємодії з органами місцевого самоврядування в контексті розвитку території.

Результати дослідження знайшли впровадження у роботі ПАТ «Львівський завод радіоелектронної медичної апаратури» (довідка про впровадження від 15 грудня 2014 року № 293/50), Львівського казенного експериментального підприємства засобів пересування і протезування (ЛКЕПЗПіП) (довідка про впровадження від 25 грудня 2014 року № 2970/09), Тернопільського казенного експериментального протезно-ортопедичного підприємства (довідка про впровадження від 24 червня 2015 року № 312), Тернопільської міської ради (довідка про впровадження від 12 серпня 2015 року № 2334/01), ТОВ «Компанія «ЮТАС» (довідка про впровадження від 02 вересня 2015 року № 018-01), Тернопільської ОДА (довідка про впровадження від 09 вересня 2014 року № 293/50), корпорації «Науковий парк «Інноваційно-інвестиційний кластер Тернопілля» (довідка про впровадження від 15 вересня 2014 року № 293/50); при розробленні та викладанні дисциплін «Регіональна економіка», «Місцеві фінанси» та «Методологія наукових досліджень», «Публічне адміністрування» для студентів Тернопільського національного

технічного університету імені Івана Пулюя (довідка про впровадження від 27 жовтня 2015 року № 2/28-3120).

Особистий внесок здобувача. Дисертаційна робота є самостійним дослідженням, у якому подано авторський підхід до побудови і реалізації концептуальних засад модернізації технологій управління підприємством у муніципальній економічній системі. Наукові результати та положення наукової новизни (у т.ч. з наукових праць, виконаних у співавторстві), що викладені у дисертації і виносяться на захист, отримані автором особисто.

Апробація результатів дисертації. Основні результати дослідження, висновки і рекомендації, що включені до дисертації, апробовані в доповідях та одержали схвалення на 15 міжнародних, всеукраїнських та регіональних науково-практичних конференціях, зокрема: XI міжнародній науково-практичній інтернет-конференції «Розвиток України в XXI столітті: економічні, соціальні, екологічні, гуманітарні та правові проблеми» (Тернопіль, ТНЕУ, 31 жовтня 2011 р.); Дев'ятій Міжнародній науково-практичній конференції молодих вчених «Економічний і соціальний розвиток України в XXI столітті: національна ідентичність та тенденції глобалізації» (Тернопіль, ТНЕУ, 23-24 лютого 2012 р.); XII Міжнародній науково-практичній інтернет-конференції «Розвиток України в XXI столітті: економічні, соціальні, екологічні та правові проблеми» (Тернопіль, ТНЕУ, 30 березня 2012 р.); II науково-практичній конференції факультету економіки і підприємницької діяльності ТНТУ ім. Івана Пулюя «Теоретичні та прикладні аспекти розвитку економіки» (Тернопіль, ТНТУ ім. Івана Пулюя, 18 квітня 2012 р.); V міжнародній науково-практичній конференції «Проблеми трансформаційних економік в умовах глобалізації» (Тернопіль, ТКІ, 25 квітня 2013 р.); Всеукраїнській науково-практичній інтернет-конференції «Сучасні тенденції та закономірності розвитку бухгалтерського обліку й фінансів» (Тернопіль, ТНТУ ім. Івана Пулюя, 15 травня 2013 р.); XVII науковій конференції Тернопільського національного технічного університету імені Івана Пулюя (Тернопіль, ТНТУ ім. Івана Пулюя, 20-21 листопада 2013 р.); VI науково-практичній конференції

«Проблеми трансформаційних економік в умовах глобалізації» (Тернопіль, ТКІ, 17 квітня 2014 р.); IV Міжнародній науково-практичній конференції «Теоретичні та прикладні аспекти розвитку економіки» (Тернопіль, ТНТУ ім. Івана Пулюя, 21-22 травня 2014 р.); XVIII науковій конференції Тернопільського національного технічного університету імені Івана Пулюя (Тернопіль, ТНТУ ім. Івана Пулюя, 29-30 жовтня 2014 р.); Міжнародній науково-практичній конференції «Економіка і менеджмент – 2015: перспективи інтеграції та інноваційного розвитку» (Дніпропетровськ, 23-24 квітня 2015 р.); Всеукраїнській науковій конференції за міжнародної участі «Перспективи розвитку економічних систем у середовищі глобально орієнтованого трансформаційного простору» (Тернопіль, ТНТУ ім. Івана Пулюя, 6 травня 2015 р.); XX Міжнародній науково-практичній конференції «Проблеми і перспективи інноваційного розвитку економіки» (Одеса, ОПУ, 7-11 вересня 2015 р.); Науково-практичному семінарі «Міжнародний інвестиційний форум-виставка з енергоефективності та енергоощадності 2015 р.» (Тернопіль, ТНТУ ім. Івана Пулюя, 8-9 жовтня 2015 р.); Міжнародній науково-практичній конференції: «Сучасні особливості формування і управління інноваційним потенціалом регіонального розвитку туризму та рекреації із залученням молодіжного ресурсу» (Тернопіль, 15-17 жовтня 2015 р.).

Публікації. Основні теоретичні положення та висновки дисертації опубліковані у 26 наукових працях (загальним обсягом 9,61 друк. арк.), з них: 1 колективна монографія (особисто автору належить 1,55 друк. арк.), 10 статей у фахових виданнях (5,32 друк. арк.), у т.ч. 4 публікації, які входять у видання України, що включені до міжнародних наукометричних баз (з них 1 – у співавторстві) (2,63 друк. арк.) та 1 стаття у зарубіжному науковому журналі (0,19 друк. арк.), 15 тез доповідей на наукових конференціях (2,74 друк. арк.).

Структура і обсяг дисертації. Дисертація загальним обсягом 280 сторінок друкованого тексту складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел з 276 найменувань на 27 сторінках, 4 додатків на 91 сторінці. Основний текст роботи містить 31 таблицю, 43 рисунки.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИКО-КОНЦЕПТУАЛЬНІ ЗАСАДИ МОДЕРНІЗАЦІЇ ТЕХНОЛОГІЙ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ У МУНІЦИПАЛЬНІЙ ЕКОНОМІЧНІЙ СИСТЕМІ

1.1. Функціонування та розвиток підприємства у муніципальній економічній системі як об'єкт управлінського впливу: теоретичні засади

Особливості сучасного етапу розвитку економіки диктують потребу розгляду підприємства як відкритої економічної системи, яка функціонує в умовах значного динамізму зовнішнього середовища, посилення конкурентної боротьби, важливості забезпечення виробництва якісної продукції задля задоволення потреб споживачів, значимості долучення до вирішення проблем місцевого значення через соціально відповідальну діяльність. Це обумовлює актуальність питання забезпечення функціонування та розвитку підприємства в муніципальній економічній системі як об'єкта управлінського впливу.

Місцеві органи державної влади є тими суб'єктами управління, що забезпечують організацію й функціонування усіх елементів муніципальної економічної системи. Тому, для з'ясування місця і ролі підприємства в муніципальній економічній системі, важливою є характеристика його особливостей функціонування і розвитку як об'єкта управлінського впливу. Це вимагає розкриття сутності дефініцій: «підприємство», «система», «економічна система», «муніципальна система», «функціонування підприємства», «розвиток підприємства», «об'єкт управлінського впливу».

При визначенні сутності економічної категорії «підприємство», вчені-економісти виходять з того, що підприємство є самостійним господарюючим суб'єктом економічної діяльності, що здійснює виробничу діяльність у напрямку перетворення наявних ресурсів в готовий продукт, який є затребуваним споживачами [206].

Статтею 62 Господарського кодексу України визначено, що «підприємство – самостійний суб'єкт господарювання, створений компетентним органом державної влади або органом місцевого самоврядування, або іншими суб'єктами для задоволення суспільних та особистих потреб шляхом систематичного здійснення виробничої, науково-дослідної, торговельної, іншої господарської діяльності в порядку, передбаченому цим Кодексом та іншими законами» [52].

До ознак підприємства відносять наступне: є учасником господарських відносин; безпосередньо здійснює господарську діяльність; наділене господарською компетенцією; має відокремлене майно; несе відповідальність за своїми зобов'язаннями в межах закріпленого за ним майна, крім випадків, передбачених законодавством [231].

Підприємство як організаційно-правова форма організації, є важливою компонентою суспільства. Більше того, воно виступає елементом економічної системи вищого рівня.

Розкриваючи зміст поняття «система», І. Коваленко, П. Бідюк, О. Гожий [104] вважають, що типовим прикладом трактування дефініції «система» може бути наступне визначення: система – це об'єкт, який характеризується складом елементів, структурою їх зв'язків, параметрами і має хоча б один вхід і один вихід, які забезпечують зв'язок із зовнішнім середовищем, що характеризується законами поведінки і змінює поведінку при надходженні керуючих впливів. Причому, автори зазначають, що усі системи побудовані за принципом «ієрархічності» (багаторівневості, співвідпорядкованості), тобто розгляду будь-якої системи (нульовий рівень) як сукупності взаємозалежних підсистем (перший нижній рівень ієрархії) і як елемента більш складної надсистеми – метасистеми (перший верхній рівень ієрархії).

Економічна система – це сукупність взаємопов'язаних і відповідним чином упорядкованих елементів економіки, що утворюють певну цілісність, економічну структуру суспільства. Вона інтегрує в собі сукупність усіх компонентів економіки (галузі підприємства, індивідуальні господарства,

людей), виробничі відносини, природне середовище. Функціонування і розвиток економічної системи визначають економічне життя суспільства. Економічна система суспільства формується на основі суспільного виробництва і спрямована на його розвиток та якісне удосконалення. Суспільне виробництво представляє собою процес відтворення різноманітних благ і включає в себе матеріальне та нематеріальне виробництво [69].

Економічна система є частиною біофізичного світу, в якому економіка, суспільство та навколишнє середовище поєднані сьогодні коеволюційними відносинами [53].

Економічна система тлумачиться як «сукупність трьох складових: відносин між господарюючими суб'єктами, котрі забезпечують виробництво, розподіл, обмін і споживання товарів (послуг); системи координації їх взаємодії; системи мотивації і контролю» [69].

Економічна система характеризується місцем та роллю «...влади та суспільних верств у виробництві, розподілі і споживанні товарів та послуг», особливістю того, як «...суспільство визначає (1) що буде вироблено...; (2) як це буде вироблено, включаючи (а) інституції та інструменти, які будуть використані і (б) способи залучення ресурсів; і (3) як утворюватимуться особисті доходи і які будуть вимоги до розподілу товарів та послуг (і перерозподілу) між членами суспільства» [48].

Опираючись на те, що економічна система є сукупністю взаємопов'язаних і, відповідним чином, упорядкованих елементів економіки (економічні відносини між суб'єктами господарювання у процесі їх господарської діяльності, закони і принципи такої діяльності, еволюції економічних систем у межах окремих країн, регіонів), що утворюють певну цілісність, як економічні системи можна розглядати муніципальне утворення, окреме підприємство.

С. Альошин пропонує розглядати три рівні економічних систем (індивід, підприємство та регіон), де ступінь впливу інноваційних процесів обумовлюється

наявністю та станом трьох умов формування інноваційної сприйнятливості – стабілізуючого, структурного та активізуючого факторів [255].

Більше того, події 2013-2014 років довели необхідність змін у системі управління та розвитку держави. Сьогодні на порядку денному стоять питання децентралізації та адміністративно-територіальної реформи. Розрізняють декілька видів децентралізації, які відрізняються між собою з позиції поділу функцій між рівнями управління та можуть впроваджуватися як самостійно, так і комплексно. Так, виділяють:

- політичну децентралізацію, яка характеризується делегуванням політичної влади на місця – субнаціональним органам управління, які політично підзвітні місцевим виборцям;

- адміністративну – передбачає передачу певних управлінських функцій місцевим органам влади;

- ринкову – в її основу покладено питання оптимізації виробничих процесів на засадах використання ринкових механізмів;

- фінансову децентралізацію – полягає в розподілі функцій, фінансових ресурсів та відповідальності за їх використання між центром та органами місцевого самоврядування [258; 265; 271].

Наведене вище не тільки уможлиблює в якості економічної системи розглядати муніципальне утворення, а й обумовлює необхідність такого розгляду.

У науковій літературі поняття «муніципальна економічна система» не позиціоноване і зміст його не розкритий. Дотичними до цього поняття є наступні дефініції: «муніципальне утворення» «муніципальне господарство», «муніципальна система», «муніципальні економічні інтереси».

У територіальній структурі кожної країни можна виділити три рівні: національний, регіональний і первинний. Первинний рівень називають муніципальним. На муніципальному рівні формуються найменші адміністративно-територіальні одиниці країни, які у світовій практиці отримали назву муніципальних утворень.

Муніципальне утворення – це первинна адміністративно-територіальна одиниця держави, в рамках якої здійснюється місцеве самоврядування, представлене територіальною громадою та виборними органами й забезпечене певним чином фінансово-матеріальною основою [144].

В Україні термін «муніципальне утворення» не закріплений законодавчо.

Будь-яке муніципальне утворення є єдністю трьох компонентів: населення, території, економіки (табл. 1.1).

Таблиця 1.1

Змістове навантаження муніципального утворення як єдності трьох компонентів

№ з/п	Назва компонента	Зміст компонента
1	2	3
1	Населення	формує територіальну громаду, визначає зміст існування муніципального утворення. Згідно із Законом України «Про місцеве самоврядування в Україні», територіальна громада – жителі, об'єднані постійним проживанням у межах села, селища, міста, що є самостійними адміністративно-територіальними одиницями, або добровільне об'єднання жителів декількох сіл, що мають єдиний адміністративний центр. <i>Це соціальна компонента муніципального утворення.</i>
2	Територія	нероздільна єдність просторової складової і природних ресурсів, що на ній розміщені. <i>Це природна компонента муніципального утворення.</i>
3	Муніципальна економіка	сукупність господарюючих організаційних утворень і взаємозв'язків між ними, що забезпечують життєдіяльність муніципального утворення, задоволення його різноманітних життєвих потреб. <i>Це економічна компонента муніципального утворення.</i>

Примітка: сформовано на основі джерела [144]

Гіпотеза щодо розуміння муніципального утворення як корпорації (ринкового організаційного утворення) ґрунтується на вихідних положеннях, представлених у табл. 1.2.

Таблиця 1.2

**Вихідні положення, які лежать в основі гіпотези щодо розуміння
муніципального утворення як ринкового організаційного утворення**

№ з/п	Зміст положення
1	Муніципальне утворення – це інтегрована сукупність членів територіальної громади, органів місцевого самоврядування, соціальних установ, підприємницько-бізнесових структур, громадських організацій тощо, реалізація індивідуальних інтересів яких спрямована на досягнення колективної мети – забезпечення динамічного розвитку територіальної системи.
2	Центральним компонентом будь-якого муніципального утворення є людина, що характеризує його як соціальну організацію.
3	Кожен із суб'єктів муніципального утворення, функціонуючи в його територіально-просторових, правових, ресурсних межах, прагне отримати певну вигоду (своєрідні особисті дивіденди) як в економічному, так і соціальному прояві.
4	Будь-яке муніципальне утворення володіє певною власністю у фінансовій та матеріальній формах, використання якої повинно забезпечити виконання колективних функцій і досягнення колективних цілей.
5	Управління економічним і соціальним розвитком муніципальних утворень здійснюють органи місцевого самоврядування, осередки громадських організацій та управлінські підрозділи бізнес-структур і підприємств, що становлять керівне ядро муніципальної системи.
6	Муніципальне утворення характеризується наявністю певної локалізованої корпоративної культури, історії, ідеології, яка відрізняє його від усіх інших.

Примітка: сформовано на основі джерела [145]

Основою муніципальної економічної системи є муніципальне господарство. На практиці муніципальне господарство є складовою національної економіки, де використовується майже 25 % основних фондів держави, зайнято до 6 % працездатного населення країни, надається більше 40 видів послуг вартістю не менше 8 млрд. грн. [70].

Муніципальне господарство є відносно замкненим. Відповідно, його доцільно розглядати як автономну систему, відносну замкненість якої визначають чинники, подані на рис. 1.1.

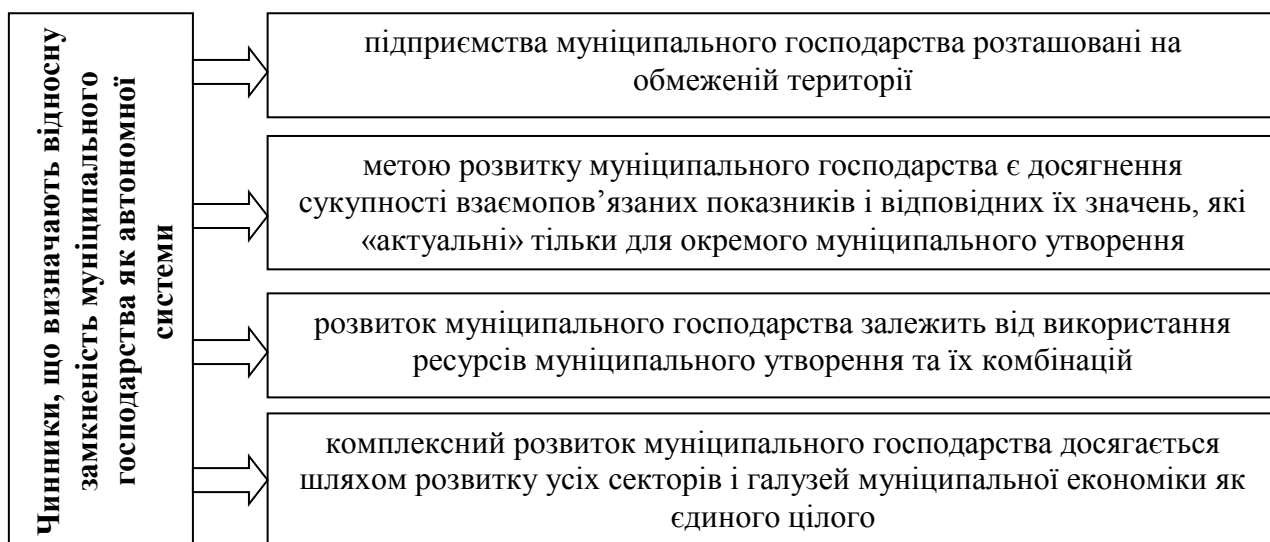

Рис. 1.1. Чинники, що визначають відносну замкненість муніципального господарства як автономної системи

Примітка: авторська розробка

Суть муніципальної економічної системи розкривається через її цілісну орієнтованість, яка спрямована на задоволення економічних інтересів окремої території (муніципальних економічних інтересів) та її територіальної громади.

Ознаками муніципальних економічних інтересів є такі:

- чітке розмежування тактичного й стратегічного інтересу і, разом з тим, можливість їх перетину як умови виживання системи. При цьому слід визнати взаємообумовленість (взаємопроникнення) тактичного і стратегічного інтересу. У протилежному випадку не тільки система інтересів, але й уся економічна система стане суперечливою [34];

- соціальна значимість і обумовленість таких інтересів;
- соціальна справедливість у їх задоволенні (полягає у задоволенні інтересів і потреб у благах, відсутність яких може зумовити неможливість життєдіяльності соціального індивіда (людини);
- різновекторність форм забезпечення збереження, функціонування і розвитку муніципальної економічної системи.

Носієм економічних інтересів завжди є індивід. Це обумовлено тим, що економічні потреби виникають в межах соціально-економічних відносин,

активною стороною яких є індивід або їх група. Виразники колективних, суспільних інтересів – це органи управління, а індивідуальних – як органи управління, так і сам індивід. Суттєва відмінність спостерігається у визначенні виконавців інтересів. Якщо державні економічні інтереси реалізуються, в основному, шляхом використання державної власності і діяльності системи органів державної влади, то муніципальні економічні інтереси можуть задовольнятися як шляхом використання муніципальної власності, так і шляхом залучення усіх секторів господарювання [34].

Муніципальний економічний інтерес як система виконує наступні функції:

- активізація суспільно значущих форм вираження потреб територіальної громади адміністративно-територіального утворення з метою їх задоволення;
- збереження цілісності системи відтворення територіальних економічних комплексів;
- прискорення розвитку виробничих відносин адміністративно-територіального утворення;
- збереження сталого розвитку адміністративно-територіального утворення шляхом взаємодії суперечливих економічних інтересів господарюючих суб'єктів;
- удосконалення господарського механізму адміністративно-територіального утворення, в тому числі відносин власності [34].

Економічна система адміністративно-територіального утворення є підсистемою по відношенню до економічної системи регіону, й інтереси, відповідно, також. Повинні бути визначені спільні стратегічні економічні інтереси для формування єдиного простору, єдиної концепції реалізації муніципальних економічних інтересів [252].

Сьогодні спостерігається тенденція функціонування сучасних українських підприємств як своєрідних анклавів, що не враховують специфіки муніципального економічного середовища. З огляду на це, управління підприємством потребує модернізації для забезпечення його розвитку як об'єкта

муніципальної економічної системи, і наведення авторського бачення дефініції «муніципальна економічна система»

З урахуванням усього вказаного вище, **під муніципальною економічною системою** будемо розуміти сукупність взаємопов'язаних і, відповідним чином, упорядкованих елементів муніципальної економіки (галузей, окремих підприємств, індивідуальних господарств, людей, виробничих відносин, навколишнього природного середовища), які утворюють певну цілісність та забезпечують на рівні муніципального утворення здійснення відтворювальних процесів (відтворення: трудових ресурсів; населення; довкілля; організації муніципального господарства) шляхом реалізації суб'єктами муніципального управління управлінських впливів.

Таке трактування дефініції «муніципальна економічна система» дозволить розвинути теоретико-концептуальні засади модернізації технологій управління підприємством у цій системі та враховувати той факт, що функціонування і розвиток муніципальної економічної системи визначають економічне життя територіальної громади і залежать від результативності управлінських впливів з боку суб'єктів муніципального управління. Крім того, воно сприяє чіткому баченню взаємозв'язку і взаємозалежності стратегічного управління підприємством і зовнішнього середовища (через муніципальну економічну систему як об'єкт і суб'єкт впливу), передбачає врахування у меті функціонування підприємства – задоволення муніципальних інтересів.

Суб'єктами муніципального управління, на думку, О. Безлюбченко, виступають: муніципальні підприємства (оскільки їх діяльність цілком підлегла інтересам населення муніципального утворення); інші підприємства й установи, чия діяльність частково пов'язана з реалізацією суспільних інтересів населення муніципальних утворень; органи місцевого самоврядування. При побудові відносин між населенням муніципального утворення і суб'єктами, які господарюють, з питань місцевого значення вигідно мати відносини з муніципальними підприємствами, тому що вони не тільки реалізують населенню товари і послуги, але й частка прибутку, отриманого в результаті їх діяльності, є

власністю даного місцевого співтовариства. Тому муніципальне підприємство, яке ефективно працює, в принципі завжди є вигіднішим для муніципального господарства [29].

Констатація того факту, що підприємство, виступаючи: власне економічною системою; елементом муніципальної економічної системи; інструментом задоволення муніципальних економічних інтересів, – дозволяє резюмувати виключну актуальність розгляду процесів функціонування і розвитку підприємства в якості об'єкта управлінського впливу.

Сутнісне наповнення поняття «економічна система підприємства» має подвійне навантаження: з одного боку, така система є частиною (елементом) економічної системи вищого рівня (муніципальної економічної системи), а з іншого, – вона як сукупність взаємозалежних підсистем, виступає суб'єктом, що забезпечує виконання функцій і завдань цим підприємством. Це підсилює значимість розгляду процесів функціонування і розвитку підприємства в якості об'єкта управлінського впливу.

Функціонування підприємства доцільно вважати такою характеристикою підприємства, за якої параметри його діяльності дозволяють зберегти властивості підприємства як економічної системи (рівновагу і стійкість в умовах існуючих загроз). Більше того, функціонування підприємства виступає таким станом діяльності, за якого досягаються економічні, соціальні, екологічні інтереси підприємства завдяки його стійкості, а також завдяки властивостям підприємства як системи, що має здатність самоорганізовуватися та саморозвиватися.

При цьому функціонування підприємства безпосередньо залежить від взаємодії і взаємозалежності таких складових, як: організаційно-виробнича, фінансова, ресурсна, конкурентоспроможність, що характеризують його діяльність [62].

Розвиток підприємства має процесний характер, тобто є розподіленим у часі, причому розвитку як процесу властива довготривалість, зважаючи на певну інертність підприємства як об'єкта розвитку та наявність часового лагу між

імпульсом розвитку та відповідними йому змінами. Слід зазначити, що розподіленість у часі та довготривалість аксіоматично не призводять до визнання властивості поняттю розвитку підприємства таких складових, як безперервність або постійність. Адже розвиток підприємства принципово може бути непостійним, тобто таким, що не обов'язково присутній у кожному моменті часу існування підприємства. Умова можливої відсутності існування розвитку у кожному моменті часу існування підприємства дозволяє стверджувати, що розвиток не обов'язково буде безперервним. Тобто безперервність та постійність розвитку та умови його визнання таким, потребують проведення ґрунтовних досліджень.

В умовах невизначеності й ризику, що супроводжують функціонування підприємства, неоднозначності перебігу економічних процесів існує множина проблем теоретичного і практичного характеру, пов'язаних із розкриттям сутнісної характеристики поняття «розвиток підприємства». Підтвердженням цього, наприклад, є бачення сутності поняття «розвиток» Н. Афанасьєвим, який визначає розвиток як «процес, коли внаслідок поліпшення виробничих або бізнес-процесів чи керування ними досягнутий якісний або кількісний приріст корисного результату процесу в порівнянні з колишнім рівнем або з рівнем, досягнутим на інших підприємствах» [8].

На думку І. Ансоффа, «розвиток – це питання не стільки того, що є, скільки того, що може бути зроблене з тим, що є» [6].

На думку Ф. Гуїяра та Д. Келлі [60], сутність організаційного розвитку полягає у цілеспрямованій фундаментальній зміні корпоративної культури з метою адаптації підприємства до динамічного оточення. З цього можна зробити висновок про те, що основним об'єктом впливу в процесі організаційного розвитку є культура, тобто соціальна підсистема організації. Таке твердження має право на життя. Однак, розвиток підприємства, на наш погляд, повинен завдячувати не тільки змінам організаційної культури.

Доцільними сучасними напрямками розвитку підприємства є:

- розвиток інтегрованих операційних систем (гнучке виробництво, реінжиніринг, мінімум запасів, зменшення розмірів підприємства);
- розвиток організаційних структур (дивізійна структура, мережеві структури, малі групи);
- розвиток систем управління якістю (бездефектна робота, зростання відповідальності персоналу, партнерство з постачальниками, контроль);
- розвиток систем стимулювання (участь у прибутках, розвиток нематеріального стимулювання);
- стабілізація складу робітників (перекваліфікація персоналу, самостійність працівників у виконанні рішень);
- залучення працівників до управління (робочі групи та комітети, демократизація управління) [113].

Разом з тим, слід вказати на те, що в умовах розвитку ринкової економіки все більше простежуються: необхідність використання еколого-орієнтованих підходів на макро-, мезо- і мікро рівнях; важливість визнання того, що «озеленення» національної економіки на різних рівнях є чинником забезпечення сталого розвитку; потреба розгляду еколого-економічної політики як системи, яка повинна функціонувати в межах національної економіки з позиції необхідності її екологізації; значимість реалізації «зеленої» (екологічної) політики в системі політики на регіональному і місцевому рівнях задля зниження антропогенного пресингу на навколишнє природне середовище. Тому, вважаємо, що важливим напрямом розвитку підприємства повинен бути екологічний.

Розгляд природоперетворювальної діяльності підприємства з позиції причинно-наслідкового зв'язку дозволяє констатувати, що неврахування екологічного результату функціонування і розвитку підприємства (причина) зумовлює виникнення негативних наслідків, якими є екологічна загроза і екологічний ризик. У роботі [253] загроза розглядається як природне чи техногенне явище з прогнозованими, але неконтрольованими небажаними подіями, що можуть у певний момент часу в межах даної території завдати шкоди здоров'ю людей, спричинити матеріальні збитки, зруйнувати довкілля.

Тобто, знаходження і функціонування підприємства в муніципальній економічній системі обумовлює важливість урахування екологічних аспектів його діяльності.

Більше того, репутація підприємств у сучасних умовах все більше залежить не тільки від якості їх продукції, прибутковості діяльності, але й від активності підприємств у вирішенні проблем місцевого значення (проблем муніципальних систем), що реалізується через соціально відповідальну діяльність.

З огляду на усе вказане вище, пропонуємо в якості важливого напрямку розвитку підприємства виокремлювати розвиток соціально відповідальної діяльності підприємства, елементами якого мають бути: захист довкілля, співпраця з місцевими громадами і місцевими органами державної влади, етизація роботи працівників, соціально відповідальне інвестування (рис. 1.2).

Рис. 1.2. Сучасні напрями розвитку підприємства

Примітка: сформовано автором з використанням джерела [113]

Підтвердженням авторської позиції щодо необхідності в якості важливого напрямку розвитку підприємства виокремлювати розвиток соціально відповідальної діяльності підприємства є те, що, як зазначають Ю. Шаров та І. Чикаренко, «завдання бізнесу в аспекті його соціальної відповідальності – це участь у реалізації стратегічних пріоритетів, які мають бути визначені загальною стратегією розвитку території, поліпшенням місцевої інфраструктури, зміцненням фінансової основи місцевого самоврядування та мобілізацією всіх видів місцевих ресурсів, що сприятиме створенню як суспільного, так і власного потенціалу для розвитку» [250].

Більше того, як вказує О. Майстренко, «в умовах посилення євроінтеграційних процесів у нашій країні завдання стимулювання розвитку соціально відповідального інвестування набуває особливої актуальності в контексті вдосконалення стандартів ведення інвестиційного бізнесу, посилення захисту майнових прав учасників колективних інвестицій, підвищення привабливості країни для зарубіжних інвестицій. Соціально відповідальні інвестиції поєднують фінансові цілі інвесторів з бажанням внеску в вирішення соціальних, етичних та екологічних проблем. Адже саме за допомогою інвестиційної сфери ефективно забезпечується баланс між соціальною справедливістю та економічною ефективністю» [125].

Позиціонуючи функціонування й розвиток підприємства як об'єкти управлінського впливу, і використовуючи системно-структурний підхід, вкажемо на те, що підприємство як система може виступати суб'єктом і об'єктом управлінського впливу.

Управлінський вплив – це свідомий вплив на діяльність людини чи колективу працівників, який несе в собі цільову установку, імпульс до трудової активності і узгодженості спільної роботи.

Найзагальнішими є наступні визначення поняття «управлінський вплив»:

- розпорядча дія з регламентованою формою зворотного зв'язку, що викликає зміну стану (параметрів, властивостей) об'єкта (системи) управління;

- суб'єктно-суб'єктний і суб'єктно-об'єктний процеси, що реалізуються в процесі взаємодії двох або більше різноупорядкованих систем, результат якого полягає в зміні структури (просторово-часових характеристик) стану хоча б однієї з цих систем [112].

В якості об'єкта певного управлінського впливу підприємство виступає, знаходячись, функціонуючи та розвиваючись у муніципальній економічній системі.

Органи місцевого самоврядування, територіальна громада, партнери, споживачі продукції, держава, в цілому, виступаючи суб'єктами управлінського впливу на підприємство, в певній частині формують відносини підпорядкування і підзвітності. Свідченням цього, наприклад, є твердження про те, що «у сучасному інституціоналізмі управлінський вплив визначається як «транзакція управління». У ній ключовими є стосунки управління – підпорядкування, що допускають таку взаємодію між людьми, коли право приймати рішення належить лише одній стороні. У транзакції управління поведінка явно асиметрична, що є наслідком асиметричності положення сторін і відповідно асиметричності правових відносин» [168].

Сутнісна характеристика управлінського впливу на підприємство розкривається в процесі реалізації трьох взаємопов'язаних етапів:

- по-перше, операційний етап, що полягає у впливі відповідного суб'єкта на об'єкт (підприємство);
- по-друге, процесуальний етап, що віддзеркалює прийняття або неприйняття підприємством управлінського впливу;
- по-третє, результативний етап, що є відображенням реакції підприємства на здійснений на нього управлінський вплив.

Розгляд підприємства як суб'єкта управлінського впливу дозволяє, в свою чергу, виділити в його структурі керуючу підсистему (суб'єкт управління) та керовану підсистему (об'єкт управління). Адміністрація (адміністративна служба підприємства) виступає керуючою підсистемою, а працівники, споживачі продукції належать до керованої підсистеми. Причому, специфічним

є те, що, з одного боку, споживачів продукції чи послуг можна вважати частиною (елементом, підсистемою) організаційної системи. Вони систематично вступають у відносини з підприємством з приводу споживання продукції. З іншого боку, прямого, безпосереднього управлінського впливу на них не здійснюється. У цьому випадку вони є самостійними і незалежними від системи адміністрування роботи організації. Таким чином, споживачі продукції знаходяться «на стику» системи адміністрування роботи підприємства і зовнішнього середовища. З'єднуючою ланкою між цією системою та споживачами є організаційні зв'язки і відносини. Одним із векторів діяльності адміністративних служб підприємств є їх унормування, активізація і вдосконалення.

Об'єктами управлінського впливу в системі управління підприємством виступають:

- організаційні відносини (субординації, координації, розмежування повноважень та ін.);
- організаційні взаємозв'язки (інформаційно-комунікаційні, між рівнями ієрархії, лінійності, функціональності і т.п.);
- процедури (затвердження документів, контролю виконання рішень, реорганізації та ін.);
- норми (керованості, підпорядкованості і т.п.);
- організаційна структура;
- процес виробництва продукції.

За умов такої багатооб'єктності управлінського впливу ефективним вважається такий вплив, який забезпечує: раціональну побудову, функціонування і розвиток керованого об'єкта; своєчасну підготовку і прийняття управлінських рішень і успішну їх реалізацію; досягнення високого ступеня реалізації потенційних можливостей підприємства з урахуванням потреб ринку і муніципального утворення. Це вимагає активного використання сучасних технологій управління підприємством у муніципальній економічній системі та їх модернізації.

1.2. Об'єктивна необхідність використання технологій управління підприємством у муніципальній економічній системі

Наукова концепція як система вихідних положень функціонування і розвитку певного об'єкту чи перебігу відповідного процесу повинна ґрунтуватися на ретельно окресленій гіпотезі, що визначає адекватність концептуальних засад.

Формування й реалізацію стратегій економічного розвитку держави, регіонів та муніципальних утворень необхідно розглядати крізь призму економічних стратегій підприємств, які їх розвивають і підсилюють, відновлюючи позитивний ефект синергії. Чинником узгодження розробки й реалізації загальнодержавної, регіональних, муніципальних стратегій та організаційних стратегій підприємств має стати формування нової сучасної моделі управління на принципах менеджменту, що, в свою чергу, дозволить забезпечити дієвість технологій управління підприємствами та чітко і адекватно визначати вектори їх модернізації.

В умовах динамічних економічних, соціальних, екологічних та інших змін у зовнішньому середовищі, у практиці роботи підприємств все більше утверджується інноваційний метод освоєння простору (у тому числі, організаційного), а саме – його технологізація. Це пов'язано з тим, що сьогодні для досягнення підприємством успіху на ринку, максимального задоволення потреб споживачів його продукції, долучення підприємства до вирішення муніципальних проблем через соціально відповідальну діяльність тощо йому необхідно використовувати сучасні технології управління, пов'язані не лише з процесом управління виробничою підсистемою, а й з процесами управління усіма іншими організаційними підсистемами, що забезпечують ефективну і результативну роботу.

Технології управління можна класифікувати залежно від розуміння сутності функціонування підприємства в широкому і вузькому значенні.

Технології управління підприємством в широкому значенні спрямовані на створення таких умов, які б сприяли зниженню частки організаційних підсистем, що потребують корегування або зміни. Такі технології повинні мати випереджувальний характер, а їх завдання полягають не лише у сприянні лікуванню «організаційних хвороб», а й у їх попередженні. Такі технології спрямовані на більшу частину підприємства.

Технології управління у вузькому значенні спрямовані на вирішення конкретних проблем функціонування підприємства. Вони належать до технологій тактичного характеру, які, на сьогодні, є провідними в практиці організаційної роботи. Для успішного здійснення організаційної роботи та управління підприємства необхідно поєднувати випереджувальні технології стратегічного характеру з технологіями тактичної спрямованості. Наприклад, для вирішення проблеми незадоволення персоналу роботою через недосконалість мотиваційного механізму та невизначеність мотиваційних пріоритетів недостатньо виробити й реалізувати окремі технології мотивування працівників. Важливо розробити і реалізувати технології, спрямовані на усунення причин, що зумовлюють неефективну мотивацію праці персоналу підприємства.

Це пов'язано з необхідністю врахування і оцінки впливу факторів, які можуть чинити дію на підготовку та прийняття управлінських рішень в управлінні приладобудівним підприємством у муніципальній економічній системі в ході стратегічного і ситуаційного управління цим підприємством.

Потреба врахування цих факторів зумовлює необхідність визначення елементів системності, які мають знайти відображення в підходах до стратегічного управління приладобудівним підприємством, і розкриття їх змісту, а також систематизації факторів, які в процесі ситуаційного управління цим підприємством у муніципальній економічній системі зможуть вплинути на підготовку і прийняття управлінських рішень.

Елементи системності, які мають знайти відображення в підходах до стратегічного управління приладобудівним підприємством, і концепції такого управління, представлені в табл. 1.3.

Таблиця 1.3

Елементи системності, які мають знайти відображення в підходах до стратегічного управління приладобудівним підприємством, і концепції такого управління

Назва підходу	приладобудівне підприємство як:		Елементи системності
	сис-тема	елемент муніципальної системи	
1	2	3	4
Цільовий	+	+	Формування системи стратегічних цілей (фінансових; виробничих; маркетингових; кадрових; соціальних; еколого-економічних; техніко-технологічних; цілей у сфері соціально відповідальної діяльності).
Логічний	+	+	Об'єктивність. Усесторонність. Цілісність.
Комплексний	+	+	Єдність державно-політичного, економічного, техніко-технологічного, організаційного, соціального, екологічного аспектів управління підприємством задля забезпечення ефективності стратегічного управління ним у муніципальній економічній системі.
Глобальний		+	Позиціонування приладобудівного підприємства як частини муніципальної, регіональної і національної економіки.
Інтеграційний	+	+	Посилення взаємозв'язків і взаємодії структурних підрозділів підприємства. Розширення співпраці підприємства з органами місцевого самоврядування, громадськістю, споживачами продукції, іншими суб'єктами господарювання.
Маркетинговий	+	+	В основу цільової спрямованості роботи маркетингової підсистеми приладобудівного підприємства повинен бути покладений споживач.
Функціональний	+	+	Репрезентування підприємства як системи функцій, що задовольняють потреби (муніципальної економіки, споживача, місцевої громади).
Процесний	+	+	Стратегічне управління приладобудівним підприємством є логічним ланцюгом взаємозв'язаних, об'єктивно необхідних процесів.

продовження табл. 1.3

1	2	3	4
Відтворювальний (революційний)	+	+	Повинні бути витримані умови життєздатності приладобудівного підприємства як системи (його розвиток, ефективність і результативність діяльності). Умовами, що це забезпечать, є формування відповідних стратегій (підприємства, що не мають чітко сформульованої стратегії функціонування, розвиток має еволюційний характер, тоді як в організаціях, керованих відповідно до стратегічного плану, такий розвиток відбувається революційно).
Структурний	+	+	Стратегічне управління та побудова відповідних стратегій вимагають ранжування організаційних проблем за пріоритетністю.
Директивний	+	+	Встановлення обмежень у напрямках розвитку, методах та інструментах управління приладобудівним підприємством.
Ситуаційний	+	+	Забезпечення гнучкості й адаптивності в управлінні підприємством і його взаємовідносинами з зовнішнім оточенням. «Пусковим механізмом» для використання цього підходу є переміщення уваги вищого керівництва підприємства з «внутрішніх проблем» на проблеми зовнішнього середовища задля вчасного реагування на зміни, які відбуваються в ньому.

Примітка: авторська розробка

На підготовку та прийняття управлінських рішень при ситуаційному управлінні приладобудівним підприємством у муніципальній економічній системі можуть суттєво вплинути фактори, подані в таблиці 1.4.

Таблиця 1.4

Фактори, які можуть чинити вплив на підготовку та прийняття управлінських рішень при ситуаційному управлінні приладобудівним підприємством у муніципальній економічній системі

№ з/п	Назва фактора	Значення фактора для підприємства
1	2	3
1	Ціннісний фактор	Пов'язаний з організаційною культурою підприємства. Оскільки організаційна культура створює основу для усунення або зменшення неузгодженостей у діяльності (наприклад, через організаційні правила), то й процеси підготовки й прийняття рішень можуть стати ефективнішими.

1	2	3
2	Політичний фактор	Приладобудівне підприємство функціонує в межах певного політико-правового поля. Крім того, воно долучається до вирішення проблем місцевого значення. Це вимагає узгодження управлінських рішень з державною політикою.
3	Функціональний фактор	Пов'язаний з технологією прийняття управлінських рішень. Технологія прийняття рішень розглядається як відповідь на певні питання (що, кому робити, хто робитиме, в які терміни тощо) та їх узгодження в просторі і часі стосовно ресурсного забезпечення і конкретних виконавців. Крім того, процес підготовки і прийняття рішень відображається в забезпечує процес здійснення управлінських функцій.
4	Мотиваційний фактор	Пов'язаний з теоріями мотивації, що ґрунтуються на аналізі потреб та процесу ситуаційного управління. Поряд із цим, визначення мети і постановка цілей та їх структурування під час здійснення функції планування на підприємстві є істотнішими, ніж у процесі реалізації функції мотивації. Це пов'язано з тим, що невірний вибір мотиваційних пріоритетів та альтернатив вирішення проблеми мотивації може пришвидшити отримання небажаного результату.
5	Інноваційний фактор	Використання інноваційних підходів у діяльності приладобудівного підприємства зумовлює зміни у механізмах і методах підготовки та прийняття управлінських рішень.

Примітка: сформовано автором

У структурному відношенні технології управління підприємством являють собою сукупність загальних (функціональних) і конкретних технологій. Функціональні технології управління мають універсальний характер і застосовуються у роботі з декількома підсистемами підприємства. Система функціональних технологій управління підприємством включає в себе такі технологічні процедури: організаційний моніторинг, організаційний аудит, соціальну організаційну діагностику, соціальну адаптацію працівника в організації, соціальну експертизу та ін.

Технології управління охоплюють технологічні процедури надання допомоги конкретним підсистемам підприємства, які її потребують. До них відносять технології: управління персоналом, соціальної роботи та ін.

Специфіка технологічного підходу в управлінні підприємством полягає в тому, що перетворенню піддаються самі підприємства, їх персонал, стосунки між працівниками, взаємодія з споживачами. Разом з тим, у процес реалізації

технологій залучається багато індивідів. Так, наприклад, якщо технології управління підприємством базуються на відносинах «об'єкт – суб'єкт», то соціальні технології, як їх різновид, і діяльність з цілеспрямованого перетворення соціальних об'єктів, є типом технологічного процесу, в основу якого покладено відносини «суб'єкт – суб'єкт» (наприклад, відносини «адміністрація підприємства – працівник, як носій прав і обов'язків в ході протікання управлінського процесу»). Це перетворює соціальні технології управління у засіб стимулювання підприємства і його працівників до саморозвитку, самоорганізації, самовдосконалення.

Технології управління підприємством доцільно розглядати у двох аспектах. По-перше, вони слугують засобами застосування теоретичних резюмувань науки у вирішенні практичних організаційних завдань. По-друге, вони є сукупністю способів і прийомів, які застосовуються для досягнення місії і поставлених підприємством організаційних цілей у процесі функціонування і організаційного розвитку, досягнення позитивних змін у роботі.

Факторами, що впливають на стан використання підприємством технологій управління, є: об'єктивні і суб'єктивні (рис. 1.3).

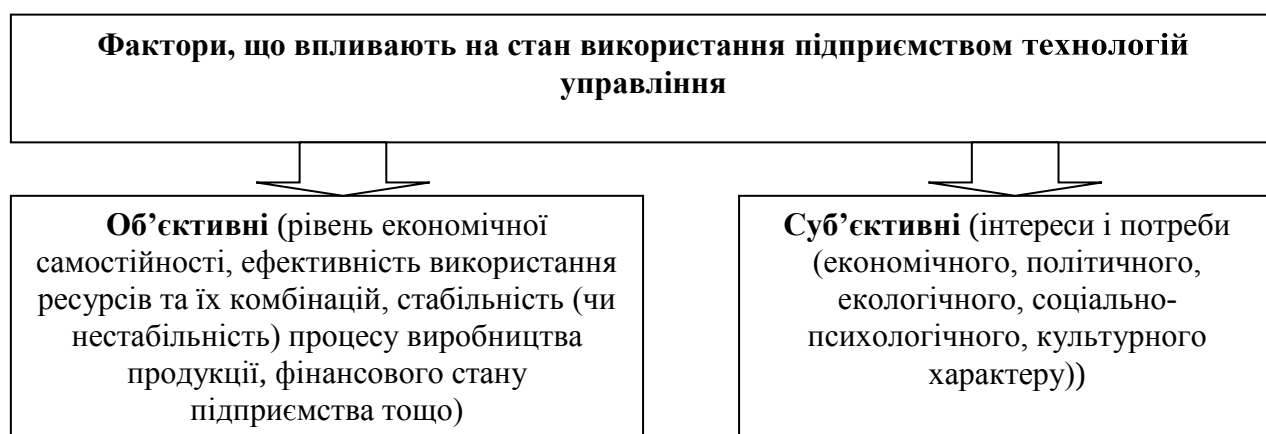

Рис. 1.3. Фактори, що впливають на стан використання підприємством технологій управління

Примітка: авторська розробка

Змістове наповнення роботи щодо реалізації технологій управління підприємством розкриває етапність її здійснення (рис. 1.4).

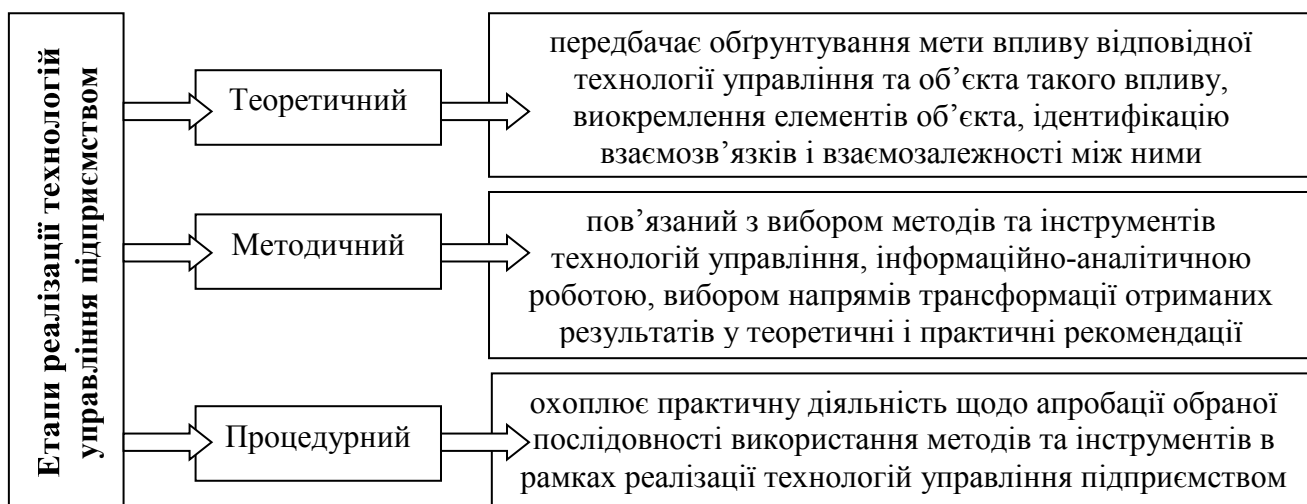

Рис. 1.4. Змістове наповнення роботи щодо реалізації технологій управління підприємством

Примітка: авторська розробка

Досягнення підприємствами місії і цілей можливе і здійснюється шляхом використання ними управлінських технологій.

У науковій літературі існує декілька підходів до трактування дефініції «управлінська технологія» (табл. 1.5).

Таблиця 1.5

Систематизація підходів до трактування дефініції «управлінська технологія»

№ з/п	Автор	Трактування поняття «управлінська технологія»
1	2	3
1	Л. Бондарчук, Л. Попеляр	безупинний творчий процес підтримки стійкого режиму функціонування системи шляхом прийняття і реалізації господарських рішень [37];
2	В. Пирогов	процес поділу управління на окремі процедури і операції для подальшої регламентації виконання окремих завдань з метою ефективного досягнення встановлених цілей підприємства [200];
3	В. Платов	технологія прийняття управлінських рішень, що передбачає аналіз управлінських проблем, порівняльну характеристику альтернатив їх розв'язання, обґрунтування вибору та визначення механізму реалізації управлінських дій [202];
4	Е. Смирнов	послідовність виконання управлінських функцій, методів і процесів управління з метою оптимізації управлінського впливу для досягнення загальних та конкретних цілей організації [220].

Примітка: сформовано на основі джерел [37; 200; 202; 220]

Управлінська технологія як процес підтримки стійкого режиму функціонування підприємства в муніципальній економічній системі шляхом прийняття і реалізації управлінських рішень, спрямований на задоволення інформаційних потреб усіх підсистем підприємства (кадрової, маркетингової, виробничої, підсистеми організаційної культури) і, відповідно, рівнів управління.

Технології управління підприємством, в основу класифікації яких за критерієм об'єктного складу покладено організаційну підсистему, поділяють на:

- технології дослідження та реалізації адміністративних (управлінських) процесів;
- технології прийняття управлінських рішень;
- технології організаційної структуризації;
- технології планування та бюджетування;
- інформаційні технології та технології комунікацій;
- соціальні технології;
- технології управління якістю.

Технології дослідження та реалізації адміністративних (управлінських) процесів використовуються підприємствами з метою удосконалення як самих цих процесів, так і їх реалізації. Ці технології виступають інструментом вирішення проблем адміністрування (пов'язані з реалізацією підприємствами загальних функцій; здійсненням діяльності щодо інформаційно-аналітичного забезпечення роботи організаційних підсистем тощо).

Найпоширеніша технологія прийняття управлінських рішень суб'єктами господарювання передбачає таку послідовність: ідентифікація та визначення проблеми; підготовка необхідних інформаційно-аналітичних даних; генерація альтернативних варіантів розв'язання проблеми; визначення критеріїв виконання управлінського рішення; аналіз можливих наслідків у результаті його прийняття; власне прийняття рішення; доведення управлінського рішення до виконавців; організація виконання рішення; моніторинг виконання рішення та отриманих у підсумку результатів; оцінка управлінського рішення.

Відповідно до технології організаційної структуризації, остання пов'язана з прийняттям управлінських рішень стосовно різних підсистем і сфер життєдіяльності підприємства (поділу праці; координації діяльності; визначення норм керованості та контролю; розподілу прав і відповідальності; централізації та децентралізації управління тощо). Організаційна структуризація як технологія управління підприємством, полягає в проектуванні нової і раціоналізації існуючої організаційної структури, проведенні змін в організаційних підсистемах з урахуванням змін у зовнішньому оточенні.

Планування є технологією управління, що дозволяє підприємству оцінити перспективи як всередині нього, так і у середовищі його функціонування. Бюджетування полягає у розподілі ресурсів з метою досягнення організаційних цілей. І ресурси, і цілі як основа бюджетування, представляються у кількісному вираженні.

У сучасних умовах зростає роль новітніх інформаційних і комунікаційних технологій, розвиток яких спрямований на:

- використання потужних і недорогих персональних комп'ютерів і можливість їх об'єднання в мережі (локальні і глобальні);
- підключення організацій до інформаційних систем і створення спільних мереж;
- застосування мережі Інтернет для електронної торгівлі;
- використання інформаційних технологій як засобу забезпечення комунікацій (відео конференції, електронна пошта та ін.);
- створення інтегрованих баз даних, що використовуються підприємствами на різних рівнях управління;
- технологічну підтримку процесів виробництва (наприклад, системи автоматизації виробничих процесів).

Інформаційні технології управління, які використовуються підприємствами, поділяють на: традиційні інформаційні технології та комп'ютеризовані інформаційні технології. Вони характеризуються наступним.

До традиційних систем відносяться найпростіші інформаційні системи (ІС). Для адміністративного менеджера це означає можливість здійснювати спостереження за процесами, що відбуваються як всередині підприємства, так і в його зовнішньому середовищі, та використовувати цю інформацію для виконання своїх обов'язків. Наприклад, традиційною інформаційною технологією, використовуваною в роботі підприємств, є збір керівниками інформації про роботу підлеглих через спостереження і контроль за їх працею. До традиційних також відносяться інформаційні системи на паперових носіях. Вони все ще знаходять практичне застосування в роботі підприємств у зв'язку з тим, що досить легко сприймаються, і дають змогу здійснювати обмін даними між організаційними підрозділами. Паперові інформаційні системи дозволяють: зберігати інформацію, забезпечувати легкий доступ до неї, відстежувати рух важливої інформації (наприклад, через посадові інструкції, регламенти, службові записки тощо).

Комп'ютеризовані інформаційні технології виступають елементом інформаційного простору, котрий обумовлює рівень формування, поширення, зберігання, опрацювання, використання інформації як організаційного ресурсу та забезпечує його захист.

Використання підприємствами комунікативних технологій в процесі управління ними дозволяє отримати їм такі переваги:

- підвищити ефективність і результативність їх роботи та адміністрування ними;
- забезпечити відкритість діяльності;
- напрацьовувати спільні з стейкхолдерами проекти і заходи та ін.

Виділяють п'ять функцій комп'ютеризованих інформаційних технологій: операційну, моніторингу, забезпечення прийняття управлінських рішень, експертну та комунікаційну. Відповідно до цих функцій створюються однойменні системи (табл. 1.6).

**Функції комп'ютеризованих інформаційних технологій в розрізі
систем, які забезпечують їх виконання**

Функція	Характеристика
Операційна	Програмне забезпечення, яке у встановленому порядку забезпечує здійснення операцій, дозволяє підприємству отримати бажаний результат. Воно базується на електронному обміні даними (сукупності стандартів, апаратних і програмних засобів, які дозволяють обмінюватися документами в електронному вигляді).
Система моніторингу	Комп'ютерна система, що призначена для опрацювання даних і надання споживачеві інформації про процес виробництва продукції.
Система забезпечення управлінських рішень	Комп'ютеризована система, що використовується менеджерами при підготовці і виконанні управлінських рішень.
Система знань	Система, функціонування і особливості полягають у використанні логіки прийняття рішень менеджерами підприємства та експертами.
Комунікаційні системи	Системи, що забезпечують процеси передачі інформації всередині і за межами підприємства (наприклад, електронна пошта, системи обробки документів тощо).

Примітка: сформовано на основі джерела [50]

Функції комп'ютеризованих інформаційних технологій визначаються існуючими можливостями цих технологій, основними з яких є:

- надійне зберігання та оперативний вибірковий доступ до великих об'ємів інформації;
- автоматизована підтримка складних процедур обробки інформації (ретроспективний аналіз, моделювання, прогнозування, експертна оцінка і т.п.);
- зовнішні та внутрішні комунікації, а також підтримка доступу до віддалених інформаційних джерел.

Нарощування вітчизняного потенціалу комп'ютеризованих інформаційних технологій та їх ефективного використання в інтересах суспільства можна досягти, в першу чергу, через застосування цих технологій підприємствами, що, в свою чергу, дозволить:

- підвищити обґрунтованість управлінських рішень та зменшити вплив на них суб'єктивних чинників за рахунок застосування ефективних методів своєчасної обробки інформації;

- запровадити ефективний контроль за виконанням доручень та своєчасну розсилку і роз'яснення документів посадовим особам;

- синхронізувати інформаційні процеси підприємства і місцевих органів влади в питаннях супроводу кадрового потенціалу;

- підвищити рівень інформування громадськості про діяльність підприємства.

Соціальні технології є способом (алгоритмом) активного впливу на розвиток підприємства як соціальної системи і елемента муніципальної системи шляхом використання соціальних методів та інструментарію впливу.

Технології управління якістю дозволяють підприємству, перш за все, структурувати й упорядковувати процеси виробництва продукції.

В Європейських системах управління використовуються такі системи забезпечення та оцінювання якості: TQM (Total Quality Management), SQMS (Scot-tish Quality Management System), ISO (International Standardization) та інші, або ж елементи зазначених критеріїв для оцінювання як якості роботи, так і витрат на надання таких послуг, як утримання доріг, парків, кладовищ, прибирання вулиць тощо [117].

Підприємствам необхідно проводити аналіз якості та ефективності своєї діяльності, визначати, чому реальні результати роботи виявляються гіршими за очікувані (заплановані).

Аналітичними технологіями в системі управління підприємствами у муніципальній економічній системі, які можуть бути використані при аналізі результативності їх діяльності, є: технологія порівняння результатів та технологія часових тенденцій.

Технологія порівняння результатів як аналітична технологія в системі управління підприємствами у муніципальній економічній системі дозволяє зрозуміти, чому окремі підприємства можуть досягати високого рівня

продуктивності та ефективності, домагатися кращих результатів власної діяльності, а інші ні, а також виробити прийнятні варіанти рішень для виправлення ситуації, що склалася.

Технологія часових тенденцій як аналітична технологія в системі управління підприємствами у муніципальній економічній системі виходить з того, що зміни (як позитивні, так і негативні) у зовнішньому оточенні відбуваються поступово, а тому можуть стати відповідною тенденцією (як позитивною, так і негативною). Тому, підприємства мають відстежувати, збирати, систематизувати інформацію про стан зовнішнього середовища, фактори його впливу на власну роботу та її результати, зміни в муніципальній економічній системі. Це дозволить в певній мірі забезпечити їм контрольованість, стабільність, результативність власної діяльності в умовах динамічного зовнішнього середовища.

У результаті реалізації будь-якої технології управління робота підприємства стає більш відкритою, прозорою, структурованою й керованою. Більше того, активне використання технологій управління підприємством та їх модернізація в муніципальній економічній системі забезпечать стабільність функціонування цього суб'єкта господарювання, створять певні гарантії розвитку (як організаційного, так і муніципального, регіонального, національного).

1.3. Концептуальні підходи до модернізації технологій управління підприємством у муніципальній економічній системі

Значний динамізм зовнішнього середовища, значимість розгляду підприємства як системи, що розвивається, необхідність поєднання технологій управління підприємством стратегічного характеру з технологіями тактичної спрямованості з метою забезпечення ефективної діяльності й розвитку як підприємства, так і муніципальної системи вимагають прийняття рішень, в першу чергу в напрямку формування і розвитку концептуальних підходів до

модернізації технологій управління підприємством у муніципальній економічній системі.

Питання концептуальних підходів до модернізації технологій управління підприємством у муніципальній економічній системі вимагає розкриття сутності категорій: «концептуальний підхід», «модернізація».

Концептуальний підхід передбачає попередню розробку концепції управління, тобто системи ідей, принципів, закономірностей, що зумовлюють мету функціонування підприємства, механізми взаємодії суб'єкта та об'єкта управління, характер відносин між окремими ланками внутрішньої структури, а також необхідний рівень урахування впливу зовнішнього середовища на розвиток підприємства [218].

Сучасні умови функціонування підприємств вимагають переміщення «центру ваги» від використання хаотичного, інтуїтивного, ітеративного і корпоративного підходів до застосування нових концептуальних підходів до модернізації технологій управління підприємством у муніципальній економічній системі. Їх уособленням є збалансований підхід. Цей підхід до модернізації технологій управління підприємством у муніципальній економічній системі не виключає хаотичного, інтуїтивного, ітеративного і корпоративного підходів, а є їх синтезом з огляду на різнохарактерність проблем, що вирішуються підприємством в умовах ринкової економіки.

Концептуальні підходи до модернізації технологій управління підприємством у муніципальній економічній системі мають базуватись на визначенні стратегічних цілей та орієнтирів розвитку підприємства з урахуванням того, що воно є об'єктом і суб'єктом управління, основних напрямів і механізмів реалізації цих цілей і орієнтирів, синхронній, збалансованій, цілеорієнтованій діяльності підприємства, місцевих органів влади, громадськості.

В основу концептуальних підходів до модернізації технологій управління підприємством у муніципальній економічній системі повинні лягти принципи:

цілеорієнтації (цілеспрямованості); комплексності; синхронності; професіоналізму; альтернативності. Суть цих принципів розкривається через:

- орієнтування усіх видів управління підприємством (стратегічного, тактичного, оперативного) на його стійкий і послідовний розвиток, який, в свою чергу, дозволить підприємству розв'язувати стратегічні завдання;
- націленість модернізації технологій управління підприємством у муніципальній економічній системі на: інноваційне виробництво, «управління, що базується на знаннях», соціально відповідальний бізнес;
- базування процесу модернізації технологій управління підприємством у муніципальній економічній системі на активному використанні підприємством його потенціалу та сучасних інформаційно-комунікативних технологій.

Тому, концепцію модернізації технологій управління підприємством у муніципальній економічній системі слід розглядати як один з найважливіших документів стратегічного характеру, необхідних для реалізації управлінського впливу з боку адміністративної служби підприємства, державних органів різних рівнів, громадськості з метою удосконалення управління підприємством (як самостійною економічною системою, так і підсистемою муніципальної економічної системи) через модернізацію використовуваних ним технологій.

Про модернізацію сьогодні широко говориться у вітчизняних та іноземних наукових публікаціях переважно в аспекті покращення макроекономічних процесів чи удосконалення чинників мікроекономічного розвитку. Так, В. Іфтемійчук та І. Синишин, даючи визначення модернізації в «Економічній енциклопедії» розуміють під нею «процес часткового оновлення, заміни застарілого устаткування (машин, механізмів, обладнання, приладів та ін.), технології виробництва, технічне й технологічне переоснащення промислових і сільськогосподарських підприємств» [67].

Такий підхід є надзвичайно вузьким, оскільки зводить модернізацію до техніко-економічних параметрів функціонування підприємств. До того ж, не завжди є доцільним «часткове оновлення», а лише докорінне осучаснення може підвищити ефективність функціонування й розвитку відповідних систем,

забезпечивши їм можливість уникнути катастрофічного відставання від найновітніших світових досягнень науки й практики в певній сфері.

На противагу вказаному вище надто звуженому підходу до модернізації, у науковій літературі мають місце інші бачення модернізаційних процесів, зокрема, у значно ширшому контексті з позиції осучаснення економічної системи країни, в цілому, з метою досягнення рівня високорозвинутих країн.

Концепція модернізації суспільства виникла після Другої світової війни в наукових розробках неоліберальних теоретиків, переважно, соціологічного напрямку, які намагалися усвідомити нові реалії світу, що розвивається в більш досконалих формах. Так, представники соціології розвитку І. Горовиць, С. Хантінгтон, Р. Редфілд, К. Фуртадо, Д. Леренер, М. Леві, С. Айзенштадт досліджували модернізаційну теорію з позиції її орієнтації на глобально-цивілізаційний аспект, що розглядався, переважно, з позиції філософських абстракцій. Здобутком цих теорій стало те, що вони розглядали модернізацію як «варіант розвитку, удосконалення, накопичення позитивних якісних змін, які, звичайно, але не завжди пов'язані зі зростанням, накопиченням кількісних змін (економічних, соціальних, демографічних, культурних та ін.)» [254].

Опрацювання наробок класиків та сучасників модернізаційної теорії дозволяє стверджувати, що в світовій науці дещо мало уваги приділяється питанню необхідності модернізації управління економічним розвитком, зокрема, його активної частини – управлінських технологій. На нашу думку, саме модернізація управління повинна бути вихідною точкою модернізації будь-якої системи, в тому числі, муніципальної.

Модернізація – невід'ємний компонент системи, яка прагне розвиватися, ознака динаміки системи. На значимості модернізації наголосив англійський вчений А. Тойнбі, стверджуючи, що «суспільство, яке орієнтується на традиції, приречене на стагнацію, і лише суспільство, спрямоване на нове, спроможне розвиватися» [230].

Використовуючи критерій масштабності можемо виділити такі типи модернізації технологій управління підприємством: загальна, часткова та

точкова. Загальна модернізація передбачає тотальне удосконалення всіх існуючих технологій управління підприємством. Часткова – модернізація окремої сукупності управлінських технологій, а точкова – лише їх певних елементів.

Модернізація може бути результативною та косметичною. Результативна модернізація дозволяє дійсно покращити ефективність управлінських технологій, що застосовуються, косметична – є поверхневою, змінюючи лише форму, а не зміст реалізації управлінських технологій.

За умов, які склалися в розвитку підприємств в Україні, модернізація управління їх економічним розвитком повинна бути загальною та результативною й відповідати наступним принципам [123]: виваженості (кожен крок повинен бути ретельно продуманий, слід уникати поспіху й необґрунтованості); науковості (модернізація обов'язково повинна враховувати напрацювання сучасних теорій економічного розвитку й менеджменту); проєктованості (модернізаційні дії спочатку повинні проєктуватися шляхом моделювання, а потім впроваджуватися практично); комплексності (модернізуватися повинні всі елементи системи управління, а не лише управлінські технології); економічності (зусилля, витрачені на модернізацію, не повинні перевершувати ефект від її реалізації); цілеорієнтованості (модернізація не може проводитися спонтанно, а має орієнтуватися на чітко визначені цілі); випередження (осучаснення повинно відбуватися так, щоб зміни, які реалізуються в процесі модернізації, не застаріли вже під час їх впровадження); інноваційності (модернізаційні зміни повинні враховувати найновіші розробки в сфері управління підприємством); керованості (хаотичні некеровані модернізаційні зміни можуть спричинити розбалансування системи, яка модернізується, що, в свою чергу, може зумовити її руйнування).

Модернізація може мати еволюційний або революційний характер. Еволюційна модернізація передбачає поступове удосконалення існуючих технологій управління підприємством, революційна – осучаснення управління на основі впровадження кардинально нових технологій. Еволюційна модернізація

відповідає консервативній, а революційна – динамічно-інноваційній моделі управління підприємством.

Модернізація технологій управління підприємством повинна стосуватися конкретних сфер його діяльності та потребує певних підходів, адаптованих до умов цих сфер. Серед цих підходів доцільно виокремити: стратегічний, синергійний, логістичний, адміністративний, віртуальний, ресурсний, технологічний. Стратегічний підхід спирається на реалізацію стратегічних орієнтирів розвитку підприємства, що визначають межі й вектор модернізації. Синергійний – передбачає об'єднання зусиль всіх елементів економічної системи підприємства для досягнення цілей модернізаційних змін. Логістичний – базується на вдосконаленні інформаційних, матеріальних, фінансових потоків. Адміністративний – передбачає використання примусу до змін на основі застосування управлінських важелів. Віртуальний – вказує на створення ефекту модернізації, наприклад, для залучення потенційних інвесторів. Ресурсний – зорієнтований на пошук внутрішніх ресурсних резервів, які б дозволили покращити управління певною сферою діяльності підприємства. Технологічний – передбачає застосування спеціальних модернізаційних технологій, запозичених чи розроблених для конкретного підприємства.

Модернізація технологій управління підприємством не є одномоментним актом, а складним, як правило, тривалим процесом, оскільки стосується засадничих моментів забезпечення його розвитку.

Враховуючи положення процесуальної організаційної теорії, можемо виокремити такі етапи процесу модернізації технологій управління підприємством: аналіз існуючих технологій управління підприємством, виявлення їх недоліків та переваг; співставлення технологій управління підприємством з передовими технологіями, що практично реалізуються в світі, чи з інноваційними науковими розробками; виявлення розриву між існуючими технологіями управління підприємством та передовими прикладними чи науковими управлінськими технологіями; обґрунтування необхідності модернізації існуючих технологій управління підприємством для їх наближення

до певних еталонних «модерних» норм; розроблення програми модернізації технологій управління підприємством; реалізація модернізаційного процесу з можливістю оперативного його коригування з урахуванням відхилень від намічених орієнтирів; аналіз нової системи технологій управління підприємством та формування висновку про результативність модернізації.

Формування концептуальних засад модернізації технологій управління підприємством буде неповним без обґрунтування функцій модернізації, які вказують на її роль в забезпеченні розвитку підприємства.

Серед функцій модернізації доцільно виокремити:

1) стратегічну – модернізація дозволяє, з одного боку, реалізувати стратегічні орієнтири розвитку підприємства, з іншого – відкриває можливості для визначення нових стратегічних цілей розвитку;

2) інноваційну – в процесі модернізації в управлінні підприємством впроваджуються різноманітні нововведення;

3) стабілізаційну – модернізація спроможна забезпечити зменшення амплітуди коливань розвитку підприємства на засадах стабільного зростання;

4) антикризову – модернізація є інструментом, що спроможний попередити кризу чи зменшити негативні наслідки кризового стану підприємства;

5) світоглядну – прихильність до модернізаційних ідей суб'єктів управління підприємством зумовлює формування нової корпоративної культури;

6) іміджево-атракційну – модернізаційні зміни в технологіях управління підприємством спрямовуються на підвищення його атракційності та іміджу для потенційних інвесторів та споживачів його продукту;

7) конкурентну – модернізаційні зміни дозволяють підприємству успішно конкурувати на різних ринках;

8) управлінську – модернізація як об'єкт управління водночас є дієвим інструментом реалізації управлінських рішень, спрямованих на підвищення ефективності функціонування підприємства;

9) економічну – удосконалення технологій управління підприємством спрямовується на забезпечення зростання результативності його діяльності;

10) адаптаційну – модернізація дозволяє адаптувати технології управління підприємством до умов змінного зовнішнього середовища;

11) генетичну – модернізація як з'єднувальна ланка етапів розвитку дозволяє поєднати в єдиний процес минуле, сучасне і майбутнє підприємства;

12) праксеологічну – модернізаційна ідея активізує управлінську діяльність суб'єктів забезпечення економічного розвитку підприємства, змушує їх шукати нові форми реалізації управлінських впливів;

13) гносеологічну – модернізація як об'єктивно-суб'єктивний процес економічного розвитку підприємства дозволяє глибше пізнати сутність економічного розвитку на основі його структуризації та детермінації;

14) орієнтаційно-еталонну – модернізація визначає нові орієнтири, що відграють роль тимчасового еталону модерності, на який можуть рівнятися підприємства в забезпеченні свого економічного розвитку;

15) консолідаційну – необхідність модернізації управлінських технологій може стати консолідаційною ідеєю, здатною об'єднати конкуруючі і опонуючі групи, що є на підприємстві, в реальну спільноту;

16) регулятивну – модернізація забезпечує встановлення меж економічного розвитку підприємства, які виконують роль своєрідних регулятивних бар'єрів його функціонування.

Загалом функції модернізації технологій управління підприємством можна згрупувати в три блоки: базисні, регулятивно-орієнтаційні та інструментальні функції (рис. 1.5).

У контексті дослідження питання інноваційності модернізації технологій управління підприємством впливає проблема визначення того, що є сучасним, «модерним» для управління підприємством. Здавалося б така виключно філософська проблема є маловажливою. Проте, таке судження є помилковим: впровадження псевдосучасних технологій управління підприємством, які насправді використовувалися в розвинутих державах чи інших регіонах країни кілька десятиліть назад, може зумовити те, що конкретне підприємство

потрапляє в пастку перманентної відсталості, витративши час та зусилля на імплементацію застарілих технологій.

Рис. 1.5. Функції модернізації технологій управління підприємством

Примітка: власна розробка автора

Модернізація технологій управління підприємством, як і будь які зміни, може зіштовхуватися з певними бар'єрами, що мають як об'єктивний, так і суб'єктивний характер, серед яких можемо виокремити: обмеженість ресурсних можливостей підприємства; супротив з боку представників апарату управління, які не бажають змінювати усталений ритм життя, однією з причин якого може бути їх недостатній освітньо-кваліфікаційний рівень; відсутність практичних механізмів реалізації теоретичних наукових розробок в управлінській сфері; нерозвитнутість «цивілізованих» ринкових відносин; бажання одержати миттєву вигоду від модернізації, що сприймається як панацея у подоланні труднощів розвитку; нерозуміння необхідності модернізаційних змін з боку різних

контактних аудиторій підприємства; недотримання принципів ефективної модернізації, охарактеризованих вище.

Модернізація тісно пов'язана з процесом трансформації (лат. *transformatio* – змінювати), що передбачає «перетворення однієї економічної системи на іншу, що супроводжується відмиранням одних елементів, рис, властивостей і появою інших» [68]. Докорінна модернізація може спричинити трансформацію, за якої в модернізованій системі з'являються якісно нові властивості, що дозволяє стверджувати про появу нової системи. В свою чергу, трансформація системи може супроводжуватися модернізацією тих елементів старої системи, які необхідно зберегти в новій системі, зробивши відповідні корективи з урахуванням нових умов. Так, в Україні перехід від командно-адміністративної до регульованої ринкової економіки, який є трансформаційним процесом, супроводжувався модернізацією важелів управління економічними системами різного рівня. Трансформація моделі управління розвитком підприємства означає модернізацію технологій, що застосовуються суб'єктами цього управління. В цьому контексті заслуговує на увагу позиція С. Онишко, за якою «генетично процес модернізації продовжує попередні процеси розвитку, одночасно зростаючи з них» [163].

Необхідно розмежовувати поняття модернізація та модифікація, що передбачає появу нових ознак та властивостей, які, однак, не завжди є сучасними. Фактично, модернізація є окремим випадком модифікації, зорієнтованим на імплементацію прогресивних характеристик. Іншим випадком модифікації є зміни, що обумовлюють або статику, яка може набувати форми удаваного розвитку, або, регрес певного об'єкту чи процесу.

Модернізація як зміна, що орієнтована на підвищення ефективності та інноваційність технологій управління підприємством, є частковим видом реформування, що є реакцією на кризу існуючої системи управління з метою стабілізації параметрів функціонування підприємства. Реформування може бути модернізаційним, ліквідаційним та поворотним. Поворотне реформування повертає технології управління до вихідного стану, ліквідаційне – спрямоване на

усунення чинників кризової ситуації, модернізаційне – спрямоване на перспективу, на забезпечення адекватності муніципальної економіки умовам динамічного зовнішнього середовища.

Слід вказати на те, що модернізація технологій управління підприємством буде ефективною за умови затребуваності трудовим колективом. Модернізація технологій управління підприємством в муніципальній економічній системі повинна враховувати умови її затребуваності не тільки трудовим колективом, а й громадськістю, споживачами продукції, органами місцевого самоврядування. Це дозволить вмонтувати модернізацію як внутрішню складову розвитку підприємства, що підтримуватиметься та забезпечуватиметься всіма суб'єктами, які цей розвиток генерують. Для того, щоб трудовий колектив міг модернізувати управління розвитком підприємства, він повинен володіти здатністю до модернізації, яка визначається: наявністю відповідних ресурсів; сформованістю відповідної організаційної культури, яка дозволяє сприйняти модернізацію як іманентну властивість розвитку всіма управлінськими суб'єктами. Більше того, модернізація технологій управління підприємством у муніципальній економічній системі уможливить здійснення підприємством адаптивного управління, атрибутами якого є можливість продукувати власне бачення перспектив свого розвитку та відшукувати напрями його практичної реалізації.

Висновки до розділу 1

1. Обґрунтовано теоретичні основи функціонування та розвитку підприємства в муніципальній економічній системі як об'єкта управлінського впливу, зокрема виявлено, що сучасними напрямками розвитку підприємства повинні стати: розвиток інтегрованих операційних систем; розвиток організаційних систем; розвиток систем управління; розвиток систем стимулювання; стабілізація складу працівників і залучення їх до управління.

2. Здійснено авторське трактування поняття «муніципальна економічна система», під яким запропоновано розуміти сукупність взаємопов'язаних і,

відповідним чином, упорядкованих елементів муніципальної економіки (галузей, окремих підприємств, індивідуальних господарств, людей, виробничих відносин, навколишнього природного середовища), які утворюють певну цілісність та забезпечують на рівні муніципального утворення здійснення відтворювальних процесів (відтворення: трудових ресурсів; населення; довкілля; організації муніципального господарства) шляхом реалізації суб'єктами муніципального управління управлінських впливів.

3. Доповнено теоретико-концептуальні засади модернізації технологій управління підприємством у муніципальній економічній системі шляхом подання власних дефініцій поняття «концепція стратегічного управління підприємством у муніципальній економічній системі» через розгляд її як системи основоположних принципів і підходів, які: визначають мету, механізми взаємодії суб'єктів і об'єктів управління підприємством з урахуванням впливу зовнішнього середовища на муніципальну економічну систему та підприємство як економічну систему нижчого рівня.

4. Визначено об'єктивну необхідність використання технологій управління підприємством у муніципальній економічній системі, які спрямовані на створення таких умов, які б сприяли зниженню частки організаційних підсистем, що потребують корегування або зміни. Доведено, що реалізація ефективних технологій управління підприємством може стати надійним підґрунтям для модернізації муніципальної економічної системи в цілому.

5. У дисертації здійснено групування функцій модернізації технологій управління за наступними блоками: базисні, регулятивно-орієнтаційні та інструментальні функції, що дозволило сформулювати комплексне бачення напрямів модернізаційних процесів.

6. Подано сутнісну та змістову характеристику концептуальних підходів до модернізації технологій управління підприємством у муніципальній економічній системі.

7. Основні положення розділу 1 опубліковані в наукових працях [176, 179, 181, 192, 193, 198].

РОЗДІЛ 2

СИСТЕМНИЙ АНАЛІЗ ТЕХНОЛОГІЙ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВАМИ ПРИЛАДОБУДУВАННЯ У МУНІЦИПАЛЬНІЙ ЕКОНОМІЧНІЙ СИСТЕМІ

2.1. Аналіз практики управління підприємствами приладобудування у муніципальній економічній системі

За об'єкт дослідження у дисертаційній роботі обрано підприємства медичного приладобудування міст – Києва, Львова та Тернополя: ТОВ «Компанія «ЮТАС» (м. Київ), Львівське казенне експериментальне підприємство засобів пересування і протезування (КЕПЗПП) (м. Львів), ПАТ «Львівський завод «РЕМА» (м. Львів), ПП «Галіт» (м. Тернопіль), Тернопільське казенне експериментальне протезно-ортопедичне підприємство (ТКЕПОП) (м. Тернопіль).

Це пояснюється тим, що аналіз практики управління підприємствами приладобудування у муніципальній економічній системі повинен здійснюватися за принципами: системності, комплексності, об'єктивності, науковості, динамічності, порівнюваності, інформаційного забезпечення. Дотримання в комплексі зазначених принципів дозволить здійснити максимально точний аналіз такої практики. Разом з тим, при виборі підприємств, які стануть об'єктами дослідження, вкрай важливим є за короткий час отримати повну і достовірну інформацію, яка дозволить об'єктивно, кількісно і якісно оцінити практику управління підприємствами приладобудування. Цей критерій, власне, і був покладений в основу вибору нами вказаних вище підприємств.

Найбільш важливим економічним фактором, що уможливорює ефективну діяльність підприємств є забезпеченість фінансовими ресурсами. У практиці управління підприємствами в муніципальній економічній системі важливе місце відводиться саме організації максимально ефективного формування

фінансових ресурсів та виявлення тих напрямів, за якими їх використання дасть найбільшу віддачу. Тому аналіз стану фінансових ресурсів підприємства і управління ними слугує інформаційною базою для подальших кроків, пов'язаних із модернізацією чи трансформацією технологій управління.

Комплексний аналіз забезпеченості власними та залученими фінансовими ресурсами можна здійснити на основі угруповань показників (рис. 2.1).

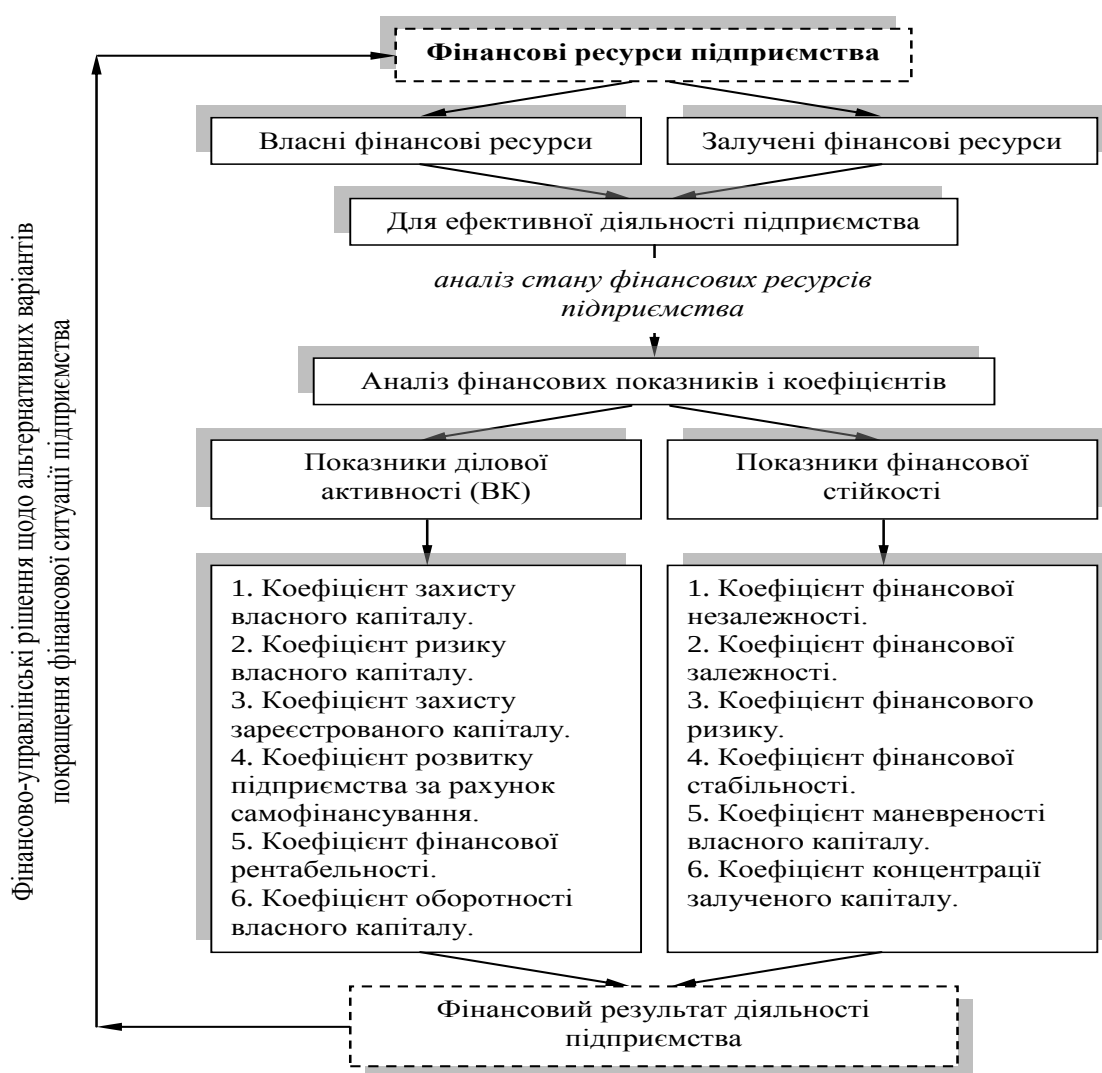

Рис. 2.1. Етапи проведення аналізу стану фінансових ресурсів підприємства

Примітка: сформовано автором самостійно з використанням джерела [10]

Сутність, характеристика та основні фінансово-економічні особливості показників оцінки фінансових ресурсів підприємства відображені в табл. 2.1.

Таблиця 2.1

**Сутність, характеристика та основні фінансово-економічні
особливості показників оцінки фінансових ресурсів підприємства**

№ з/п	Назва показника	Граничне значення	Фінансово-економічна сутність
1	2	3	4
Показники ділової активності (показники оцінки власного капіталу)			
1	Коефіцієнт захисту власного капіталу	Збільшення	Відображає частину власного капіталу, яка виконує захисну функцію на підприємстві
2	Коефіцієнт ризику власного капіталу	До 5,00	Свідчить про рівень ризику втрати підприємством суми свого статутного капіталу та накопиченого нерозподіленого прибутку
3	Коефіцієнт захисту зареєстрованого капіталу	0,25	Вказує на захищеність статутного капіталу у випадку виникнення складних непередбачуваних ситуацій на підприємстві
4	Коефіцієнт розвитку підприємства за рахунок самофінансування	Збільшення	Означає здатність підприємства розвиватися за рахунок проведення ефективної діяльності, що приносить значний прибуток
5	Коефіцієнт фінансової рентабельності	Збільшення	Дозволяє визначити ефективність власного капіталу підприємства, тобто коштів, що належать акціонерам
6	Коефіцієнт оборотності власного капіталу	Збільшення	Вказує скільки товарів та послуг підприємство змогло виробити на надати клієнтам у поточному році на кожну гривню вкладеного власного капіталу
Показники фінансової стійкості			
1	Коефіцієнт фінансової незалежності	Більше 0,50	Характеризує частку власного капіталу у загальній вартості авансованого капіталу (джерел фінансування) підприємства
2	Коефіцієнт фінансової залежності	Менше 2,00	Зростання даного показника в динаміці свідчить про збільшення частки залучених коштів у фінансуванні підприємства. Якщо його значення знижується до 1, то це свідчить про те, що власники повністю фінансують своє підприємство
3	Коефіцієнт фінансового ризику	Менше 1,00	Характеризує величину залученого капіталу в розрахунку на 1 грн. власного капіталу. Чим вище його значення, тим вищий ризик вкладання капіталу в підприємство
4	Коефіцієнт фінансової стабільності	Більше 1,00	Характеризує покриття боргів власним капіталом
5	Коефіцієнт маневреності власного капіталу	Більше 0,10	Характеризує ступінь мобільності власного капіталу, тобто показує ту частину власного капіталу, яка знаходиться в обігу і використовується для фінансування поточної діяльності
6	Коефіцієнт концентрації залученого капіталу	Менше 0,50	Показує частку залученого майна в активах підприємства та ступінь залежності підприємства від кредиторів

Примітка: сформовано автором на основі джерел [2; 10]

Здійснено розрахунки та дослідимо зміни результатів оцінювання коефіцієнтів власного капіталу і фінансової стійкості для підприємств приладобудування міст – Києва, Львова та Тернополя.

Методика розрахунку фінансових показників (Додаток А) та їх динаміка (Додаток Б), здійснені на основі фінансової звітності підприємств (Додаток В).

Для оцінювання динаміки результатів вищезазначених показників, усі отримані значення коефіцієнтів ефективності використання власного капіталу досліджуваних підприємств відображено у табл. 2.2.

Таблиця 2.2

**Оцінка показників стану фінансових ресурсів
досліджуваних підприємств за 2009-2013 роки**

№ з/п	Назва показника	Гранична норма (рекомендована тенденція)	2009р.	2010р.	2011р.	2012р.	2013р.
1	2	3	4	5	6	7	8
ТОВ «Компанія «ЮТАС» (м. Київ)							
1	Коефіцієнт захисту власного капіталу	Збільшення	0,53	0,72	0,58	0,58	0,60
2	Коефіцієнт ризику власного капіталу	До 5,00	0,90	0,39	0,74	0,73	0,67
3	Коефіцієнт захисту за-реєстрованого капіталу	0,25	0,05	0,02	0,02	0,02	0,02
4	Коефіцієнт розвитку підприємства за рахунок самофінансування	Збільшення	7236,00	169,20	160,78	212,93	268,30
5	Коефіцієнт фінансової рентабельності	Збільшення	0,00004	0,001	0,002	0,002	0,001
6	Коефіцієнт оборотності власного капіталу	Збільшення	0,42	0,26	0,06	0,07	0,05
7	Коефіцієнт фінансової незалежності	Більше 0,50	0,97	0,91	0,95	0,96	0,98
8	Коефіцієнт фінансової залежності	Менше 2,00	1,03	1,10	1,05	1,04	1,02
9	Коефіцієнт фінансового ризику	Менше 1,00	0,03	0,10	0,05	0,04	0,02
10	Коефіцієнт фінансової стабільності	Більше 1,00	0,97	0,91	0,96	0,96	0,98

продовження табл. 2.2

1	2	3	4	5	6	7	8
11	Коефіцієнт маневреності власного капіталу	Більше 0,10	0,12	0,09	0,19	0,20	0,18
12	Коефіцієнт концентрації залученого капіталу	Менше 0,50	0,03	0,09	0,05	0,04	0,02
Львівське КЕПЗПП (м. Львів)							
1	Коефіцієнт захисту власного капіталу	Збільшення	0,78	0,78	0,76	0,76	0,75
2	Коефіцієнт ризику власного капіталу	До 5,00	0,28	0,28	0,32	0,32	0,33
3	Коефіцієнт захисту зареєстрованого капіталу	0,25	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
4	Коефіцієнт розвитку підприємства за рахунок самофінансування	Збільшення	4,43	4,35	4,64	5,60	4,74
5	Коефіцієнт фінансової рентабельності	Збільшення	0,03	0,03	0,03	0,03	0,03
6	Коефіцієнт оборотності власного капіталу	Збільшення	0,64	1,06	0,51	1,05	1,01
7	Коефіцієнт фінансової незалежності	Більше 0,50	0,89	0,82	0,92	0,80	0,79
8	Коефіцієнт фінансової залежності	Менше 2,00	1,13	1,23	1,09	1,25	1,27
9	Коефіцієнт фінансового ризику	Менше 1,00	0,13	0,23	0,09	0,25	0,27
10	Коефіцієнт фінансової стабільності	Більше 1,00	0,89	0,82	0,92	0,80	0,79
11	Коефіцієнт маневреності власного капіталу	Більше 0,10	0,12	0,12	0,16	0,15	0,15
12	Коефіцієнт концентрації залученого капіталу	Менше 0,50	0,11	0,18	0,08	0,20	0,21
ПАТ «Львівський завод «РЕМА» (м. Львів)							
1	Коефіцієнт захисту власного капіталу	Збільшення	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2	Коефіцієнт ризику власного капіталу	До 5,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
3	Коефіцієнт захисту зареєстрованого капіталу	0,25	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
4	Коефіцієнт розвитку підприємства за рахунок самофінансування	Збільшення	7,82	6,26	-609,63	-9,15	10,10

продовження табл. 2.2

1	2	3	4	5	6	7	8
5	Коефіцієнт фінансової рентабельності	Збільшення	0,18	0,23	-0,0023	-0,17	0,15
6	Коефіцієнт оборотності власного капіталу	Збільшення	-0,24	-0,55	-1,36	-4,40	-2,03
7	Коефіцієнт фінансової незалежності	Більше 0,50	-1,53	-0,77	-0,84	-0,29	-0,46
8	Коефіцієнт фінансової залежності	Менше 2,00	-0,65	-1,30	-1,20	-3,40	-2,15
9	Коефіцієнт фінансового ризику	Менше 1,00	-1,65	-2,30	-2,20	-4,40	-3,15
10	Коефіцієнт фінансової стабільності	Більше 1,00	-1,53	-0,77	-1,13	-0,29	-0,46
11	Коефіцієнт маневреності власного капіталу	Більше 0,10	1,21	1,15	0,94	1,54	1,56
12	Коефіцієнт концентрації залученого капіталу	Менше 0,50	2,53	1,77	1,84	1,29	1,46
ПП «Галіт» (м. Тернопіль)							
1	Коефіцієнт захисту власного капіталу	Збільшення	0,004	0,003	0,01	0,01	0,01
2	Коефіцієнт ризику власного капіталу	До 5,00	246	334,19	169,10	90,31	67,39
3	Коефіцієнт захисту зареєстрованого капіталу	0,25	0,004	0,003	0,01	0,01	0,01
4	Коефіцієнт розвитку підприємства за рахунок самофінансування	Збільшення	0,96	2,72	2,59	41,23	6,17
5	Коефіцієнт фінансової рентабельності	Збільшення	0,45	0,26	0,31	0,02	0,14
6	Коефіцієнт оборотності власного капіталу	Збільшення	9,45	9,37	7,56	7,04	5,32
7	Коефіцієнт фінансової незалежності	Більше 0,50	0,24	0,31	0,30	0,31	0,33
8	Коефіцієнт фінансової залежності	Менше 2,00	4,12	3,24	3,37	3,22	3,06
9	Коефіцієнт фінансового ризику	Менше 1,00	3,12	2,24	2,37	2,22	2,06
10	Коефіцієнт фінансової стабільності	Більше 1,00	0,24	0,31	0,30	0,31	0,33
11	Коефіцієнт маневреності власного капіталу	Більше 0,10	0,73	0,45	0,47	0,35	0,43

продовження табл. 2.2

1	2	3	4	5	6	7	8
12	Коефіцієнт концентрації залученого капіталу	Менше 0,50	0,76	0,69	0,70	0,69	0,67
ТКЕПОП (м. Тернопіль)							
1	Коефіцієнт захисту власного капіталу	Збільшення	0,71	0,69	0,65	0,57	0,56
2	Коефіцієнт ризику власного капіталу	До 5,00	0,41	0,46	0,54	0,75	0,79
3	Коефіцієнт захисту зареєстрованого капіталу	0,25	0,71	0,69	0,65	0,57	0,55
4	Коефіцієнт розвитку підприємства за рахунок самофінансування	Збільшення	2,91	3,85	3,67	2,12	4,84
5	Коефіцієнт фінансової рентабельності	Збільшення	0,05	0,04	0,06	0,14	0,07
6	Коефіцієнт оборотності власного капіталу	Збільшення	0,74	0,84	1,00	1,47	1,18
7	Коефіцієнт фінансової незалежності	Більше 0,50	0,85	0,80	0,85	0,83	0,81
8	Коефіцієнт фінансової залежності	Менше 2,00	1,18	1,24	1,18	1,21	1,24
9	Коефіцієнт фінансового ризику	Менше 1,00	0,18	0,24	0,18	0,21	0,24
10	Коефіцієнт фінансової стабільності	Більше 1,00	0,85	0,80	0,85	0,83	0,81
11	Коефіцієнт маневреності власного капіталу	Більше 0,10	0,04	0,07	0,11	0,21	0,23
12	Коефіцієнт концентрації залученого капіталу	Менше 0,50	0,15	0,20	0,15	0,17	0,19

Примітка: сформовано автором на основі фінансової звітності досліджуваних підприємств

Проведений аналіз динаміки показників, що характеризують стан фінансових ресурсів на досліджуваних підприємствах, показав, що вона не є однозначною. Це свідчить про існування відмінностей у сприйнятті однакових умов зовнішнього середовища функціонування різними підприємствами та пов'язаних із цим полярно відмінних практик управління підприємствами прилагоджування у муніципальних економічних системах та їх результатів.

Так, динаміка фінансових показників стану фінансових ресурсів ТОВ «Компанія «ЮТАС» протягом 2009-2013 років відображена в Додатку Б1.

Здійснений аналіз стану забезпеченості фінансовими ресурсами ТОВ «Компанія «ЮТАС» засвідчив, що ситуація з наявністю власних та залучених ресурсів є відносно позитивною. Так, сприятливу тенденцію протягом 2009-2013 років для подальшої діяльності цього підприємства мали такі фінансові показники як: коефіцієнт ризику власного капіталу, коефіцієнт розвитку підприємства за рахунок самофінансування, коефіцієнт фінансової незалежності, коефіцієнт фінансової залежності.

Слід відмітити позитивну динаміку значень коефіцієнта фінансового ризику, який протягом 2009-2013 років становив 0,02-0,1 пункти.

Проведене оцінювання змін результатів показників стану фінансових ресурсів Львівського КЕПЗПП за 2009-2013 роки показало, що на цьому підприємстві спостерігалось відносно стійке та позитивне співвідношення власних та залучених ресурсів, а також впродовж всього досліджуваного періоду переважали власні ресурси. Проте, слід зазначити, що до 2012 року тенденція зміни результатів фінансових коефіцієнтів була позитивною, а у 2013 році хоча і спостерігалася сприятлива фінансово-економічна ситуація для діяльності Львівського КЕПЗПП, однак, на противагу показникам 2012 року, значення показників дещо погіршилися.

До позитивних результатів фінансових коефіцієнтів за 2013 рік, отриманих під час дослідження оцінки стану фінансових ресурсів Львівського КЕПЗПП, слід віднести значення таких коефіцієнтів: ризику власного капіталу (0,33 пункти); фінансової незалежності (0,79 пункти); фінансової залежності (1,27 пункти); фінансового ризику (0,27 пункти); маневреності власного капіталу (0,15 пункти).

Динаміку фінансових показників стану фінансових ресурсів Львівського КЕПЗПП протягом 2009-2013 років відображено в Додатку Б2.

Проведена оцінка стану показників фінансових ресурсів ПАТ «Львівський завод «Рема» за 2009-2013 роки показала, що цьому підприємстві суттєво не вистачає власних фінансових ресурсів. Отримані значення фінансових коефіцієнтів є від'ємними. Така ситуація пояснюється від'ємним

значенням нерозподіленого прибутку і власного капіталу. На ПАТ «Львівський завод «Рема» впродовж усього періоду, який підлягав аналізу, переважав залучений капітал над власним.

Динаміка фінансових показників оцінки стану фінансових ресурсів ПАТ «Львівський завод «Рема» протягом 2009-2013 років представлена в Додатку БЗ.

У процесі аналізу стану забезпеченості фінансовими ресурсами ПП «Галіт» (м. Тернопіль) виявлено, що він є доволі загрозливим, про що свідчать результати отриманих коефіцієнтів, які не відповідають встановленій нормі. На цьому підприємстві впродовж 2009-2013 років переважали залучені фінансові ресурси, що підтверджується кількісними значеннями коефіцієнта концентрації залученого капіталу, який у 2009 році становив 0,76 пункти; у 2010 році – 0,69 пункти; у 2011 році – 0,70 пункти; у 2012 році – 0,69 пункти; у 2013 році – 0,67 пункти.

Практика залучення значних обсягів зовнішнього фінансування в цілому підвищує рівень залежності від сторонніх позичальників, що може накладати суттєвий відбиток на всю стратегію управління підприємством.

Позитивну характеристику даного підприємства формують протягом 2013 року значення наступних коефіцієнтів: розвитку підприємства за рахунок самофінансування (6,17 пункти); фінансової рентабельності (0,14 пункти) та маневреності власного капіталу (0,43 пункти).

Динаміка фінансових показників, що характеризують стан фінансових ресурсів ПП «Галіт» протягом 2009-2013 років, відображено в Додатку Б4.

Аналіз стану фінансових ресурсів на ТКЕПОП засвідчив, що на цьому підприємстві переважали власні фінансові ресурси над залученими за весь період, що підлягав аналізу, оскільки результати оцінки коефіцієнта концентрації залученого капіталу є нижчими за встановлену норму і знаходилися в межах 0,15-0,20 пункти.

Реалізація принципів самофінансування дозволила даному підприємству отримати значення відповідних до нормативних коефіцієнтів фінансової незалежності, коефіцієнту фінансової стабільності та коефіцієнту концентрації залученого капіталу.

Динаміку фінансових показників стану фінансових ресурсів ТКЕПОП протягом 2009-2013 років відображено в Додатку Б5.

Аналіз практики управління підприємствами приладобудування у муніципальній економічній системі в частині їх забезпеченості фінансовими ресурсами засвідчив, що вона характеризується:

- неналежною забезпеченістю власними фінансовими ресурсами;
- недостатньою фінансовою стабільністю, залежністю від кредиторів і високим ступенем фінансового ризику підприємств;
- переважанням залученого капіталу, що повинно враховуватися при прийнятті управлінських рішень щодо покращення структури фінансування діяльності підприємств.

Аналіз практики управління підприємствами приладобудування у муніципальній економічній системі в частині їх забезпеченості фінансовими ресурсами засвідчив, що вона характеризується: неналежною забезпеченістю власними фінансовими ресурсами (про це свідчать результати отриманих коефіцієнтів, які не відповідають встановленій нормі); переважанням залученого капіталу, що повинно враховуватися при прийнятті управлінських рішень щодо покращення структури фінансування діяльності підприємств.

Важливим елементом формування системи управління підприємством є виявлення тих чинників зовнішнього оточення та внутрішнього середовища, які найбільш негативно впливають на можливості ведення бізнесу та мінімізації проявів їх деструктивного впливу.

Що стосується зовнішнього середовища, нестабільність державної політики є, на думку бізнесу, найсуттєвішим бар'єром для ведення бізнесу в Україні. Так вважають керівники бізнесу в 21 із 27 регіонів України. На другому місці в рейтингу найбільш проблемних факторів для ведення бізнесу розташувалася податкова політика. Корупція, як і роками раніше, займає третю позицію у рейтингу – 11,3%. Такі результати спеціального питання в рамках опитування більш ніж 2080 керівників компаній у 27 адміністративних регіонах України в 2013 році (рис. 2.2 – рис. 2.3) [75].

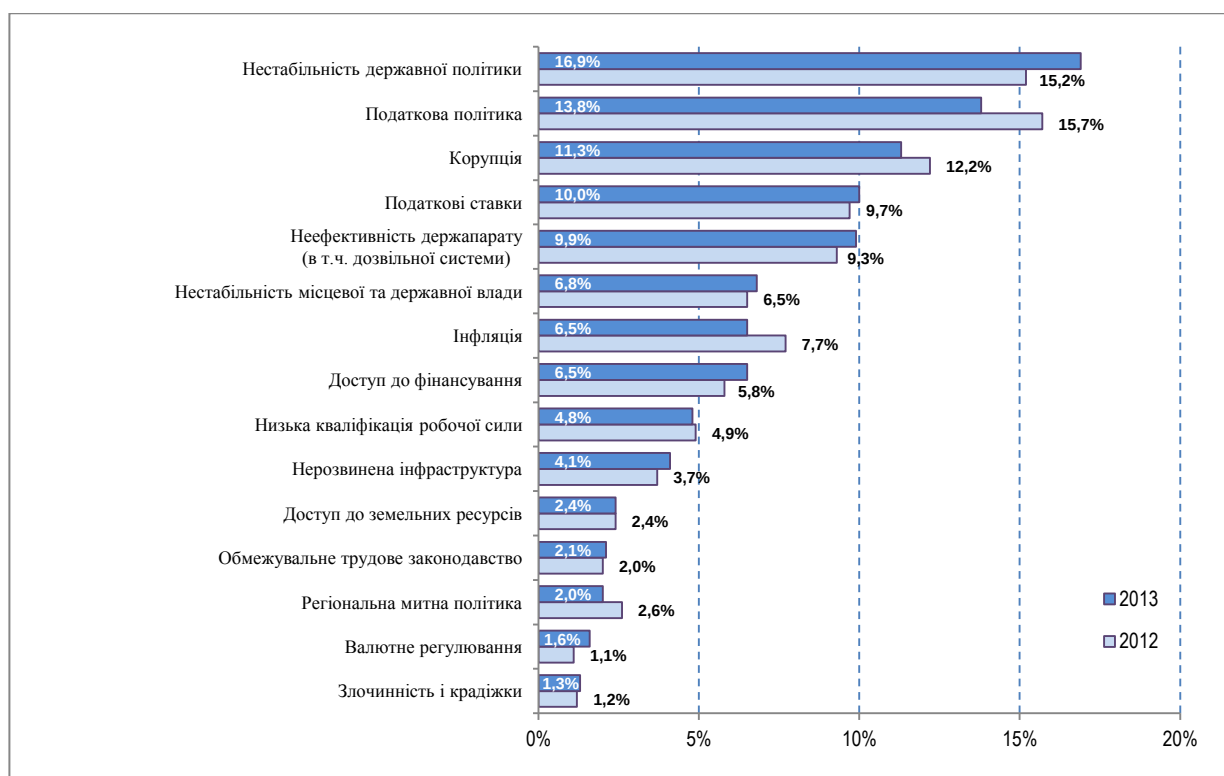

Рис. 2.2. Найпроблемніші фактори для ведення бізнесу в Україні

Примітка: джерело [244]

	В середньому по Україні	Банки	Видобувна промисловість	Інші послуги юридичним особам	Інвестиційні компанії	Переробна промисловість	Готелі та ресторани	Виробництво електроенергії, газу та води	Сільське господарство	Страхові компанії	Будівництво	Торгівля	Транспорт і зв'язок
Нестабільність державної політики	16,9	16,5	20,5	17,0	16,5	16,0	17,8	15,9	19,3	22,9	18,2	16,4	14,7
Податкова політика	13,8	9,9	17,2	3,2	23,0	15,4	9,7	10,7	10,9	19,0	12,1	15,9	14,7
Корупція	11,3	14,8	6,1	12,5	15,1	10,8	7,2	8,3	9,4	13,5	13,8	12,6	9,6
Податкові ставки	10,0	6,0	9,8	9,4	8,6	11,5	12,1	11,2	7,6	5,0	9,6	11,7	8,8
Неефективність держапарату (в т.ч. дозвільної системи)	9,9	12,2	8,7	10,2	18,0	9,8	12,1	7,8	10,2	9,5	10,0	8,7	11,6
Нестабільність місцевої та державної влади	6,8	7,3	10,0	7,2	-	6,2	8,7	8,9	5,7	8,2	8,2	6,6	6,6
Інфляція	6,5	9,0	5,9	7,0	0,7	5,4	11,8	7,0	7,0	10,6	4,5	7,4	5,6
Доступ до фінансування	6,5	6,5	5,0	6,0	4,3	6,0	-	12,8	7,2	4,3	11,4	4,0	7,7
Низька кваліфікація робочої сили	4,8	2,2	3,1	5,4	4,3	6,4	5,0	5,3	5,2	3,4	3,8	3,5	3,7
Нерозвинена інфраструктура	4,1	4,9	1,5	4,1	-	3,6	5,9	7,1	4,2	7,5	3,4	2,8	6,1
Доступ до земельних ресурсів	2,4	1,1	7,2	2,4	-	1,5	3,1	0,9	8,0	0,2	1,9	1,7	1,2
Обмежувальне трудове законодавство	2,1	1,9	1,7	2,2	-	2,0	5,3	2,2	1,9	1,9	1,6	2,3	2,3
Регіональна митна політика	2,0	0,8	-	0,9	1,4	3,0	0,9	-	0,6	0,5	0,3	2,8	3,9
Валютне регулювання	1,6	4,6	0,2	1,1	6,5	1,7	0,6	0,2	0,8	1,0	0,6	2,2	0,9
Злочинність і крадіжки	1,3	2,4	3,1	1,2	1,4	0,8	0,6	1,9	2,1	0,8	0,4	1,4	1,6

Рис. 2.3. Найпроблемніші фактори для ведення бізнесу за секторами економіки в Україні, частка респондентів, які зазначили фактор як найбільш проблематичний, %

Примітка: джерело [244]

До внутрішніх причин, які зумовлюють недосконалість практики управління підприємствами приладобудування у муніципальній економічній системі, віднесемо: недосконалість функціонального управління підприємством, часта суперечність цілей управління підприємством цілям його структурних підрозділів, низький рівень адаптивності до змінних умов діяльності, неефективне управління персоналом.

2.2. Проблема інерційності адміністративного підходу та інституційні бар'єри модернізації технологій управління підприємствами приладобудування у муніципальній економічній системі

Процеси управління державними організаціями тісно пов'язані з адміністративно-державною діяльністю, яку можна визначити як процес досягнення національних цілей і завдань через державні організації, і яка поширюється на органи законодавчої, виконавчої і судової влади.

Сучасна версія адміністративного менеджменту державних організацій представляє собою синтез New Public Management та Public Administration – новий адміністративно-державний менеджмент [216].

В умовах становлення України як самодостатньої незалежної держави особливо актуальним є питання формування ефективного адміністративного менеджменту як на рівні здійснення державної політики, так і на рівні функціонування державних органів, які створені державою для здійснення відповідних завдань і реалізації управлінських функцій.

Об'єктами адміністративного менеджменту органів державної влади є: організаційні відносини (субординації, розмежування повноважень та ін.); організаційні взаємозв'язки (інформаційно-комунікаційні, між рівнями ієрархії, лінійності, функціональності і т.п.); функції органу державної влади; процедури (затвердження документів, контролю виконання рішень, реорганізації та ін.); норми (керованості, підпорядкованості і т.п.); організаційна структура; процес надання адміністративних послуг [117].

Адміністративно-державне управління є одним із напрямів управління суспільством. Адміністративне управління з боку органів державної влади різних рівнів чинить вплив на роботу елементів економічної системи, якими є муніципальна економіка та підприємство як її елемент. Тому, адміністративний підхід слід розглядати як інституційний чинник (бар'єр або стимул) модернізації технологій управління підприємством у муніципальній економічній системі.

У рамках власної концепції (класичної школи) досліджував поняття адміністрування А. Файоль. Управління, під яким в термінології А. Файоля розумілося адміністрування, він розглядав як єдність прийомів, принципів, правил, направлених на здійснення ефективної діяльності, при оптимальному використанні можливостей організації і її ресурсів [236].

У праці «Загальне та промислове управління» учений представив сферу діяльності організації у вигляді шести напрямків (рис. 2.4).

Основним серед напрямів діяльності організації, поданих на рис. 2.4, А. Файоль вважав адміністрування.

Рис. 2.4. Основні напрями діяльності організації (за А. Файолем)

Примітка: сформовано автором самостійно на основі джерела [236]

Першим ученим, який запропонував системний аналіз адміністративно-державної бюрократії й бюрократів, був відомий німецький

соціолог М. Вебер, який створив теоретичну модель раціонально організованої бюрократії, що відповідає цілям динамічних індустріальних суспільств і розглядалася ним як «ідеальний тип бюрократії». Подальші наукові дослідження М. Вебера, В. Вільсона, Ф. Гуднау започаткували перший етап у формуванні теорії адміністративно-державного управління як самостійного наукового напрямку і показали необхідність реформування апарату адміністративно-державного управління на засадах наукових розробок та необхідності відмежування його функціонування від сфери політики [146].

Основні положення, інтерпретовані в сучасному управлінському аспекті адміністративної-державної школи менеджменту, є актуальними і сьогодні.

Пошук проблем інерційності адміністративного підходу як інституційного бар'єру модернізації технологій управління підприємствами приладобудування в муніципальній економічній системі вимагає розкриття змісту поняття «інституції», «державні інституції», «адміністративні бар'єри».

У контексті цього зазначимо, що «у інституційно-розвиненому суспільстві інституції виступають механізмами, які забезпечують рівність інтересів усіх учасників ринку або членів суспільства, і, перш за все, охоплюють законодавство та інститути, що забезпечують виконання встановлених правил і норм у певній сфері діяльності. Під державними інституціями розуміють сукупність норм та правил у будь-якій сфері суспільних відносин, органи законодавчої і виконавчої влади, а також органи місцевого самоврядування, які забезпечують контроль за їх дотриманням» [118].

Інституції можуть бути державними і приватними. Усі вони формують основу інституційного середовища (через уряд, бізнесові структури та індивідів, які взаємодіють одне з одним), якість якого впливає на кожного учасника, їх управлінські рішення тощо.

Основними інституційними факторами, що негативно впливають на розвиток конкурентного середовища в Україні умовах ринкової економіки, що розвивається, були і залишаються адміністративні бар'єри.

Інституції лишаються найслабшим місцем конкурентоспроможності української економіки. У Звіті про глобальну конкурентоспроможність за 2012 рік Всесвітнього економічного форуму (ВЕФ) за даною складовою Україна посіла лише 132-е місце з 144 країн світу – на одну позицію нижче порівняно з минулим роком. Такий результат є одним із найгірших не лише відносно країн ЄС та інших розвинених економік, а й порівняно з найближчими сусідами. За рівнем розвитку інституцій Україна поступається усім країнам СНД, за винятком Росії та Киргизії, у яких – 133-є і 137-е місця відповідно (рис. 2.5).

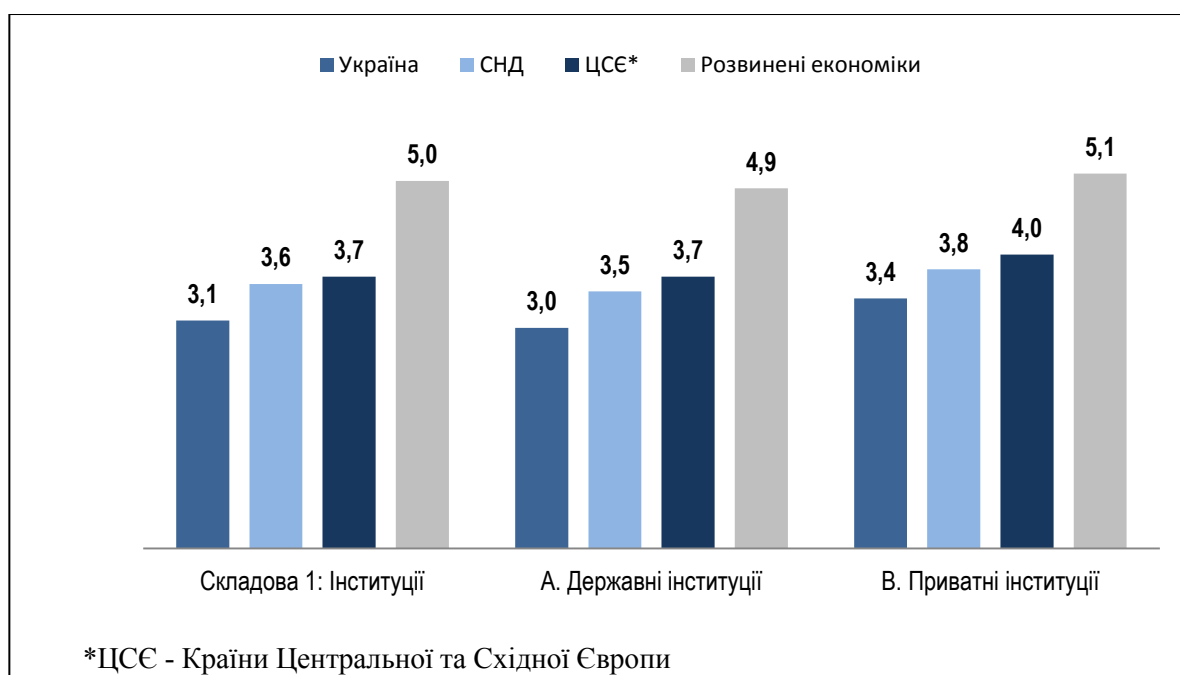

Рис. 2.5. Оцінки складової інституції та її компонентів для України та груп країн Індексу глобальної конкурентоспроможності

Примітка: джерело [74]

Адміністративні бар'єри на шляху розвитку підприємництва – це акти та дії органів влади, що суттєво перешкоджають створенню та розвитку підприємницьких структур. Адміністративні бар'єри відображають інституційні обмеження суспільства, що покликані захистити споживачів від неякісної продукції, знизити можливості опортуністичної поведінки підприємців, забезпечити ефективну конкуренцію. Проте, перевищення

оптимальних границь адміністрування призводить до зниження ступеня конкурентоспроможності ринкового середовища та формує схильність підприємців до подолання бар'єрів неринковими методами [67].

В цілому, уся сукупність адміністративних бар'єрів, хоча й має у своїй основі творчі мотиви, проте на практиці часто чинить негативний вплив на конкурентне середовище. Адміністративні бар'єри створюють додаткові перешкоди для входу у галузь нових фірм, збільшують монопольну владу діючих виробників, сприяють появі та розширенню інститутів тіньової економіки. У трансформаційних економіках унаслідок адміністративних бар'єрів трансакційні витрати залишаються на недопустимо високому рівні, що обмежує обсяг і кількість угод та призводить до збільшення граничних витрат підприємств. Очевидно, що для створення більш сприятливих умов для роботи приватного сектору та розвитку конкуренції, слід спростити й зробити більш прозорим регулятивне середовище [215].

Незаперечність впливу інституційних бар'єрів на підприємницьку діяльність на місцевому рівні, управління підприємствами приладобудування та вибір ними напрямів модернізації технологій управління вимагає визначення інституційних бар'єрів, які негативно впливають на вибір приладобудівними підприємствами напрямів модернізації технологій управління та знижують рівень «вірності» їх формування.

На даний час, поточна економіко-політична ситуація в державі чинить неефективний вплив на потенціал та зростання рівня конкурентоспроможності сучасних вітчизняних підприємств приладобудування. Більше того, недоліком оцінки впливу діяльності місцевих органів влади на рівень конкурентоспроможності підприємств може бути її суб'єктивність, оскільки всі показники (рівень свободи бізнесу, надійність роботи правоохоронних органів, антикорупційна діяльність, рівень об'єктивності чиновників при прийнятті рішень та ін.) можуть бути розраховані тільки експертним шляхом [208].

Динаміку показника Індексу конкурентоспроможності (ІК) України протягом 2009-2013 років відображено на рис. 2.6.

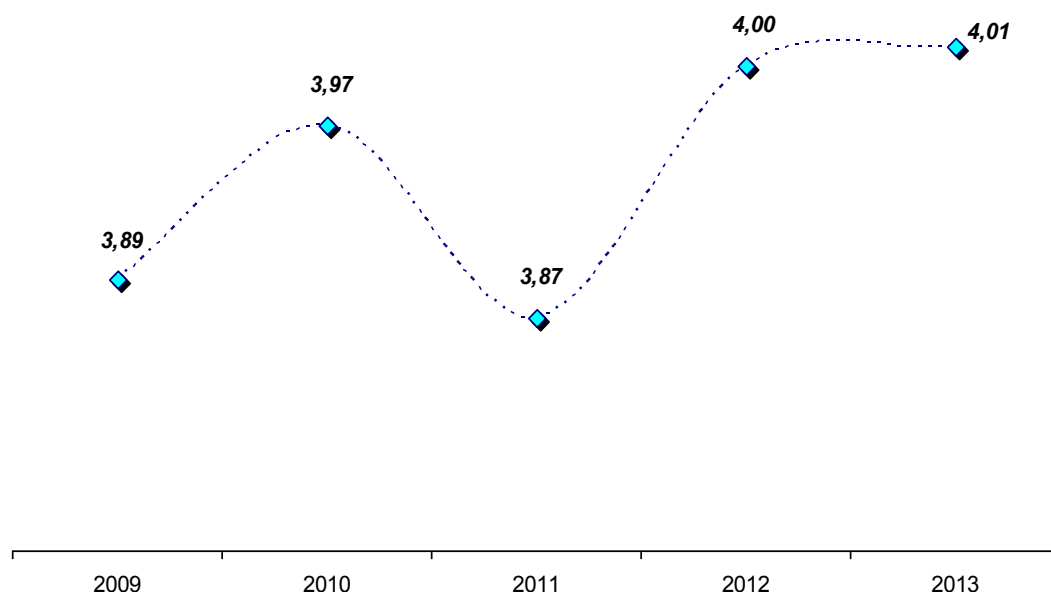

Рис. 2.6. Динаміка показника Індексу конкурентоспроможності в Україні за період 2009-2013 рр., пункти

Примітка: сформовано автором самостійно на основі джерел [240-244]

З рис. 2.6 видно, що найнижче значення Індексу конкурентоспроможності в Україні було в 2011 році (3,87 пункти), а найвищим є результат за 2013 рік – 4,01 пункти. Починаючи з 2011 року, результати ІК в країні мають позитивну динаміку до зростання.

Результати порівняльної оцінки показника Індексу конкурентоспроможності в Україні та по містах – Києву, Львову та Тернополі подано в табл. 2.3 та на рис. 2.7.

Найкращі результати показника Індексу конкурентоспроможності спостерігаються в м. Київ, причому, позитивну динаміку зростання показника ІК спостерігаємо впродовж усього аналізованого періоду (з 2009 по 2013 роки).

У цілому, можемо зробити висновок про те, що динаміка показника ІК країни та досліджуваних міст є позитивною, починаючи з 2011 року.

**Результати порівняльної оцінки показника Індексу
конкурентоспроможності в Україні та міст – Києва, Львова, Тернополя
за період 2009-2013 рр.**

Роки	Індекс конкурентоспроможності України, пункти	Зміна, (+; -)	Індекс конкурентоспроможності м. Києва, пункти	Зміна, (+; -)	Індекс конкурентоспроможності м. Львова, пункти	Зміна, (+; -)	Індекс конкурентоспроможності м. Тернополя, пункти	Зміна, (+; -)
2009	3,89	-	4,17	-	3,97	-	-	-
2010	3,97	0,08	4,21	0,04	4,09	0,12	-	-
2011	3,87	-0,10	4,26	0,05	3,88	-0,21	3,74	-
2012	4,00	0,13	4,37	0,11	4,00	0,12	3,88	0,14
2013	4,01	0,01	4,40	0,03	4,07	0,07	3,88	0

Примітка: сформовано автором самостійно на основі джерел [240-244]

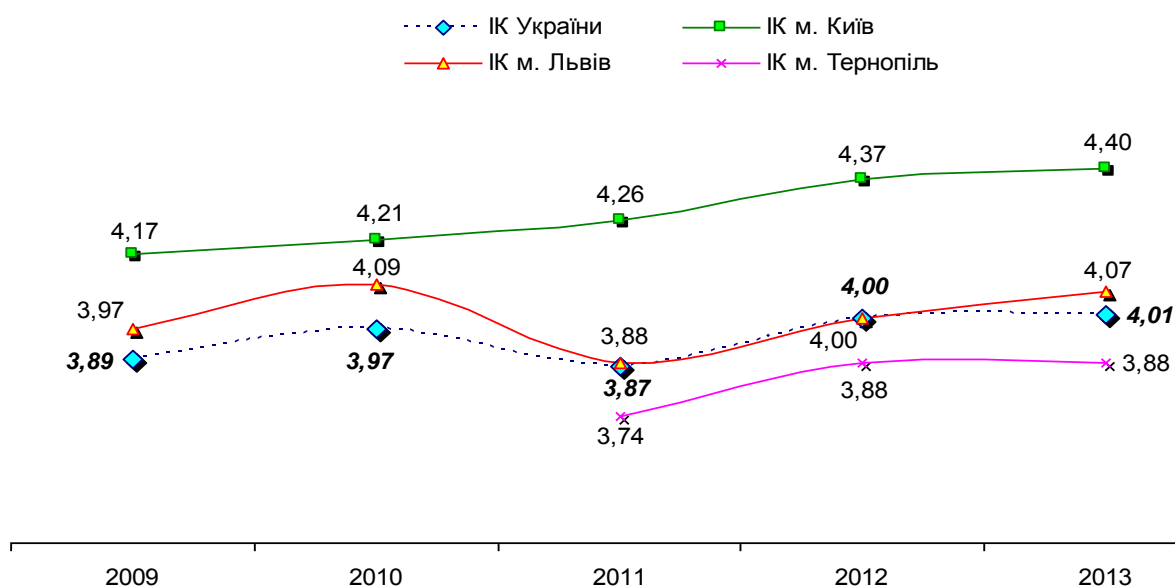

Рис. 2.7. Порівняння динаміки результатів показника Індексу конкурентоспроможності України в цілому та міст – Києва, Львова, Тернополя за період 2009-2013 рр., пункти

Примітка: сформовано автором на основі джерел [240-244]

Виходячи з того, що адміністративні бар'єри відображають інституційні обмеження суспільства, покликані забезпечити ефективну конкуренцію, дослідимо, які саме інституційні фактори посприяли цій позитивній динаміці.

У цілому, інституційне середовище визначається правовою та адміністративною інфраструктурою, у межах якої суб'єкти підприємницької діяльності та органи державної влади взаємодіють з метою створення суспільної, зовнішньої і внутрішньої вигоди.

Приватна (внутрішня) вигода характеризує зростання добробуту безпосередніх споживачів даного блага, які є його покупцями. Зовнішня вигода характеризує збільшення добробуту всіх третіх осіб, викликане виробництвом та споживанням даного блага. Соціальна (суспільна) вигода характеризує сукупну внутрішню і зовнішню вигоду як безпосередніх споживачів, так і всіх третіх осіб, пов'язану з виробництвом та споживанням даного продукту [207].

Значущість сприятливого інституційного середовища стала більш очевидною під час недавньої фінансово-економічної кризи. Інституції та якість інституційного середовища суттєво впливають на конкурентоспроможність та економічне зростання. Їх вплив позначається на інвестиційних рішеннях та організації виробництва, а також впливає на те, у який спосіб суспільства розподіляють вигоди й витрати (наприклад, власники землі, корпоративних акцій або ж інтелектуальної власності не інвестуватимуть у свою власність, якщо їм не гарантоване право на неї).

Впровадження автоматизованих систем управління дозволяє оптимізувати і інтегрувати всі бізнес-процеси в компанії, створити швидку й ефективну систему взаємодії між усіма підрозділами і з зовнішніми партнерами.

Згідно з результатами опитування керівників бізнесу, в середньому по регіонах досить низький рівень впровадження АСУ (3,53 бала), причому лише у 8% компаній бізнес-процеси повністю автоматизовані (вища оцінка – 7 балів) і ще в 13% – майже повністю (6 балів), що можна порівняти з середніми показниками в Євросоюзі. Великі компанії дали очікувано більш високу оцінку

(4,22 бала), ніж середні (3,37 бала) і малі (3,53 бала); втім, лише 6% великих компаній заявили про повну автоматизацію, тоді як цей самий показник для середніх компаній склав 5%, а для малих – 10%. Найвищі оцінки поставлені у фінансовому секторі (банки, страхові та інвестиційні компанії), навпаки, в секторах виробництва і розподілу електроенергії, газу та води і будівництва оцінки найнижчі (2,96 і 3,04 бала відповідно).

Якість інституцій в Україні залишається на вкрай низькому рівні, що засвідчують численні дослідження міжнародних установ. Наприклад, за даними Всесвітнього економічного форуму в цілому індекс глобальної конкурентоспроможності України (The Global Competitiveness Index) у 2014-2015 рр. Індекс глобальної конкурентоспроможності складається з більш ніж 100 змінних, які становлять 3 основні групи субіндексів: «Основні вимоги», «Підсилювачі продуктивності» та «Інновації та фактори вдосконалення» для 140 держав.

Важливим для аналізу є дані щодо результатів оцінювання інституційного забезпечення ведення бізнесу в Україні (табл. 2.4).

Таблиця 2.4

**Результати оцінювання інституційного забезпечення
ведення бізнесу в Україні**

Індекс глобальної конкурентоспроможності (позиції України за основними складовими)		2014-2015 (серед 144 країн)	2015-2016 (серед 140 країн)
		76	79↓
Основні вимоги		87	101↓
ІНСТИТУЦІЇ		130	↑130
	Державні установи	131	↑130
	– право власності	135	↑131
	– етика і корупція	120	↑107
	– зловживання впливом	131	↑125
	– марнотратство державних витрат	138	↑134
	– безпека	124	132↓
	Приватні установи	120	↑110
	– корпоративна етика	98	↑76
	– підзвітність	127	130↓

Примітка: джерело [204]

Згідно з даними дослідження, Україна найбільше втратила позицій за показниками, які характеризують розвиток інфраструктури, макроекономічне середовище та розвиток фінансового ринку країни. Причому, за деякими позиціями країна «очолює» списки з кінця, зокрема, за міцністю банків нам присвоєно 140 місце зі 140 країн світу; за регулюванням фондових бірж –135, за інфляційними змінами –134 [204].

Отримані результати підтверджуються й іншими авторитетними дослідженнями. Наприклад, рейтинг «Doing Business» охоплює 189 держав світу і умови для ведення бізнесу протягом II півріччя 2014 – I півріччя 2015 років, у межах якого здійснена оцінка за найбільш суттєвими для бізнесу умовами бізнесу (рис. 2.8).

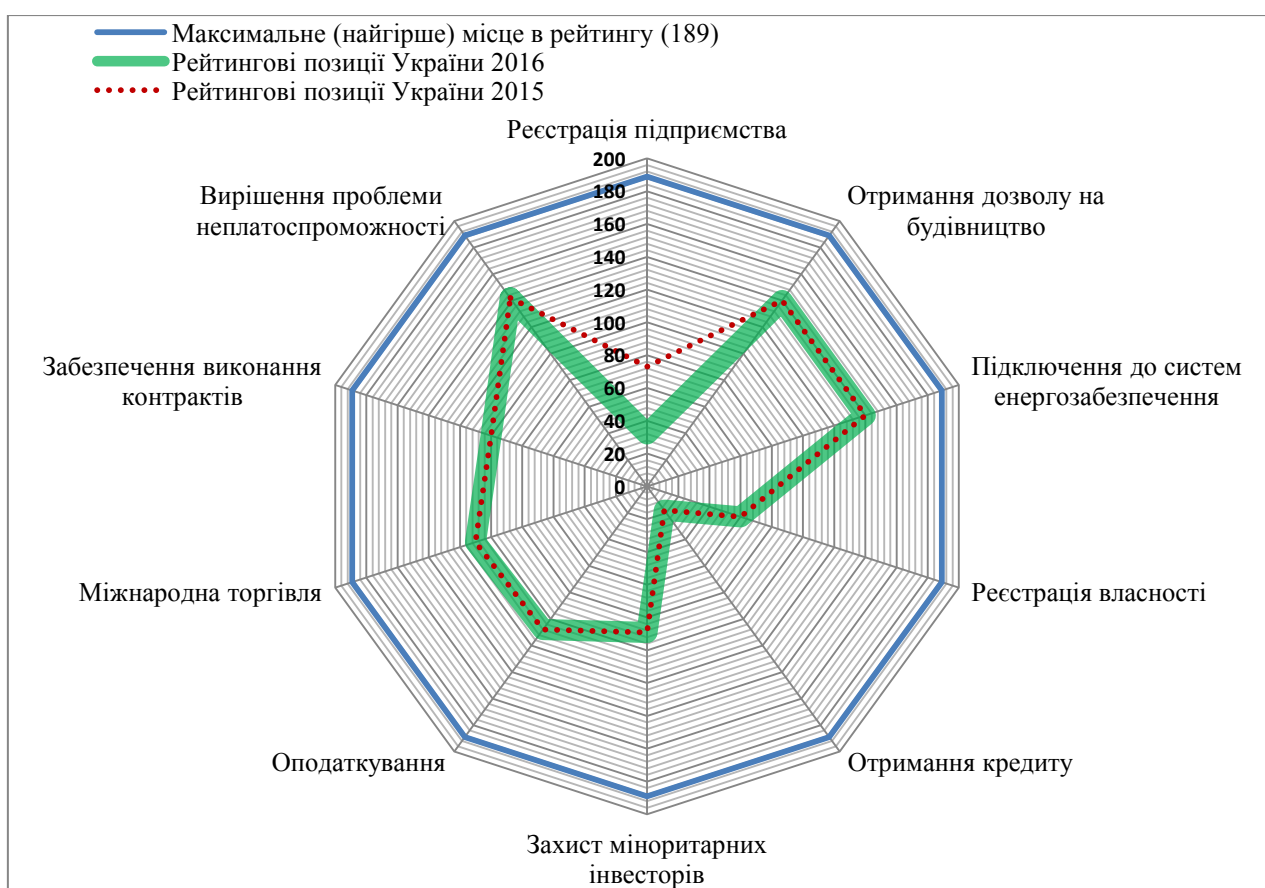

Рис. 2.8. Позиції України за основними показниками рейтингу легкості ведення бізнесу

Примітка: джерело [233]

Найбільш критичними є значення в показниках, що характеризують саме фінансову сферу та інституційне забезпечення ведення бізнесу.

Значення функціонування інституцій розкривається через формування: законодавчої і нормативно-правової бази, відповідного ставлення уряду до прав і свобод не тільки громадян, а й суб'єктів господарювання. Сьогодні занадто великий апарат і бюрократія, надмірне державне регулювання, корупція, нечесність при складанні й виконанні держзамовлень, недостатність прозорості й надійності державної діяльності, її нездатність надавати бізнесу необхідні послуги, політична залежність призводять до значних економічних витрат та уповільнюють процеси розвитку.

Незважаючи на те, що в економічній літературі увагу приділено переважно державним інститутам, приватні інститути також є важливим елементом процесу створення вигод. Події, пов'язані з останньою глобальною економічною кризою, а також з численними корпоративними скандалами, виявили значущість стандартів бухгалтерського обліку, звітності й прозорості, які дають змогу не лише попередити шахрайство та неефективне управління, а й зберегти довіру інвесторів і споживачів.

Економічне зростання базується на діяльності бізнесу, що сповідує принципи чесного управління, де керівництво дотримується суворих етичних норм у відносинах із державою, іншими компаніями та громадськістю, в цілому. Прозорість приватного сектору є важливою і обов'язковою характеристикою бізнесу. Її можна реалізувати шляхом дотримання відповідних стандартів, а також використовуючи практики аудиту й бухгалтерського обліку, які забезпечують своєчасний доступ до інформації [5].

У контексті цього слід зазначити, що «дедалі більшої популярності у світі набуває стандарт звітності, розроблений Міжнародною радою з питань інтегрованої звітності (International Integrated Reporting Council – IIRC). Особливість інтегрованої звітності (IR) полягає в тому, що, концентруючись на шести типах капіталу компанії (фінансовому, виготовленому, інтелектуальному,

людському, соціально-репутаційному та природному), вона holістично презентує як фінансові, так і нефінансові показники своєї діяльності [121].

Оцінка порівняння результатів показника «інституції» міст – Києва, Львова та Тернополя подано в табл. 2.5.

Таблиця 2.5

Порівняння результатів оцінки показника «інституції» та його зміни в містах – Києві, Львові, Тернополі за період 2009-2013 рр.

Роки	Показник «інституції» по м. Київ, пункти	Зміна, (+; -)	Показник «інституції» по м. Львів, пункти	Зміна, (+; -)	Показник «інституції» по м. Тернопіль, пункти	Зміна, (+; -)
2009	3,10	-	3,40	-	-	-
2010	3,40	0,30	3,70	0,30	-	-
2011	3,18	-0,22	3,46	-0,24	3,75	-
2012	3,32	0,14	3,55	0,09	3,87	0,12
2013	3,46	0,14	3,75	0,20	3,88	0,01

Примітка: сформовано автором самостійно на основі джерел [240-244]

Дані табл. 2.5 показують, що зміна показника «інституції» у досліджуваних містах за період 2009-2013 рр., в цілому, є позитивною. Так, якщо у 2009 році показник «інституції» в розрізі міст Києва та Львова становив 3,10 і 3,40 пункти відповідно, то у 2013 році – 3,46 і 3,75 пункти відповідно. Показник «інституції» по м. Тернопіль у 2013 році збільшився порівняно з 2011 року на 0,13 пункти.

На рис. 2.9 відображено динаміку зміни показника «інституції» у досліджуваних містах протягом 2009-2013 рр., що чинить вплив на діяльність та фінансовий стан підприємств цих міст.

Як видно із представленого рис. 2.9., найбільш позитивним у кількісному вираженні є зростання у 2013 році інституційної складової для м. Тернополя, яка перевищила аналогічний показник м. Києва та м. Львова на 0,13 та 0,42 пункти відповідно.

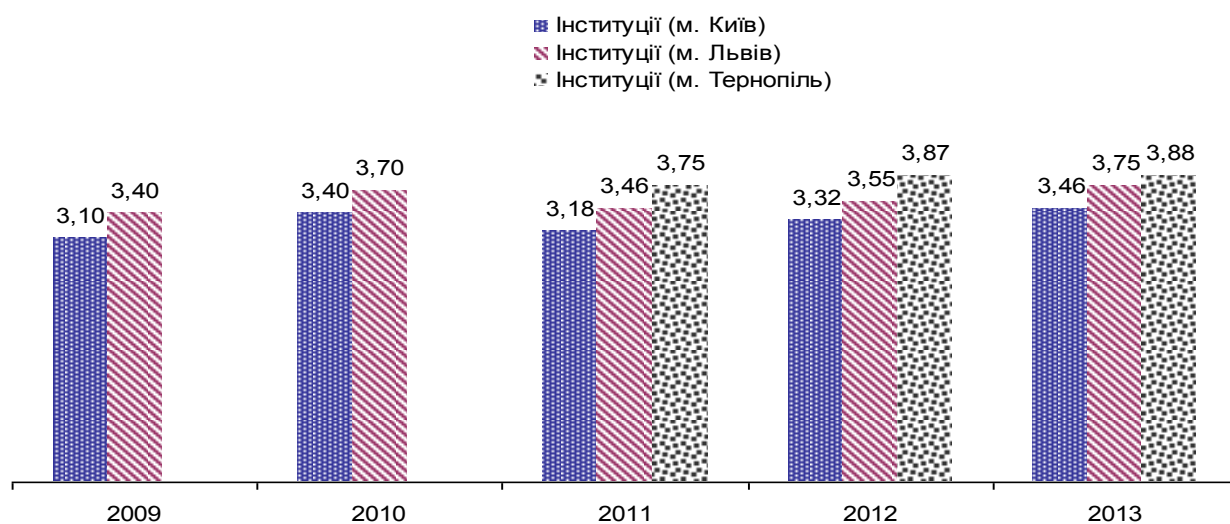

Рис. 2.9. Динаміки результатів інституційних бар'єрів у містах

– Києві, Львові, Тернополі за період 2009-2013 рр., пункти

Примітка: сформовано автором самостійно на основі джерел [240-244]

Проведемо оцінку змін інституційного показника у розрізі його структурних елементів. Результати оцінки показника «інституційне середовище» в містах – Києві, Львові та Тернополі та його динаміка впродовж 2009-2013 рр. представлено в табл. 2.6.

Таблиця 2.6

Результати оцінки показника «інституційне середовище» у містах – Києві, Львові, Тернополі та його динаміка за період 2009-2013 рр.

Ренкінг підскладових інституційного середовища, пункти		Період, роки				
№ з/п	Назва	2009	2010	2011	2012	2013
1	2	3	4	5	6	7
м. Київ						
1	Права власності	3,20	3,60	3,49	3,81	4,19
2	Охорона інтелектуальної власності	2,60	3,20	2,67	2,82	2,94
3	Нецільове використання бюджетних коштів	2,30	2,80	2,43	2,50	2,59
4	Довіра громадськості до політиків	1,60	1,70	1,40	1,85	2,16
5	Хабарі та неформальні платежі	-	-	3,19	3,28	3,44
6	Незалежність судової системи	2,20	2,30	1,98	2,12	2,34
7	Фаворитизм у рішеннях чиновників	2,90	2,90	1,73	2,07	2,41
8	Марнотратство у бюджетних витратах	3,40	2,70	3,54	3,59	3,59
9	Тягар адміністративного регулювання	3,10	2,30	2,15	2,31	2,74

продовження табл. 2.6

1	2	3	4	5	6	7
10	Ефективність правової системи у врегулюванні суперечок	3,00	-	2,18	2,41	2,67
11	Ефективність правової системи в оскарженні регуляторних актів		-	2,22	2,55	2,67
12	Прозорість політики держорганів	3,30	2,80	4,14	4,53	4,61
13	Втрати бізнесу від загрози тероризму	6,40	5,80	6,43	6,45	6,26
14	Втрати бізнесу від злочинності та насильства	5,30	4,70	4,18	4,38	4,60
15	Організована злочинність	3,90	5,20	4,61	4,29	4,27
16	Надійність роботи правоохоронних органів	3,80	3,90	3,86	3,83	3,69
17	Корпоративна етика	2,50	3,70	3,32	3,44	3,55
18	Рівень стандартів аудиту та звітності	3,40	3,80	-	3,77	3,72
19	Ефективність корпоративного керівництва	5,40	5,10	5,38	5,24	5,15
20	Захист інтересів міноритарних акціонерів	2,40	3,10	3,00	3,10	3,07
21	Надійність захисту інвестора	-	-	4,70	4,70	4,70
м. Львів						
1	Права власності	3,50	3,70	3,55	3,96	4,25
2	Охорона інтелектуальної власності	3,10	3,60	2,52	2,85	3,17
3	Нецільове використання бюджетних коштів	3,10	3,90	2,99	3,15	3,65
4	Довіра громадськості до політиків	2,00	2,00	2,31	2,41	2,50
5	Хабарі та неформальні платежі	-	-	3,54	3,52	3,84
6	Незалежність судової системи	2,70	2,80	2,70	2,62	2,90
7	Фаворитизм у рішеннях чиновників	3,20	2,90	2,77	2,79	3,01
8	Марнотратство у бюджетних витратах	2,60	3,20	3,59	3,63	3,91
9	Тягар адміністративного регулювання	3,40	3,20	2,92	2,80	3,13
10	Ефективність правової системи у врегулюванні суперечок	2,90	-	2,78	2,76	2,89
11	Ефективність правової системи в оскарженні регуляторних актів		-	2,74	2,78	3,02
12	Прозорість політики держорганів	3,50	3,70	4,11	4,52	4,78
13	Втрати бізнесу від загрози тероризму	5,40	6,70	5,98	6,23	6,41
14	Втрати бізнесу від злочинності та насильства	5,00	6,30	4,38	4,42	4,72
15	Організована злочинність	4,90	5,80	5,24	5,19	5,34
16	Надійність роботи правоохоронних органів	3,10	3,40	3,69	3,66	3,77
17	Корпоративна етика	3,50	3,70	3,36	3,41	3,49
18	Рівень стандартів аудиту та звітності	3,50	3,70	-	3,77	3,72
19	Ефективність корпоративного керівництва	4,70	4,70	5,04	5,02	5,11
20	Захист інтересів міноритарних акціонерів	3,20	3,30	3,06	3,29	3,35
21	Надійність захисту інвестора	-	-	4,70	4,70	4,70
м. Тернопіль						
1	Права власності	-	-	4,26	4,54	4,54
2	Охорона інтелектуальної власності	-	-	2,92	3,13	3,07
3	Нецільове використання бюджетних коштів	-	-	3,86	3,82	3,76
4	Довіра громадськості до політиків	-	-	2,16	2,43	2,63
5	Хабарі та неформальні платежі	-	-	4,13	4,24	4,32
6	Незалежність судової системи	-	-	3,03	2,97	2,93
7	Фаворитизм у рішеннях чиновників	-	-	3,53	3,37	3,26
8	Марнотратство у бюджетних витратах	-	-	3,43	3,70	3,65
9	Тягар адміністративного регулювання	-	-	3,22	3,32	3,48

продовження табл. 2.6

1	2	3	4	5	6	7
10	Ефективність правової системи у врегулюванні суперечок	-	-	2,73	2,92	2,96
11	Ефективність правової системи в оскарженні регуляторних актів	-	-	2,84	2,90	2,88
12	Прозорість політики держорганів	-	-	4,13	4,66	4,81
13	Втрати бізнесу від загрози тероризму	-	-	6,71	6,64	6,57
14	Втрати бізнесу від злочинності та насильства	-	-	4,97	4,94	5,18
15	Організована злочинність	-	-	5,19	5,35	5,59
16	Надійність роботи правоохоронних органів	-	-	4,08	4,28	4,50
17	Корпоративна етика	-	-	3,31	3,49	3,40
18	Рівень стандартів аудиту та звітності	-	-	-	3,77	3,72
19	Ефективність корпоративного керівництва	-	-	4,71	4,94	5,09
20	Захист інтересів міноритарних акціонерів	-	-	3,27	3,37	3,27
21	Надійність захисту інвестора	-	-	4,70	4,70	4,70

Примітка:

1 – зростання на 1 пункт є неефективним, зростання на 7 пунктів – ефективним;

2 – сформовано автором самостійно на основі джерела [240-244]

Результати оцінки складових інституційного середовища для м. Києва та їх зміни впродовж 2013 року засвідчили, що найкращими є результати динаміки зміни наступних структурних елементів: право власності (4,19 пункти); прозорість політики державних органів (4,61 пункти); надійність захисту інвестора (4,70 пункти). Ці складові інституційного середовища можна вважати інституційними мотиваторами для роботи підприємств. Разом з тим, оскільки зростання на 1 пункт вважається неефективним, а зростання на 7 пунктів – ефективним, можемо стверджувати про недостатні: розвиток права власності; прозорість політики державних органів; надійність захисту інвестора.

До інституційних бар'єрів, в якості яких також виступають елементи інституційного середовища, і які негативно впливають на діяльність підприємств м. Києва, загалом, та вибір приладобудівними підприємствами напрямів модернізації технологій управління ними, зокрема, як видно з таблиці 2.6, у 2013 році належать: фаворитизм у рішеннях чиновників (2,41 пункти); хабарництво та неформальні платежі (3,44 пункти); недосконалість стандартів аудиту та звітності (3,72 пункти).

Результати оцінки складових інституційного середовища для м. Львів та їх зміни впродовж 2013 року засвідчили, що найкращими є результати динаміки

зміни наступних структурних елементів: право власності (4,25 пункти); прозорість політики державних органів (4,78 пункти); надійність захисту інвестора (4,70 пункти), ефективність корпоративного керівництва (5,11 пункти). Ці складові інституційного середовища теж є мотиваторами для роботи підприємств. Разом з тим, оскільки зростання на 7 пунктів вважається максимально ефективним, можемо стверджувати про недостатні: розвиток права власності; прозорість політики державних органів; ефективність корпоративного керівництва; надійність захисту інвестора.

До інституційних демотиваторів, які чинять небажаний і негативний вплив на діяльність суб'єктів господарювання міста Львова, вибір приладобудівними підприємствами напрямів модернізації технологій управління ними, як свідчить таблиця 2.6, у 2013 році належать: марнотратство у бюджетних витратах (3,91 пункти); втрати бізнесу від загрози тероризму (6,41 пункти) та від злочинності і насильства (4,72 пункти).

Здійснена оцінка складових інституційного середовища для м. Тернопіль та їх зміни впродовж 2013 року дозволяє зробити висновок про те, що позитивними є результати динаміки зміни наступних структурних елементів: право власності (4,54 пункти); прозорість політики державних органів (4,81 пункти); надійність захисту інвестора (4,70 пункти), ефективність корпоративного керівництва (5,09 пункти); надійність роботи правоохоронних органів (4,50 пункти). Ці складові інституційного середовища є мотиваторами для роботи підприємств. Однак, оскільки максимально ефективним вважається зростання на 7 пунктів, можемо стверджувати про недостатні: розвиток права власності; прозорість політики державних органів; ефективність корпоративного керівництва; надійність захисту інвестора; надійність роботи правоохоронних органів.

До інституційних бар'єрів, які чинять негативний вплив на діяльність суб'єктів господарювання м. Тернопіль, вибір приладобудівними підприємствами напрямів модернізації технологій управління ними, як свідчить таблиця 2.6, у 2013 році належать: хабарі та неформальні платежі (4,32 пункти);

втрати бізнесу від загрози тероризму (6,57 пункти) та від злочинності і насильства (5,18 пункти); організована злочинність (5,59 пункти).

Проведений аналіз складових інституційного середовища для м. Тернополя та їх зміни впродовж 2013 року уможливорює резюмування того, що демотиваторами (бар'єрами) діяльності суб'єктів господарювання міст – Києва, Львова, Тернополя, вибір приладобудівними підприємствами напрямів модернізації технологій управління ними є: недостатня прозорість політики державних органів; фаворитизм у рішеннях чиновників; хабарництво та неформальні платежі; недостатньо надійний захист інвестора; недосконалість стандартів аудиту та звітності; втрати бізнесу від злочинності і насильства. Ці бар'єри стримують розвиток інституцій в Україні в цілому, і виступають стримуючим фактором для зростання конкурентоспроможності промисловості.

Ефективний розвиток будь-якого сектора, галузі національної економіки або підприємства, в тому числі і підприємства приладобудування в Україні, залежить від загального рівня розвитку бізнесу.

Рівень розвитку бізнесу пов'язаний із двома об'єднаними між собою факторами і залежить від них, зокрема: якістю бізнес-спільнот країни, в цілому, та якістю діяльності стратегічного, оперативного і тактичного характеру певних фірм. Ці фактори мають особливе значення для економіки, що перебуває на високій стадії розвитку. Важливою з різних причин є якість бізнес-спільнот і допоміжних галузей економіки у країні, що вимірюється кількісними та якісними показниками національних постачальників і ступенем їх взаємодії. За умови, коли компанії та постачальники об'єднані у групи (кластери) й географічно перебувають близько одне до одного, – ефективність підвищується, виникає більше можливостей для інновацій і зменшується кількість перешкод для виникнення нових фірм. Інноваційні практики роботи окремих фірм (брендинг, маркетинг, дистрибуція, нові технологічні процеси, виробництво унікальних і складних товарів) поширюються на всі сектори економіки та сприяють виникненню своєчасних бізнес-процесів у всіх галузях [5].

Результати оцінки зміни показника «розвиток бізнесу в Україні» впродовж 2009-2013 років відображені в табл. 2.7.

Таблиця 2.7

**Результати оцінки зміни показника «розвиток бізнесу в Україні» за
період 2009-2013 рр.**

Роки	Рівень розвитку бізнесу, пункти	Зміна, (+; -)
2009	5,90	-
2010	5,90	-
2011	4,20	-1,70
2012	4,18	-0,02
2013	4,00	-0,18

Примітка: сформовано автором самостійно на основі джерела [240-244]

Дані табл. 2.7 показують, що динаміка зміни показника «розвиток бізнесу в Україні» впродовж 2009-2013 років є негативною. Так, якщо у 2009 році рівень розвитку бізнесу становив 5,9 пункти, то у 2013 році – тільки 4 пункти. Це свідчить про зниження показника «розвиток бізнесу в Україні» впродовж 2009-2013 років на 33%.

Результати оцінки зміни показника «розвиток бізнесу» в Україні та у містах – Києві, Львові, Тернополі впродовж 2009-2013 років подана в табл. 2.8.

Таблиця 2.8

**Результати оцінки зміни показника «розвиток бізнесу» в Україні та у
містах – Києві, Львові, Тернополі за період 2009-2013 рр.**

Роки	Рівень розвитку бізнесу в Україні, пункти	Зміна, (+; -)	Рівень розвитку бізнесу в м. Києві, пункти	Зміна, (+; -)	Рівень розвитку бізнесу в м. Львові, пункти	Зміна, (+; -)	Рівень розвитку бізнесу в м. Тернополі, пункти	Зміна, (+; -)
1	2	3	4	5	6	7	8	9
2009	5,90	-	3,80	-	3,70	-	-	-
2010	5,90	-	4,00	0,20	3,70	-	-	-
2011	4,20	-1,70	3,90	-0,10	3,70	-	3,60	-
2012	4,18	-0,02	3,91	0,01	3,75	0,05	3,76	0,16
2013	4,00	-0,18	3,98	0,07	3,88	0,13	3,81	0,05

Примітка: сформовано автором самостійно на основі джерел [240-244]

Дані таблиці 2.8. свідчать про те, що зміни показника «розвиток бізнесу» в Україні та окремих досліджуваних областях впродовж 2009-2013 років не є однозначними. Так, якщо в Україні, в цілому, показник «розвиток бізнесу» впродовж 2009-2013 років знизився на 33%, то у містах – Києві, Львові, Тернополі за цей же період аналогічний показник зростає. Зокрема, якщо у 2009 році значення цього показника у м. Київ і м. Львів становило 3,8 та 3,7 пункти відповідно, то у 2013 році показник був рівний 3,98 та 3,88 пунктам відповідно. У м. Тернопіль також мало місце зростання показника «розвиток бізнесу» впродовж 2011-2013 років з 3,6 до 3,81 пункти (приблизно на 9%).

Динаміку зміни показника «розвиток бізнесу» в Україні та у містах – Києві, Львові, Тернополі впродовж 2009-2013 років відображено на рис. 2.10.

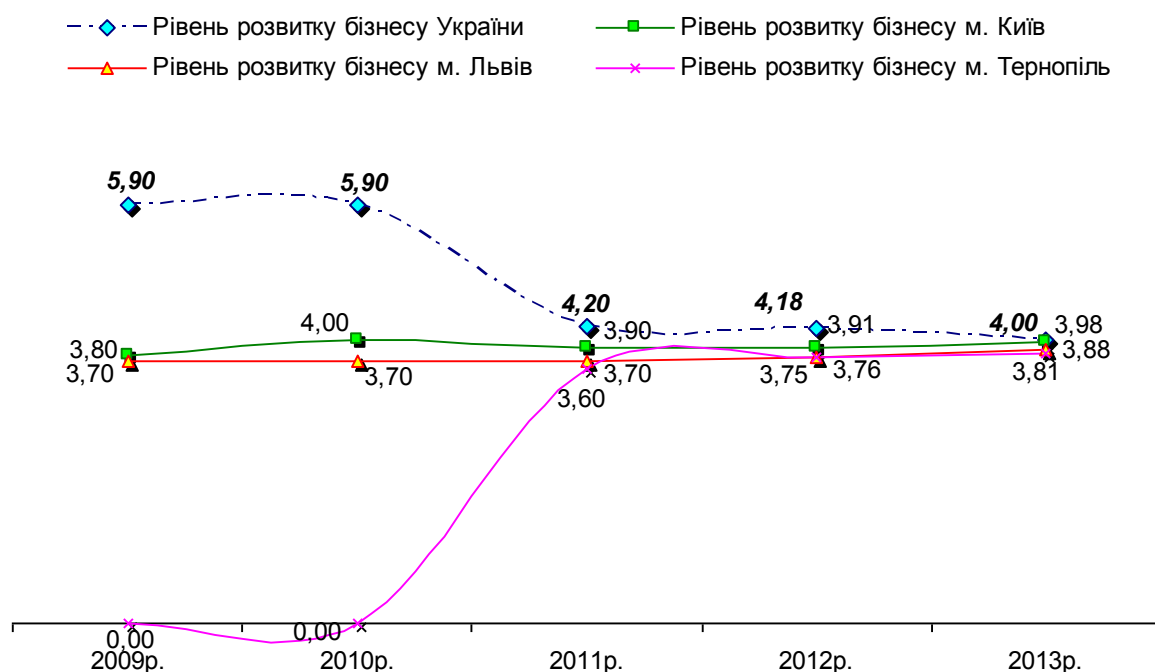

Рис. 2.10. Динаміка зміни показника «розвиток бізнесу» в Україні та у містах – Києві, Львові, Тернополі за період 2009-2013 р.

Примітка: сформовано автором самостійно на основі джерел [240-244]

Дослідимо, який зв'язок існує між якістю інституційного забезпечення та рівнем розвитку бізнесу в Україні за наступними вихідними даними (табл. 2.9).

Таблиця 2.9

Аналітичні дані для визначення зв'язку між рівнем розвитку інституцій та рівнем розвитку бізнесу в Україні

Роки	Рівень розвитку інституцій, пункти	Рівень розвитку бізнесу в Україні, пункти
2009	4,11	3,96
2010	4,00	3,89
2011	3,69	3,81
2012	3,40	3,75
2013	3,10	3,69

Примітка: сформовано автором самостійно на основі джерел [240-244]

Використовуючи інструментарій економіко-математичного моделювання із застосуванням регресійного аналізу, залежність впливу рівня розвитку бізнесу в муніципальних економічних системах на рівень розвитку інституцій в Україні, представимо у вигляді рис. 2.11.

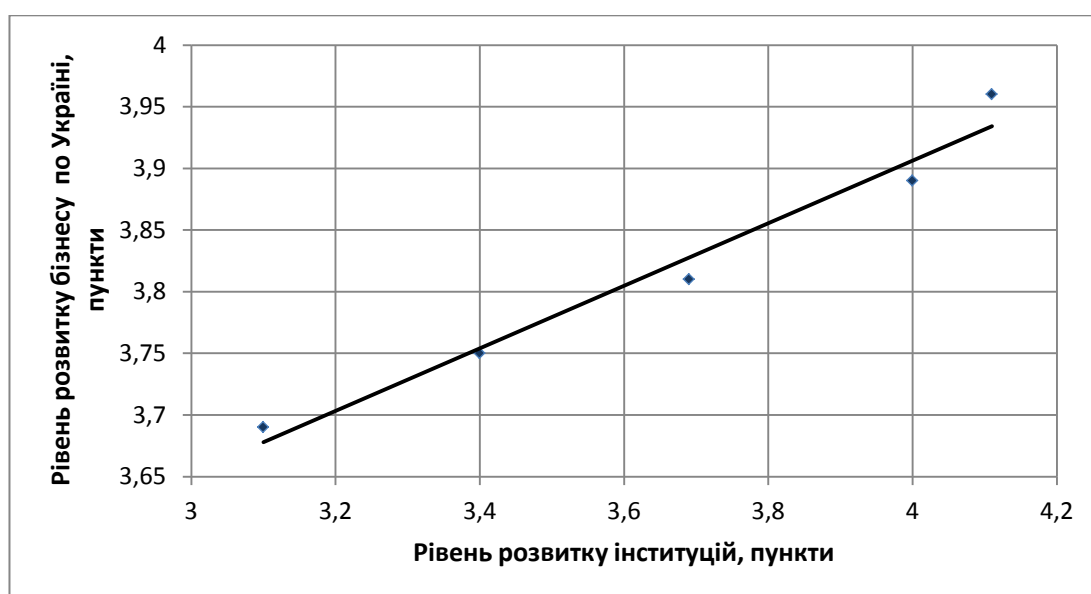

Рис. 2.11. Залежність між рівнем розвитку інституцій та рівнем розвитком бізнесу в Україні

Регресійна залежність показників має наступне математичне представлення:

$$y = 2,89 + 0,25x \quad (2.1)$$

Дана залежність вказує на прямий зв'язок показників, що доводить позитивний вплив розвитку інституцій на розвиток бізнесу в Україні.

Коефіцієнт детермінації даної регресійної моделі становить:

$$R^2 = 0,98 \quad (2.2)$$

Отримане значення є високим, вказує на адекватність побудованої моделі.

Коефіцієнт кореляції між показниками рівня інституцій та рівнем розвитку бізнесу вказує на щільність зв'язку ($D^2 = 0,97$).

Крім економічної ефективності, якість суспільних і приватних інституцій багато в чому визначає здатність держави впливати на процеси всередині країни, проводити реформи, які є необхідними задля поліпшення різних аспектів національної конкурентоспроможності. Враховуючи те, що у 2010 році Україна стала на шлях активних перетворень, було задеклароване покращення якості державних інституцій, а саме: посилення гарантій захисту права власності, боротьба з корупцією, забезпечення незалежного й справедливого судочинства, не повинні втрачати позиціонованої пріоритетності. Нерозвинуті інституції є проблемою, яка потребує негайного розв'язання (у першу чергу, на муніципальному рівні, де безпосередньо здійснюють діяльність бізнес-структури), оскільки чинить істотний вплив на забезпечення конкурентоспроможності економіки України.

Поліпшення функціонування інституцій на всіх рівнях економічного розвитку, у тому числі й муніципальному, значною мірою залежить від наявності міцної політичної волі. Реалізація реформи інституцій можлива лише за умови активної зацікавленості та взаємодії усіх сторін (уряду, органів державної влади, громадськості, суб'єктів господарювання, ЗМІ).

Враховуючи національні та регіональні відмінності, особливості історичного розвитку, реформування інституцій в Україні вимагає диференційованого підходу до їх функціонування і розвитку.

Інституції є різноманітними, тому з ними виникає чимало проблем, які вимагають витрат часу задля їх вирішення. Деякі можна вирішити досить

швидко і реалізувати упродовж кількох місяців. Інші, пов'язані з традиціями і правилами, вкоріненими у свідомості громадян, потребують зміни поколінь. Тому, втілюючи реформи, що вирішують проблему інституцій, необхідно розробляти механізм, який дозволяв би робити ці зміни стійкими в часі. Позитивні економічні явища, котрі з'являться унаслідок дії міцних і прозорих інституцій (підвищення довіри інвесторів, поліпшення інвестиційного клімату, зростання конкурентоспроможності та валового прибутку), позитивно впливатимуть як на економіку України в цілому, так і на розвиток окремо взятих муніципальних економічних систем [240-244].

Важливим чинником для розвитку підприємств, у тому числі галузі приладобудування, є інновації та інноваційна діяльність. Так, згідно зі статистичними даними, у 2011 році кількість вітчизняних підприємств, які здійснювали інновації, зросла до 1679 одиниць, що становить 16,2 % від загальної кількості підприємств (у 2010 р. кількість таких підприємств дорівнювала 1462, або 13,8 %). Це низький показник частки інноваційно-активних підприємств. Для порівняння, в Японії цей показник сягає 70-80 %, у країнах ЄС – 50-70 % [217].

Інноваційна діяльність відіграє важливу роль у максимізації прибутку підприємств та є головним засобом збереження конкурентоспроможності в довгостроковій перспективі [217].

Результати оцінки показника «інновації» та його зміни в Україні, в цілому, відображена в табл. 2.10.

Таблиця 2.10

Результати оцінки показника «інновації» та його зміни в Україні за період 2009-2013 рр.

Роки	«Інновації», пункти	Зміна, (+; -)
2009	5,80	0
2010	5,80	0
2011	3,30	-2,50
2012	3,44	0,14
2013	3,00	-0,44

Примітка: сформовано автором самостійно на основі джерел [240-244]

Дані таблиці 2.10 є свідченням негативної і стійкої динаміки показника «інновації» в Україні, в цілому, який у 2013 році зменшився в порівнянні з 2009 роком майже вдвічі. Це пов'язано із недосконалістю законодавчої і нормативно-правової бази та важким фінансовим становищем підприємств. Підтвердженням авторського висновку слугує те, що «за даними обстеження, проведеного Держкомстатом, бар'єрами, що стримують інноваційну діяльність вітчизняних підприємств є: відсутність фінансування (на це вказали 86 % респондентів), великі витрати (40 %), відсутність коштів у замовника (40 %), високі кредитні ставки (39 %), недосконалість законодавства (32 %), труднощі з сировиною і матеріалами (29 %), високий економічний ризик (24 %), відсутність попиту на продукцію (15 %), недостатня інформація про ринки збуту (11 %). Наведені дані вказують на те, що здійснювати інновації вітчизняним підприємствам перешкоджають численні фактори, найвпливовішими з яких є фінансовий фактор, та фактори, пов'язані зі співробітництвом та інформацією» [150].

Наочно динаміку зміни показника «інновації» в Україні протягом 2009-2013 років відображено на рис. 2.12.

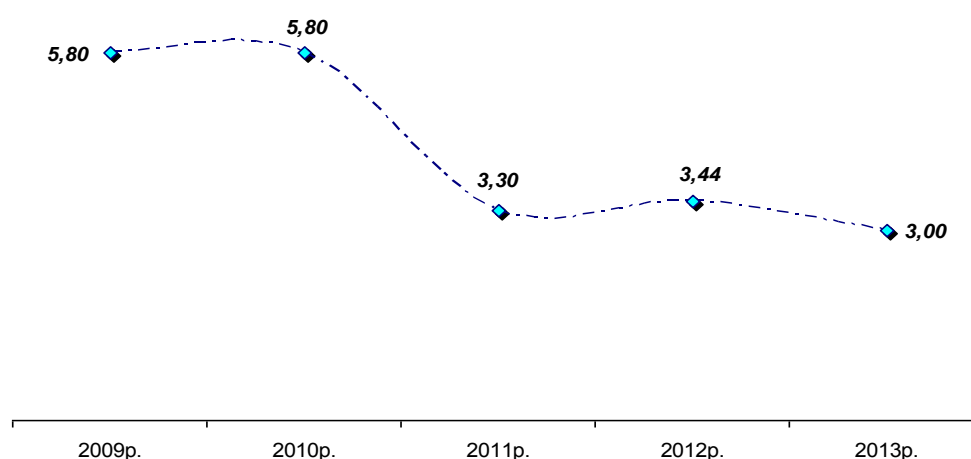

Рис. 2.12. Динаміка зміни показника «інновації»
в Україні за період 2009-2013 рр., пункти

Примітка: сформовано автором самостійно на основі джерел [240-244]

З наведеного рис. 2.12 видно, що за період 2009-2013 рр. тенденція зміни показника «інновації» має спадний характер. Протягом 2010-2009 рр. цей показник був незмінним і складав 5,80 пункти. Впродовж 2011-2013рр. значення показника «інновації» стійко скорочувалося і у 2013 році склало всього 3,00 пункти.

Результати оцінки показника «інновації» та його зміни в Україні, містах – Києву, Львову, Тернополі протягом 2009-2013 років відображена в табл. 2.11. та рис. 2.13.

Таблиця 2.11

**Результати оцінки показника «інновації» та його зміни в Україні
та містах – Києву, Львову, Тернополі за період 2009-2013 рр.**

Роки	Показник «інновації» в Україні, пункти	Зміна, (+; -)	Показник «інновації» в м. Київ, пункти	Зміна, (+; -)	Показник «інновації» в м. Львів, пункти	Зміна, (+; -)	Показник «інновації» в м. Тернопіль, пункти	Зміна, (+; -)
2009	5,80	-	3,40	-	3,00	-	-	-
2010	5,80	-	3,40	-	3,30	0,30	-	-
2011	3,30	-2,50	3,00	-0,40	2,87	-0,43	2,92	-
2012	3,44	0,14	3,14	0,14	2,96	0,09	2,88	-0,04
2013	3,00	-0,44	3,27	0,13	3,17	0,21	2,87	-0,01

Примітка: сформовано автором самостійно на основі джерел [240-244]

Дані табл. 2.11 і рис. 2.13 свідчать про те, що динаміка показника «інновації» та його зміни в Україні та містах – Києві, Львові, Тернополі протягом 2009-2013 років є майже однозначно негативною і спадною. Як в цілому по Україні, так і в містах – Києві, Львові, Тернополі показник «інновації» впродовж 2009-2013 рр. стійко зменшувався. Лише в м. Львів мало місце зростання цього показника з 3,0 пунктів у 2009 році до 3,17 пунктів у 2013 році.

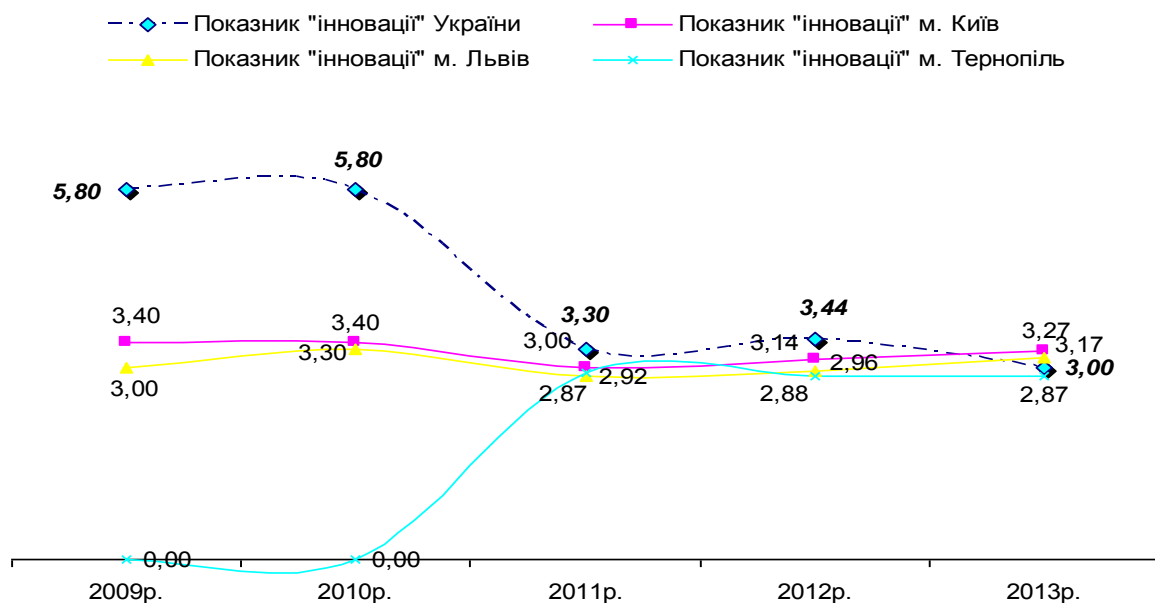

Рис. 2.13. Результати оцінки показника «інновації» та його зміни в Україні та в містах – Києві, Львові, Тернополі за період 2009-2013 рр., пункти

Примітка: сформовано автором самостійно на основі джерел [240-244]

Дослідимо зв'язок між інноваційністю підприємницьких структур та інституційним чинником (табл. 2.12).

Таблиця 2.12

Аналітичні дані для визначення зв'язку між рівнем розвитку інституцій та рівнем впровадження інновацій в Україні

Роки	Рівень розвитку інституцій, пункти	Рівень впровадження інновацій в Україні, пункти
2009	4,11	3,04
2010	4,00	2,99
2011	3,69	2,91
2012	3,40	2,81
2013	3,10	2,79

Примітка: сформовано автором самостійно на основі джерел [240-244]

На рис. 2.14 представимо регресійну залежність впливу рівня впровадження інновацій в муніципальних економічних системах (в розрізі міст України) на вихідний параметр – рівень розвитку інституцій у регіональному

вимірі. Впровадження інновацій є актуальним для розвитку приладобудівних підприємств, оскільки ця галузь є інноваційно орієнтованою.

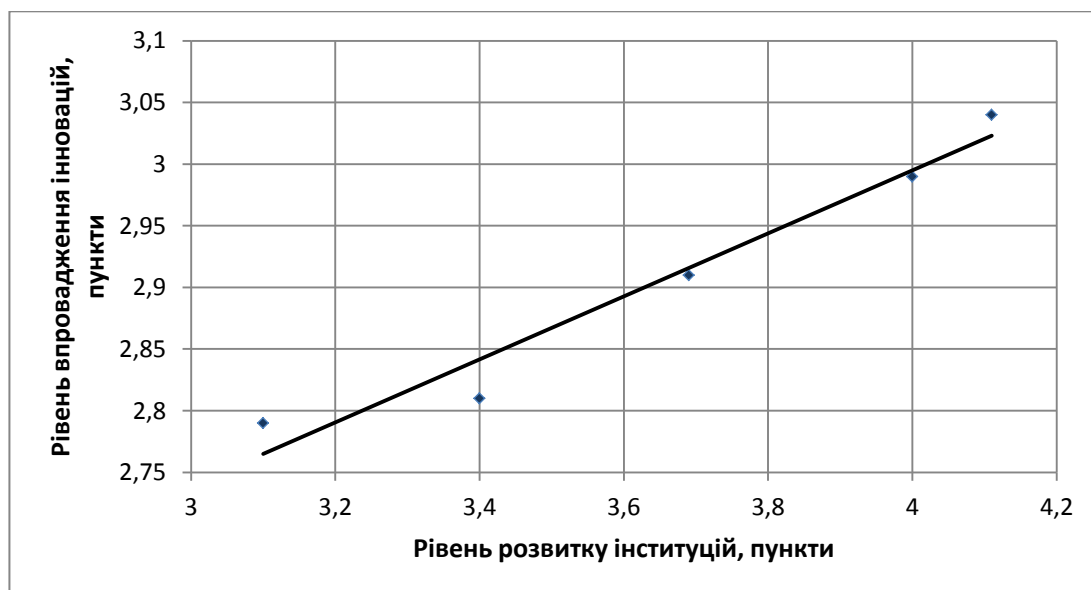

Рис. 2.14. Залежність між рівнем розвитку інституцій та рівнем впровадження інновацій в Україні

Регресійна модель вказаних залежностей має наступне математичне представлення:

$$y = 1,97 + 0,26x \quad (2.3)$$

Коефіцієнт детермінації регресійної моделі впливу рівня впровадження інновацій в муніципальних економічних системах (у розрізі міст України) на вихідний параметр – рівень розвитку інституцій у регіональному вимірі є високим, та становить: $R^2 = 0,98$, що вказує на повну адекватність побудованої моделі, та дозволяє досліджувати на основі представленої моделі залежність між показниками, яка у даному випадку є прямою.

Коефіцієнт кореляції між рівнем інновацій та інституцій є високим і становить: $D^2 = 0,96$, що вказує на щільність зв'язку між показниками.

Тому, усунення або нівелювання вимагають такі інституційні бар'єри модернізації технологій управління підприємствами приладобудування у

муніципальній економічній системі, зокрема: недосконалість державної політики регулювання інноваційної діяльності; неналежна підтримка і координація з боку органів місцевого самоврядування на регіональному рівні інноваційної діяльності підприємств; існування адміністративних бар'єрів; загальний низький технологічний рівень функціонуючого виробництва приладобудівних підприємств; неналежна забезпеченість фінансово-кредитними ресурсами.

2.3. Оцінювання ефективності управління підприємствами приладобудування у муніципальній економічній системі

Підприємство як відкрита система, яка зазнає впливу зовнішнього середовища і його факторів, в процесі управління повинно аналізувати цей вплив через оцінювання ефективності управління підприємством.

Ефективність може визначатись як результативність системи, що виражається у відношенні корисних кінцевих результатів її функціонування до витрачених ресурсів [162]. Залежно від форми подання результатів і витрат розрізняють наступні категорії ефективності: 1) технічна ефективність – результати й витрати вимірюються в натурально-речовинній формі; 2) економічна ефективність – результати й витрати оцінюються у вартісній формі; 3) соціально-економічна ефективність – ураховуються не тільки економічні, але й соціальні наслідки реалізації заходу.

Для визначення оцінки ефективності управління підприємствами приладобудування в муніципальній економічній системі необхідно, перш за все, проаналізувати стан управління на мікрорівні, тобто в середині підприємств на основі оцінки результатів динаміки фінансово-економічних показників та стану управління ними на основі результатів оцінки таких показників: стану майнового забезпечення; джерел фінансування майна; собівартості реалізованої продукції; отриманого прибутку (збитку); рентабельності продукції.

Показником ефективності використання підприємствами матеріальних ресурсів є його майнове забезпечення.

Проаналізуємо фінансово-економічний стан підприємств, що відносяться до приладобудівної галузі. Для цього, здійснимо аналіз майнового забезпечення підприємств приладобудування протягом 2009-2013 років (на прикладі підприємств даного напрямку міст – Києва, Львова, Тернополя) (табл. 2.13).

Таблиця 2.13

**Результати оцінки майнового забезпечення підприємств
приладобудування міст – Києва, Львова, Тернополя за період 2009-2013 рр.**

Роки	Необоротні активи, тис. грн.	Зміна		Оборотні активи, тис. грн.	Зміна	
		тис. грн.	%		тис. грн.	%
1	2	3	4	5	6	7
ТОВ «Компанія «ЮТАС» (м. Київ)						
2009	45801	-	-	7919	-	-
2010	41972	-3829	-8,36	8645	726	9,17
2011	39550	-2422	-5,77	11729	3086	35,67
2012	37492	-2058	-5,20	11187	-542	-4,62
2013	35585	-1907	-5,09	8858	-2329	-92,03
Львівське КЕПЗПП (м. Львів)						
2009	78057	-	-	21729	-	-
2010	75889	-2168	-2,78	29275	7546	34,73
2011	70408	-5481	-7,22	21248	-8027	-27,42
2012	68290	-2118	-3,01	31747	10499	49,41
2013	67198	-1092	-1,60	32545	798	2,51
ПАТ «Львівський завод «РЕМА» (м. Львів)						
2009	2046	-	-	4362	-	-
2010	1483	-563	-27,52	11197	6835	156,70
2011	2593	1110	74,85	9753	-1444	-14,50
2012	4656	2063	79,56	23726	13973	143,27
2013	4948	292	6,27	13944	-9782	-41,23
ПП «Галіт» (м. Тернопіль)						
2009	694,2	-	-	9983,8	-	-
2010	1940	1245,8	179,46	9447,7	-536,1	-5,40
2011	2703	763	39,33	14515	5067,3	53,64
2012	3374	671	24,82	13371	-1144	-7,88
2013	3448	74	2,19	14979	1608	12,03
ТКЕПОП (м. Тернопіль)						
2009	7800	-	-	1769	-	-
2010	7549	-251	-3,22	2495	726	41,04
2011	7245	-304	-4,03	2376	-119	-4,77
2012	7016	-229	-3,16	3680	1304	54,88
2013	6906	-110	-1,57	4148	468	12,72

Примітка: сформовано автором на основі фінансової звітності досліджуваних підприємств

Дані табл. 2.13 щодо майнового забезпечення підприємств приладобудування міст – Києва, Львова, Тернополя впродовж 2009-2013 років дозволяють зробити наступні висновки.

Розглядаючи ТОВ «Компанія «ЮТАС», висновки щодо його майнового забезпечення впродовж 2009-2013 років полягають у наступному.

Вартість необоротних активів на цьому підприємстві у 2010 році скоротилася до 41972 тис. грн., що нижче показника 2009 року на 3829 тис. грн. (8,36 %). У 2011 році сума необоротних активів також скоротилася на фоні 2010 року на 2422 тис. грн. (або 5,77 %) і становила 39550 тис. грн. У 2012 році тенденція необоротних активів також має спадний характер, адже їх сума зменшилася на порівняно з 2011 роком на 2058 тис. грн. (або 5,20 %). Необоротні активи на підприємстві у 2013 році становили 35583 тис. грн., що на 1907 тис. грн. (або 5,09 %) нижче показника 2012 року.

Величина оборотних активів «Компанії «ЮТАС» у 2010 році становила 8645 тис. грн., що перевищило суму 2009 року (7919 тис. грн.) на 726 тис. грн. (або 9,17 %). За 2011 рік оборотні активи склали 11729 тис. грн., що на 3086 тис. грн. (або на 35,67 %) більше, ніж у 2010 році. Згідно показника 2012 року, сума оборотних активів скоротилася порівняно з сумою 2011 року на 542 тис. грн. (або 4,62 %) і склала 11187 тис. грн. У 2013 році сума оборотних активів дорівнювала 8858 тис. грн., тобто була меншою за суму 2012 року на 2329 тис. грн. (або 92,03 %).

Динаміку величин необоротних та оборотних активів «Компанії «ЮТАС» впродовж 2009-2013 рр. представлено на рис. 2.15.

Представлена тенденція результатів необоротних активів «Компанії «ЮТАС» за період 2009-2013 рр. має спадний характер, який проявився через високу зношеність основних засобів. Негативним явищем також виступає скорочення результатів оборотних активів на цьому підприємстві.

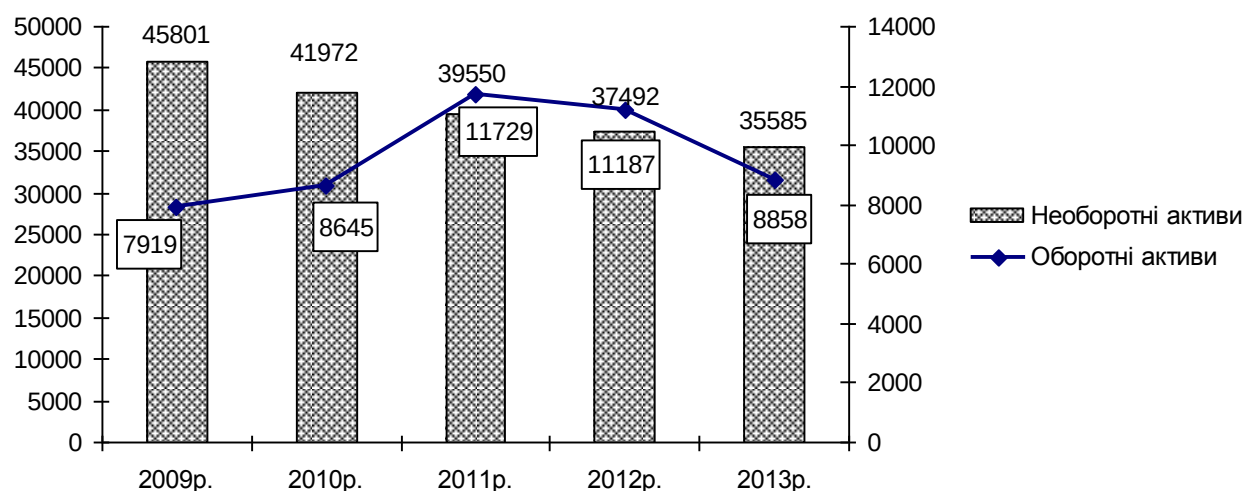

Рис. 2.15. Динаміка величин необоротних та оборотних активів «Компанії «ЮТАС» за період 2009-2013 рр., тис. грн.

Примітка: сформовано автором на основі фінансової звітності досліджуваних підприємств

Досліджуючи Львівський КЕПЗПП (м. Львів), висновки щодо його майнового забезпечення впродовж 2009-2013 років полягають у наступному.

Сума необоротних активів на цьому підприємстві у 2010 році становила 75889 тис. грн., що на 2168 тис. грн. (або 2,78 %) менше від суми 2009 року (78057 тис. грн.). Сума необоротних активів на досліджуваному підприємстві за 2011 рік склала 70408 тис. грн. Протягом 2012 року сума необоротних активів скоротилася у порівнянні з 2011 роком на 2118 тис. грн. (або 3,01 %) і була рівна 68290 тис. грн. У 2013 році сума необоротних активів цього підприємства склала 67198 тис. грн. і була нижчою від суми 2012 року на 1092 тис. грн. (або 1,60 %).

Сума оборотних активів цього підприємства у 2010 році мала зростаючу тенденцію на фоні 2009 року, зросла на 7546 тис. грн. (або 34,73 %) і склала 29275 тис. грн. Сума оборотних активів за 2011 рік на підприємстві дорівнювала 21248 тис. грн. За 2012 рік цей показник склав 31747 тис. грн., що на 10499 тис. грн. (або 49,41 %) більше ніж у 2011 році.

У 2013 році в порівнянні з 2012 роком оборотні активи також мали тенденцію до зростання на 798 тис. грн. (або 2,51 %), і становили 32545 тис. грн.

Динаміка сум необоротних та оборотних активів Львівського КЕПЗПП впродовж 2009-2013рр. відображена на рис. 2.16.

У 2009-2013 рр. на Львівському КЕПЗПП спостерігаємо тенденцію скорочення необоротних активів. Така ситуація пояснюється зношенням основних фондів підприємства протягом аналізованого періоду.

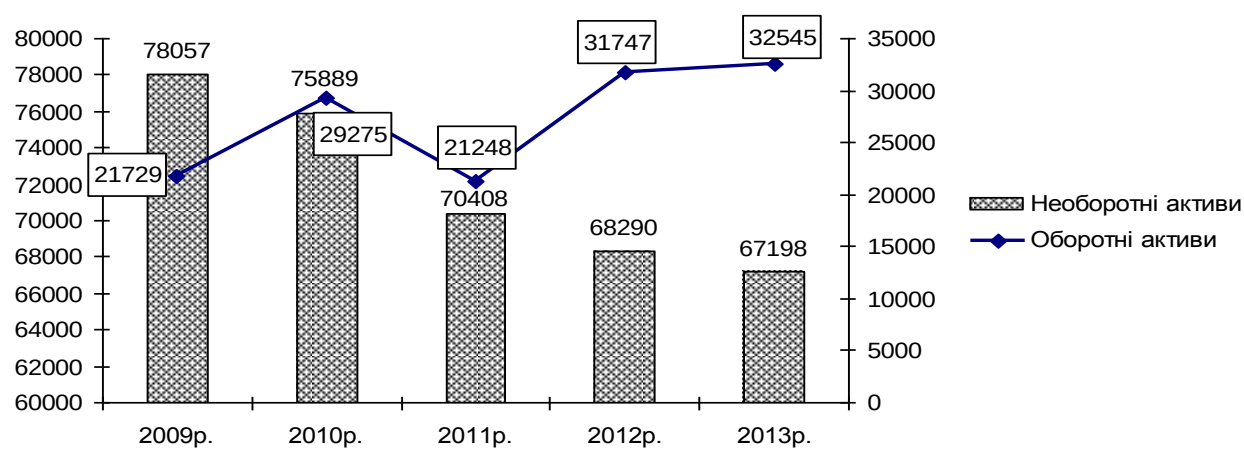

Рис. 2.16. Динаміка сум необоротних та оборотних активів Львівського КЕПЗПП за період 2009-2013рр., тис. грн.

Примітка: сформовано автором на основі фінансової звітності досліджуваних підприємств

Динаміка результатів оборотних активів на цьому підприємстві є позитивною. Зростання суми оборотних активів за 2012 рік зумовило: збільшення суми виробничих запасів (на 9734 тис. грн.), збільшення суми готової продукції (на 1656 тис. грн.); збільшення суми дебіторської заборгованості за товари, роботи, послуги (на 416 тис. грн.).

Зростанню суми оборотних активів за 2013 рік сприяло: зростання суми готової продукції (на 1001 тис. грн.); збільшення суми дебіторської заборгованості за товари, роботи, послуги (на 8485 тис. грн.).

Аналізуючи ПАТ «Львівський завод «РЕМА», висновки щодо його майнового забезпечення впродовж 2009-2013 років полягають у наступному.

Необоротні активи на цьому підприємстві протягом 2010 року склали 1483 тис. грн., тобто скоротилися на 563 тис. грн. (або 27,52 %) відповідно до суми 2009 року (2046 тис. грн.). Сума необоротних активів на ПАТ «Львівський завод «РЕМА» за 2011 рік склала 2593 тис. грн. У 2012 році вона зросла у порівнянні з сумою 2011 року на 2063 тис. грн. (або 79,56 %). У 2013 році сума необоротних активів збільшилася на противагу 2012 року на 292 тис. грн. (або 6,27 %) та була рівною 4948 тис. грн.

Сума оборотних активів ПАТ «Львівський завод «РЕМА» за 2010 рік зросли у порівнянні з 2009 роком на 6835 тис. грн. (або 156,70 %) і становили 11197 тис. грн. У 2011 році оборотні активи підприємства складали 9753 тис. грн. У 2012 році сума оборотних активів у порівнянні з 2011 роком істотно зросла (на 13973 тис. грн. або на 143,27 %). У 2013 році оборотні активи на підприємстві склали 13944 тис. грн., що на 9782 тис. грн. (або 41,23 %) нижче аналогічного показника 2012 року.

Динаміку сум необоротних та оборотних активів ПАТ «Львівський завод «РЕМА» впродовж 2009-2013 рр. представлено на рис. 2.17.

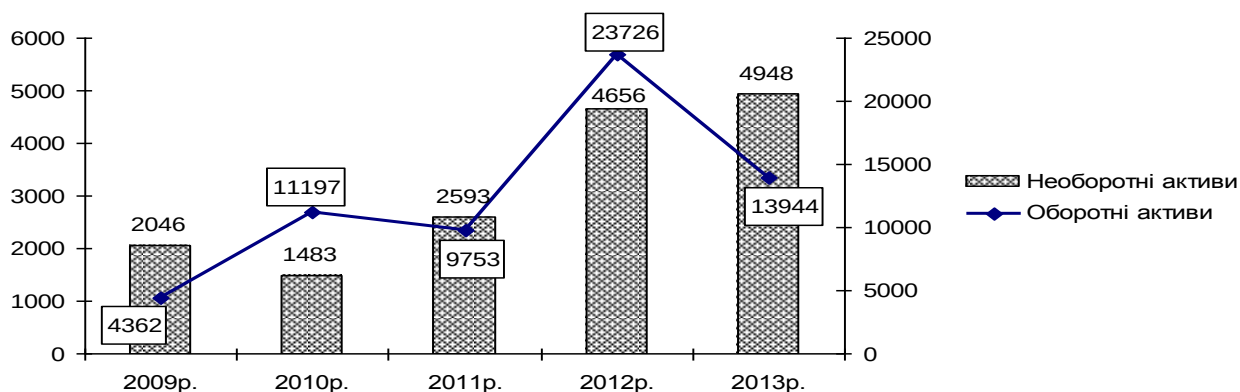

Рис. 2.17. Динаміка вартості необоротних та оборотних активів ПАТ «Львівський завод «РЕМА» за період 2009-2013 рр., тис. грн.

Примітка: сформовано автором на основі фінансової звітності досліджуваних підприємств

Динаміка змін необоротних та оборотних активів на ПАТ «Львівський завод «РЕМА» впродовж досліджуваного періоду не біла однозначною. Так,

протягом 2012 року сума необоротних активів підприємства істотно зросла. Цьому посприяла закупівля основних засобів (на 1020 тис. грн.), а також збільшення суми відстрочених податкових активів (на 1029 тис. грн.). У 2013 році сума необоротних активів також зросла через збільшення: суми нематеріальних активів (на 7 тис. грн.); суми основних засобів (на 321 тис. грн.).

Сума оборотних активів підприємства у 2012 році також зросла. Таку зміну зумовили: збільшення суми незавершеного виробництва (на 1421 тис. грн.); збільшення суми готової продукції (на 310 тис. грн.); зростання дебіторської заборгованості за товари, роботи, послуги (на 7015 тис. грн.); зростання суми іншої поточної дебіторської заборгованості (на 5893 тис. грн.).

У 2013 році оборотні активи на підприємстві скоротилися. На це чинили вплив: істотне скорочення суми дебіторської заборгованості за товари, роботи, послуги (на 4122 тис. грн.) та зменшення суми іншої поточної дебіторської заборгованості (на 6878 тис. грн.).

Розглядаючи ПП «Галіт» (м. Тернопіль), висновки щодо його майнового забезпечення впродовж 2009-2013 років полягають у наступному.

Сума необоротних активів ПП «Галіт» у 2010 році порівняно із 2009 роком зросла на 1245,8 тис. грн. (або 179,46 %) і склала 1940 тис. грн. У 2013 році сума необоротних активів на цьому підприємстві становила 3448 тис. грн., що на 74 тис. грн. (або на 2,19 %) перевищує суму 2012 року. Протягом 2010 року оборотні активи зазнали скорочення у порівнянні з сумою 2009 року на 536,1 тис. грн. (або 5,40 %) та склали 9447,7 тис. грн.

Сума оборотних активів у 2011 році на цьому підприємстві була рівна 14515 тис. грн. Протягом 2012 року спостерігаємо істотне їх скорочення до 13371 тис. грн., що нижче показника 2011 року на 1144 тис. грн. (7,88 %). У 2013 році сума оборотних активів склала 14979 тис. грн., тобто на 1608 тис. грн. (12,03 %) більше, ніж у 2012 році.

Отримані результати оцінки зміни величин необоротних та оборотних активів на ПП «Галіт» (м. Тернопіль) впродовж 2009-2013 рр. представлено на рис. 2.18.

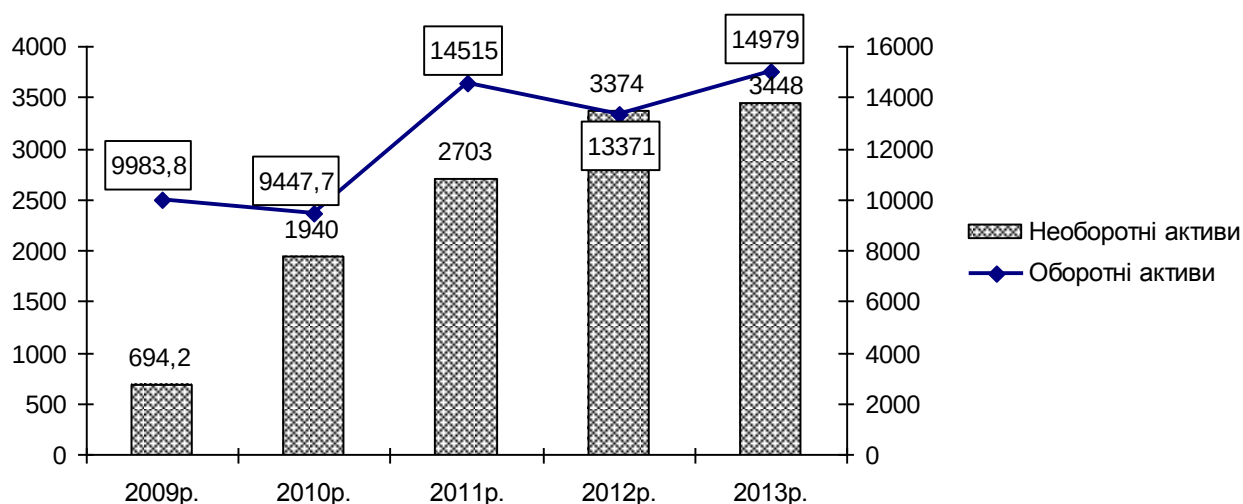

Рис. 2.18. Динаміка вартості необоротних та оборотних активів ПП «Галіт» (м. Тернопіль) за період 2009-2013 років, тис. грн.

Примітка: сформовано автором на основі фінансової звітності досліджуваних підприємств

Отже, у 2013 році спостерігаємо позитивну динаміку зміни величин як необоротних, так і оборотних активів ПП «Галіт». Збільшення суми необоротних активів пояснюється придбанням нового обладнання на суму 609 тис. грн. для фінансово-виробничої діяльності підприємства. Зростання величини оборотних активів зумовило збільшення суми запасів (на 2685 тис. грн.), в якій найбільшу частку займає готова продукція (5,75 %) і товари (58,75 %) для клієнтів даного підприємства; значне зростання коштів підприємства (на 309 тис. грн.); збільшення вартості інших оборотних активів (на 71 тис. грн.).

Аналізуючи ТКЕПОП (м. Тернопіль), висновки щодо його майнового забезпечення впродовж 2009-2013 років полягають у наступному.

Необоротні активи підприємства у 2010 році скоротилися на противагу 2009 року на 251 тис. грн. (або 3,22 %) і склали 7549 тис. грн.

Вартість необоротних активів на цьому підприємстві за 2011 рік склала 7245 тис. грн. За 2012 рік ситуація зазнала негативних змін, оскільки відбулося скорочення суми необоротних активів на 229 тис. грн. (або 3,16 %) у порівнянні з сумою 2001 року. В цілому, сума необоротних активів у 2012 році становила

7016 тис. грн. У 2013 році також має місце спад цього показника на 110 тис. грн. (або 1,57 %) порівняно із сумою 2012 року. У 2013 році сума необоротних активів ТКЕПОП (м. Тернопіль) становила 6906 тис. грн.

Величина оборотних активів цього підприємства за 2011 рік склала 2376 тис. грн. Протягом 2012 року сума оборотних активів зросла на 1304 тис. грн. (або 54,88 %) у співставленні з сумою 2011 року, та становила 3680 тис. грн.

Динаміка величин необоротних та оборотних активів на ТКЕПОП (м. Тернопіль) впродовж 2009-2013рр. представлена на рис. 2.19.

Протягом 2009-2013 років на цьому підприємстві спостерігалось скорочення суми необоротних активів. Така ситуація пояснюється зношенням основних засобів підприємства протягом періоду, що підлягав аналізуванню.

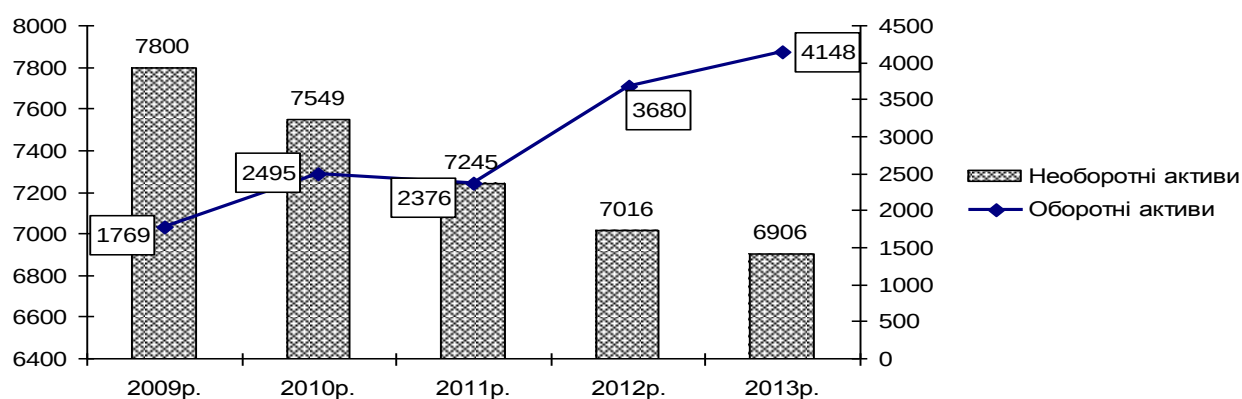

Рис. 2.19. Динаміка вартості необоротних та оборотних активів на ТКЕПОП (м. Тернопіль) за період 2009-2013 рр., тис. грн.

Примітка: сформовано автором на основі фінансової звітності досліджуваних підприємств

Позитивним моментом при проведенні аналізу вказаних вище фінансових показників є сума оборотних активів на ТКЕПОП за 2009-2013 роки. Протягом 2012 року така динаміка суми оборотних активів на ТКЕПОП пояснюється збільшенням суми виробничих запасів (на 609 тис. грн.); зростанням суми дебіторської заборгованості за товари, роботи, послуги (на 156 тис. грн.); збільшенням грошових коштів підприємства (на 759 тис. грн.).

У 2013 році зростанню суми оборотних коштів підприємства посприяло збільшення запасів (на 1043 тис. грн.), у тому числі значне збільшення суми готової продукції (на 1318 тис. грн.) та суми товарів (на 25 тис. грн.); зростання дебіторської заборгованості за товари, роботи, послуги (на 205 тис. грн.); збільшення суми витрат майбутніх періодів (на 97 тис. грн.).

Для того, щоб вказані вище підприємства могли і надалі ефективно працювати на вітчизняному та світовому ринках, їй необхідно мати достатні активи, для формування яких потрібні фінансові ресурси.

У цілому, всі фінансові ресурси, що є на підприємстві, поділяються на внутрішні (власні) та зовнішні (залучені). Проаналізуємо наявні джерела фінансування майна підприємств приладобудування на основі підприємств даного напрямку міст – Києва, Львова, Тернополя (табл. 2.14).

Таблиця 2.14

**Оцінка джерел фінансування майна підприємств приладобудування
міст – Києва, Львова, Тернополя за період 2009-2013 рр.**

Роки	Власний капітал, тис. грн.	Зміна		Зобов'язання, тис. грн.	Зміна	
		тис. грн.	%		тис. грн.	%
1	2	3	4	5	6	7
ТОВ «Компанія «ЮТАС» (м. Київ)						
2009	51957	-	-	1763	-	-
2010	46000	-5957	-11,47	4617	2854	2,62
2011	48739	2739	5,95	2540	-2077	-44,99
2012	46687	-2052	-4,21	1994	-546	-21,50
2013	43374	-3313	-7,10	1069	-925	-46,39
Львівське КЕПЗПП (м. Львів)						
2009	88779	-	-	11117	-	-
2010	85848	-2931	-3,30	19375	8258	74,28
2011	84186	-1662	-1,94	7490	-11885	-61,34
2012	80251	-3935	-4,67	19786	12296	164,17
2013	78725	-1526	-1,90	21018	1232	6,23
ПАТ «Львівський завод «РЕМА» (м. Львів)						
2009	-9825	-	-	16233	-	-
2010	-9801	24	-0,24	22512	6275	38,68
2011	-10331	-530	5,41	22677	165	0,73
2012	-8337	-1994	-19,30	36719	14042	61,92
2013	-8783	-446	5,35	27675	-9044	-24,63

продовження табл. 2.14

1	2	3	4	5	6	7
ПП «Галіт» (м. Тернопіль)						
2009	2593,5	-	-	8084,8	-	-
2010	3519,5	926	35,70	7868,7	-216,1	-2,67
2011	5103	1583,5	44,99	12115	4246,3	53,96
2012	5205	102	2,00	11540	-575	-4,75
2013	6018	813	15,62	12409	869	7,53
ТКЕПОП (м. Тернопіль)						
2009	8115	-	-	471	-	-
2010	8080	-35	-0,43	994	523	111,04
2011	8179	99	1,23	1450	456	45,88
2012	8874	695	8,50	1822	372	25,70
2013	8925	48	0,57	2129	307	16,85

Примітка: сформовано автором на основі фінансової звітності досліджуваних підприємств

Табличні дані щодо фінансування майна досліджуваних підприємств, тенденцій його зміни, джерел фінансування цього майна впродовж 2009-2013 років дозволяють зробити такі висновки.

Щодо фінансування майна ТОВ «Компанія «ЮТАС», тенденцій його зміни, джерел фінансування цього майна впродовж 2009-2013 років, можемо зробити наступні висновки.

У 2010 році величина власного капіталу підприємства становила 46000 тис. грн., що на 5957 тис. грн. (або 11,47 %) менше від суми 2009 року (51957 тис. грн.). Протягом 2011 року власний капітал збільшився на 2739 тис. грн. (або 5,95 %) у порівнянні з аналогічним показником 2010 року і склав 48739 тис. грн. Сума власного капіталу підприємства за підсумками 2012 року дорівнювала 46687 тис. грн., що на 2052 тис. грн. (або 4,21 %) менше ніж у 2011 році. У 2013 році, в порівнянні з 2012 роком, спостерігаємо тенденцію до зменшення власного капіталу досліджуваного підприємства на 7,10 %.

Динаміка зміни суми зобов'язань ТОВ «Компанія «ЮТАС», у цілому, є спадною. Попри те, що у 2010 році сума зобов'язань підприємства становила 4617 тис. грн., що на 2854 тис. грн. (або 2,62 %) більше ніж у 2009 році, в 2011 році сума зобов'язань стала меншою на протигагу 2010 року на 2077 тис. грн. (або 44,99 %), у 2012 році – меншою в порівнянні з 2011 роком на 21,5%, у 2013 році – меншою за аналогічний показник 2012 року на 46,39%.

Результати оцінки зміни джерел фінансування майна ТОВ «Компанія «ЮТАС» впродовж 2009-2013рр. представлено на рис. 2.20.

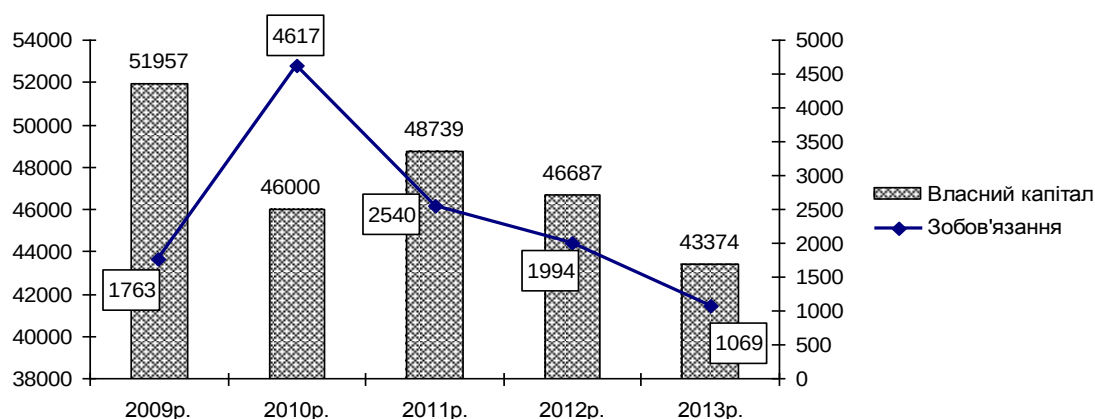

Рис. 2.20. Результати оцінки зміни джерел фінансування майна ТОВ «Компанія «ЮТАС» за період 2009-2013 рр., тис. грн.

Примітка: сформовано автором на основі фінансової звітності досліджуваних підприємств

На рис. 2.20 спостерігаємо скорочення суми власного капіталу ТОВ «Компанія «ЮТАС» протягом 2011-2013 років. Така негативна тенденція пояснюється скороченням суми додаткового та резервного капіталу. Зменшення суми зобов'язань на досліджуваному підприємстві, що є позитивом для нього, спостерігаємо починаючи з 2011 року.

Щодо фінансування майна Львівського КЕПЗПП (м. Львів), тенденцій його зміни, джерел фінансування цього майна впродовж 2009-2013 років можемо зробити наступні висновки.

Сума власного капіталу на цьому підприємстві в 2010 році склала 85848 тис. грн., що на 2931 тис. грн. (або 3,30 %) менше від аналогічного показника попереднього року. У 2012 році сума власного капіталу, на противагу 2011 року, скоротилася на 3935 тис. грн. (або 467 %) та становила 80251 тис. грн. У 2013 році показник власного капіталу також мав негативну тенденцію до скорочення в порівнянні з попереднім періодом на 1526 тис. грн. (або 1,90 %) та дорівнював 78725 тис. грн.

У цілому, сума зобов'язань Львівського КЕПЗПП (м. Львів) впродовж 2009-2013 рр. має тенденцію до зростання. Так, у 2010 році ця сума зросла до 19375 тис. грн. і на 8258 тис. грн. (або 74,28 %) перевищила аналогічний показник 2009 року. В 2011 році даний показник склав 7490 тис. грн., що свідчить про його зменшення на 11885 тис. грн. (або 61,34 %) проти 2010 року. Протягом 2012 року знову спостерігаємо зростання суми зобов'язань підприємства на 12296 тис. грн. (або 164,17 %) у порівнянні з аналогічним показником 2011 року. У 2013 році також мало місце зростання суми зобов'язань підприємства на противагу аналогічному показнику 2012 року на 1232 тис. грн. (або 6,23 %).

Результати оцінки джерел фінансування майна Львівського КЕПЗПП (м. Львів) впродовж 2009-2013рр. представлено на рис. 2.21.

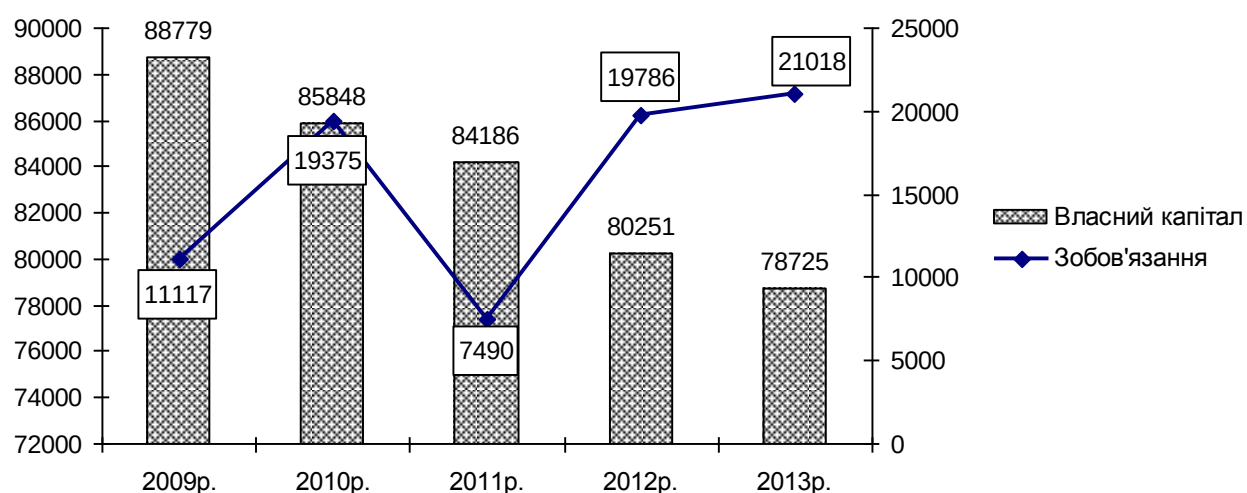

Рис. 2.21. Результати оцінки джерел фінансування майна Львівського КЕПЗПП (м. Львів) за період 2009-2013 рр., тис. грн.

Примітка: сформовано автором на основі фінансової звітності досліджуваних підприємств

Сума власного капіталу Львівського КЕПЗПП (м. Львів) протягом досліджуваного періоду має негативну тенденцію до скорочення. Така ситуація пояснюється наступними причинами: у 2010 році – зменшенням суми іншого

додаткового капіталу на 2212 тис. грн. та суми нерозподіленого прибутку на 719 тис. грн.; у 2011 році – скороченням суми іншого додаткового капіталу на 3446 тис. грн. та суми нерозподіленого прибутку на 1065 тис. грн.; у 2012 році – скороченням суми показника іншого додаткового капіталу на 3248 тис. грн., а також зменшенням суми нерозподіленого прибутку на 687 тис. грн.; у 2013 році – скороченням суми додаткового капіталу на 1526 тис. грн.

Стосовно зміни зобов'язань Львівського КЕПЗПП (м. Львів), вкажемо на те, що протягом 2009-2013 років спостерігаємо тенденцію їх до зростання. Так, у 2010 році зростання даного показника зумовило збільшення кредиторської заборгованості та суми поточних зобов'язань. У 2012 році до значного збільшення суми зобов'язань підприємства призвели: наявність суми інших довгострокових фінансових зобов'язань; збільшення кредиторської заборгованості за товари, роботи, послуги; збільшення поточних зобов'язань за розрахунками (зі страхування на 332 тис. грн., з оплати праці на 808 тис. грн. та із внутрішніх розрахунків на 43 тис. грн.). У 2013 році збільшення суми зобов'язань досліджуваного підприємства спричинили: збільшення суми інших довгострокових фінансових зобов'язань; поява протягом року короткострокових кредитів банків; поява інших поточних зобов'язань.

Щодо фінансування майна ПАТ «Львівський завод «РЕМА», тенденцій його зміни, джерел фінансування цього майна впродовж 2009-2013 років можемо зробити наступні висновки.

Динаміка зміни власного капіталу досліджуваного підприємства не є однозначною. Приміром, у 2010 році власний капітал підприємства становив 9801 тис. грн., що на 24 тис. грн. менше у порівнянні з аналогічним показником 2009 року. Подібну тенденцію спостерігаємо у 2013 році, коли сума власного капіталу підприємства становила 8783 тис. грн. і була нижчою за аналогічний показник 2012 року на 446 тис. грн. У 2012 році, наприклад, власний капітал підприємства склав 8337 тис. грн., що свідчить про його зростання в порівнянні з аналогічним показником 2011 року на 1994 тис. грн.

Сума зобов'язань у 2010 році зросла у порівнянні 2009 роком на 38,68 %. У 2011 році вона склала 22677 тис. грн. і збільшилась у 2012 році до 36719 тис. грн., що перевищило показник попереднього року на 61,92 %. За 2013 рік сума зобов'язань підприємства скоротилася до 27675 тис. грн., що на 9044 тис. грн. (або 24,63 %) нижче показника 2012 року.

Результати оцінки зміни джерел фінансування майна на ПАТ «Львівський завод «РЕМА» впродовж 2009-2013рр. представлено на рис. 2.22.

Від'ємне значення показника власного капіталу на підприємстві пояснюється від'ємним результатом показника нерозподіленого прибутку (непокритого збитку) протягом 2009-2013 років.

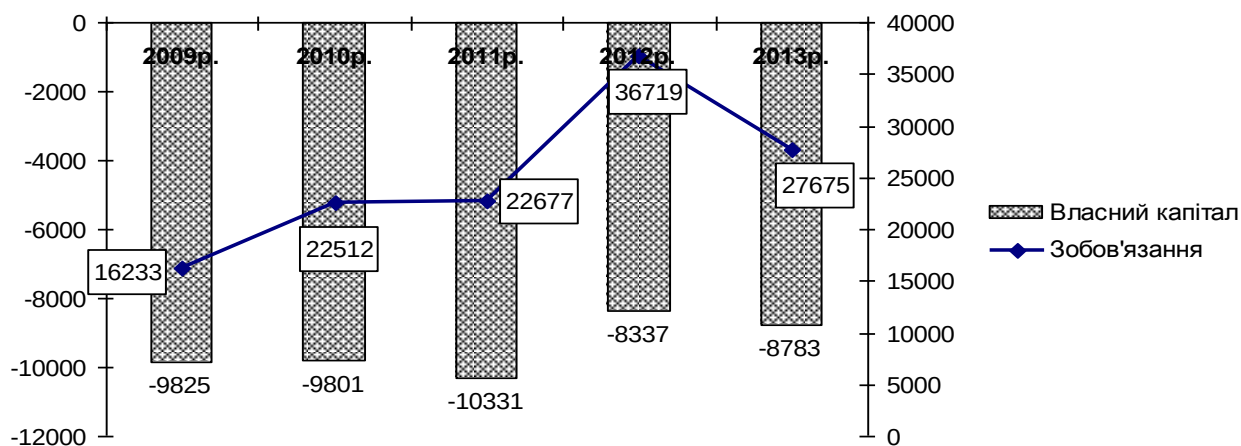

Рис. 2.22. Результати оцінки зміни джерел фінансування майна на ПАТ «Львівський завод «РЕМА» за період 2009-2013 рр., тис. грн.

Примітка: сформовано автором на основі фінансової звітності досліджуваних підприємств

Зростання у 2012 році суми зобов'язань досліджуваного підприємства характеризується:

- збільшенням кредиторської заборгованості за товари, роботи, послуги на 12270 тис. грн.;

- виникненням поточної заборгованості за довгостроковими зобов'язаннями на суму 74 тис. грн.;

- видачею векселів підприємством на суму 3199 тис. грн.;
- збільшення поточних зобов'язань за розрахунками: з бюджетом (на 70 тис. грн.), зі страхування (на 29 тис. грн.), з оплати праці (на 47 тис. грн.);
- зростанням суми інших поточних зобов'язань на 1559 тис. грн.

Щодо ПП «Галіт» (м. Тернопіль) ці висновки полягають у наступному.

Величина власного капіталу на досліджуваному підприємстві впродовж 2009-2013 рр. стійко зростала. Так, протягом 2010 року сума власного капіталу цього підприємства зросла у порівнянні з 2009 роком на 926 тис. грн. (35,70 %). Більше того, спостерігаємо, що якщо у 2011 році вона становила 5103 тис. грн., то у 2012 році зросла до 5205 тис. грн., що на 102 тис. грн. (2,00 %) перевищує показник 2011 року. Протягом 2013 року сума власного капіталу дорівнювала 6018 тис. грн., що на 813 тис. грн. (або на 15,62 %) більше за суму 2012 року.

Сума зобов'язань ПП «Галіт» (м. Тернопіль) у 2011 році становила 12115 тис. грн. У 2012 році зобов'язання підприємства скоротилися до 11540 тис. грн., зменшилися на 575 тис. грн. (або 4,75 %) на фоні 2011 року. За 2013 рік спостерігаємо зростання суми зобов'язань на 869 тис. грн. (або 7,53 %) проти суми 2012 року.

Наочно результати оцінки зміни джерел фінансування майна на ПП «Галіт» (м. Тернопіль) впродовж 2009-2013рр. представимо на рис. 2.23.

Як видно з рис. 2.23, протягом 2009-2013 рр. сума власного капіталу на даному підприємстві має тенденцію до зростання. Така зміна пояснюється збільшенням вартості резервного капіталу: за 2011 рік на 19 тис. грн.; за 2012 рік – на 27 тис. грн., за 2013 рік – на 31 тис. грн., а також зростанням суми нерозподіленого прибутку (непокритого збитку): за 2010 рік – на 926 тис. грн.; за 2011 рік – на 1564 тис. грн.; за 2012 рік – на 75 тис. грн., за 2013 рік – на 782 тис. грн.

Динаміка зміни суми зобов'язань ПП «Галіт» (м. Тернопіль) не є однозначною. Так, за 2012 рік спостерігається спад, який характеризується зменшенням суми кредиторської заборгованості за товари, роботи, послуги на 754 тис. грн., а також істотним зменшенням суми інших поточних зобов'язань

на 452 тис. грн. У 2013 році сума зобов'язань на цьому підприємстві зросла. Такій тенденції посприяло зростання суми короткострокових кредитів банків на 50 тис. грн., збільшення суми поточної кредиторської заборгованості за одержаними авансами на 1020 тис. грн.

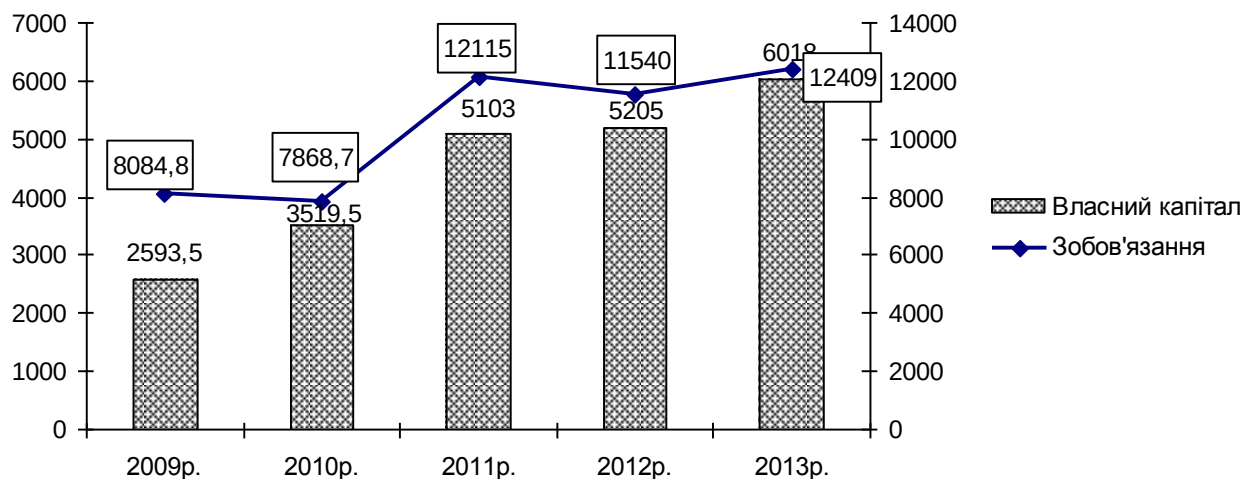

Рис. 2.23. Результати оцінки зміни джерел фінансування майна на ПП «Галіт» (м. Тернопіль) за період 2009-2013 рр., тис. грн.

Примітка: сформовано автором на основі фінансової звітності досліджуваних підприємств

Щодо ТКЕПОП (м. Тернопіль) ці висновки полягають у наступному.

У 2010 році вартість власного капіталу на підприємстві скоротилася на 35 тис. грн. (або 0,43 %) порівняно з аналогічною сумою 2009 року та склала 8080 тис. грн. За 2011 рік сума власного капіталу на цьому підприємстві становила 8179 тис. грн. У 2012 році вона зросла до 8874 тис. грн. і перевищила аналогічний показник 2011 року на 695 тис. грн. (або 8,50 %). У 2013 році динаміка даного показника теж має позитивну тенденцію до зростання на 48 тис. грн. (або 0,57 %) у порівнянні з 2012 роком.

Зобов'язання ТКЕПОП (м. Тернопіль) за 2010 рік становили 994 тис. грн. і на противагу 2009 року збільшилися на 523 тис. грн. Сума зобов'язань цього підприємства у 2011 році склала 1450 тис. грн. Причому, у 2012 році вона зросла до 1822 тис. грн., перевищивши аналогічний показник 2011 року на 372

тис. грн. (або 25,70 %). Впродовж 2013 року зобов'язання ТКЕПОП (м. Тернопіль) становили 2129 тис. грн., що на 307 тис. грн. (або 16,85 %) перевищило показник 2012 року.

Результати оцінки зміни джерел фінансування майна на ТКЕПОП (м. Тернопіль) впродовж 2009-2013рр. представлено на рис. 2.24.

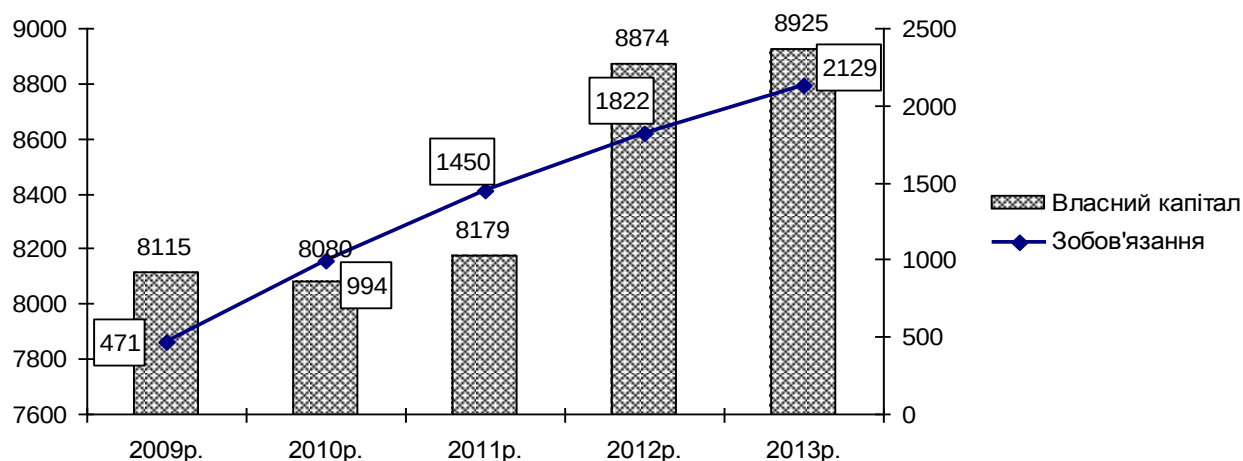

Рис. 2.24. Результати оцінки зміни джерел фінансування майна на ТКЕПОП (м. Тернопіль) за період 2009-2013 рр., тис. грн.

Примітка: сформовано автором на основі фінансової звітності досліджуваних підприємств

Результати оцінки зміни джерел фінансування майна на ТКЕПОП (м. Тернопіль) впродовж 2009-2013 рр. свідчать про те, що за цей період результати як власного капіталу, так і зобов'язань на цьому підприємстві мають тенденцію до зростання. Стосовно збільшення суми власного капіталу вкажемо на те, що цьому посприяло збільшення суми нерозподіленого прибутку (непокритого збитку): за 2010 рік – на 167 тис. грн.; за 2011 рік – на 331 тис. грн.; за 2012 рік – 925 тис. грн.; за 2013 рік – на 141 тис. грн.

Вплив на збільшення суми зобов'язань підприємства здійснювали такі чинники: у 2012 році – зростання кредиторської заборгованості за товари, роботи послуги (на 149 тис. грн.) та істотне збільшення суми поточних зобов'язань за розрахунками з бюджетом (на 159 тис. грн.); протягом 2013

року – значне збільшення суми кредиторської заборгованості за товари, роботи послуги (на 745 тис. грн.).

Серед основних показників, що характеризують ефективність управління на підприємстві, є позитивні зміни у собівартості реалізованої продукції і отриманого прибутку (збитку).

Результати оцінки показників собівартості реалізованої продукції та отриманої суми прибутку підприємств приладобудування міст – Києва, Львова, Тернополя протягом 2009-2013 років наведено в табл. 2.15.

Таблиця 2.15

Результати оцінки показників собівартості реалізованої продукції та отриманої суми прибутку підприємств приладобудування міст – Києва, Львова, Тернополя за період 2009-2013 рр.

Роки	Собівартість реалізованої продукції, тис. грн.	Зміна		Прибуток, тис. грн.	Зміна	
		тис. грн.	%		тис. грн.	%
1	2	3	4	5	6	7
ТОВ «Компанія «ЮТАС» (м. Київ)						
2009	20360	-	-	2	-	-
2010	11051	-9309	-45,72	55	53	2650,00
2011	2540	-8511	-77,02	100	45	81,82
2012	2639	99	3,90	75	-25	-25,00
2013	1799	-840	-31,83	51	-24	-32,00
Львівське КЕПЗПП (м. Львів)						
2009	47886	-	-	2646	-	-
2010	75444	27558	57,55	2529	-117	-4,42
2011	33637	-41807	-55,41	2752	223	8,82
2012	69730	36093	107,30	2157	-595	-21,62
2013	65680	-4050	-5,81	2552	395	18,31
ПАТ «Львівський завод «РЕМА» (м. Львів)						
2009	2670	-	-	-1805	-	-
2010	6315	3645	136,52	-2254	-449	24,88
2011	12683	6368	100,84	24	2278	-101,06
2012	33184	20501	161,64	1381	1357	6476,19
2013	15901	-17283	-52,08	-1295	-2676	-193,77
ПП «Галіт» (м. Тернопіль)						
2009	12600,4	-	-	1164,3	-	-
2010	28296	15695,6	124,56	926	-238,3	-20,47
2011	31907	3611	12,76	1583	657	70,95
2012	31976	69	0,22	102	-1481	-93,56
2013	32616	640	2,00	813	711	697,06

продовження табл. 2.15

1	2	3	4	5	6	7
ТКЕПОП (м. Тернопіль)						
2009	4166	-	-	437	-	-
2010	4539	373	8,95	373	-64	-14,65
2011	5406	867	19,10	482	109	29,22
2012	9117	3711	68,65	1273	791	164,11
2013	7496	-1621	-17,78	585	-688	-54,05

Примітка: сформовано автором на основі фінансової звітності досліджуваних підприємств

Результати оцінки показників собівартості реалізованої продукції та отриманого ТОВ «Компанія «ЮТАС» прибутку і їх зміни впродовж 2009-2013 рр. показали наступне.

Собівартість реалізованої продукції на досліджуваному підприємстві у 2010 році склала 11051 тис. грн., що на 9309 тис. грн. (або 45,72 %) нижче показника 2009 року. Сума прибутку на цьому підприємстві за 2010 рік, склавши 55 тис. грн., перевищила аналогічний показник 2009 року на 53 тис. грн. За підсумками 2011 року прибуток підприємства становив 2540 тис. грн., що 77,02 % нижче показника 2010 року. Прибуток підприємства в 2011 році в порівнянні з 2010 роком зріс на 81,82% і дорівнював 100 тис. грн. Собівартість реалізованої продукції за підсумками 2012 року становила 2639 тис. грн. Причому, цей показник збільшився на противагу показнику 2011 року на 99 тис. грн. (або 3,90 %). Сума прибутку підприємства за цей же часовий горизонт склала 75 тис. грн., що на 25 тис. грн. (або 25,00 %) менше від суми 2011 року. За 2013 рік собівартість реалізованої продукції склала 1799 тис. грн., що на 31,83 % нижче показника 2012 року. Прибуток за цей же часовий горизонт склав 51 тис. грн. і зменшився на 32,00 %.

Динаміка зміни собівартості реалізованої продукції і отриманого ТОВ «Компанія «ЮТАС» прибутку впродовж 2009-2013 рр. представлена на рис. 2.25.

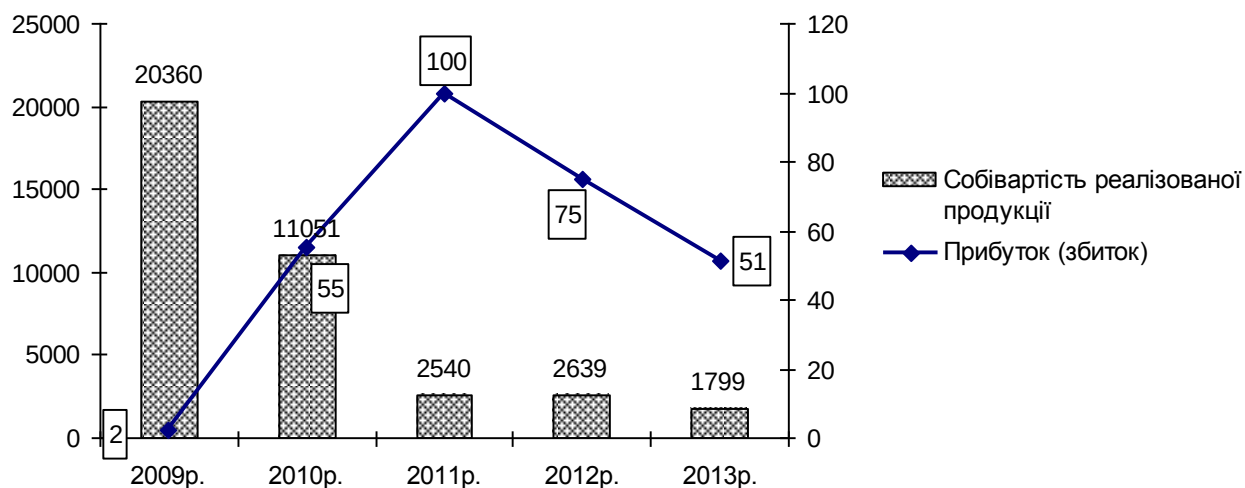

Рис. 2.25. Динаміка зміни собівартості реалізованої продукції і отриманого ТОВ «Компанія «ЮТАС» прибутку за період 2009-2013 рр., тис. грн.

Примітка: сформовано автором на основі фінансової звітності досліджуваних підприємств

Позитивним моментом такої динаміки на досліджуваному підприємстві за 2009-2013 роки є зменшення суми собівартості реалізованої продукції. Негативним явищем починаючи з 2012 року є зменшення отриманого прибутку.

Результати оцінки показників собівартості реалізованої продукції та отриманого Львівським КЕПЗПП (м. Львів) прибутку і їх зміни впродовж 2009-2013 рр. показали наступне.

У 2010 році собівартість реалізованої продукції на досліджуваному підприємстві становила 75444 тис. грн., і на 27558 тис. грн. (або 57,55%) перевищила аналогічний показник 2009 року. В 2011 році собівартість реалізованої продукції склала 33637 тис. грн., отриманий прибуток – 2752 тис. грн. У 2012 році спостерігалось збільшення собівартості продукції підприємства на 36093 тис. грн. (107,30 %) в порівнянні з 2011 роком. Сума прибутку у 2012 році становила 2157 тис. грн., що свідчить про її зменшення в порівнянні з 2011 роком на 595 тис. грн. (або 21,62 %). У 2013 році собівартість реалізованої продукції становила 65680 тис. грн. та була меншою від аналогічного показника 2012 року на 4050 тис. грн. (або 5,81 %). Сума

отриманого прибутку, навпаки, протягом 2013 року зросла до 2552 тис. грн., що на 395 тис. грн. (або 18,31 %) перевищує показник 2012 року.

Динаміка зміни собівартості реалізованої продукції та отриманого Львівським КЕПЗПП (м. Львів) прибутку протягом 2009-2013 років представлена на рис. 2.26.

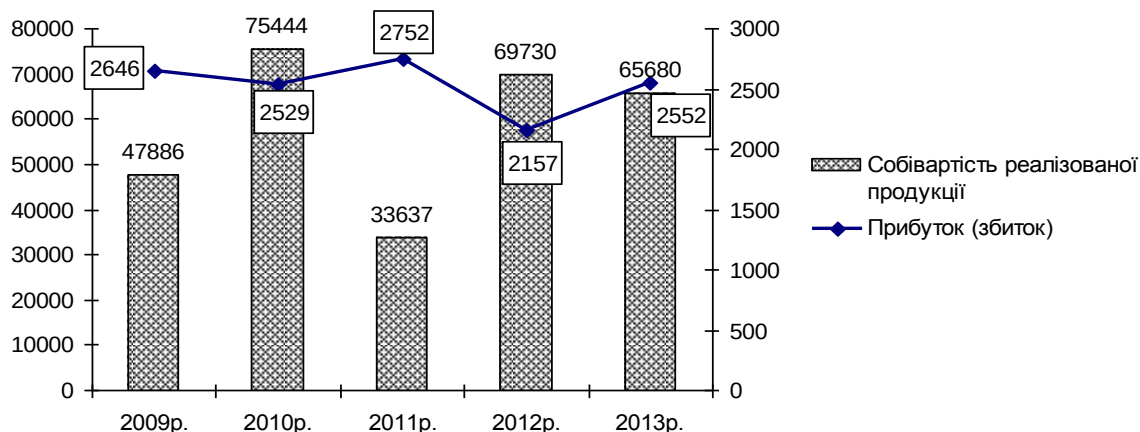

Рис. 2.26. Динаміка зміни собівартості реалізованої продукції та отриманого Львівським КЕПЗПП (м. Львів) прибутку за період 2009-2013 рр., тис. грн.

Примітка: сформовано автором на основі фінансової звітності досліджуваних підприємств

Зростання суми чистого прибутку на підприємстві протягом 2013 року є позитивним явищем. Таку тенденцію зумовили: зростання суми інших операційних доходів; збільшення суми інших фінансових доходів та істотне підвищення суми інших доходів.

Результати оцінки показників собівартості реалізованої продукції та отриманого ПАТ «Львівський завод «РЕМА» прибутку та їх зміни впродовж 2009-2013 рр. показали наступне.

Собівартість реалізованої продукції на цьому підприємстві за 2010 рік склала 6315 тис. грн., що на 3645 тис. грн. перевищило аналогічний показник 2009 року. У 2011 році показник собівартості реалізованої продукції на досліджуваному підприємстві становив 12683 тис. грн., а сума прибутку – 24

тис. грн. У 2012 році на фоні 2011 року собівартість реалізованої продукції зросла на 20501 тис. грн. (або 161,64 %) та склала 33184 тис. грн. Сума отриманого цим підприємством прибутку в 2012 році була рівна 1381 тис. грн., що на 1357 тис. грн. перевищило показник 2011 року. У 2013 році собівартість реалізованої продукції становила 15901 тис. грн., що на 52,08 % менше за показник у 2012 році. Також, за підсумками 2013 року на досліджуваному підприємстві був присутній збиток у розмірі 1295 тис. грн.

Динаміка зміни собівартості реалізованої продукції та отриманого ПАТ «Львівський завод «РЕМА» прибутку впродовж 2009-2013 рр. представлена на рис. 2.27.

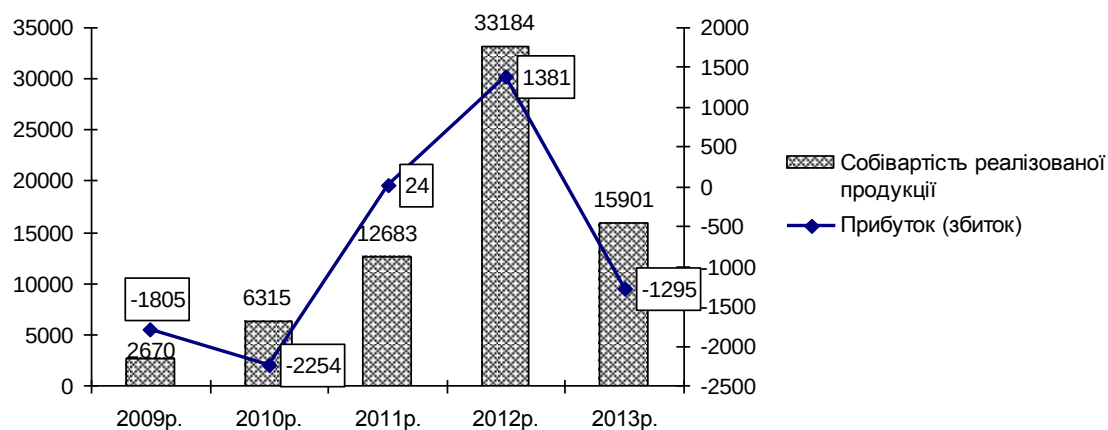

Рис. 2.27. Динаміка зміни собівартості реалізованої продукції та отриманого ПАТ «Львівський завод «РЕМА» прибутку за період 2009-2013 рр., тис. грн.

Примітка: сформовано автором на основі фінансової звітності досліджуваних підприємств

Протягом 2012 року на даному підприємстві зросли як собівартість, так і сума прибутку. Збільшенню собівартості посприяло збільшення кількості виробленої продукції (на 26687 тис. грн.).

За 2013 рік на досліджуваному підприємстві наявний збиток у розмірі 1295 тис. грн. Дана ситуація пояснюється: зростанням адміністративних витрат

(на 2601 тис. грн.); істотним ростом суми інших операційних витрат (на 1649 тис. грн.) та суми інших витрат (на 354 тис. грн.).

Результати оцінки показників собівартості реалізованої продукції та отриманої суми прибутку ПП «Галіт» і їх зміни впродовж 2009-2013 рр. показали наступне.

У 2010 році собівартість реалізованої продукції склала 28296 тис. грн., що на 124,56% перевищило аналогічний показник 2009 року. Сума ж чистого прибутку, навпаки, в порівнянні з 2009 роком скоротилася у 2010 році на 20,47 %. Протягом 2011 року суми собівартості реалізованої продукції і чистого прибутку склали 31907 тис. грн. і 1583 тис. грн. відповідно. У 2012 році ситуація дещо змінилася. Показник собівартості продукції був рівний 31976 тис. грн. і перевищив аналогічний показник 2011 року на 69 тис. грн. (або 0,22 %). Сума отриманого прибутку у 2012 році в порівнянні з 2011 роком істотно скоротилася (на 1481 тис. грн. або на 93,56 %) і склала 102 тис. грн. У 2013 році фінансово-економічна ситуація характеризувалась наступним: показник собівартості становив 32616 тис. грн., що перевищило показник 2012 року на 640 тис. грн. Сума отриманого прибутку дорівнювала 813 тис. грн., та перевищила аналогічний показник попереднього року на 711 тис. грн.

Динаміка зміни собівартості реалізованої продукції та отриманого ПП «Галіт» прибутку впродовж 2009-2013 рр. представлені на рис. 2.28.

Собівартість реалізованої продукції досліджуваного підприємства протягом 2009-2013 років мала тенденцію до зростання. Це пов'язано із збільшенням кількості виготовленої продукції та зростанням суми адміністративних витрат, які у 2012 році в порівнянні з попереднім роком зросли на 456 тис. грн., а у 2013 році – на 799 тис. грн. Також у 2013 році значно зросли витрати підприємства на збут та сума інших операційних витрат.

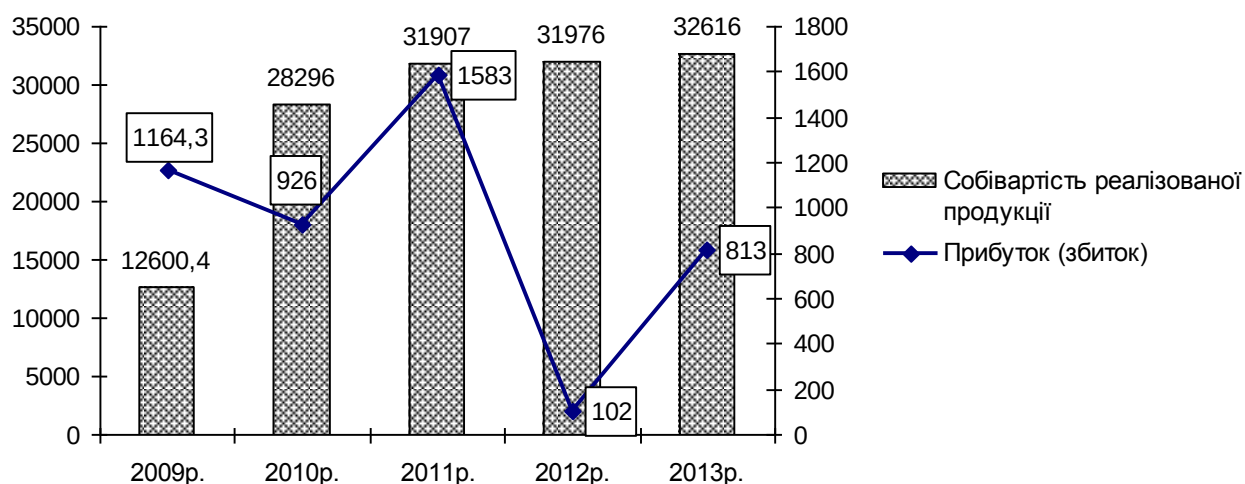

Рис. 2.28. Динаміка зміни собівартості реалізованої продукції та отриманого ПП «Галіт» прибутку за період 2009-2013 рр., тис. грн.

Примітка: сформовано автором на основі фінансової звітності досліджуваних підприємств

Результати оцінки показників собівартості реалізованої продукції та отриманого ТКЕПОП прибутку і їх зміни впродовж 2009-2013 рр. показали наступне.

Протягом 2010 року собівартість реалізованої підприємством продукції зросла на 8,95 % у порівнянні з 2009 роком та становила 4539 тис. грн. Сума чистого прибутку ТКЕПОП у 2010 році на противагу 2009 року, навпаки, скоротилася до 373 тис. грн., тобто на 64 тис. грн. (або 14,65 %). У 2011 році собівартість реалізованої продукції склала 5406 тис. грн., а сума прибутку – 482 тис. грн. У 2012 році показник собівартості зріс до 9117 тис. грн. і перевищив аналогічний показник 2011 року на 3711 тис. грн. (або 68,65 %). Щодо зміни суми отриманого прибутку на цьому підприємстві, – слід вказати на її істотне збільшення на фоні 2011 року на 791 тис. грн. (або 164,11 %). У 2013 році собівартість продукції в порівнянні з 2012 роком скоротилася на 621 тис. грн. (або 17,78 %) і склала 7496 тис. грн. Сума отриманого чистого прибутку, досліджуваного підприємства порівняно із показником 2012 року теж значно скоротилася (на 54,05 %) і становила 585 тис. грн.

Динаміку зміни показників собівартості реалізованої продукції та отриманого ТКЕПОП прибутку впродовж 2009-2013 рр. представлено на рис. 2.29.

Зменшення собівартості продукції у 2013 році на ТКЕПОП пов'язане із зменшенням кількості виготовленої продукції за цей же період, а також збільшенням сум витрат на збутову діяльність (на 99 тис. грн.) та інших операційних витрат (на 275 тис. грн.).

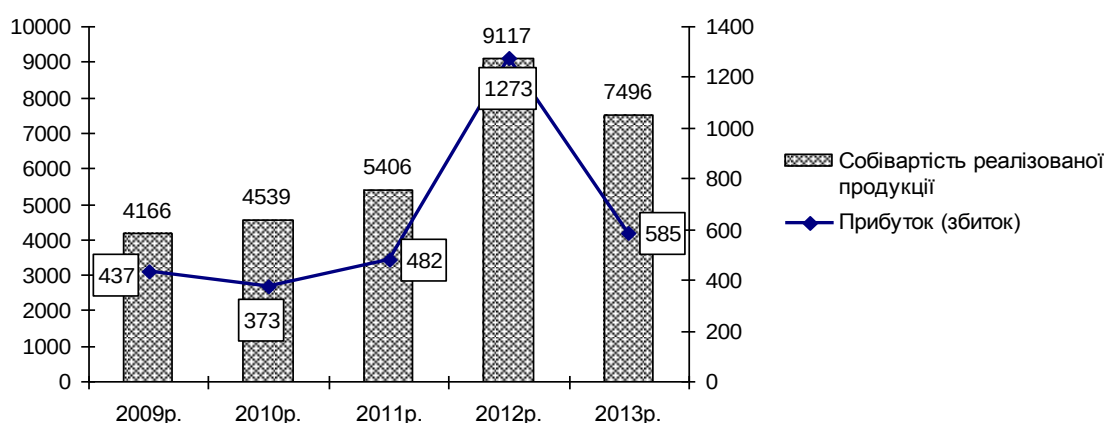

Рис. 2.29. Динаміка зміни показників собівартості реалізованої продукції та отриманого ТКЕПОП прибутку за період 2009-2013 рр., тис. грн.

Примітка: сформовано автором на основі фінансової звітності досліджуваних підприємств

Доцільним є проведення оцінки результатів рентабельності продукції та їх зміни на досліджуваних підприємствах. Це пов'язано з безпосереднім відношенням цього показника до виробництва і управління, оскільки відображає скільки саме отримано прибутку з кожної гривні, яка є витраченою на виробництво продукції. Однак, як зазначають Грабовецький Б.Є., Мороз О.О., Пілявоз Т.М. «прибуток як абсолютний показник далеко не завжди відображає рівень ефективності діяльності підприємства, оскільки він може зростати за рахунок екстенсивного використання виробничих ресурсів... «рентабельність характеризує рівень прибутковості, вона більшою мірою, ніж прибуток відображає кінцеві результати діяльності підприємства. Рентабельність

дозволяє зіставити ефективність роботи різних підприємств, прибутковість різних видів продукції, діяльність окремих підприємств за різні періоди часу тощо» [54].

Результати оцінки рентабельності продукції підприємств приладобудування міст – Тернополя, Львова, Києва та їх зміни впродовж 2009-2013 років подано в таблиці 2.16.

Таблиця 2.16

**Результати оцінки рентабельності продукції підприємств
приладобудування міст – Києва, Львова, Тернополя та їх зміни за період
2009-2013 рр.**

Роки	Валовий прибуток, тис. грн.	Собівартість реалізованої продукції, тис. грн.	Рентабельність продукції, %
1	2	3	4
ТОВ «Компанія «ЮТАС» (м. Київ)			
2009	1354	20360	6,65
2010	821	11051	7,43
2011	407	2540	16,02
2012	479	2639	18,15
2013	448	1799	24,90
Львівське КЕПЗПП (м. Львів)			
2009	8549	47886	17,85
2010	15440	75444	20,47
2011	9220	33637	27,41
2012	14238	69730	20,42
2013	13891	65680	21,15
ПАТ «Львівський завод «РЕМА» (м. Львів)			
2009	-357	2670	-13,37
2010	-968	6315	-15,33
2011	1411	12683	11,13
2012	3531	33184	10,64
2013	1926	15901	12,11
ПП «Галіт» (м. Тернопіль)			
2009	11913	12600,4	94,54
2010	4687	28296	16,56
2011	6664	31907	20,89
2012	4653	31976	14,55
2013	6577	32616	20,16
ТКЕПОП (м. Тернопіль)			
2009	1819	4166	43,66
2010	2287	4539	50,39
2011	2499	5406	46,23
2012	3954	9117	43,37
2013	3060	7496	40,82

Примітка: сформовано автором на основі фінансової звітності досліджуваних підприємств

Отримані результати оцінки рентабельності продукції на досліджуваних підприємствах та їх зміни впродовж 2009-2013 рр. представлені на рис. 2.30.

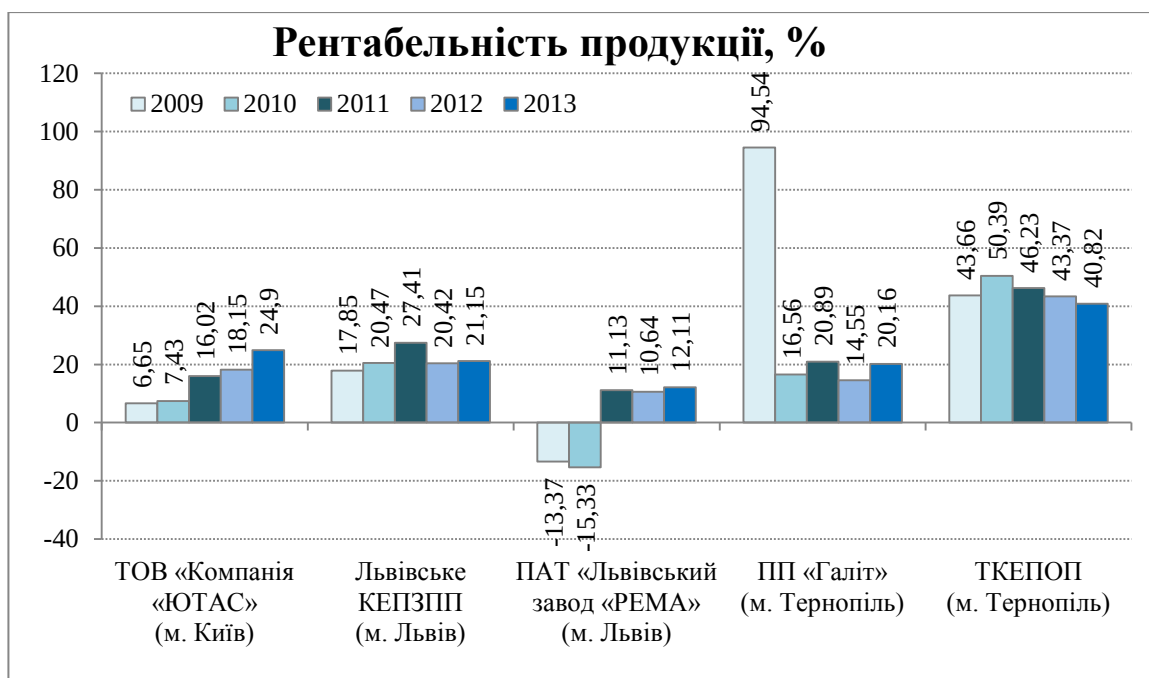

Рис. 2.30. Отримані результати оцінки рентабельності продукції на досліджуваних підприємствах та їх зміни за період 2009-2013 рр., %

Примітка: сформовано автором на основі фінансової звітності досліджуваних підприємств

Як видно з рис. 2.30, найкращі показники рентабельності продукції впродовж 2009-2013 рр. має ТКЕПОП (м. Тернопіль). Разом з тим, у період 2010-2013 рр. спостерігаємо тенденцію до зменшення цього показника.

У цілому, зростання показника рентабельності продукції у 2013 році на фоні 2012 року має місце в ТОВ «Компанія «ЮТАС», на ПП «Галіт», Львівському КЕПЗПП та ПАТ «Львівський завод «РЕМА». Оскільки у 2013 році існує зростаюча тенденція досліджуваного показника, – у цілому, можна вважати управління на даних підприємствах ефективним.

Проаналізуємо обсяг сплачених податкових платежів та отриманого чистого прибутку (збитку) підприємствами приладобудування міст – Києва, Львова, Тернополя (табл. 2.17) і їх динаміку впродовж 2009-2013 років.

Таблиця 2.17

Результати оцінки обсягу сплачених податкових платежів та отриманого чистого прибутку (збитку) підприємствами приладобудування міст – Києва, Львова, Тернополя та їх динаміка за період 2009-2013 рр.

Роки	Податок на прибуток	Зміна		Чистий прибуток (збиток)	Зміна	
		тис. грн.	%		тис. грн.	%
1	2	3	4	5	6	7
ТОВ «Компанія «ЮТАС» (м. Київ)						
2009	43	-	-	2	-	-
2010	35	-8	-18,60	55	53	2650,00
2011	17	-18	-51,43	100	45	81,82
2012	26	9	52,94	75	-25	-25,00
2013	7	-19	-73,08	51	-24	-32,00
Львівське КЕПЗПП (м. Львів)						
2009	746	-	-	2646	-	-
2010	672	-74	-9,92	2529	-117	-4,42
2011	822	150	22,32	2752	223	8,82
2012	581	-241	-29,32	2157	-595	-21,62
2013	598	17	2,93	2552	395	18,31
ПАТ «Львівський завод «РЕМА» (м. Львів)						
2009	0	-	-	-1805	-	-
2010	0	-	-	-2254	-449	24,88
2011	0	-	-	24	2278	-101,06
2012	119	119	-	1381	1357	6476,19
2013	12	-107	-89,92	-1295	-2676	-193,77
ПП «Галіт» (м. Тернопіль)						
2009	79,7	-	-	1164,3	-	-
2010	265,2	185,5	232,75	926	-238,3	-20,47
2011	328	62,8	23,68	1583	657	70,95
2012	242	-86	-26,22	102	-1481	-93,56
2013	222	-20	-8,26	813	711	697,06
ТКЕПОП (м. Тернопіль)						
2009	146	-	-	437	-	-
2010	124	-22	-15,07	373	-64	-14,65
2011	144	20	16,13	482	109	29,22
2012	338	194	134,72	1273	791	164,11
2013	137	-201	-59,47	585	-688	-54,05

Примітка: сформовано автором на основі фінансової звітності досліджуваних підприємств

Дані таблиці 2.17 свідчать про те, що майже всі досліджувані підприємства впродовж 2009-2013 років були прибутковими. Виключенням є ПАТ «Львівський завод «РЕМА», який у 2013 році отримав збиток у розмірі 1295 тис. грн.

Оскільки підприємства є прибутковими, то, відповідно, і сплачують податок на прибуток у певному розмірі. Динаміка отриманого підприємствами прибутку (збитку) та результатів сплати ними податкових платежів впродовж 2009-2013рр. відображена на рис. 2.31.

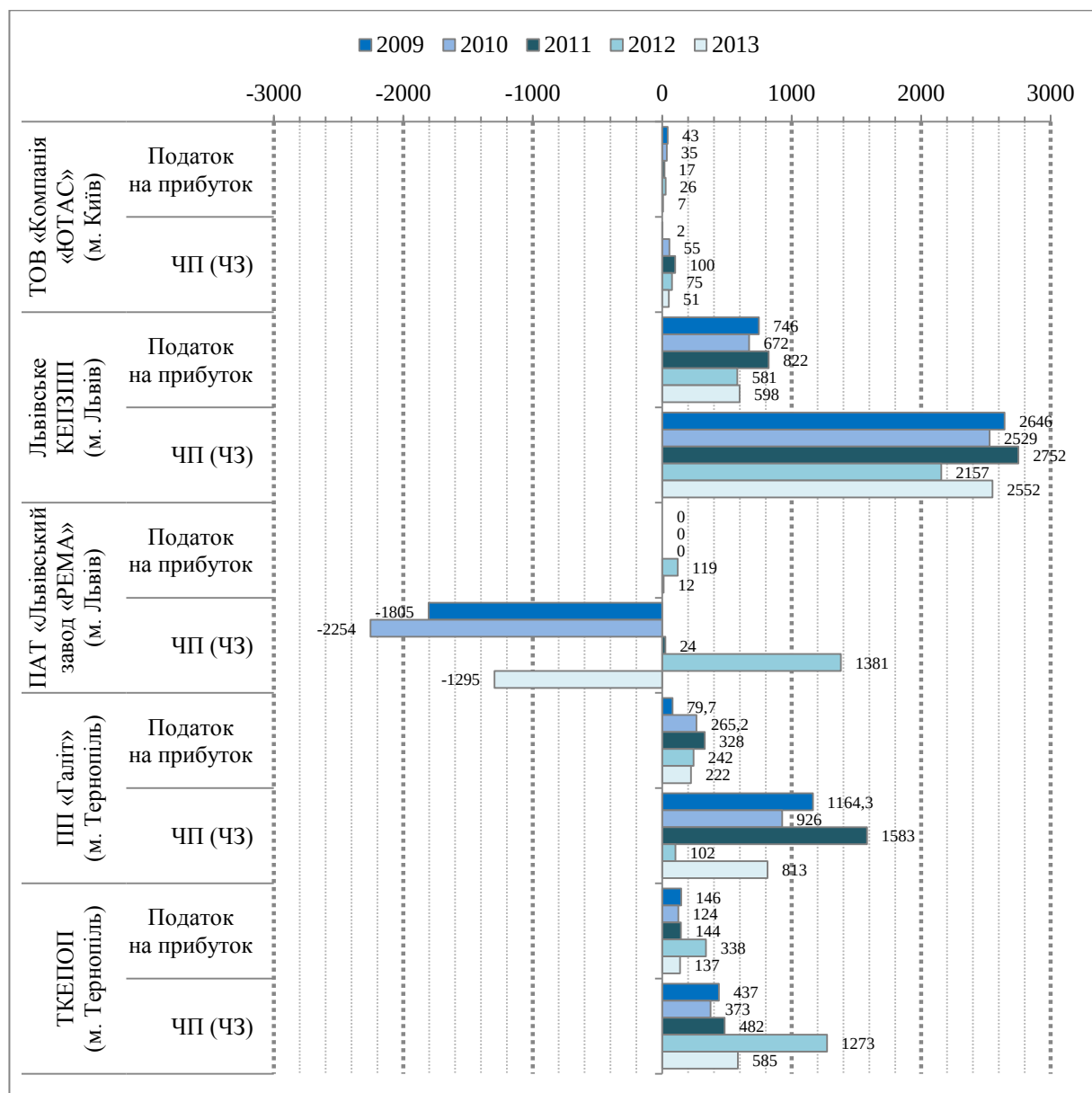

Рис. 2.31. Динаміка отриманого досліджуваними підприємствами прибутку (збитку) та результати сплати ними податкових платежів за період 2009-2013 рр., тис. грн.

Примітка: сформовано автором на основі фінансової звітності досліджуваних підприємств

Зіставлення результатів сплати податкових платежів показало, що найбільші прибутки протягом 2009-2013 років мало Львівське КЕПЗПП, через що воно сплатило найбільшу суму податку, а найменші – ПАТ «Львівський завод «РЕМА», що пояснює відносно незначне податкове навантаження на нього.

На даний час комунально-рентна модель місцевого господарства передбачає участь органів місцевого самоврядування у сфері використання ресурсів території та в її розвитку через надання обмежених прав у фінансово-кредитній діяльності, прав ресурсної ренти. Тобто податки з населення доповнюються оподаткуванням виробників продукції і послуг на території населеного пункту. Дана модель реалізується у більшості вітчизняних населених пунктів.

Висновки до розділу 2

1. Здійснений аналіз практики управління підприємствами приладобудування в муніципальній економічній системі шляхом дослідження стану фінансових ресурсів наступних підприємств: ТОВ «Компанія «ЮТАС» (м. Київ), Львівське КЕПЗПП (м. Львів), ПАТ «Львівський завод «РЕМА» (м. Львів), ПП «Галіт» (м. Тернопіль), ТКЕПОП (м. Тернопіль).

2. Виявлено, що досліджувані підприємства характеризуються суттєвими відмінностями у сформованих практиках управління та по-різному реагують на зміни в умовах функціонування муніципальної економічної системи, що відображено у значеннях фінансових результатів діяльності.

3. Проаналізовано стан інституційного забезпечення функціонування підприємств приладобудування в муніципальних економічних системах, виявлені ті бар'єри, які не дозволяють підприємствам повністю використовувати наявні та потенційні можливості.

4. Із застосуванням інструментарію економіко-математичного моделювання побудована модель залежності між рівнем розвитку бізнесу у

муніципальних економічних системах та рівнем функціонування інституцій в Україні.

5. Здійснено оцінювання ефективності управління підприємствами приладобудування в муніципальній економічній системі на основі аналізу стану майнового забезпечення; джерел фінансування майна; собівартості реалізованої продукції; отриманого прибутку (збитку); рентабельності продукції досліджуваних підприємств.

6. Основні положення розділу 2 опубліковані в наукових працях [182, 196, 268].

РОЗДІЛ 3

ФОРМУВАННЯ НАПРЯМІВ МОДЕРНІЗАЦІЇ ТЕХНОЛОГІЙ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ У МУНІЦИПАЛЬНІЙ ЕКОНОМІЧНІЙ СИСТЕМІ

3.1. Стратегічний підхід до управління як передумова ідентифікації векторів модернізації технологій управління підприємством у муніципальній економічній системі

Зростання конкуренції серед підприємств приладобудування, а також динамізм, обумовлений впливом екзогенних глобальних, національних, регіональних та муніципальних чинників, об'єктивно вимагає від останніх формування уміння розробляти та реалізовувати політику свого розвитку таким чином, щоб ефективно та адекватно реагувати на зміну суспільно-політичних, соціально-економічних та інших умов.

Темпи змін зовнішнього середовища за часовим горизонтом їх прояву часто випереджають реакцію підприємств приладобудування, через що збільшується частота появи неочікуваних підприємством проблемних питань, які вимагають вирішення. Саме стратегічний підхід до управління підприємством покликаний забезпечити не тільки своєчасність реакції підприємства на зміни у зовнішньому середовищі (перш за все, у муніципальній економічній системі), а й покласти в її основу запобіжний принцип.

У праці «Стратегічне управління» [6] І. Ансофф розкрив зміст цього поняття наступним чином: «Діяльність з стратегічного управління пов'язана з постановкою цілей і завдань організації та з підтримкою низки взаємовідносин між організацією та оточенням, що дозволяють їй домогтись своїх цілей, відповідають її внутрішнім можливостям і дозволяють залишатись сприйнятливою до зовнішніх вимог».

Дана дефініція, на наш погляд, достатньо влучно акцентує увагу саме на необхідності формування тісних взаємовідносин між організацією та

середовищем її діяльності в процесах стратегічного управління, що повністю відповідає принципам багатовекторного функціонування муніципальних економічних систем.

З. Шершньова розкриває зміст поняття «стратегічне управління» наступним чином: «Стратегічне управління – це реалізація концепції, в якій поєднуються цільовий, системний, ситуаційний та інтегральний підходи до діяльності підприємства, що дає змогу встановлювати цілі розвитку, порівнювати їх з наявними можливостями (потенціалом) підприємства та приводити їх у відповідність з останніми, розробляючи та реалізуючи систему стратегій» [251].

Таке визначення є дещо звуженим, оскільки не враховує важливості взаємодії елементів економічних систем із екзогенними по відношенню до них факторами розвитку.

Стратегічне управління як управлінський процес уможливорює формування і виконання системи стратегій, векторність яких спрямована на досягнення цілей підприємства, що дозволяє йому збалансовувати відносини з зовнішнім середовищем та його елементами. Особливої актуальності набуває поєднання пріоритетів розвитку окремих підприємств та муніципальної економічної системи в цілому, що в стратегічній довгостроковій перспективі стає акселератором прогресивних змін у суспільстві.

Стратегічне управління підприємством у муніципальній економічній системі покликане створити для підприємства конкурентні переваги й утвердити його стратегічну позицію задля виживання у зовнішньому середовищі. Для цього воно повинно базуватись на відповідній концепції.

Загалом, концепція управління – це система ідей, принципів, уявлень, що зумовлюють мету функціонування організації, механізми взаємодії суб'єкта та об'єкта управління, характер взаємовідносин між окремими ланками його внутрішньої структури, а також необхідний ступінь урахування впливу зовнішнього середовища на розвиток підприємства [249].

Оскільки стратегічний підхід до управління підприємствами, в тому числі, приладобудівними, в муніципальній економічній системі через формування концепції такого управління уможливорює досягнення встановлених цілей, конкурентних переваг підприємств в умовах мінливого зовнішнього середовища, – логічною є потреба обґрунтування об'єктивної необхідності формування концепції стратегічного управління приладобудівним підприємством у муніципальній економічній системі.

Під концептуальними підходами стратегічного управління підприємством у муніципальній економічній системі будемо розуміти систему основоположних принципів і підходів, які: визначають мету його функціонування (у неї повинні бути вмонтовані муніципальні інтереси, які мають бути задоволені) і уможливають її досягнення; обумовлюють механізми взаємодії суб'єктів і об'єктів управління підприємством з урахуванням впливу зовнішнього середовища на муніципальну економічну систему, а також на функціонування і розвиток підприємства як економічної системи нижчого рівня.

Приладобудівні підприємства є складними динамічними організаціями, що відповідно до теорії систем, характеризуються наявністю поліелементного внутрішнього та мінливого нестабільного зовнішнього середовища. За цих умов для забезпечення стабільності економічного розвитку приладобудівних підприємств необхідним є вироблення відповідної стратегії їх розвитку та спеціального інструментарію стратегічного планування. Адже за відсутності чітко сформульованих орієнтирів, науково обґрунтованих цілей та завдань розвитку у підприємств приладобудування виникає багато проблем, таких як неможливість скоординувати різнорівневі плани функціонування структурних підрозділів, що входять до їх складу, неузгодженість у розподілі та використанні всіх ресурсів підприємства, складність в оцінці ефективності розвитку підприємства тощо. Цілісність, сталість розвитку приладобудівного підприємства повинні визначатись і достатнім чином забезпечуватись досягненням довгострокових цілей, сформульованих у спеціальних документах

(стратегіях, планах, програмах), а також реалізацією управлінських функцій органів управління підприємством.

Цілком зрозуміло, що управлінські дії у процесах формування та реалізації стратегії на підприємствах повинні бути поліваріантними та багатовекторними. Неможливо обмежуватися розвитком лише однієї сторони діяльності організації чи економічної системи, проте, слід розробити чітку ієрархію пріоритетів та вагомості окремих функцій у досягненні очікуваних результатів. Одним із основних пріоритетів відповідно до концептуальних підходів стратегічного управління підприємством у муніципальній економічній системі може стати оптимізація збутової діяльності організації.

Зважаючи на економічну доцільність збутової діяльності (прибуток формується саме в процесі реалізації продукції і є основною метою діяльності приладобудівного підприємства), – формуванню стратегії збуту підприємство повинно приділяти особливу увагу.

Основні вимоги до процесу формування збутової стратегії на приладобудівному підприємстві представимо наступним чином:

- систематичне корегування та уточнення прогнозних розрахунків задля уникнення помилок, що можуть призвести до значних втрат і банкрутства;

- урахування факторів ризику. До збутових ризиків приладобудівного підприємства слід віднести: ризик недостатньої сегментації ринків збуту, що може спричинити ризик помилкового вибору цільового сегмента ринку; ризик невірної оцінки попиту, через що зросте термін окупності; ризик помилкового вибору стратегії збуту продукції; ризик неналежної організації та отримання недостовірних результатів маркетингових досліджень; ризик незнаходження продукцією покупця; ризик невдалого просування товару до споживача;

- оцінювання потенціалу підприємства. Для цього необхідно ідентифікувати ті чинники, які відображають використання внутрішніх ресурсів підприємства, та різні аспекти його ринкової діяльності (його інвестиційні можливості; стиль керівництва; рівень кваліфікації персоналу; темпи модернізації технологій управління; імідж тощо);

- обґрунтування джерел фінансування як основи реалізації збутової стратегії підприємства. Причому, фінансування виробництва продукції повинно відповідати стадіям її життєвого циклу (від формулювання ідеї про виробництво продукції до виведення її на ринок);

- передбачення можливості переорієнтувати стратегію. Це пов'язано з тим, що фактори внутрішнього та зовнішнього середовища приладобудівного підприємства можуть змінюватися. Відповідно, з'явиться потреба в коригуванні стратегії (зокрема, маркетингової стратегії, а можливо, і стратегії збуту) з урахуванням зміни пріоритетів.

Дотримання цих вимог (у першу чергу, через врахування впливу відповідних факторів) дасть змогу налагодити необхідний рівень комунікаційних взаємозв'язків відповідно до наявних потреб споживачів ще на етапі створення продукції. Це зумовить вихід на ринок з продукцією відповідного рівня якості та обслуговування, на яку вже є або може бути сформований попит.

Формування ефективної стратегії збутової діяльності має базуватись на активній діяльності підприємства щодо випуску, впровадження і виведення нової продукції на ринок, оскільки ця продукція дозволить створювати нові цінності шляхом урахування індивідуальних і муніципальних потреб.

Збутова стратегія нових товарів має бути орієнтованою на досягнення довгострокових ринкових цілей приладобудівного підприємства, забезпечення його конкурентних позицій з урахуванням потенціалу та чинників бізнес-середовища. Виходячи з цього, при формуванні збутової стратегії нової продукції має бути здійснений аналіз як потенційних можливостей розвитку цього виду діяльності, так і зовнішнього середовища, що безпосередньо визначає систему довгострокових цілей розвитку підприємства. Для цього, розглянемо вплив найважливіших внутрішніх та зовнішніх чинників, що в сукупності характеризують збутову стратегію приладобудівного підприємства, і повинні бути ним враховані (табл. 3.1).

Таблиця 3.1

Фактори впливу на збутову стратегію приладобудівного підприємства

Фактор впливу	Характер впливу фактора
1	2
Внутрішні	
1. Цілі	Найважливішим у ході стратегічного управління та стратегічного планування, і, відповідно, в процесі реалізації збутової стратегії має бути чіткий вибір і обґрунтування цілей.
2. Якість продукції	Висока якість продукції, переважно, зумовлює зростання попиту на неї і зумовлює зростання обсягів її реалізації. Забезпечення належної якості продукції – це вимога часу, сучасної дійсності, коли будь-який товар задовольняти споживача не може, як це було при командно-адміністративній системі. У нинішніх умовах споживач продукції є регулятором її рівня виробництва і попиту на ринку [229]. У випадку, якщо нова продукція приладобудівного підприємства не відповідатиме стандартам, то ускладниться її післяпродажне обслуговування, наслідком чого стане відсутність попиту на цю продукцію, що зумовить низький рівень її збуту.
3. Виробничо-технічна база	Високий технічний рівень підприємства забезпечує швидкий перехід до якісно нового рівня виробництва, що дає змогу прискорити пропозицію ринку принципово нової продукції як технічного призначення, так і особистого споживання, стимулюючи виникнення попиту на неї. У свою чергу, високий технічний рівень підприємства-виробника впливає на швидкість освоєння нової продукції, що в умовах інфляції, яка гальмує інноваційний процес, має величезне значення, а швидкість освоєння в умовах ринкової конкуренції стимулює виробництво й пропозицію нової продукції [124].
4. Використовувані технології управління	Технології управління через технологічні процедури повинні бути спрямовані на надання допомоги конкретним підсистемам підприємства, які її потребують. Приміром, управлінські технології, мають визначати послідовність виконання управлінських функцій, використання методів і здійснення процесів управління з метою покращення управлінського впливу для досягнення приладобудівним підприємством загальних та конкретних цілей. Організаційна структуризація як технологія управління підприємством, має бути націлена на раціоналізацію існуючої організаційної структури, проведення змін в організаційних підсистемах з урахуванням змін у зовнішньому оточенні (перш за все, у муніципальній економічній системі).
5. Ціна нової продукції	Ціна є відображенням споживчих властивостей товару, ступеня типовості (або нетиповості, рідкісності) продукції, стану конкурентного середовища, стану державного регулювання, економічної поведінки суб'єктів господарювання. Тому, ціна на нову продукцію приладобудівного підприємства повинна стати мотиватором для просування цієї продукції на ринок, бар'єром для проникнення на нього нових суб'єктів господарювання.

продовження табл. 3.1

1	2
6. Комунікаційні фактори	Приладобудівне підприємство, виробляючи нову продукцію, має бути відкритим з позиції інформаційно-комунікаційних контактів. Презентуючи свої розробки ще до виведення нової продукції на ринок, підприємство має ознайомити з нею споживача, формуючи в нього попит на цю продукцію. У подальшому це зумовить зростання обсягів реалізації продукції.
7. Коло потенційних споживачів	Урахування цього фактора спрямоване на виявлення ступеня обізнаності (наприклад, через анкетування) і усвідомлення споживачами існування (наявності) продукції конкретного приладобудівного підприємства. Для забезпечення бажаного обсягу реалізації нової продукції приладобудівному підприємству слід «сформувати» коло споживачів, які мають хорошу репутацію на ринку.
8. Персонал і його кваліфікація	Належне використання кадрових ресурсів, їх висока кваліфікація, а також забезпечення підприємством взаємозв'язку між виробничою, маркетинговою, інвестиційною та інноваційною діяльністю, дозволять йому отримати позитивні результати у процесі реалізації збутової стратегії нової продукції.
Зовнішні	
1. Стан економіки в країні	Нестабільність економічного стану в країні, її регіонах зумовлює економічну дестабілізацію суспільства, що в кінцевому підсумку може зумовити (і зумовлює) падіння попиту на нову продукцію.
2. Ринкові чинники (рівень конкуренції тощо)	Ринкові фактори за сприятливих для приладобудівного підприємства умов підвищать рівень збуту нової продукції.
3. Рівень доходів споживачів нової продукції	За умови, коли використання нової продукції особистого споживання підвищуватиме якість життя її споживача, це стимулюватиме зростання попиту на неї. Це, в свою чергу, зумовить до підвищення обсягу збуту нової продукції.

Примітка: авторська розробка на основі джерел [124, 229]

Формування збутової стратегії нової продукції на приладобудівному підприємстві доцільно розглядати на трьох рівнях:

- організаційному, який пов'язаний із розробленням місії підприємства, окресленням стратегічних цілей;

- бізнес-рівні, який передбачає аналіз портфеля бізнес-проектів, дослідження ринкових позицій підприємства і визначення головних напрямів його розвитку;

- рівні товару – встановлення збутових цілей і визначення шляхів їх досягнення для кожного виду товарів [65].

Підготовка приладобудівним підприємством плану збуту, що охоплює формування стратегії розподілу продукції, розрахунок цін, планування реклами

й продаж, має стати найбільш важливою стадією розроблення та реалізації цим підприємством нової продукції.

Орієнтація приладобудівного підприємства на збут вимагає здійснення наукової та проектно-конструкторської діяльності, співпраці з іншими підприємствами. З огляду на це, стратегія збутової діяльності підприємства виступатиме основним інструментом успішної комерціалізації нововведень (нової продукції) на підприємстві.

Вважаємо, процес вибору підприємством стратегії збутової діяльності нової продукції повинен передбачати здійснення попередньої маркетингової діагностики і охоплювати етапи, представлені в табл. 3.2.

Таблиця 3.2

Структурно-логічна етапність процесу вибору підприємством стратегії збутової діяльності нової продукції

№ з/п	Назва етапу	Його зміст
1	2	3
1	Проведення попередніх досліджень і збору необхідних інформаційно-аналітичних даних з метою напрацювання концепції нової продукції	Попередні дослідження повинні стосуватись: ринкових, виробничих можливостей підприємства, кадрового потенціалу, можливих розмірів інвестування у вирішення муніципальних проблем в рамках соціально відповідальної діяльності. В основу збору необхідних інформаційно-аналітичних даних повинен бути покладений постулат про те, що він є важливою складовою діяльності будь-якого підприємства, в тому числі, приладобудівного. Функціонування цього підприємства в муніципальній економічній системі «виводить» його за рамки контактування зі споживачами, постачальниками. Тобто, на його діяльність також чинять вплив політичні, економічні, екологічні, науково-технічні фактори. Тому, результати функціонування й розвитку приладобудівного підприємства істотним чином визначаються наявністю та якістю необхідних інформаційно-аналітичних даних. Аналіз концепції виробництва нової продукції (її споживчі характеристики, особливості запакування, використання розпізнавальних знаків) повинен бути пов'язаний з: оцінкою і прогнозуванням ринкової ситуації, в цілому; оцінюванням потенційного ринкового сегмента; оцінкою конкурентоспроможності нового ринкового продукту; аналізом товарів-аналогів; аналізом потреб споживачів; оцінкою маркетингових цілей; оцінкою попиту на нову продукцію; аналізом внутрішніх можливостей підприємства та його ресурсного потенціалу; аналізом можливих обсягів виробництва.

продовження табл. 3.2

1	2	3
		Планування процесу виробництва нової продукції повинно орієнтуватись на: розширення цільового сегмента ринку; просування нової продукції на ринок; підвищення конкурентоспроможності нової продукції та зростання обсягів її продажу; активізацію комунікативної складової в процесі виробництва і реалізації нової продукції (має відображатись у врахуванні муніципальних інтересів, потреб громадян, підприємства).
2	Діагностування зовнішнього середовища приладобудівного підприємства (факторів прямого і непрямого впливу)	Діагностування зовнішнього середовища приладобудівного підприємства та факторів непрямого впливу на нього доцільно здійснювати через аналізування: обсягу ВРП, рівня доходів населення, рівня зарплати, рівня безробіття. Це дозволить підприємству оцінити існуючі тенденції, що відбуваються в регіональній і муніципальній економіці. Таке діагностування уможливить визначення структури попиту на нову продукцію, обґрунтування впливу структури місцевого населення на асортимент нової продукції та необхідні обсяги її виробництва, виявлення впливу доходу споживачів на попит продукції приладобудівного підприємства, Діагностування зовнішнього середовища приладобудівного підприємства і факторів непрямого впливу на нього доцільно проводити через аналізування чинної нормативно-правової бази, ідентифікацію можливих: споживачів нової продукції, конкурентів, каналів збуту, основних ринків, особливостей процесу взаємовідносин із постачальниками та іншими контрагентами.
3	Оцінювання пристосування підприємства до середовища функціонування	Таке оцінювання доцільно здійснювати з використанням SWOT і PEST-аналізу. За допомогою SWOT-аналізу визначаються сильні та слабкі сторони підприємств, його можливості та загрози, на основі яких повинні бути напрацьовані стратегічні напрями його вдосконалення. Реалізація SWOT-аналізу у практиці роботи приладобудівного підприємства уможливить трансформацію слабких сторін підприємства на сильні та усунути (або хоча б нівелювати) зовнішні загрози, використовуючи його можливості. PEST-аналіз повинен проводитись задля визначення впливу політичних, економічних, соціально-культурних і технологічних факторів та інтенсивності такого впливу. Різновидами PEST-аналізу, які можуть бути використані, є SLEPT-аналіз (ураховує правовий фактор) або STEEPLE-аналіз (передбачає проведення таких видів аналізу: соціально-демографічний, технологічний, економічний, навколишнє природне середовище (природні фактори), політичний, правовий та етнічний фактори).
4	Діагностування внутрішнього середовища приладобудівного підприємства	Діагностування внутрішнього середовища приладобудівного підприємства та факторів впливу на нього доцільно здійснювати через аналізування: цілей, організаційної структури, використовуваних технологій, персоналу.

продовження табл. 3.2

1	2	3
5	Оцінка рівня ефективності функціонування і результативності роботи приладобудівного підприємства як елемента муніципальної економічної системи	При оцінці рівня ефективності функціонування і результативності роботи приладобудівного підприємства як елемента муніципальної економічної системи, слід виходити з того, що ефективність є характеристикою діяльності суб'єкта господарювання, що співвідносить результат (ефект) діяльності з цілями, що переслідуються, як відношення цього результату до цілей.

Примітка: авторська розробка

Після завершення проходження приладобудівним підприємствам усіх етапів процесу вибору стратегії збутової діяльності нової продукції, воно може «виводити» і впроваджувати нову продукцію на ринку.

Стратегічний підхід до управління як передумова ідентифікації векторів модернізації технологій управління підприємством у муніципальній економічній системі розкривається через його орієнтацію на:

- внутрішні й зовнішні аспекти діяльності;
- задоволення економічних інтересів цього суб'єкта господарювання і споживачів його продукції;
- забезпечення стратегічного розвитку підприємства та його цінності не тільки у фінансовому аспекті, а й у нефінансовому (зростання цінності підприємства як джерела інтелектуального капіталу для: працівників, споживачів, місцевої громади, органів місцевого самоврядування);
- розробку різнорівневих стратегій, які уможливають ефективну роботу підприємства у муніципальній економічній системі.

Тому, векторами модернізації технологій управління підприємством у муніципальній економічній системі повинні стати:

- чітке визначення підприємством внутрішніх і зовнішніх стратегічних орієнтирів діяльності і напрямів розвитку;

- формування підприємством політики власного економічного, соціального, екологічного, техніко-технологічного, інноваційного розвитку та її узгодження з державною політикою;

- посилення ресурсного потенціалу підприємства;

- узгодження інтересів (економічних, соціальних, екологічних) контактних аудиторій;

- переорієнтація фінансових потоків згідно сформованих стратегічних векторів діяльності і напрямів розвитку;

- реалізація підприємством відповідних стратегій (фінансових (наприклад, стратегія зростання вартості бізнесу) і нефінансових (наприклад, здійснення соціально відповідальної діяльності; зростання цінності підприємства як джерела інтелектуального капіталу)), моніторинг за цими процесами (рис. 3.1).

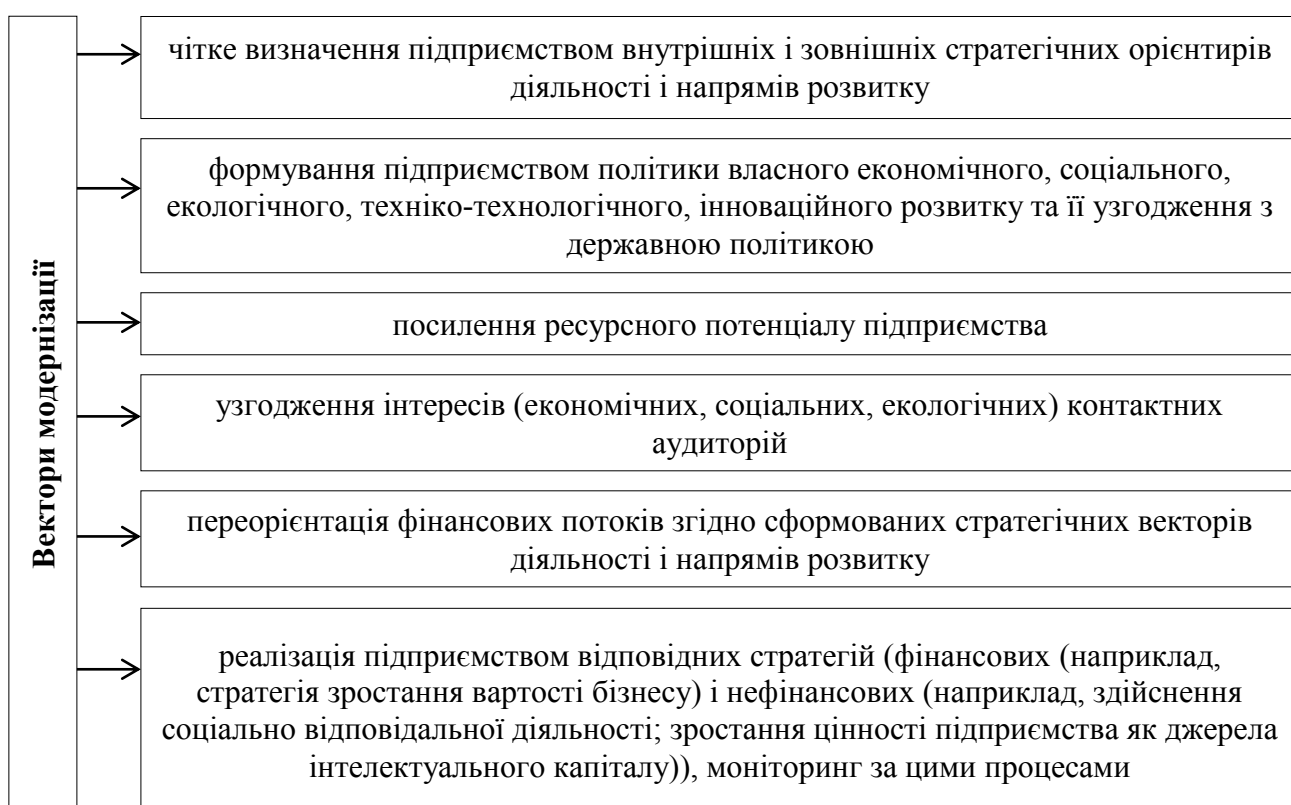

Рис. 3.1. Вектори модернізації технологій управління підприємством у муніципальній економічній системі

Примітка: сформовано автором

Процес модернізації технологій управління підприємством у муніципальній економічній системі та вектори такої модернізації повинні узгоджуватись із відповідними процесами в країні, регіонах, муніципалітетах. Наслідком цього стане: нарощування потенціалу підприємства, як економічної системи, для підвищення його конкурентоспроможності і виробництва якісної продукції; максимальне врахування потреб і інтересів не тільки підприємства, а й муніципальної економічної системи та споживачів як економічних систем макрорівня.

3.2. Удосконалення використання технологій ситуаційного управління підприємством у муніципальній економічній системі

Управління підприємством у муніципальній економічній системі повинно враховувати загрози і можливості для його функціонування і розвитку. Цього можна досягти шляхом використання ситуаційного управління.

Історично поняття ситуаційного управління застосовувалось до тих аспектів управління, які були пов'язані з розв'язанням питань виходу з кризи, що вже сталася (ліквідації наслідків надзвичайної події). Технології підтримки прийняття рішень у таких ситуаціях спиралися на експертні системи, системи прийняття колективних рішень та будувались переважно на апараті нечітких множин. Пошук рішень тривав також на шляху визначення найкращих асоціативних рішень з бази знань про ситуації, що вже минули [148].

Концептуальні основи ситуаційного управління ґрунтуються на тому, що існуючі методи і прийоми управлінської діяльності не можуть бути універсальними і застосовними у різних ситуаціях, що виникають у діяльності підприємств в умовах змінного зовнішнього середовища. Тому, як зазначає Ж. Поплавська, «zasлyговує на увагу технологія ситуаційного управління не тільки як одного з різновидів управлінської діяльності, сформованого в результаті поглибленого розвитку процесного та системного підходів, але й як постійного ситуаційного управління, такої здатності, такого ситуаційного

потенціалу підприємства, що може бути використаним під час виконання складних завдань управління підприємствами в умовах динамічних змін» [205].

Здійснення ситуаційного управління приладобудівним підприємством у муніципальній економічній системі вимагає виокремлення його структурних і функціональних складових (рис. 3.2).

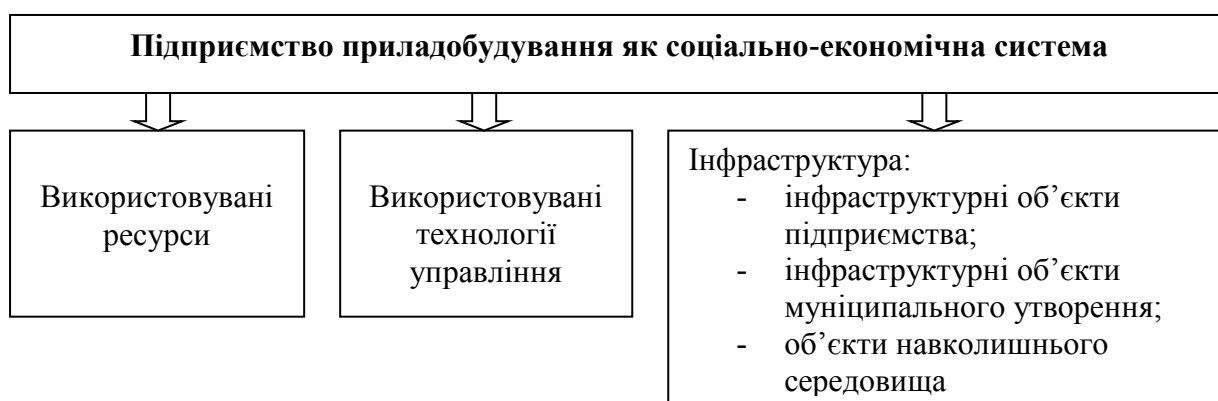

Рис. 3.2. Структурні та функціональні складові ситуаційного управління приладобудівним підприємством у муніципальній економічній системі

Примітка: авторська розробка

Отже, поряд із наявними використовуваними ресурсами та інфраструктурними елементами забезпечення функціонування приладобудівного підприємства у муніципальній економічній системі критично важливе значення належить саме використуванню технологій управління, які здатні синтезувати та реалізувати ті можливості, що отримує підприємство з зовнішнього та внутрішнього середовища функціонування.

Загальну технологічну схему ситуаційного управління, з точки зору О. Боднар, можна подати у вигляді восьми блоків [36] (табл. 3.3). О. Боднар виокремлює такі ознаки, що характеризують технологію ситуаційного менеджменту: дефіцит часу; конфліктність інтересів; високий ступінь невизначеності та ризику; тиск зовнішнього середовища; зниження рівня керованості та конкурентоспроможності; порушення балансу влади [36].

Таблиця 3.3

Блоки загальної технологічної схеми ситуаційного управління (за О. Боднар)

№ з/п	№ блоку	Зміст діяльності у рамках блоку
1	2	3
1	Блок 1	У рамках цього блоку робіт створюється спеціалізована робоча група. Вона може складатися як із власних кадрів організації, так і з запрошених зі сторони фахівців лише на період можливої чи реальної кризової ситуації. Фахівці мусять володіти такими знаннями, як теорія криз, прогнозування, конфліктологія, розробка управлінських рішень, дослідження систем управління, макроекономіка, мікроекономіка та ін. Члени спеціалізованої робочої групи повинні також володіти мистецтвом розв'язання проблем у процесах ситуаційного управління і практичною методологією ефективного управління в умовах ризику та невизначеності, мати спеціальну підготовку в галузі управління, розуміти і враховувати специфіку роботи підприємства в регіональній і галузевій інфраструктурі, функціональну специфіку управління фінансами, персоналом, технологіями, інформаційними потоками тощо. Група може бути виділена в окрему структурну одиницю.
2	Блок 2	У рамках цього блоку передбачається перевірка доцільності і своєчасності проведення заходів щодо ситуаційного управління. При недоцільності відбувається повернення до вихідної ситуації – пошуку нових цілей, планування за ними спеціальних заходів. Якщо є обґрунтування доцільності і своєчасності «включення» ситуаційного управління, відбувається перехід до блоку 3.
3	Блок 3	Цей блок передбачає здійснення розробки управлінських рішень ситуаційного характеру, що здійснюється, в свою чергу, за кількома етапами. Основними з них є: збирання вихідної інформації про ситуацію в організації, структурно-морфологічний її аналіз, визначення шляхів виведення організації з кризової ситуації, визначення необхідних ресурсів, перевірка можливості досягнення поставлених цілей.
4	Блок 4	Цей блок заходів передбачає створення системи реалізації управлінських рішень за висновком організації щодо кризової ситуації. При цьому групою фахівців, яка підготувала потрібні рішення, визначаються їхні конкретні виконавці. Виконавець повинен мати у своєму розпорядженні необхідні і достатні ресурси для виконання ситуаційного управлінського рішення, а також за своєю кваліфікацією він повинен відповідати рівню і складності поставлених перед ним завдань. У протилежному випадку, виконання заходів ситуаційного управління піде за іншою схемою, відмінною від запланованої, або може стати неможливим.
5	Блок 5	У межах цього блоку організовується виконання управлінських рішень. Це конкретні організаційно-практичні заходи, реалізація яких у чітко визначеній послідовності дозволить досягти поставлених цілей.
6	Блок 6	Робота в рамках цього блоку передбачає оцінку й аналіз якості виконання управлінських рішень за показниками діяльності організації.
7	Блок 7	У межах цього блоку перевіряється доцільність проведення подальших робіт із виведення організації з кризової ситуації у визначенні того, на якій стадії виконання знаходиться ситуаційна програма.
8	Блок 8	На заключному для даної технологічної схеми етапі ситуаційного управління розробляються заходи щодо прогнозування майбутніх кризових ситуацій.

Примітка: сформовано на основі джерела [36]

Ситуаційне управління приладобудівним підприємством у муніципальній економічній системі має бути спрямоване на подолання невизначеності й ризику, котрі виникли у ході функціонування цього підприємства. Причому, ці явища невизначеності й ризику можуть стосуватися як безпосередньої діяльності підприємства, так і муніципальної економічної системи, в рамках якої функціонує підприємство.

Загалом, як стверджує А. Морозов, технологія управління, де процедури управління визначаються від ситуації, що склалася на об'єктах управління, називають «ситуаційним управлінням». Його головною функціональною частиною в АСУ є система підтримки прийняття рішень (СППР) [149].

О. Боднар під технологією ситуаційного менеджменту розуміє комплекс заходів для подолання кризової ситуації, яка виникла та зниження рівня її негативних наслідків, що передбачає досліду аналітичну та соціально-організаційну діяльність [36].

Технології ситуаційного управління є важливим чинником, який спроможний сповільнити чи прискорити економічний розвиток підприємства приладобудування, що, в свою чергу, визначається ефективністю функціонування певних економічних процесів. Значимість урахування цього чинника вимагає представлення авторського розуміння категорії «технологія ситуаційного управління приладобудівним підприємством у муніципальній економічній системі» і визначення пріоритетних напрямів модернізації управління економічного розвитку підприємства через удосконалення чи впровадження певних технологій (табл. 3.4).

Під технологією ситуаційного управління приладобудівним підприємством у муніципальній економічній системі будемо розуміти комплекс заходів та дій, спрямованих на подолання невизначеності й ризику, котрі виникли у ході функціонування цього підприємства, та на зменшення (або усунення) їх негативних наслідків шляхом здійснення інформаційно-аналітичної, соціально-економічної, організаційної діяльності. Результатом

реалізації такого комплексу заходів і дій повинно бути прийняття управлінських рішень.

Таблиця 3.4

**Пріоритетні напрями модернізації технологій ситуаційного управління
розвитком підприємства приладобудування**

Економічні сфери та процеси, що впливають на економічний розвиток підприємства приладобудування	Управлінські технології, які необхідно удосконалити чи впровадити	Інституційні бар'єри, які негативно впливають на вибір приладобудівними підприємствами напрямів модернізації технологій управління та знижують рівень «вірності» формування цих напрямів	
1	2	3	
Використання матеріальної складової власності	Обліку майна, забезпечення прибутковості майна, управління власністю	Неналежний захист права приватної власності та охорони інтелектуальної власності	
		<i>інноваційний, функціональний і ціннісний фактори впливу на ситуаційне управління</i>	<i>функціональний і відтворювальний елементи системності у підходах до стратегічного управління</i>
Функціонування виробничо-господарського комплексу	Диспетчеризації та координації управління виробничо-господарським комплексом, обліку використання ресурсів	Недосконалість стандартів аудиту та звітності	
		<i>правовий, маркетинговий, фактори впливу на ситуаційне управління</i>	<i>комплексний, функціональний і відтворювальний, директивний елементи системності у підходах до стратегічного управління</i>
Забезпечення конкурентоспроможності та реалізація конкурентного потенціалу підприємства	Забезпечення привабливого іміджу, забезпечення інвестиційної привабливості, залучення інвестиційних ресурсів, управління проектами, регулювання інвестиційних потоків	Ненадійність захисту потенційних інвесторів, недосконалість правових передумов для залучення підприємством приладобудування ресурсів	
		<i>функціональний та інноваційний фактори впливу на ситуаційне управління</i>	<i>комплексний, процесний, функціональний і відтворювальний елементи системності у підходах до стратегічного управління</i>
Налагодження та перебіг зовнішніх економічних відносин	Реалізації двосторонньої та багатосторонньої економічної співпраці на локальному, регіональному, національному та міжнародному ринках	Недостатня прозорість політики державних органів; фаворитизм у рішеннях чиновників; хабарництво та неформальні платежі	
		<i>функціональний і мотиваційний фактори впливу на ситуаційне управління</i>	<i>комплексний, логічний, процесний, функціональний і відтворювальний, ситуаційний елементи системності у підходах до стратегічного управління</i>

продовження табл. 3.4

1	2	3	
Стимулювання та регулювання розвитку підприємницької ініціативи	Підтримка підприємницької ініціативи, підтримка конкуренції та формування конкурентного середовища	Відсутність у державних органів дієвих методів та інструментів мотивування підприємницької активності та ініціативи через недосконалість законодавства	
		<i>мотиваційний фактор впливу на ситуаційне управління</i>	<i>комплексний, логічний, процесний, функціональний і відтворювальний елементи системності у підходах до стратегічного управління</i>
Формування й використання фінансових ресурсів, регулювання відносин, які виникають у процесі їх руху	Управління фінансовими потоками, політика ціноутворення, забезпечення транспарентності фінансових потоків, логістичного фінансового менеджменту, узгодження діяльності фінансових та економічних служб, бюджетування	Недосконалість методів державного регулювання ціноутворення на продукцію	
		<i>політичний, функціональний фактори впливу на ситуаційне управління</i>	<i>комплексний, процесний, функціональний і директивний і ситуаційний елементи системності у підходах до стратегічного управління</i>
Забезпечення економічної безпеки підприємства	Охорони прав власності, визначення економічних пріоритетів, стабілізації економічної ситуації та економічного середовища, корпоратизації та інтеграції, кластеризації економічних процесів, формування виробничих мереж	Неналежний захист права власності	
		<i>політичний і ціннісний фактори впливу на ситуаційне управління</i>	<i>функціональний і відтворювальний елементи системності у підходах до стратегічного управління</i>
Розроблення та реалізація стратегії економічного розвитку підприємства	Визначення стратегічних орієнтирів, узгодження економічних інтересів контактних аудиторій, реалізації стратегії, цільового програмування, моніторингу реалізації стратегії, формування економічної політики	Недостатнє узгодження економічних інтересів підприємства, місцевої громади, органів місцевого самоврядування через відсутність комплексності у правовому врегулюванні цих питань з боку держави	
		<i>політичний фактор впливу на ситуаційне управління</i>	<i>глобальний, інтеграційний елементи системності у підходах до стратегічного управління</i>

продовження табл. 3.4

1	2	3	
Забезпечення структурної корекції підприємства	Забезпечення паритетних умов розвитку окремих функціональних секторів підприємства, управління власністю, зонування території підприємства	Втрати бізнесу від злочинності, недосконалість роботи правоохоронних органів	
		<i>ціннісний, функціональний, мотиваційний фактори впливу на ситуаційне управління</i>	<i>логічний, цільовий, процесний, структурний, мотиваційний елементи системності у підходах до стратегічного управління</i>
Інституціоналізація управління економічним розвитком підприємства	Реалізація інструментарію управління економічним розвитком підприємства, формування проектних структур управління	Неналежний захист права інтелектуальної власності	
		<i>інноваційний і ціннісний фактори впливу на ситуаційне управління</i>	<i>функціональний і відтворювальний елементи системності у підходах до стратегічного управління</i>

Примітка: власна розробка автора

Дані таблиці 3.3 покладемо в основу побудови моделі оцінювання рівня формування можливих напрямів модернізації технологій управління приладобудівним підприємством у муніципальній економічній системі на основі використання теорії нечітких множин.

Вихідним параметром моделі оцінювання рівня формування можливих напрямів модернізації технологій управління приладобудівним підприємством у муніципальній економічній системі буде прийняття рішення про формування напрямів модернізації технологій управління приладобудівних підприємств у муніципальній економічній системі.

У пропонованій моделі $G = \{y_1, y_2, y_3\}$ множину нечітких вхідних показників, що дозволять здійснити інтегровану оцінку рівня формування можливих напрямів модернізації технологій управління приладобудівним підприємством у муніципальній економічній системі, представимо у вигляді величини G .

Для цього систематизуємо чинники, що здійснюють вплив на формування можливих напрямів модернізації технологій управління приладобудівним підприємством у муніципальній економічній системі, і ляжуть в основу

модельовання. Опис чинників обґрунтований у параграфах 1.2, 2.2, 3.2 дисертаційного дослідження. Зведемо їх у таблицю 3.5.

Таблиця 3.5

Чинники моделі оцінювання рівня формування можливих напрямів модернізації технологій управління приладобудівним підприємством у муніципальній економічній системі

№ з/п	Чинники	Позначення
1.	Елементи системності, які відображаються в підходах до стратегічного управління приладобудівним підприємством, і концепції такого управління	y_1
	цільовий підхід	x_1
	комплексний підхід	x_2
	маркетинговий підхід	x_3
	відтворювальний підхід	x_4
2.	Фактори, які можуть чинити вплив на підготовку та прийняття управлінських рішень при ситуаційному управлінні приладобудівним підприємством у муніципальній економічній системі	y_2
	узгодженість управлінських рішень з муніципальною політикою регіону	x_5
	функціональний аспект	x_6
	мотиваційний фактор	x_7
	інноваційний фактор	x_8
3.	Рівень модернізації технологій управління приладобудівним підприємством у муніципальній економічній системі	y_3
	використовувані ресурси підприємством	x_9
	використовувані технології управління	x_{10}
	удосконалення інфраструктури підприємства	x_{11}

Примітка: розробка автора

У математичному представленні нечітка модель набуде вигляду:

$y_1 \{x_1, x_2, x_3, x_4\}$ – елементи системності, які відображаються в підходах до стратегічного управління приладобудівним підприємством, і концепції такого управління;

$y_2 \{x_5, x_6, x_7, x_8\}$ – фактори, які можуть чинити вплив на підготовку та прийняття управлінських рішень при ситуаційному управлінні приладобудівним підприємством у муніципальній економічній системі;

$y_3 \{x_9, x_{10}, x_{11}\}$ – рівень модернізації технологій управління приладобудівним підприємством у муніципальній економічній системі;

Вихідним параметром нечіткої моделі буде:

$G = \{y_1, y_2, y_3\}$ – рівень формування можливих напрямів модернізації технологій управління приладобудівним підприємством у муніципальній економічній системі.

Усі ці економічні параметри (показники) будуть застосовані при математичному моделюванні визначення функціональних залежностей. Перелік цих показників охоплює сукупність традиційних показників, що характеризують економічну ситуацію та специфіку конкретного проміжку часу (часового горизонту).

Терміни, які використовуються для лінгвістичної оцінки відібраних впливових чинників, та діапазони їх зміни представлені у табл. 3.6.

Таблиця 3.6

**Терміни для лінгвістичної оцінки відібраних чинників
та діапазони їх зміни**

Змінна	Назва змінної	Діапазон зміни	Терми (рівень впливу чинника)
y_1	Елементи системності, які відображаються в підходах до стратегічного управління приладобудівним підприємством, і концепції такого управління	0-100 %	низькі (0-20) (Н) середні (20-50) (С) високі (50-100) (В)
y_2	Фактори, які можуть чинити вплив на підготовку та прийняття управлінських рішень при ситуаційному управлінні приладобудівним підприємством у муніципальній економічній системі	(0-52) (75-105) (110-120)	низький (0-52) (Н) середній (75-105) (С) високий (110-120) (В)
y_3	Рівень модернізації технологій управління приладобудівним підприємством у муніципальній економічній системі	0-100 %	низький (0-30) (Н) середній (30-50) (С) високий (50-100) (В)
G	Рівень формування можливих напрямів модернізації технологій управління приладобудівним підприємством у муніципальній економічній системі.	0-100 %	низький (Н) (0-20) нижче за середній (НС) (30-50) середній (С) (52-70) вище за середній (ВС) (75-90) високий (В) (92-100)

Примітка: розробка автора

У моделі використаємо параметри у якісному та кількісному вимірі.

Рівень формування можливих напрямів модернізації технологій управління приладобудівним підприємством у муніципальній економічній системі будемо визначати в таких діапазонах: G1– високий (від 92 % до 100 %); G 2 – вище за середній (від 75 % до 90 %); G 3 – середній (від 52 % до 70 %); G 4 – нижче за середній (від 30 % до 50 %); G 5 – низький (від 0 % до 20 %).

Вказані параметри G1, G2, G3, G4, G5 будемо вважати рівнями оцінювання формування можливих напрямів модернізації технологій управління приладобудівним підприємством у муніципальній економічній системі. Результатом модельних експериментів стане відсоткова зміна (від 0 % до 100 %).

Математичне моделювання на основі використання теорії нечітких множин потребує здійснення вибору методу побудови функцій належності (ФН), які забезпечать формалізацію нечітких термів. Теорія нечітких множин дає можливість використовувати різні методи побудови функцій належності. Тому доцільно виділити низку критеріїв, які уможливають вирішення питання побудови функцій належності.

Конкретний вид функцій належності визначається на основі різних додаткових припущень про властивості цих функцій (симетричність, монотонність, неперервність першої похідної тощо) з урахуванням специфіки наявної невизначеності та реальної ситуації.

У моделі визначення інтегрального показника застосуємо трапецевидне представлення вхідних показників.

Формалізоване представлення чинника u_3 (вхідні параметри моделі на основі нечітких множин) у середовищі MATLAB представлено на рис. 3.3.

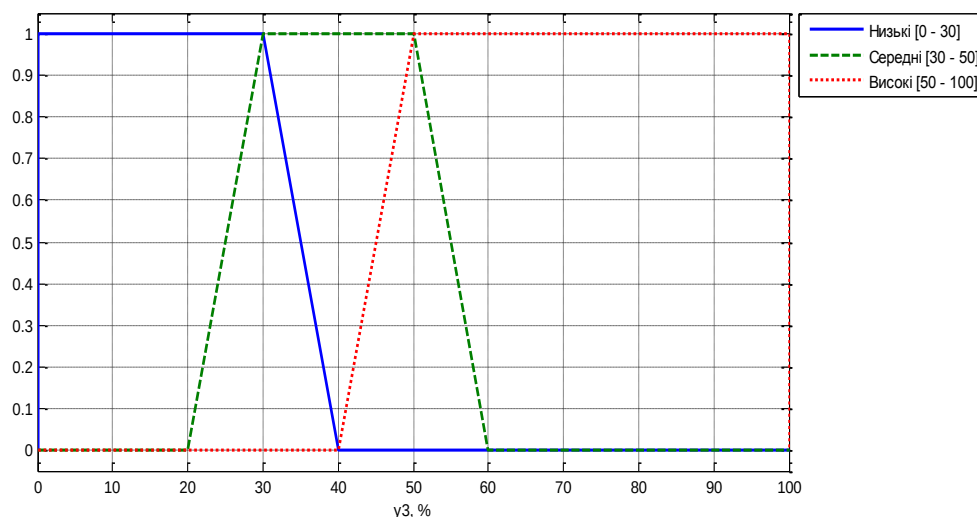

Рис. 3.3. Формалізоване представлення входних параметрів моделі визначення інтегрального показника

Примітка: авторська розробка

На рисунку 3.4 наведемо межі входного параметра G-рівня формування можливих напрямів модернізації технологій управління приладобудівним підприємством у муніципальній економічній системі.

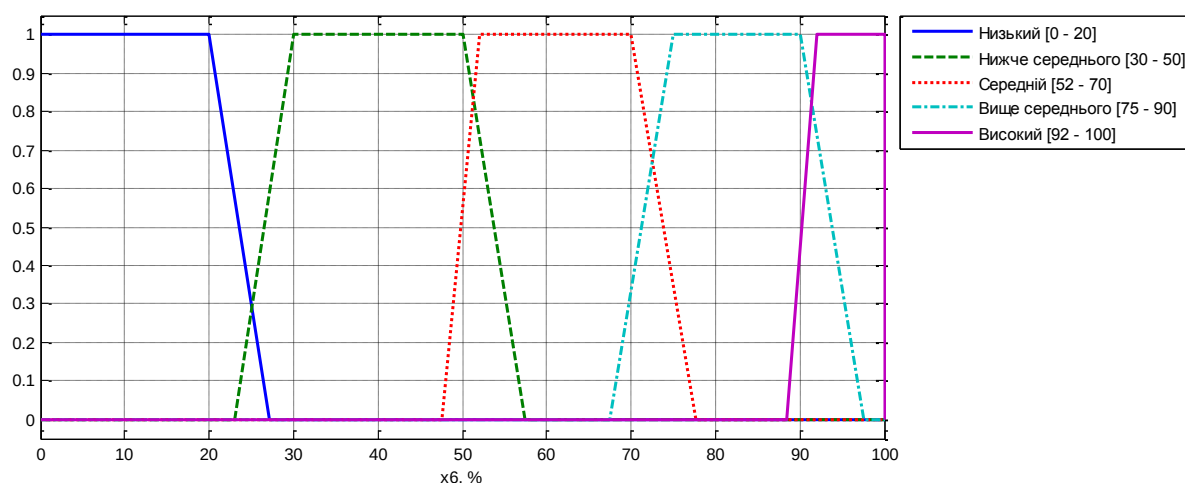

Рис. 3.4. Функція належності змінної G-рівня формування можливих напрямів модернізації технологій управління приладобудівним підприємством у муніципальній економічній системі

Примітка: авторська розробка

На наступному етапі виконаємо структурну ідентифікацію. Вона є формуванням нечіткої бази знань, яка відображає нелінійний взаємозв'язок «входи – вихід» за допомогою лінгвістичних правил <якщо – то>. Ці правила генеруються експертом або отримуються в результаті екстракції нечітких знань з експериментальних даних.

На цьому етапі відбувається параметрична ідентифікація досліджуваної залежності шляхом знаходження таких параметрів нечіткої бази знань, які мінімізують відхилення результатів нечіткого моделювання від експериментальних даних. Параметрами, що настраюються, є ваги правил і параметри функцій приналежності нечітких термів.

База знань вхідних параметрів моделі представлена у Додатку Д. База знань чинника змінної G-рівень формування можливих напрямів модернізації технологій управління приладобудівним підприємством у муніципальній економічній системі у табл. 3.7.

Таблиця 3.7

База знань для змінної G-рівень формування можливих напрямів модернізації технологій управління приладобудівним підприємством у муніципальній економічній системі

y_1	y_2	y_3	G
Н	Н	НС	Н
Н	С	С	С
С	С	В	С
С	В	ВС	ВС
В	В	В	В

Примітка: авторська розробка

Вхідними змінними стануть:

- y_1 – елементи системності, які відображаються в підходах до стратегічного управління приладобудівним підприємством, і концепції такого управління;

- y_2 – фактори, які можуть чинити вплив на підготовку та прийняття управлінських рішень при ситуаційному управлінні приладобудівним підприємством у муніципальній економічній системі:

- y_3 – рівень модернізації технологій управління приладобудівним підприємством у муніципальній економічній системі;

- G – рівень формування можливих напрямів модернізації технологій управління приладобудівним підприємством у муніципальній економічній системі (Н – низький; НС – нижче середнього; С – середній; ВС – вище середнього; В – високий).

Якщо $[y_1=H]$ та $[y_2=H] [y_3=HC]$, то $G = H$.

Якщо $[y_1=H]$ та $[y_2=C] [y_3=C]$, то $G = C$.

Якщо $[y_1=C]$ та $[y_2=C] [y_3=C]$, то $G = C$.

Якщо $[y_1=C]$ та $[y_2=B] [y_3=B]$, то $G = BC$.

Якщо $[y_1=C]$ та $[y_2=B] [y_3=B]$, то $G = B$.

Дефазифікацію вихідних показників моделі оцінювання рівня формування можливих напрямів модернізації технологій управління приладобудівним підприємством у муніципальній економічній системі на основі використання теорії нечітких множин здійснимо методом «центру ваг». Зручне представлення цього методу є у моделі Мамдані програмного середовища MATLAB.

Відповідно до здійсненого моделювання з використанням програмного забезпечення, можемо зробити висновок про те, що рівень формування можливих напрямів модернізації технологій управління приладобудівним підприємством у муніципальній економічній системі становить $G=0,5$, що відповідно шкали, поданої у табл. 3.6, відповідає середньому рівню (від 52 % до 70 %).

Фрагмент представлення правил змінних Y з кінцевим показником G у програмному середовищі MATLAB представлений на рис. 3.5.

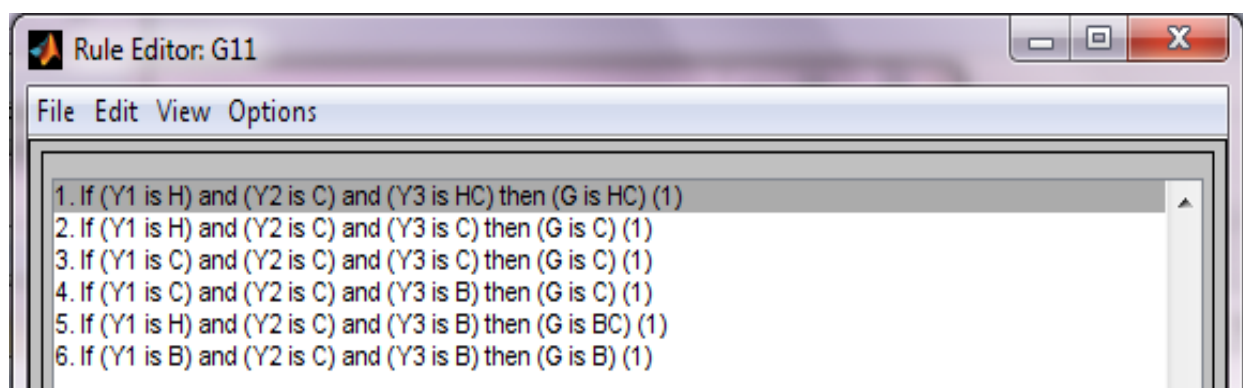

Рис. 3.5. Фрагмент представлення правил змінних Y з кінцевим показником G у програмному середовищі MATLAB

Примітка: авторська розробка

Наочне представлення дефазифікації інтегрального показника G -рівня формування можливих напрямів модернізації технологій управління приладобудівним підприємством у муніципальній економічній системі подане на рис. 3.6.

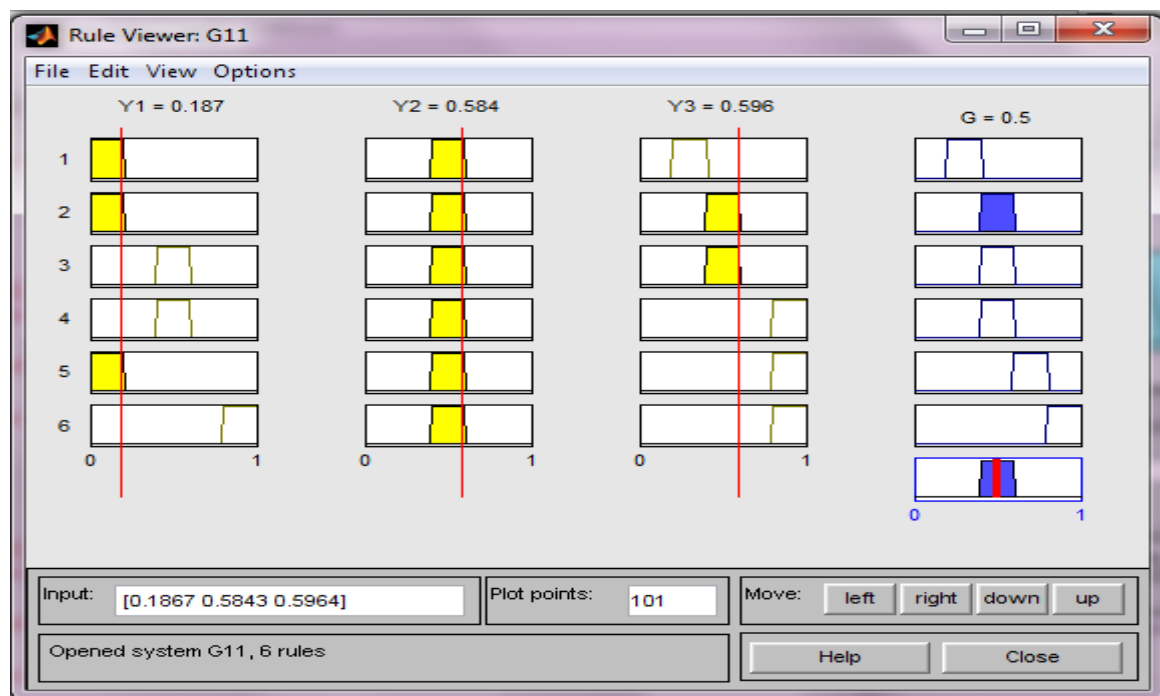

Рис. 3.6. Дефазифікація вихідного показника G -рівня формування можливих напрямів модернізації технологій управління приладобудівним підприємством у муніципальній економічній системі

Примітка: авторська розробка

Отримані результати засвідчили, що рівень формування можливих напрямів модернізації технологій управління приладобудівним підприємством у муніципальній економічній системі (G) рівний 0,5, що відповідно шкали, представленої у табл. 3.5 відповідає середньому рівню (від 50 % до 72 %). Тобто, діапазон підвищення шкали вхідних параметрів нечіткої моделі оцінювання рівня формування можливих напрямів модернізації технологій управління приладобудівним підприємством у муніципальній економічній системі можливо збільшувати, адаптовуючи до реальних ситуацій на муніципальному рівні через покращення елементів системності, які відображаються в підходах до стратегічного управління приладобудівним підприємством, і концепції такого управління, тобто підвищення рівня вхідного параметра y_1 (діапазон 0,187, що відповідає зараз низькому рівню), та через покращення маркетингового та відтворювального підходу стратегічного управління приладобудівними підприємствами та підвищення рівня факторів, які можуть чинити вплив на підготовку та прийняття управлінських рішень при ситуаційному управлінні приладобудівним підприємством у муніципальній економічній системі, через покращення узгодженості управління рішень вказаних підприємств з муніципальною політикою, покращенням мотиваційного фактора та інноваційного фактора приладобудівних підприємств, що дозволить підняти вхідний параметр y_2 до високого рівня, що відповідає шкалі (92-100%), відповідно вихідний параметр нечіткої моделі G-рівень – формування можливих напрямів модернізації технологій управління приладобудівним підприємством у муніципальній економічній системі перейде у вищу шкалу. Дана модель при доповненні бази знань та бази правил під конкретне підприємство може бути застосована на будь-якому підприємстві приладобудування України.

Перспективним напрямом нечіткого моделювання економічних систем є використання інтегрованого програмного середовища MATLAB. Нечітке моделювання в середовищі MATLAB здійснюється з використанням розширення Fuzzy Logic Toolbox, в якому реалізовані багато функцій нечіткого

виводу і нечіткої логіки. Найбільш зручним є графічний інтерактивний режим моделювання MATLAB, в якому користувач може створювати та редагувати функції належності окремих термів системи нечіткого виводу. Окрім того, MATLAB містить засоби для побудови та перегляду системи нечітких правил, що призначені для перетворення значень вхідних змінних процесу управління у вихідні змінні на основі використання нечітких правил. Розробка системи нечіткого виводу в інтерактивному режимі в пакеті Fuzzy Logic Toolbox виявляється найбільш ефективною під час побудови складних систем з великим числом змінних та правил нечіткого виводу. В цьому випадку завдання змінних та функцій належності їх термів у графічному режимі, а також візуалізація правил дозволяють значно зменшити трудомісткість розробки нечіткої моделі, зменшити кількість можливих помилок та скоротити час моделювання.

Програмне середовище MATLAB, зокрема його розширення Fuzzy Logic Toolbox, є перспективним інструментом у розв'язанні складних важкоструктурованих і формалізованих задач, які часто зустрічаються під час моделювання економічних систем. Програмне середовище MATLAB, зокрема його розширення Fuzzy Logic Toolbox, можна використати й під час вирішення низки інших актуальних завдань, наприклад, оцінювання рівня формування можливих напрямів модернізації технологій управління приладобудівним підприємством у муніципальній економічній системі, аналізу фінансових рішень, оцінювання та вибору напрямів стратегічного розвитку підприємства приладобудування як елемента муніципальної економічної системи.

3.3. Соціально відповідальна діяльність як інструмент модернізації технологій управління підприємством у муніципальній економічній системі

Наведене у параграфі 1.1. авторське резюмування того, що в якості важливого напрямку розвитку підприємства слід виокремлювати розвиток соціально відповідальної діяльності підприємства, елементами якого мають

бути: захист довкілля, співпраця з місцевими громадами і місцевими органами державної влади, етизація роботи працівників, – обумовлює необхідність обґрунтування сутнісного і змістового наповнення соціально відповідальної діяльності як інструмента модернізації технологій управління приладобудівним підприємством у муніципальній економічній системі.

Модернізація технологій управління підприємством повинна стосуватися конкретних сфер його діяльності та потребує певних підходів, адаптованих до умов цих сфер. Однією з таких сфер є соціальна. З огляду на це, доцільним є розгляд соціально відповідальної діяльності і як інструмента соціальних технологій управління приладобудівним підприємством, і як інструмента модернізації технологій управління ним у муніципальній економічній системі.

Загалом, соціальну технологію розглядають як: 1) спеціально організовану сферу (систему) знань про способи і процедури оптимізації життєдіяльності людей; 2) спосіб здійснення діяльності на основі її раціонального розчленування на процедури та операції; 3) метод управління соціальними процесами, який забезпечує систему їх відтворення; 4) істотну характеристику людської діяльності з цілеспрямованого перетворення соціальних об'єктів [155].

Під соціальною технологізацією в управлінні приладобудівним підприємством будемо розуміти процес активного впливу на його функціонування і розвиток та роботу його персоналу задля запобігання або усунення їх розбалансованості шляхом використання соціальних технологій.

Соціальні технології в управлінні приладобудівним підприємством виступають сукупністю методів та інструментів, що використовуються для досягнення мети соціального розвитку. Така мета для процесу функціонування та розвитку приладобудівного підприємства в муніципальній економічній системі повинна мати внутрішню і зовнішню спрямованість і бути досягнута шляхом використання:

- способів і методів управлінського впливу на приладобудівне підприємство і його працівників з метою покращення їх роботи;

- методів та інструментів управлінського впливу на функціонування і розвиток підприємства з урахуванням тих фактів, що воно є елементом муніципальної економічної системи, розміщене на певній території, чинить вплив на довкілля.

Тобто, соціальна технологія в управлінні приладобудівним підприємством має виступати не стільки в якості жорсткої регламентації його функціонування і розвитку, скільки засобом стимулювання підприємства до самомотивації і самовдосконалення.

Практика роботи підприємств, у тому числі, приладобудівних, свідчить про значимість для них питання підтримки роботи системи управління, яка базується на інструкціях, вказівках, організаційних регламентах як формах реалізації засобу самозбереження. У той же час в умовах ринкового реформування для управління приладобудівним підприємством пріоритетним має бути:

- досягнення підприємством результатів (економічних, результатів щодо здійснення соціально відповідальної діяльності);
- спрямування отриманого прибутку у інноваційний розвиток підприємства приладобудування;
- забезпечення якості продукції, що виробляється, та її конкурентоспроможності;
- визначення відповідальності управлінських кадрів за ризики (економічні, соціальні, екологічні, ризики невиконання завдань працівниками), яким піддається підприємство, його працівники, споживачі продукції, місцева громада.

Змістове навантаження соціальних технологій в управлінні приладобудівним підприємством розкривається через поопераційне, поетапне здійснення діяльності суб'єктами управління, яка націлена на впровадження цих технологій.

Основні функції соціальних технологій в управлінні приладобудівним підприємством подані в табл. 3.8.

Таблиця 3.8

Функції соціальних технологій в управлінні приладобудівним підприємством

№з/п	Назва функції	Її зміст
1	2	3
1	Нормативна	Полягає у формуванні системи норм і нормативів роботи підприємства, стандартів його діяльності.
2	Стабілізацій та розвитку	Ґрунтується на тому, що соціальна технологія в управлінні приладобудівним підприємством є інструментом забезпечення стабільної роботи організаційних підсистем і забезпечення їх розвитку.
3	Рационалізації	Виходить з того, що соціальні технології в управлінні приладобудівним підприємством є найбільш раціональною формою цілеорієнтації його роботи в соціальному аспекті.
5	Регулятивно-управлінська	Передбачає, що соціальні технології в управлінні приладобудівним підприємством є важливим засобом впливу на соціальні процеси, що протікають на ньому, а також за його межами.
6	Перетворювальна	Спрямовує соціальну технологію в управлінні приладобудівним підприємством на зміну організаційно-соціально-екологічного простору в інтересах працівників, споживачів, місцевої громади.

Примітка: самостійна розробка автора

Соціальні технології в управлінні приладобудівним підприємством уможливлюють виключення з його діяльності елементів, які не тільки можуть перешкодити досягненню суспільних, муніципальних і організаційних цілей, а й не сприяють їх досягненню.

Репутація вітчизняних підприємств у сучасних умовах все більше залежить не тільки від їхньої прибутковості, якості продукції, але й від їх активності у сфері соціальної відповідальності. Тому сьогодні підприємства більше уваги поряд із питанням їх економічного розвитку приділяють питанню інтеграції соціальної відповідальності у загальну стратегію їх розвитку. Виходячи з того, що стратегічний підхід до управління є передумовою ідентифікації векторів модернізації технологій управління підприємством у муніципальній економічній системі, – однозначним є позиціонування соціально відповідальної діяльності як інструмента модернізації таких технологій.

Зелена книга Європейського Союзу (2001 р.) визначає соціальну відповідальність бізнесу (СВБ) як «інтеграцію соціальних та екологічних

аспектів у щоденну комерційну діяльність підприємств та в їхню взаємодію із зацікавленими сторонами на добровільній основі» [91].

Всесвітня ділова рада за сталий розвиток (WBCSD) визначає соціальну відповідальність як «зобов'язання бізнесу сприяти усталеному економічному розвитку, працюючи з робітниками, їхніми сім'ями, місцевою громадою та суспільством у цілому для поліпшення якості їхнього життя» [222].

Соціально відповідальною вважається та організація, яка підтримує та зберігає навколишнє природне середовище, а також робить свій внесок у спільноту, в якій живуть та працюють її співробітники.

Структура соціальної відповідальності складається з кількох рівнів: відповідальність перед споживачем, відповідальність перед підлеглими, відповідальність перед суспільством, країною, відповідальність перед акціонерами чи компаньйонами.

Найпоширенішими різновидами практик соціалізації бізнесу в Україні виступають такі аспекти діяльності бізнесу: відносини бізнесу з місцевими громадами (благодійність та підтримка соціальних програм, забезпечення освіти членам громади); трудові відносини з працівниками (дотримання трудових прав персоналу, навчання, створення безпечних умов праці, своєчасна виплата зарплати, відсутність дискримінації у правах і зарплаті, медичне страхування), вплив на навколишнє середовище (надання переваги альтернативним джерелам енергії, виробництво екологічно чистої продукції, зменшення викидів, будівництво очисних споруд); управління соціальною відповідальністю бізнесу як елемент корпоративного управління (визначення груп впливу та налагодження діалогу, визначення місії і цілей, включення їх у політику керівництва) [106].

Екологічна відповідальність як елемент соціальної відповідальності є передумовою забезпечення життєдіяльності суспільства, місцевої громади, самого підприємства.

Як зазначає Н. Кривокульська, в сучасних умовах Україна повинна вирішити проблеми, які пов'язані із стабілізацією та покращенням стану

навколишнього природного середовища, встановленням прямого зв'язку між економічним зростанням й екологічною ситуацією, впровадженням системи екологічно збалансованого використання природних ресурсів, імплементацією системи екологічного менеджменту. Цього можна досягти, перш за все, через проведення організаціями соціально відповідальної діяльності [119].

Перевагами здійснення екологічної діяльності в рамках соціально відповідальної роботи приладобудівного підприємства визначимо:

- якість довкілля, отримана в результаті такої діяльності, дозволить уникнути суспільству, муніципальному утворенню і підприємству втраченої вигоди;
- завдяки використанню екологоорієнтованих технологій, виробництву екологічно чистішої продукції зросте конкурентоспроможність підприємства на ринку, покращиться його репутація, імідж.

Об'єкти екологічної соціально відповідальної діяльності приладобудівного підприємства систематизуємо наступним чином:

- довкілля і відповідна його якість;
- продукція, що виробляється;
- основні засоби підприємства;
- стан використання підприємством ресурсів, в тому числі, природних;
- процес виробництва продукції.

Репрезентована множина об'єктів екологічної соціально відповідальної діяльності приладобудівного підприємства є свідченням того, що його функціонування і розвиток повинні бути побудовані на еколого-економічних законах, підходах і принципах. Важливим у цьому контексті використання підходу «життєвого циклу». Він має цілеорієнтуватись на: зменшення екодеструктивного впливу приладобудівного підприємства на довкілля; забезпечення ефективності його діяльності з урахуванням еколого-економічної, соціальної, техніко-технологічної складових; виробництво екологічно чистої продукції.

Отже, екологічна соціально відповідальна діяльність приладобудівного підприємства має віддзеркалюватись в усіх процесах, що мають місце на підприємстві, зокрема, пов'язаних із:

- використанням природних ресурсів;
- захистом довкілля;
- «озелененням» виробництва.

До недоліків здійснення підприємствами, в тому числі, приладобудівними, соціально відповідальної діяльності віднесемо:

- важливе питання долучення підприємств до вирішення екологічних, соціальних проблем муніципальних утворень комплексно не розглядається на жодному рівні (ні загальнодержавному, ні регіональному, ні місцевому);

- питання мотивування співпраці підприємств з органами місцевого самоврядування у реалізації соціальної, еколого-економічної політики, зазвичай, вирішуються цими органами непослідовно;

- несистемність і хаотичність використання мотиваційного механізму забезпечення співпраці підприємств з органами місцевого самоврядування у реалізації соціальної, еколого-економічної політики гальмують залучення інвестицій у соціальну і екологічну сфери;

- відсутність відкритості і прозорості у здійсненні соціально відповідальної діяльності.

Головну роль в усуненні цих недоліків повинна відігравати держава. Через розвиток державно-приватного партнерства вона зможе створити сприятливі умови для формування мотиваційного механізму здійснення приладобудівними підприємствами соціально відповідальної діяльності. Доцільно, щоб такий механізм виступав синтезом інструментів, представлених на рис. 3.7.

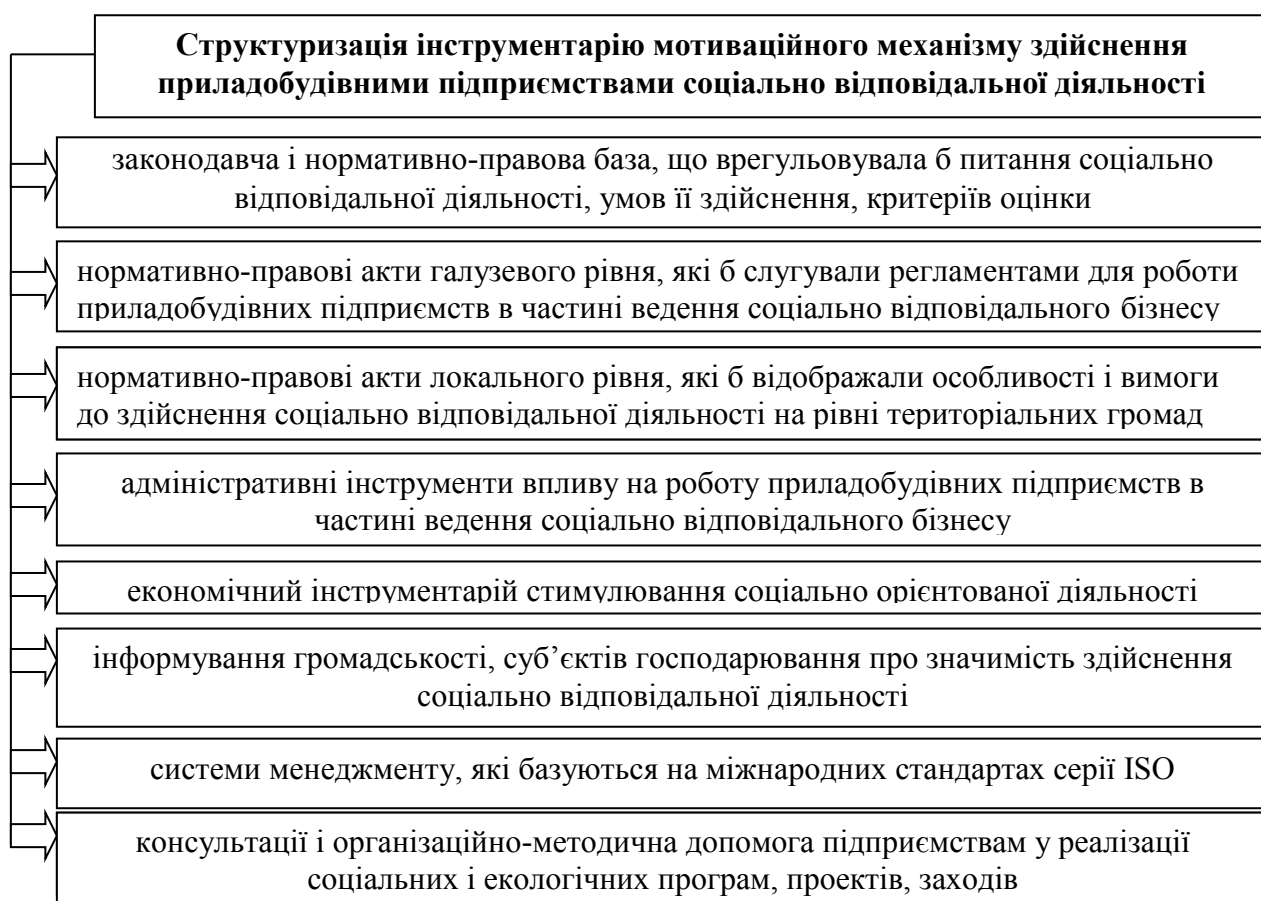

Рис. 3.7. Структуризація інструментарію мотиваційного механізму здійснення приладобудівними підприємствами соціально відповідальної діяльності

Примітка: сформовано автором

Отже, доцільними інструментами мотиваційного механізму здійснення приладобудівними підприємствами соціально відповідальної діяльності повинні стати:

- законодавча і нормативно-правова база, що врегульовувала б питання соціально відповідальної діяльності, умов її здійснення, критеріїв оцінки;
- нормативно-правові акти галузевого рівня, які б слугували регламентами для роботи приладобудівних підприємств в частині ведення соціально відповідального бізнесу;
- нормативно-правові акти локального рівня, які б відображали особливості і вимоги до здійснення соціально відповідальної діяльності на рівні територіальних громад;

- адміністративні інструменти впливу на роботу приладобудівних підприємств в частині ведення соціально відповідального бізнесу (встановлення стандартів щодо ведення соціально відповідального бізнесу, здійснення моніторингової діяльності тощо);

- економічний інструментарій стимулювання соціально орієнтованої діяльності (податкові пільги у частині використання коштів на реалізацію соціальних і екологічних програм; зниження відсоткової ставки за кредити на купівлю екологічно орієнтованої техніки, підвищення цін на екологічно чисту продукцію та ін.);

- інформування громадськості, суб'єктів господарювання про значимість здійснення соціально відповідальної діяльності;

- систем менеджменту, які базуються на міжнародних стандартах серії ISO (приміром, Міжнародна організація стандартизації розробила міжнародний стандарт для KCB ISO 26000. Ним визначаються вказівки для керівництва про те, як підприємства та організації можуть працювати соціально відповідальним чином, що розуміють як дії в рамках етичних норм з метою внеску в здоров'я і благополуччя суспільства. Стандарт серії ISO 26000:2010 допомагає визначити суть соціальної відповідальності в реалізації компаніями принципів ефективних дій та ілюструє передовий досвід у галузі соціальної відповідальності в глобальному масштабі [248];

- консультації і організаційно-методична допомога підприємствам у реалізації соціальних і екологічних програм, проектів, заходів.

Підтвердженням цього є опитування українських компаній, яким було запропоновано на вибір п'ятнадцять тверджень про сутність СББ. Більша частина компаній відносить до СББ впровадження соціальних програм: поліпшення умов праці персоналу (65,5 %), розвиток персоналу та його навчання (63,2 %), благодійну допомогу громадськості (56 %), етичне відношення до покупців (49,5 %). Меншу увагу підприємці приділяють участі у регіональних програмах розвитку (32,3%), реалізації екологічних програм (29,8 %) та відкритому поданні інформації про діяльність компанії (18,7 %) [209].

Використання у мотиваційному механізмі здійснення приладобудівними підприємствами соціально відповідальної діяльності такого інструментарію дозволить отримати такі переваги:

- забезпечить цілісний, комплексний розгляд проблем соціально відповідального ведення бізнесу з урахуванням можливостей і підприємств, і муніципальних утворень;

- створить відповідні умови для розв'язання проблеми мотивування співпраці підприємств з органами місцевого самоврядування у реалізації соціальної, еколого-економічної політики, що виключить спонтанність і непослідовність у вирішенні цих проблем;

- усуне елементи несистемності і хаотичності у використанні мотиваційного механізму забезпечення співпраці підприємств з органами місцевого самоврядування у реалізації соціальної, еколого-економічної політики, що, в свою чергу, уможливить активніше залучення інвестицій у соціальну і екологічну сфери.

Приміром, використання інструментарію мотиваційного механізму здійснення приладобудівними підприємствами соціально відповідальної діяльності в рамках удосконалення співпраці з місцевими громадами і місцевими органами державної влади забезпечить: прозорість і відкритість діяльності і органів влади, і суб'єктів господарювання; активну взаємодію органів влади, бізнесу, громадськості на засадах партнерства; долучення підприємств до вирішення питань місцевого значення; покладення в основу оцінювання діяльності і приладобудівних підприємств, і місцевих органів державної влади критеріїв соціальної і екологічної ефективності.

Соціально відповідальна діяльність, в цілому, повинна виступати універсальним видом взаємодії усіх суб'єктів регулювання муніципальної економічної системи та гарантом того, що вони оцінюватимуть наслідки власної діяльності для держави і державних органів, які виконують визначені нею функції, суб'єктів господарювання, громадян з метою забезпечення подальшого суспільного розвитку.

Висновки до розділу 3

1. Подано авторське трактування поняттю «концептуального підходу стратегічного управління підприємством у муніципальній економічній системі», під яким слід розуміти систему основоположних принципів і підходів, які: визначають мету його функціонування (у неї повинні бути вмонтовані муніципальні інтереси, які мають бути задоволені) і уможливлюють її досягнення; обумовлюють механізми взаємодії суб'єктів і об'єктів управління підприємством з урахуванням впливу зовнішнього середовища на муніципальну економічну систему, а також на функціонування і розвиток підприємства як економічної системи нижчого рівня.

2. Обґрунтовано необхідність використання стратегічного підходу до управління, що уможливлює досягнення встановлених цілей, конкурентних переваг підприємств в умовах мінливого зовнішнього середовища, – логічною є потреба обґрунтування об'єктивної необхідності формування концепції стратегічного управління приладобудівним підприємством у муніципальній економічній системі.

3. Розроблено структурно-логічну етапність процесу вибору підприємством стратегії збутової діяльності нової продукції як елемента реалізації концептуального підходу до стратегічного управління підприємством у муніципальній економічній системі.

4. Класифіковано структурні і функціональні складові ситуаційного управління приладобудівним підприємством як соціально-економічної системи за елементами: використовувані ресурси, використовувані технології управління та інфраструктура. Обґрунтовано важливість постійних вдосконалень технологій ситуаційного управління.

5. Подано авторське трактування поняття технологій ситуаційного управління приладобудівним підприємством у муніципальній економічній системі, під яким слід розуміти комплекс заходів та дій, спрямованих на подолання невизначеності й ризику, котрі виникли у ході функціонування

цього підприємства, та на зменшення (або усунення) їх негативних наслідків шляхом здійснення інформаційно-аналітичної, соціально-економічної, організаційної діяльності.

6. Розроблено пріоритетні напрями модернізації технологій ситуаційного управління розвитком підприємства приладобудування шляхом виокремлення економічних сфер та процесів, що впливають на економічний розвиток підприємства приладобудування; управлінських технологій, які необхідно удосконалити чи впровадити; інституційних бар'єрів, які негативно впливають на вибір приладобудівними підприємствами напрямків модернізації технологій управління ними та знижують рівень «вірності» формування цих напрямів.

7. Розроблено модель оцінювання рівня формування можливих напрямів модернізації технологій управління приладобудівним підприємством у муніципальній економічній системі на основі використання теорії нечітких множин.

8. Розкрито сутнісне і змістове наповнення соціально відповідальної діяльності підприємства як інструмента модернізації технологій управління підприємством у муніципальній економічній системі, зокрема під соціальною технологізацією в управлінні приладобудівним підприємством запропоновано розуміти процес активного впливу на його функціонування і розвиток та роботу його персоналу задля запобігання або усунення їх розбалансованості шляхом використання соціальних технологій.

9. Основні положення розділу 3 опубліковані в наукових працях [179, 180, 197].

ВИСНОВКИ

У дисертаційній роботі на основі обґрунтування теоретичних засад, визначення методичних підходів і формування прикладних рекомендацій запропоновано нове вирішення важливого наукового і практичного завдання щодо модернізації технологій управління підприємством у муніципальній економічній системі, що дозволило зробити висновки концептуального та науково-практичного характеру:

1. Встановлено, що особливості сучасного етапу розвитку економіки диктують потребу розгляду підприємства як відкритої економічної і соціальної системи, яка функціонує в умовах значного динамізму зовнішнього середовища, посилення конкурентної боротьби, важливості забезпечення виробництва якісної продукції задля задоволення потреб споживачів, значимості участі у вирішенні проблем місцевого значення через соціально відповідальну діяльність. Це зумовило необхідність розгляду підприємства у муніципальній економічній системі як об'єкта управлінського впливу.

2. Доведено, що функціонування підприємства на ринку в умовах змінного зовнішнього середовища, виживання у конкурентній боротьбі можливі за умови його розвитку. Систематизовані у роботі напрями розвитку підприємства, які поряд з економічно і соціально детермінованими напрямками доповнені екологічними, дозволять керівникам підприємств максимально повно враховувати в управлінні ним не тільки можливі загрози діяльності, а й отримувати переваги від участі у житті місцевої громади та вирішенні спільно з нею проблем муніципального рівня.

3. Виявлено тенденцію функціонування сучасних українських підприємств як своєрідних анклавів, що не враховують специфіки муніципального економічного середовища. З огляду на це, обґрунтовано, що управління підприємством потребує модернізації для забезпечення його розвитку як об'єкта муніципальної економічної системи. Доповнене у дисертації трактування дефініції «муніципальна економічна система» дозволить

розвинути теоретико-концептуальні засади модернізації технологій управління підприємством у цій системі та враховувати той факт, що функціонування і розвиток муніципальної економічної системи визначають економічне життя територіальної громади і залежать від результативності управлінських впливів з боку суб'єктів муніципального управління.

4. Важливість для приладобудівного підприємства поєднувати випереджувальні технології стратегічного характеру з технологіями тактичної спрямованості, пов'язана з необхідністю врахування та оцінки факторів, які можуть чинити вплив на підготовку та прийняття управлінських рішень в управлінні ним у муніципальній економічній системі в ході стратегічного і ситуаційного управління. Для цього визначено елементи системності, які мають знайти відображення у підходах до стратегічного управління приладобудівним підприємством, та систематизовано фактори, які в процесі ситуаційного управління цим підприємством у муніципальній економічній системі, можуть вплинути на підготовку і прийняття управлінських рішень.

5. Сучасними технологіями управління визначено такі, впровадження яких дозволить підприємству успішно конкурувати на ринку. Виходячи з цього, модернізація технологій управління підприємством повинна стосуватися конкретних сфер його діяльності та потребує використання певних адаптованих підходів, серед яких доцільно виокремити: стратегічний, синергійний, логістичний, адміністративний, віртуальний, ресурсний, технологічний.

6. Проведений у дисертаційній роботі аналіз практики управління обраних для досліджень підприємств медичного приладобудування у муніципальних економічних системах різних міст України в частині їх забезпеченості фінансовими ресурсами показав, що ситуація характеризується неналежною забезпеченістю власними фінансовими ресурсами (про це свідчать результати отриманих коефіцієнтів, які не відповідають встановленим нормам); переважанню залученого капіталу; відносно стійким і позитивним співвідношенням власних і залучених ресурсів. Доведено, що виявлені тенденції пов'язані з інерційністю адміністративного підходу та

інституційними бар'єрами управління для підприємств медичного приладобудування та модернізації технологій управління ними. За цих умов для забезпечення стабільності економічного розвитку, керівникам досліджуваних підприємств запропоновано формування відповідної стратегії розвитку та спеціального інструментарію стратегічного планування, які дозволять створювати нові цінності шляхом урахування індивідуальних і муніципальних потреб.

7. На основі незаперечності факту впливу з боку інституцій та їх структурних елементів на управління підприємством приладобудування та вибір ним напрямів модернізації технологій управління, визначено інституційні бар'єри, які негативно впливають на такий вибір і знижують рівень «вірності» їх формування.

8. Обґрунтовано необхідність використання ситуаційного управління підприємством у муніципальній економічній системі, яке повинно бути спрямованим на подолання невизначеності й ризику, що виникли в процесі діяльності підприємства. Під технологіями ситуаційного управління приладобудівним підприємством у муніципальній економічній системі запропоновано розуміти комплекс заходів та дій, спрямованих на подолання невизначеності й ризику, котрі виникли у ході функціонування цього підприємства, та на зменшення (або усунення) їх негативних наслідків шляхом здійснення інформаційно-аналітичної, соціально-економічної, організаційної діяльності. Результатом реалізації такого комплексу заходів і дій буде прийняття ефективних управлінських рішень, що закладає базу для формування нової концепції ситуаційного управління.

9. Сповільнення чи прискорення економічного розвитку підприємства приладобудування залежить від використовуваних ним технологій ситуаційного управління, можливість (або неможливість) використання яких певною мірою визначається ефективністю функціонування економічних сфер та процесів, що впливають на економічний розвиток підприємства, а також інституційними бар'єрами, які негативно впливають на вибір

приладобудівними підприємствами напрямів модернізації технологій управління. Підтвердженням цього стала побудова моделі оцінювання рівня формування можливих напрямів модернізації технологій управління приладобудівним підприємством у муніципальній економічній системі та отримані за підсумками її використання результати оцінки (оцінка відповідає середньому рівню).

10. У якості важливого інструмента модернізації технологій управління приладобудівним підприємством у муніципальній економічній системі запропоновано вважати розвиток соціально відповідальної діяльності підприємства. Це дозволить менеджерам приладобудівних підприємств приймати управлінські рішення, пов'язані з захистом довкілля, співпрацювати з місцевими громадами і місцевими органами державної влади, розвивати процеси етизації роботи працівників, забезпечити соціально відповідальне інвестування.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Аблаева А.Р. Выбор метода оценки конкурентоспособности предприятия / А.Р. Аблаева, Р.Р. Аблаев // Збірник СевНТУ. Економіка і фінанси. – 2012. – № 130. – С. 3-5.
2. Адміністративний підхід в управлінні [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.frontmanagement.org/fomants-1905-1.html>.
3. Адміністративно-територіальний устрій та сталий розвиток регіону (концептуальні основи та методологія) : монографія / В.М. Бабаєв, Л.Л. Таважнянський та ін. – Харків : ХПІ, 2006. – 316 с.
4. Азов Г.Л. Конкурентные преимущества фирмы / Г.Л. Азов, А.П. Челенков. – М. : Новости, 2000. – 256 с.
5. Алексеева А. Эффект доверия / А. Алексеева, Д. Карпенко // Компаньон. – 2010. – № 13. – С. 10.
6. Ансофф І. Стратегічне управління / І. Ансофф : [пер. з англ.]. – М. : Економіка, 2005.
7. Армстронг Г. Введение в маркетинг [пер. с англ. под редакцией Н. В. Шульпиной] / Г. Армстронг, Ф. Котлер. – М. : Вильямс, 2000. – 640 с.
8. Афанасьєв Н. В. Управління розвитком підприємства : монографія / Н.В. Афанасьєв, В.Д. Рогожкін, В.І. Рудика. – Харків : ІНЖЕК, 2003. – 184 с.
9. Баєв В. Нова парадигма електронного урядування та її відображення в структурі веб-сайтів органів місцевого самоврядування України / В. Баєв // Збірник наукових праць Національної академії державного управління при Президентові України. – К. : НАДУ, 2003. – Вип. 2. – С. 543.
10. Базілінська О.Я. Фінансовий аналіз: теорія та практика: навч. підручник / О.Я. Базілінська. – 2-ге вид. – К. : Центр учбової літератури, 2011. – 328 с.
11. Бакунов О.А. Концептуальний підхід до управління потенціалом торговельного підприємства / О.А. Бакунов, М.О. Яременко // Європейський вектор економічного розвитку. – 2011. – № 2 (11). – С. 20-27.

12. Балабанова Л.В. Маркетингова політика в системі менеджменту підприємств : Монографія / Л.В. Балабанова, О.А. Бридін. – Донецьк : ДонДУЕТ, 2006. – 230 с.

13. Балабанова Л.В. Управління збутовою політикою : навчальний посібник / Л.В. Балабанова, П. Митрохіна. – К. : ЦУЛ, 2011. – 240 с.

14. Баланс (Звіт про фінансовий стан) (форма № 1) на 31 грудня 2013 р. Львівське КЕПЗПП.

15. Баланс (Звіт про фінансовий стан) (форма № 1) на 31 грудня 2013 р. ПАТ «Львівський завод «РЕМА».

16. Баланс (Звіт про фінансовий стан) (форма № 1) на 31 грудня 2013 р. ПП «Галіт».

17. Баланс (Звіт про фінансовий стан) (форма № 1) на 31 грудня 2013 р. ТОВ «ЮТАС».

18. Баланс (Звіт про фінансовий стан) (форма № 1) на 31 грудня 2013 р. ТКЕПОП.

19. Баланс (форма № 1) на 31 грудня 2012 р. Львівське КЕПЗПП.

20. Баланс (форма № 1) на 31 грудня 2012 р. ПАТ «Львівський завод «РЕМА».

21. Баланс (форма № 1) на 31 грудня 2012 р. ПП «Галіт».

22. Баланс (форма № 1) на 31 грудня 2012 р. ТОВ «ЮТАС».

23. Баланс (форма № 1) на 31 грудня 2012 р. ТКЕПОП.

24. Баланс (форма № 2) на 31 грудня 2011 р. Львівське КЕПЗПП.

25. Баланс (форма № 2) на 31 грудня 2011 р. ПАТ «Львівський завод «РЕМА».

26. Баланс (форма № 2) на 31 грудня 2011 р. ПП «Галіт».

27. Баланс (форма № 2) на 31 грудня 2011 р. ТОВ «ЮТАС».

28. Баланс (форма № 2) на 31 грудня 2011 р. ТКЕПОП.

29. Безлюбченко О.С. Управління міськими територіями : конспект лекцій [Електронний ресурс] / О.С. Безлюбченко. – Режим доступу: http://eprints.kname.edu.ua/12340/1/умт_конспект-печ.pdf.

30. Белявцев М.И. Маркетинг и логистика в управлении коммерческой деятельностью предприятий: отраслевой и региональный аспекты : монография / М. И. Белявцев, С. И. Гриценко, И. Н. Алтухова, М. Н. Беспята, Е. Ю. Боечко ; ред.: М. И. Белявцев, С. И. Гриценко; МОНМС Украины, Донец. нац. ун-т. – Донецк, 2012. – 523 с.

31. Белокрылова О.С. Ограничения конкуренции как экономические мультигенерации / О.С. Белокрылова, И. В. Бережной, В.В. Вольчик // Известия высших учебных заведений. Северо-кавказский регион. Общественные науки. – 2003. – № 2. – С. 67-73.

32. Бізнес-менеджмент : навчальний посібник / За ред. Л.І. Федулової. – К. : Наук. Світ, 2002.

33. Бланк И.А. Финансовый менеджмент : учебный курс / И.А. Бланк. – 2-е изд. ; перераб. и доп. – К. : Эльга ; Ника-Центр, 2004. – 656 с.

34. Бовсунівська В.І. Муніципальний інтерес в системі муніципальних інтересів [Електронний ресурс] / І. В. Бовсунівська // Науковий вісник Академії муніципального управління. Серія : Економіка. – 2012. – Вип. 12. – С. 45-55. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/Nvamu_ekon_2012_12_8.pdf.

35. Боковець В.В. Підприємництво : навч. посіб. / В.В. Боковець [та ін.]. – Вінниця : ВФЕУ, 2010. – 506 с.

36. Бондар О.В. Ситуаційний менеджмент : навч. посібник [Електронний ресурс] / О.В. Бондар. – 2-ге вид., перероб. та допов. – К. : Центр учбової літератури, 2012. – 388 с. – Режим доступу: http://pidruchniki.com/1584072033571/menedzhment/situatsiyniy_menedzhmen.

37. Бондарчук Л.В. Сучасні технології управління [Електронний ресурс] / Л.В. Бондарчук, Л. Попеляр. – Режим доступу: <http://intkonf.org/bondarchuk-lv-popelyar-av-suchasni-tehnologiyi-upravlinnya>.

38. Букша К.С. Управление деловой репутацией: российская и зарубежная PR практика / К.С. Букша. – М. : Вильямс, 2007. – 144 с.

39. Буцацька І.О. Розвиток інформаційного забезпечення маркетингової діяльності торговельних підприємств : Автореф. дис... канд. екон. наук: 08.06.02 / І.О. Буцацька ; Київ. нац. торг.-екон. ун-т. – К., 2000. – 19 с.

40. Валєєв К.Г. Операційне числення та його застосування : монографія / К.Г. Валєєв, І.А. Джалладова. – К. : КНЕУ, 2003. – 295 с.
41. Верба В.А. Управління розвитком компанії : навчальний посібник / В.А. Верба, О.М. Гребешкова. – К. : Вид-во КНЕУ, 2011. – 482 с.
42. Виноградський М.Д. Управління персоналом : навчальний посібник / М.Д. Виноградський, А.М. Виноградська, О.М. Шканова. – 2-ге вид. – К. : ЦУЛ, 2009. – 502 с.
43. Герасимчук В.Г. Діагностика потенціалу підприємства: Кокурентоспроможність галузі, зовнішнє середовище / В.Г. Герасимчук // Стратегічне управління підприємством. Графічне моделювання : навчальний посібник. – К. : КНЕУ, 2000. – С. 64-90.
44. Герасимчук В.Г. Діагностика системи управління підприємством : навчальний посібник / В.Г. Герасимчук. – К. : ІСДО, 1995. – 120 с.
45. Герасимчук В.Г. Стратегічне управління: графічне моделювання : Навчальний посібник / В.Г. Герасимчук. – К.: КНЕУ, 2000. – 457 с.
46. Герберт А. Саймон. Адміністративна поведінка: Дослідження процесів прийняття рішень в організаціях, що виконують адміністративні функції / Герберт А. Саймон. ; пер. з англ. вид. – К. : Арт ЕК, 2001. – 392 с.
47. Гибсон Д.Л. Организации: поведение, структуры, процессы / Д.Л. Гибсон, Д.М. Иванцевич, Д. Донелли ; пер. с англ. ; 8-е изд-е. – М. : НИФРА-М, 2006. – 662 с.
48. Гладка О. Економічна система: суть, структура, типи [Електронний ресурс] / О. Гладка. – Режим доступу: <http://knowledge.allbest.ru/economy/d-3c0b65625b2ac68a5c43a88521316c26.html>.
49. Головка Т.В. Стратегічний аналіз : навч.-метод. посібник для самост. вивч. дисц. / Т.В. Головка, С.В. Саганова ; за ред. М.В. Кужельного. – К. : КНЕУ, 2002. – 198 с.
50. Гордієнко Л.Ю. Адміністративний менеджмент. Конспект лекцій [Електронний ресурс] / Л.Ю. Гордієнко. – Харків : ХНЕУ, 2005. – Режим доступу: http://globalteka.ru/index.php?option=com_docman&task=cat_view&gid=304&Itemid=56.

51. Горьова В.М. Сутність та значення рейтингової оцінки страхових компаній [Електронний ресурс] / В.М. Горьова, С.О. Смирнов, Р.А. Павлов. – Режим доступу http://www.nbu.gov.ua/portal/Soc_Gum/Ekpr/2010_36/Zmist/11PDF.pdf.

52. Господарський кодекс України : офіц. вид. / Відомості Верховної Ради України (ВВР). – 2003. – № 18 ; № 19-20 ; № 21-22. – С. 144.

53. Грабинський І.М. Сучасні економічні системи : навчальний посібник / І.М. Грабинський. – Львів : Інтереко, 1997. – 176 с.

54. Грабовецький Б.Є. Аналіз рентабельності продукції на основі економіко- статистичних моделей [Електронний ресурс] / Б.Є. Грабовецький, О.О. Мороз, Т.М. Пілявоз. – Режим доступу: <http://hrabovecky.vk.vntu.edu.ua/file/ae89f159af928b63ba725e3644bd0462.pdf>

55. Грабовецький Б.Є. Виробничі функції: теорія, побудова, використання в управлінні виробництвом : монографія / Б.Є. Грабовецький. – Вінниця : УНІВЕРСУМ-Вінниця, 2009. – 137 с.

56. Гріфін Р. Основи менеджменту [Підручник] / Р. Гріфін, В. Яцура ; наук.ред. В. Яцура, Д. Олесевич. – Львів : БаК, 2007. – 624 с.

57. Грішнова О.А. Соціалізація відносин у сфері праці в контексті стійкого розвитку : монографія / О.А. Грішнова, А.М. Колот, О.О. Герасименко; ред.: А.М. Колот; МОНМС України, ДВНЗ «Київ. нац. екон. ун-т ім. В. Гетьмана». – К., 2010. – 348 с.

58. Грішнова О.А. Трудовий потенціал України: оцінка стану, ефективність використання, стратегічні напрями розвитку : монографія / О.А. Грішнова, С.Р. Пасека, А.С. Пасека. – Черкаси : Маклаут, 2011. – 358 с.

59. Гудзь П. Який зиск отримує міська громада від впровадження системи управління якістю ISO 9001:2000 на муніципальні послуги / П. Гудзь // Збірник тез доповідей Міжнародної науково-практичної конференції «Організаційні та економічні проблеми розвитку муніципальних утворень». – Тернопіль : Економічна думка, 2006. – С. 211-213.

60. Гуияр Ф.Ж. Преобразование организации / Ф.Ж. Гуияр, Д.Н. Келли ; пер. с англ. – М. : Дело, 2000. – 376 с.

61. Давидов І.Є. Управління витратами / І.Є Давидов. – К. : Центр учбової літератури, 2008. – 320 с.
62. Даніч В.М. Сутність поняття «стан підприємства» [Електронний ресурс] / В.М. Даніч, Н.О. Пархоменко. – Режим доступу: http://ena.lp.edu.ua:8080/bitstream/ntb/16308/1/159_Dan%D1%96ch_282_283_Modern_Problems.pdf.
63. Дафт Р.Л. Менеджмент : учебник / Р.Л. Дафт. – СПб. : Питер, 2001. – 832 с. – (Серия: Теория и практика менеджмента).
64. Дмитренко Г.А. Стратегический менеджмент: целевое управление персоналом организаций : учебное пособие / Г.А. Дмитренко. – 2-е зд., испр. – К. : МАУП, 2002. – 192 с.
65. Довгань Л.Є. Стратегічне управління : навчальний посібник / Л.Є. Довгань, Ю.В. Каракай, Л.П. Артеменко. – К. : Центр учбової літератури, 2009. – 440 с.
66. Дрофа В. В. Управління персоналом науково-виробничих організацій / В.В. Дрофа, В.С. Половинко. – М. : Інформ-Знання ; Омськ : Спадщина, Діалог-Сибір, 2007. – 208 с.
67. Економічна енциклопедія: у 3 т. Т. 2 / [редкол.: С.В. Мочерний (відп. ред.) та ін.]. – К. : Академія, 2001. – 848 с.
68. Економічна енциклопедія: у 3 т. Т. 3. П (Поручництво) – Я (Японський центр продуктивності). П-Я / ред.: Б.Д. Гаврилишин, С.В. Мочерний. – К. : Акад.; Т. : Акад. нар. госп-ва, 2002. – 952 с.
69. Економічна система, її сутність, цілі й основні структурні елементи. Типи економічних систем [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://studopedia.info/1-115944.html>.
70. Єлісєєва Л.В. Муніципальна власність: економічний зміст та перспективи її трансформації в Україні в контексті світового досвіду [Електронний ресурс] / Л.В. Єлісєєва // Ефективна економіка. – 2012. – № 8. – Режим доступу: <http://www.economy.nayka.com.ua/>

71. Єрмошенко М.М. Система управління якістю як чинник підвищення конкурентоспроможності підприємства / М.М. Єрмошенко, Д.Г. Гольцев // Економіка та підприємництво. – 2011. – № 1. – С. 89-92.

72. Жилінська Л.О. Основні напрямки та перспективи стратегічного управління промисловими підприємствами: монографія АЕНУ. «Перший етап модернізації економіки України: досвід та проблеми» : монографія / О.М. Алимов, О.І. Амоша та ін.; за заг. ред. В.І. Ляшенка; ІЕП НАН України, КПУ. – Запоріжжя: КПУ, 2014. – 400 с.

73. Захарченко В. Підвищення ефективності реалізації високотехнологічних проектів у промисловості : [монографія] / В. Захарченко, Л. Глущенко. – Вінниця : Діло, 2013. – 152 с.

74. Звіт про глобальну конкурентоспроможність за 2012 рік Всесвітнього економічного форуму.

75. Звіт про конкурентоспроможність регіонів України у 2013 році . Назустріч економічному зростанню та процвітанню / Фонд «Ефективне управління», 2013 р. – 234 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://debaty.org/uploadfiles/ckfinder/files/reports/2013/FEG_report_2013_body_ukr_web.pdf.

76. Звіт про фінансові результати (форма № 2) за 2013 р. ТОВ «ЮТАС».

77. Звіт про фінансові результати (форма № 2) за 2013 р. ПАТ «Львівський завод «РЕМА».

78. Звіти про фінансові результати (форма № 2) за 2013 р. Львівське КЕПЗПП.

79. Звіт про фінансові результати (форма № 2) за 2013 р. ПП «Галіт».

80. Звіт про фінансові результати (форма № 2) за 2013 р. ТКЕПОП.

81. Звіт про фінансові результати (форма № 2) за 2012 р. ТОВ «ЮТАС».

82. Звіт про фінансові результати (форма № 2) за 2012 р. ПАТ «Львівський завод «РЕМА».

83. Звіт про фінансові результати (форма № 2) за 2012 р. Львівське КЕПЗПП.

84. Звіт про фінансові результати (форма № 2) за 2012 р. ПП «Галіт».

85. Звіт про фінансові результати (форма № 2) за 2012 р. ТКЕПОП.
86. Звіт про фінансові результати (форма № 2) за 2011 р. ТОВ «ЮТАС».
87. Звіт про фінансові результати (форма № 2) за 2011 р. ПАТ «Львівський завод «РЕМА».
88. Звіт про фінансові результати (форма № 2) за 2011 р. Львівське КЕПЗПП.
89. Звіт про фінансові результати (форма № 2) за 2011 р. ПП «Галіт».
90. Звіт про фінансові результати (форма № 2) за 2011 р. ТКЕПОП.
91. Зелена книга Європейського Союзу [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.rsppenergy.ru/main/static.asp?art_id=1552.
92. Іванілов О.С. Економіка підприємства / О.С. Іванілов. – К. : Центр учбової літератури, 2009. – 728 с.
93. Іванюта П.В. Управління ресурсами і витратами : [навч. посіб.] / [П.В. Іванюта, О.П. Лугівська]. – К. : Центр навчальної літератури, 2009. – 320 с.
94. Іванюта П.В. Управління ресурсами і витратами: [навч. посіб.] / [П.В. Іванюта, О.П. Лугівська]. – К.: Центр навчальної літератури, 2009. – 320 с.
95. Коротков Э.М. Концепция менеджмента : учебное пособие / Э. М. Коротков. – М. : ДеКА, 2010. – 301 с.
96. Крижко І.Д. Формування професійно-посадової структури трудових ресурсів : монографія / І.Д. Крижко, Т.І. Богданова, М.Д. Ведерніков. – Хмельницький : Евріка, 1999. – 136 с.
97. Каплан Роберт С. Стратегические карты. Трансформация нематериальных активов в материальные результаты / Роберт С. Каплан, Дейвид П. Нортон ; пер. с англ. – М. : Олимп-Бизнес, 2005. – 512 с.
98. Карий О. Стратегічне планування розвитку міста / О. Карий. – Львів : ЗУКЦ, 2007. – 317 с.
99. Качмарик Я. Д. Систематизація цілей стратегічного управління потенціалом підприємства / Я. Д. Качмарик, Х. Б. Риб'як // Науковий вісник Національного лісотехнічного університету України. – 2006. – Вип. 16.1. – С. 373-377.

100. Керування якістю і зниження варіабельності / Ю. Внуков, В. Дубровін, Г. Табунщик // Стандартизація. Сертифікація. Якість. – 1999. – № 4. – С. 42-43.
101. Кларк Э. Управление знаниями: польза от применения опыта в области качества: по страницам журнала Quality Progress / Э. Кларк // Стандарты и качество. – 2001. – № 11. – С. 116-120.
102. Клевець В. Б. Процедурний підхід до проведення інвентаризації за обліковою політикою підприємства / В. Б. Клевець // Інноваційна економіка. – 2011. – № 2. – С. 95-98.
103. Клименко Л.П. Системи технологій : [навч. посіб.] / Л.П. Клименко, С.М. Соловйов, Г.Л. Норд. – Миколаїв : МДГУ ім. Петра Могили, 2007. – 600 с.
104. Коваленко І.І. Вступ до системного аналізу [Електронний ресурс] / І.І. Коваленко, П.І. Бідюк, О.П. Гожий. – Режим доступу: <http://lib.chdu.edu.ua/pdf/posibnuku/199/4.pdf>.
105. Колісник Б.І. Напрями вдосконалення системи фінансового планування діяльності господарських підприємств / Б.І. Колісник // Вісник Сумського аграрного університету. – 2011. – № 2. – С. 11-22.
106. Комарницький І.Ф. Соціальна відповідальність бізнесу як інструмент управління сучасним підприємством [Електронний ресурс] / І.Ф. Комарницький, З.І. Галушка. – Режим доступу: http://zbirnuk.bukuniver.edu.ua/issue_articles/7_1.pdf.
107. Концепція людського розвитку [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://buklib.net/books/31388>.
108. Концепція науково-технологічного та інноваційного розвитку України // Відомості ВР України. – 1999 – № 37. – С. 770-776.
109. Концепція реформ ринкової економіки [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://ru.osvita.ua/vnz/reports/gov_reg/17939.
110. Концепція реформування місцевого самоврядування та територіальної організації влади в Україні [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/333-2014-%D1%80>.
111. Концепція розвитку сільських територій [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995-2015-%D1%80>.

112. Костенко О.М. Проектування інформаційно-аналітичної системи забезпечення управлінського впливу / О.Костенко // Економіка та менеджмент. – 2012. – № 4 (58). – С. 102-106.

113. Кот О.В. Визначення сутності поняття «розвиток підприємства» [Електронний ресурс] / О.В.Кот, О.О.Павлюк // Бізнесінформ. – 2-13. – № 8. – С. 256-261. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/binf_2013_8_45.pdf.

114. Котлер Ф. Маркетинг от А до Я. 80 концепций, которые должен знать каждый менеджер / Ф. Котлер. ; пер с англ. Ю. Каптуревский. – СПб. : Нева, 2003. – 224 с.

115. Краткий экономический словарь / Под ред. А.Н. Азрилияна. – М. : Институт новой экономики, 2001. – 58 с.

116. Кредисов А.И. История учений менеджмента / А.И. Кредисов. – Киев : ВИРА-Р, 2006. – 336 с.

117. Кривокульська Н.М. Адміністративний менеджмент : навчальний посібник / Н.М. Кривокульська. – Тернопіль : Крок, 2013. – 294 с.

118. Кривокульська Н.М. Екологічний менеджмент : навчальний посібник / Н.М. Кривокульська. – Тернопіль : Матвей, 2013. – 212 с.

119. Кривокульська Н.М. Еколого орієнтована соціально відповідальна діяльність організацій: сутнісна характеристика і принципи реалізації / Н.М. Кривокульська.// Соціальна відповідальність влади, бізнесу, громадян: монографія : у 2-х т. / за ред. Г.Г. Півняка ; М-во освіти і науки України ; Нац. гірн. ун-т. – Д. : НГУ, 2014. – Т.1. – 629 с.

120. Кузьмін О.Є. Основи менеджменту [Підручник] / О.Є. Кузьмін, О.Г. Мельник. – К. : Академвидав, 2003. – 414 с.

121. Курінна І. Прозорість і корпоративна соціальна відповідальність [Електронний ресурс] / І. Курінна, В. Малярчук, М. Саприкіна [та ін.]. – К. : Юстон, 2015. – 47 с. – Режим доступу: http://www.energoatom.kiev.ua/files/file/guide_final.pdf.

122. Лебедев П.В. Контроллинг: теория, методика, практика / П.В. Лебедев. – Минск : ИВЦ Минфина, 2001. – 151 с.

123. Лоза Р.Р. Модернізація технологій управління в системі місцевого самоврядування в рамках реформування адміністративно-територіального

устрою України / Р.Р. Лоза // Розумовські зустрічі: матеріали науково-практичної конференції «Розумовські зустрічі» (28 листопада 2012 року) ; Сіверський інститут регіональних досліджень ; Інститут законодавства Верховної Ради України. – Чернігів : Сіверський центр післядипломної освіти, 2012. – 222 с.

124. Лорві І.Ф. Формування стратегії збуту інноваційної продукції / І.Ф.Лорві // Маркетинг і менеджмент інновацій. – 2012. – № 2 . – С. 24-25.

125. Майстренко О.В. Соціально відповідальне інвестування: західний досвід [Електронний ресурс] / О.В. Майстренко // Ефективна економіка. – 2015. – № 10. – Режим доступу: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=4393>.

126. Макаренко М.В. Формування механізму управління ефективним функціонуванням підприємства / М.В. Макаренко // Актуальні проблеми економіки. – 2005. – № 1. – С. 126-135.

127. Макаренко М.В. Підвищення конкурентоспроможності промислової продукції шляхом застосування ефективної маркетингової концепції збуту / М.В. Макаренко // Актуальні проблеми економіки. – 2008. – № 1. – С. 27.

128. Малышева Л.А. Методические подходы к оценке эффективности контроллинга / Л.А. Малышева. – Екатеринбург : Ин-т экономики УрО РАН, 2003. – 66 с.

129. Малярець Л. М. Збалансована система показників в оцінці діяльності підприємства. Наукове видання [Електронний ресурс] / Л.М. Малярець, А. В. Штереверя. – Харків : ХНЕУ, 2008. – 188 с. – Режим доступу: http://repository.hneu.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/2852/1/мон_Малярець_Штереверя.pdf.

130. Маркетинговий контролінг: теорія та методологія / Л.В. Балабанова, О.О. Гасило ; Донецький держ. ун-т економіки і торгівлі ім. М.Туган-Барановського. – Донецьк : ДонДУЕТ, 2006. – 220 с.

131. Маркіна І.А. Діагностичні аспекти аналізу соціально-економічної системи / І.А. Маркіна // Тиждень економіки ДНУ. Матеріали доповідей. Випуск 2. – Дніпропетровськ, 2003. – С. 33-35.

132. Маркіна І.А. Методологія сучасного управління : Монографія / І.А. Маркіна. – К. : Вища школа, 2001. – 311 с.
133. Маркова В.Д. Маркетинг менеджмент / В.Д. Маркова. – Новосибірськ : ЗКОР–штага, 2005. – 248 с.
134. Математико-статистические методы экспертных оценок / С.Д. Бешелев, Ф.Г. Гурвич. – М. : Статистика, 1974. – 159 с.
135. Математические методы в планировании и управлении на предприятиях легкой промышленности / Г.П. Испирян, В.Д. Рожок. – К. : Техника, 1974. – 299 с.
136. Математические методы и модели в управлении : учебное пособие / Е.В. Шикин, А.Г. Чхартишвили. – М. : Дело, 2000. – 440 с.
137. Математические методы моделирования экономических систем : учебное пособие / Е.В. Бережная, В.И. Бережной. – М. : Финансы и статистика, 2001. – 368 с.
138. Математические методы статистики : пер. с англ. А. Монин / Под ред. А. Колмогорова. – 2-е изд., стереотип. – СПб. : Мир, 1975. – 648 с.
139. Математические методы статистического контроля в текстильной промышленности / Л. Клемм, Г. Риль, Х. Зигель, и др. ; пер. с нем. Е. Бершев, О. Колобова. – 3-е изд., перераб. и расшир. – СПб. : Легкая и пищевая промышленность, 1971. – 360 с.
140. Медведев П.А. Экономико-математические методы в прикладных исследованиях и хозяйственный механизм / П.А. Медведев. – М. : Изд-во Московского ун-та, 1982. – 111 с.
141. Мельник А.Ф. Муніципальний менеджмент: підручник / А.Ф. Мельник, Г.Л. Монастирський, О.П. Дудкіна. – Тернопіль : Матвей, 2013. – 363 с.
142. Мельник А.Ф. Просторовий маркетинг як основа аналізу конкурентоспроможної територій / А.Ф. Мельник, О.П. Дудкіна // Формування економічних відносин в умовах становлення ринку. Збірник наукових праць ТДЕУ: Вип. 9. – Тернопіль : Економічна думка, 2005. – С. 45-49.

143. Менеджмент для магистров [Учебное пособие] / Под. ред. А.А. Епифанова, С. Н. Козьменко. – Сумы : Университетская книга, 2003. – 762 с.
144. Методичні вказівки до організації самостійної роботи з дисципліни «Муніципальний менеджмент» (для студентів 4 курсу денної форми навчання спец. 6.050200 «Менеджмент організацій») / Укл.: Бабаєв В.М., Висоцька Г.В., Мушинська Н.Ю. – Харків : ХНАМГ, 2007. – 22 с.
145. Методологічні підходи до ефективного управління розвитком муніципальних утворень в умовах ринку [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.ukrreferat.com/lib/manag/menejment_organizaciy/24.htm.
146. Мних Є. В. Економічний аналіз : навчальний посібник / Є. В.Мних, І. Д.Ференц. – Львів : Армія України, 2000. – 144 с.
147. Момот О.І. Менеджмент якості та елементи системи якості: [навч. посіб.] / О.І. Момот. – К.: Центр учбової літератури, 2007. – 368 с.
148. Морозов А.А. Базы знаний в системах ситуационного управления коллективного пользования / А.А. Морозов // Управляющие системы и машины. – №4/5. – 1995. – С. 91-95.
149. Морозов А.А. Ситуационные центры – основа стратегического управления / А.А. Морозов, В.А. Яценко // ММС. – № 1. – 2003. – С. 3-14.
150. Наукова та інноваційна діяльність в Україні. Статистичний збірник. –ДП «Інформаційно-видавничий центр Держстату України». – Київ, 2012.
151. Науменко Н. Самиздат бизнес-класса / Н. Науменко // Власть денег. – 2010. – № 36. – С. 36-37.
152. Научно-технический прогресс и эффективность производства / Под ред. Г.А. Егизаряна. – М. : Экономика, 1979. – 320 с.
153. Немцов В.Д. Стратегічний менеджмент / В.Д. Немцов, Л.Є. Довгань. – К. : УВПК «ЕКС ОБ», 2004. – 560 с.
154. Несторишен І. В. Міжнародні рейтингові агенції як фактор впливу на національну безпеку держави [Електронний ресурс] / І.В. Несторишен // Економіка та управління національним господарством. – Режим доступу: http://www.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/sre/2010_1/45.pdf.

155. Новіков Б.В. Основи адміністративного менеджменту : навч. посіб / Б.В. Новіков, Г.Ф. Сініок, П.В. Круш. – К. : Центр навчальної літератури, 2004. – 560 с.

156. Нусінова О.В. Методичні підходи до оцінки репутації підприємства [Електронний ресурс] / О.В. Нусінова // Бюлетень Міжнародного Нобелівського економічного форуму. – 2011. – № 1(4). – С 1-7. – Режим доступу: http://www.nbuu.gov.ua/portal/Soc_Gum/bmnef/2011_1_4/45.pdf.

157. Нусінова О.В. Особливості національної концепції корпоративної соціальної відповідальності підприємств / О.В. Нусінова // Держава та регіони. – 2014. – № 1. – С. 90-94. – (Сер. : Економіка та підприємництво).

158. Огвоздин В.Ю. Управление качеством: концептуальные проблемы новых стандартов ИСО 9000 / В.Ю. Огвоздин // Менеджмент в России и за рубежом. – 1999. – № 6. – С. 8-10.

159. Оксанич А.І. Інформаційні системи і технології маркетингу : навч. посібник / А.І. Оксанич, В.Р. Петренко, О.П. Костенко. – К. : Професіонал, 2008. – 320 с.

160. Олійник С.У. Менеджмент : Навчальний посібник / С.У. Олійник. – Харків : Друк ЛТД ; К. : Проза, 2007. – 176 с.

161. Оліфіров О.В. Контролінг інформаційної системи підприємства : Монографія / О.В. Оліфіров. – Донецьк : ДонДУЕТ, 2003. – 325 с.

162. Ольве Нильс-Горан. Оценка эффективности деятельности компании. Практическое руководство по использованию сбалансированной системы показателей ; пер. с англ. / Нильс-Горан Ольве, Жан Рой, Магнус Ветер. – М. : Вильямс, 2003. – 304 с.

163. Онишко С.В. Фінансове забезпечення інноваційного розвитку : монографія / С.В. Онишко. – Ірпінь : Національна академія ДПС України, 2004. – 434 с.

164. Організаційно-економічні основи формування системи корпоративного управління в Україні / В.М. Гриньова, О.Є. Попов. – Х. : ХДЕУ, 2003. – 323 с.

165. Організація бухгалтерського обліку : навчальний посібник / Ф.Ф.Бутинець, О.В.Олійник, М.М. Шигун, С.М. Шулєпова. – 2-ге вид., доповн. і переробл. – Житомир : ЖІТІ, 2001. – 576 с.
166. Основы управления качеством : учебное пособие / С. Фомичев, А. Старостина, Н. Скрыбина. – К. : МАУП, 2000. – 196 с.
167. Осовська Г. В. Основи менеджменту. Практикум : навчальний посібник / Г.В. Осовська, І.В. Копитова. – К. : Кондор, 2008. – 581 с.
168. Офіційний сайт Видавництва «Плеяди» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://osvita.ua>.
169. Офіційний сайт компанії Reputation Capital Group [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://reputationcapital.org>.
170. Офіційний сайт ПАТ «Львівський завод «РЕМА» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.rema.com.ua>.
171. Офіційний сайт ПП «Галіт» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.galit.te.ua.
172. Офіційний сайт: Financial Analysis Online: Фінансовий аналіз та висновки [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.finalon.com>.
173. Панасенко О. В. Вдосконалення фінансового планування на підприємстві з використанням економіко-математичних моделей / О.В.Панасенко // Актуальні проблеми економіки. – 2008. – № 7. – С. 219.
174. Панухник Я.Г. Антикризове управління розвитком підприємств у муніципальній економічній системі / Я.Г.Панухник // Матеріали XVIII наукової конференції Тернопільського національного технічного університету імені Івана Пулюя 29-30 жовтня 2014 р. – Тернопіль: ТНТУ ім. Івана Пулюя, 2014. – С. 253-254
175. Панухник Я.Г. До питання оцінки ефективності управління підприємствами медичного приладобудування / Я.Г.Панухник // Збірник наукових праць Міжнародної науково-практичної конференції «Економіка і менеджмент – 2015: перспективи інтеграції та інноваційного розвитку» (Дніпропетровськ 23-24 квітня 2015 р.). – у 9 томах. – Т. 3 «Актуальні проблеми

розвитку управлінських систем: досвід, тенденції, перспективи». – Дніпропетровськ: Біла К.О., 2015. – С. 30-35.

176. Панухник Я.Г. Економіка знань як чинник модернізації технологій управління підприємством / Я.Г. Панухник // Збірник наукових праць VIII Міжнародного симпозіуму «Проблеми інтеграції науково-освітнього, інтелектуального потенціалу в державотворчому процесі» (Україна-Туреччина, 12-14 червня 2013 р.). – Тернопіль: ТНТУ ім. Івана Пулюя, 2013. – С. 501-508.

177. Панухник Я.Г. Економічна сутність технологічного менеджменту як інструменту стратегічного управління технологічним розвитком підприємства / Я.Г. Панухник // Збірник тез доповідей XI Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції «Розвиток України в ХХІ столітті: економічні, соціальні, екологічні, гуманітарні та правові проблеми». Секція 1-3. – Тернопіль, ТНЕУ, 31 жовтня 2011. – С. 105-107.

178. Панухник Я.Г. Залучення бізнесу до реалізації муніципальних програм та проектів / Я.Г. Панухник // Збірник тез доповідей XVII наукової конференції Тернопільського національного технічного університету імені Івана Пулюя. Том III. Гуманітарні, соціальні та економічні науки (20-21 листопада 2013 р., Тернопіль). – Тернопіль: ТНТУ ім. Івана Пулюя, 2013. – С. 25 (0,09 друк. арк.).

179. Панухник Я.Г. Концептуальні засади детермінації суті та функцій процесів модернізації в економічних системах / Я.Г. Панухник // Інноваційна економіка: науково-виробничий журнал. – № 4'2015 [59]. – Тернопіль, 2015. – С. 48-54.

180. Панухник Я.Г. Концептуальні засади технологічного управління розвитком промислових підприємств в умовах недетермінованого економічного середовища / Я.Г. Панухник // Науковий журнал «Вісник Сумського НАУ». – Випуск 5 (64).– Суми. – 2015. – С. 13-17. – (Серія «Економіка і менеджмент»).

181. Панухник Я.Г. Концептуальні підходи до побудови маркетингових інформаційних систем промислового підприємства / Я.Г. Панухник // Інноваційна економіка: науково-виробничий журнал. – № 2'2014 [51]. – Тернопіль, 2014 – С. 113-120.

182. Панухник Я.Г. Локальний маркетинг як інформаційна база та механізм реалізації управлінських рішень суб'єктами муніципальної економічної системи / Я.Г. Панухник // Розвиток маркетингу в умовах глобалізації: сучасні тенденції та перспективи: монографія / за ред. проф. Р.В. Федоровича; М-во освіти і науки України; ТНТУ ім. Івана Пулюя. – Тернопіль: ТНТУ, 2015. – 419 с. / С. 292-315.

183. Панухник Я.Г. Методичний підхід до оцінки стратегічної компетенції підприємства / Я.Г. Панухник // Матеріали Дев'ятої Міжнародної науково-практичної конференції молодих вчених «Економічний і соціальний розвиток України в ХХІ столітті: національна ідентичність та тенденції глобалізації». – Тернопіль, ТНЕУ, 23-24 лютого 2012. – С. 195-196.

184. Панухник Я.Г. Місце стратегічного аналізу в системі стратегічного управління підприємством / Я.Г. Панухник // Збірник тез доповідей XII Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції «Розвиток України в ХХІ столітті: економічні, соціальні, екологічні та правові проблеми». Секція 2. – Тернопіль, ТНЕУ, 30 березня 2012. – С. 79-81.

185. Панухник Я.Г. Модернізація технологій управління підприємств як інноваційний чинник структурної перебудови муніципальних економічних систем / Я.Г. Панухник // Матеріали міжнародної науково-практичної конференції: «Сучасні особливості формування і управління інноваційним потенціалом регіонального розвитку туризму та рекреації із залученням молодіжного ресурсу» (Тернопіль, 15-17 жовтня 2015 р.) / М-во освіти і науки України; Терн. націон. техн. ун-т ім. І. Пулюя [та ін.]. – Тернопіль: ТНТУ ім. Івана Пулюя, 2015. – С. 142-143 (0,13 друк. арк.).

186. Панухник Я.Г. Основні бар'єри модернізації технологій управління підприємством у муніципальній економічній системі: фінансово-економічний аспект / Я.Г. Панухник // Тези доповідей науково-практичного семінару «Міжнародний інвестиційний форум-виставка з енергоефективності та енергоощадності 2015», 8-9 жовтня 2015. – Тернопіль, ТНТУ ім. Івана Пулюя. – С. 73-78 (0,20 друк. арк.).

187. Панухник Я.Г. Особливості впливу розвитку бізнес-структур муніципальних економічних систем на рівень функціонування інституційного середовища в Україні / Я.Г. Панухник // Матеріали Всеукраїнської наукової конференції за міжнародної участі: «Перспективи розвитку економічних систем у середовищі глобально орієнтованого трансформаційного простору». – Тернопіль, 06 травня 2015 р. / Міністерство освіти і науки України; Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя. – Тернопіль: Крок, 2015. – С. 114-117.

188. Панухник Я.Г. Пріоритети розвитку машинобудівної промисловості України / Я.Г. Панухник // Матеріали II науково-практичної конференції «Теоретичні та прикладні аспекти розвитку економіки» (Тернопіль, 18 квітня 2012 року). – Тернопіль: ТНТУ ім. Івана Пулюя, 2012. – С. 126-128.

189. Панухник Я.Г. Розвиток муніципального підприємництва як елемент модернізації муніципального сектору економіки / Я.Г. Панухник // Матеріали IV міжнародної науково-практичної конференції «Теоретичні та прикладні аспекти розвитку економіки» (Тернопіль, 21-22 травня 2014 р.). – Тернопіль: ТНТУ ім. Івана Пулюя, 2014. – С. 146-148.

190. Панухник Я.Г. Стратегічний підхід до управління приладобудівним підприємством у муніципальній економічній системі / Я.Г. Панухник // Матеріали XX ювілейної міжнародної науково-практичної конференції: «Проблеми і перспективи інноваційного розвитку економіки». – Одеса, 7-11 вересня 2015 р. Том I. Частина II. / Національна академія наук України; Інститут досліджень науково-технічного потенціалу та історії науки ім. Г.М. Доброва НАН України. – Київ-Одеса, 2015. – С. 144-152 (0,73 друк. арк.).

191. Панухник Я.Г. Сучасна концепція управління маркетингом підприємства / Я.Г. Панухник // Проблеми трансформаційних економік в умовах глобалізації: матеріали V міжнародної науково-практичної конференції / Наук. ред. В.Ф. Мартинюк; ТКІ. – Тернопіль, 25 квітня 2013. – Тернопіль: Вектор, 2013. – С. 249-252.

192. Панухник Я.Г. Теоретико-методичні засади застосування рейтингів для оцінки ділової репутації підприємства в муніципальній економічній системі / Я.Г. Панухник // Галицький економічний вісник. – 2013. – № 4 (43). – С. 85-91.

193. Панухник Я.Г. Трансформація ролі управління людськими ресурсами підприємства в муніципальній економічній системі / Я.Г. Панухник // Формування ринкових відносин в Україні. – К., 2014. – № 3 (154). – С. 189-192.

194. Панухник Я.Г. Удосконалення мотиваційного механізму реалізації технологій управління підприємством у муніципальній економічній системі / Я.Г. Панухник // Сучасні тенденції та закономірності розвитку бухгалтерського обліку й фінансів: Матеріали Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції (15 травня 2013 р.); ТНТУ ім. Івана Пулюя. – Тернопіль: Вектор, 2013. – С. 54-56.

195. Панухник Я.Г. Удосконалення організаційного забезпечення роботи з персоналом на державному підприємстві / Я.Г. Панухник // Проблеми трансформаційних економік в умовах глобалізації: матеріали VI міжнародної науково-практичної конференції / Наук. ред. В.Ф. Мартинюк; ТКІ (Тернопіль, 17 квітня 2014 р.). – Тернопіль: Вектор, 2014. – С. 104-105.

196. Панухник Я.Г. Удосконалення управління підприємством на основі застосування статистично-динамічного підходу / Я.Г. Панухник // Формування ринкових відносин в Україні. Зб. наук. праць. – К., 2013. – № 5 (144). – С. 168-171.

197. Панухник Я.Г. Управление предприятием в муниципальной экономической системе на основе стратегического планирования / Я.Г. Панухник // Научное периодическое издание «CETERIS PARIBUS». – Москва: РИЦ ЭФИР, 2015. – № 1 (1). – С. 39-42.

198. Панухник Я.Г. Формування портфелю інновацій в контексті модернізації управління приладобудівним підприємством / Я.Г. Панухник // Формування ринкових відносин в Україні: Зб. наук. праць. – К., 2012. – № 7-8 (134-135). – С. 60-64.

199. Пасічник В.Г. Планування діяльності підприємства : Навч. посіб. для студ. вузів / В.Г. Пасічник, О.В. Акіліна. – К. : Центр навчальної літератури, 2005. – 256 с.

200. Пирогов В.И. Технологизация – путь совершенствования управления предприятием [Электронный ресурс] / В.И. Пирогов, С.К. Завьялов, Г.Р. Мукушев. – Режим доступа: http://www.econom.nsc.ru/eco/arhiv/ReadStatiy/2007_05/Pirogov.htm.

201. Піддубник І.О. Управління міжнародною конкурентоспроможністю підприємства : навчальний посібник / І.О. Піддубник, А.І. Піддубна ; за ред. проф. І.О. Піддубного. – Х. : ІНЖЕК, 2004. – 264 с.

202. Платов В.Я. Современные управленческие технологии / В.Я. Платов. – М. : Дело, 2006. – 383с.

203. Погорелов Ю.С. Модель вибору стратегії розвитку як складник загальної моделі розвитку підприємства / Ю. С. Погорелов // Економіка. Менеджмент. Підприємництво: збірник наукових праць. – 2012. – № 22 (II). – С. 84-90.

204. Позиція України в рейтингу країн світу за індексом глобальної конкурентоспроможності 2015-2016 [Електронний ресурс]. – Режим доступа: <http://edclub.com.ua/analitika/pozyciya-ukrayiny-v-reytingu-krayin-svitu-za-indeksom-globalnoyi-onkurentospromozhnosti-0>.

205. Поплавська Ж.В. Зміна парадигми стратегічного управління на підприємстві в умовах сучасного розвитку [Електронний ресурс] / Ж.В. Поплавська, А.С. Полянська. – Режим доступа: <http://ena.lp.edu.ua:8080/bitstream/ntb/26244/1/16-109-116.pdf>.

206. Попов Е.В. Матрица теорий предприятия / Е.В. Попов, В.Л. Симонова // Экономическая наука современной России. – 2002. – № 4. – С. 1-14.

207. Приватні та соціальні витрати і вигоди [Електронний ресурс]. – Режим доступа: [<http://econ-house.ru/ekonomichna-teorija/3/108-privatni-ta-socialni-vitrati-i-vigodi>].

208. Радулов Д.Д. Оцінка впливу зовнішніх факторів на рівень конкурентоспроможності підприємств з виробництва готових металевих виробів [Електронний ресурс] / Д.Д. Радулов // Вісник соціально-економічних досліджень. – 2014. – Випуск 2 (53). – С. 134-143. – Режим доступа: http://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?C21COM=2&I21DBN=UJRN&

P21DBN=UJRN&IMAGE_FILE_DOWNLOAD=1&Image_file_name=PDF/Vsed_2014_2_24.pdf.

209. Результати опитування: соціальна відповідальність бізнесу в Україні [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.un.org.ua/files/SURVEY_UKR.pdf.

210. Роббинс С. Менеджмент / С. Роббинс, М. Коултер ; – 6-е изд-е ; пер. с англ. – М. : Вільямс, 2005. – 880 с.

211. Рогоза М.Є. Управління промисловими підприємствами: соціально-економічні чинники та особливості організації : монографія / М.Є. Рогоза. – Полтава : РВЦ ПУСКУ, 2005. – 281 с.

212. Рожен О. Технопарк як стартовий прискорювач, або історія перетворення академічного директора в успішного топ-менеджера [Електронний ресурс] / О. Рожен // Дзеркало тижня. – 2009. – № 43. – Режим доступу: http://gazeta.dt.ua/SCIENCE/tehnopark_yak_startoviy_priskoryuvach,_abo_istoriya_peretvorenniya_akademichnogo_direktora_na_uspishn.html.

213. Розвиток промислового виробництва: методи, моделі та інструменти : монографія / [Грозний І. С., Лепа Р. М. Берсуцький А. Я. та ін.] ; за заг. ред. І.С. Грозного ; НАН України, Ін-т економіки промисловості. – Донецьк, 2010. – 338 с.

214. Розумна Н.В. Актуальні питання маркетингу закупівель, планування потреби матеріальних ресурсів промислового підприємства / Н.В. Розумна // Маркетинг і менеджмент інновацій. – 2011. - №2. – С.132-138.

215. Росецька Ю.Б. Подолання адміністративних інституційних бар'єрів як фактор становлення конкурентного середовища в трансформаційній економіці України / Ю.Б.Росецька // Економіка: проблеми теорії та практики. – 2007. – Випуск 222. – С. 557-564.

216. Сабадош Г.О. Сучасні підходи до адміністративного менеджменту державних організацій [Електронний ресурс] / Г.О.Сабадош, О.В.Усенко. – Режим доступу: [http://www.confcontact.com/2012_10_04/gu1_sabadosh.htm].

217. Севостьянова Д.В. Проблеми стимулювання інноваційної діяльності підприємств в Україні / Д.В. Севостьянова // Вісник НТУ «ХПІ». – 2012. – № 58 (964). – С. 156-160.
218. Семенов А.Г. Стратегічні методи підвищення ефективності виробництва на підприємствах : [монографія] / А.Г. Семенов. – Запоріжжя : Гуманітарний університет «ЗІДМУ», 2011. – 376 с.
219. Сливотский А. Миграция ценности. Что будет с вашим бизнесом послезавтра? / Андриан Сливотски ; пер. с англ. А.А. Шапошниковой. – М. : Манн, Иванов и Фирбер, 2006. – 432 с.
220. Смирнов Э.А. Управленческие технологии как объект функционального аудита [Електронний ресурс] / Э.А. Смирнов. – Режим доступу: www.cfin.ru/pressl.
221. Сомов Д. Розвиток методологічного інструментарію забезпечення процесу формування стратегії організації / Д. Сомов // Аналітично-інформаційний журнал «Схід». – 2010. – № 1 (101). – С. 16-19.
222. Соціальна відповідальність бізнесу: розуміння та впровадження [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.un.org.ua/files/Concept_Paper.pdf.
223. Стадник В.В. Інноваційно-інвестиційні стратегії в управлінні ринковою вартістю підприємства : Монографія / В.В. Стадник, Є.М. Рудніченко, Т.С. Томалья, Н.І. Непогодіна. – Хмельницький : ХНУ, 2008. – 302 с.
224. Старостіна А.О. Маркетинг : навч. посібник / А.О. Старостіна, Д.М. Черваньов, О.В. Зозульок. – К. : Знання-Прес, 2002. – 191 с.
225. Стасюк В.П. Модели адаптивного управления предприятием : [монография] / В.П. Стасюк. – Донецк : Дон НУ, 2003. – 224 с.
226. Талюпа Н. Сучасні підходи до удосконалення технології управління / Н. Талюпа // Інвестиції: практика та досвід. – 2009. – № 8. – С. 49-50.
227. Тарнавська Н. Стратегічний менеджмент: практикум (Навчальний посібник) / Н. Тарнавська, О. Напора. – Тернопіль : Карт-бланш, К. : Кондор, 2008. – 287 с.
228. Теория и практика управления персоналом [учеб.-метод. пособ.] / Авт.-сост. Г. В. Щекин. – 2-е изд., стереотип. – К. : МАУП, 2003. – 280 с.

229. Ткачук Л.М. Якість продукції: методологічні та прикладні аспекти [Електронний ресурс] / Л.М.Ткачук // Ефективна економіка. – 2013. – № 5. – Режим доступу: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=2018>.
230. Тойнби А. Дж. Постижение истории. Сборник / А. Дж. Тойнби ; пер. с англ. Е. Д. Жаркова. – М. : Рольф, 2001. – 640 с.
231. Труш І.В. Визначення сутності поняття комунального підприємства / І. Труш // Часопис Академії адвокатури України. – 2012. – № 17. – С. 1-6.
232. Турчин Н.Б. Економічна сутність та функціональне значення банківських рейтингів [Електронний ресурс] / Н.Б. Турчин // Науковий вісник. – 2007. – Вип. 17.6. – С. 212-217. // Режим доступу: http://www.nbu.gov.ua/portal/chem_biol/nvnltu/17_6/212_Turczyn_17_6.pdf
233. Україна в рейтингу Світового банку легкості ведення бізнесу. Чи насправді є позитивні зрушення? [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://edclub.com.ua/analitika/ukrayina-v-reytyngu-svitovogo-banku-legkosti-vedennya-biznesu-chy-naspravdi-ye-pozytyvni>.
234. Управління підприємством: організаційно- економічний аспект : монографія / за ред. д-ра екон. наук, проф. В. М. Нижника, канд. екон. наук, доц. М.В. Ніколайчука. – Хмельницький : Вид-во ХНУ, 2010. – 389 с.
235. Управління потенціалом підприємства : навч. посіб. / Ігор Должанський, Тетяна Загорна, Ольга Удалих; М-во освіти і науки України, Макіївський економіко-гуманітарний ін-т. – К. : Центр навчальної літератури, 2006. – 360 с.
236. Файоль А. Управление – это наука и искусство / А.Файоль, Г.Эмерсон, Г.Форд. – М. : Республика, 1992. – 352 с.
237. Федишин Б.П. Факторний аналіз потенціалу розвитку промисловості будівельних матеріалів регіону / Б.П. Федишин, Н.М. Цепенюк // Формування ринкових відносин в Україні : зб. наук. праць. – Вип. 10. – Київ, 2009. – С. 93-99.
238. Федонін О.С. Потенціал підприємства : формування та оцінка : [Навч. посібник] / О.С. Федонін, І.М. Репіна, О.І. Олексюк. – К. : КНЕУ, 2010. – 316 с.

239. Фомин Г.П. Математические методы и модели в коммерческой деятельности : Учебник / Г.П. Фомин. – М. : Финансы и статистика, 2001. – 544 с.
240. Фонд «Ефективне управління»: Звіт про конкурентоспроможність регіонів України 2009 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.feg.org.ua/ua/reports/ukraine/2009>.
241. Фонд «Ефективне управління»: Звіт про конкурентоспроможність регіонів України 2010 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.feg.org.ua/ua/reports/ukraine/2010>.
242. Фонд «Ефективне управління»: Звіт про конкурентоспроможність регіонів України 2011 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.feg.org.ua/ua/reports/ukraine/2011>.
243. Фонд «Ефективне управління»: Звіт про конкурентоспроможність регіонів України 2012 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.feg.org.ua/ua/reports/ukraine/2012>.
244. Фонд «Ефективне управління»: Звіт про конкурентоспроможність регіонів України 2013 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.feg.org.ua/ua/reports/ukraine/2013>.
245. Хулей Г. Маркетинговая стратегия и конкурентное позиционирование : Пер. с англ. / Г. Хулей. Д. Сондерс. Н. Пирси. – Д. : Баланс Бизнес Букс. 2005. – 800 с.
246. Цал-Цалко Ю.С. Економіка підприємства : Навч. посібник / Ю.С. Цал-Цалко, Б.І. Холод. – Житомир : ЖГП, 2002. – 388 с.
247. Циба Т. Є. Маркетингове планування : навч. посібник / Т.Є. Циба, М.І. Сокур, В.І. Баюра. – К. : ЦНЛ, 2007. – 128 с.
248. Чала Ю.В. Соціальна відповідальність підприємств як основа інноваційного розвитку сучасної економіки [Електронний ресурс] / Ю.В.Чала // Проблеми і перспективи розвитку банківської системи України. – 2014. – Випуск 40. – С. 275-284. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/pprbsu_2014_40_32.pdf.
249. Чичун В.А. Удосконалення стратегічного управління діяльністю підприємства [Електронний ресурс] / В.А. Чичун. – Режим доступу: http://zbirnuk.bukuniver.edu.ua/issue_articles/27_2.pdf.

250. Шаров Ю. Інституційно-організаційні аспекти створення муніципальних кластерів [Електронний ресурс] / Ю. Шаров, І. Чикаренко. – Режим доступу: [http://www.dbuara.dp.ua/vidavnictvo/2012/2012_01\(12\)/12sypsmk.pdf](http://www.dbuara.dp.ua/vidavnictvo/2012/2012_01(12)/12sypsmk.pdf).
251. Шершньова З.Є. Стратегічне управління : Підручник / З.Є. Шершньова. – 2-ге вид. перероб. і доп. – К. : КНЕУ, 1994. – 699 с.
252. Шмелева О. Г. Муниципальный интерес и механизм его реализации / О.Г. Шмелева. – М. : Креативная экономика, 2007. – 200 с.
253. О'Шонесси Дж. Конкурентный маркетинг: стратегический подход / Дж. О'Шонесси. – 1-е издание. – СПб. : Питер, 2002. – 864 с.
254. Этатистские модели модернизации / Отв. ред. д. философ. н. В.Н. Шевченко. – М. : ИФРАН, 2002. – 154 с.
255. Aleshin S.A. Formation process control production of new products in industrial plants : Ph.D. Thesis, Economics and management of national economy (innovation management), State University - teaching, research and production complex, / S.A. Aleshin. – Orel, Russia., 2011. – Pp. 11-13.
256. Aristovnik Aleksander. Fiscal decentralization in Eastern Europe : trends and selected issues / Aleksander Aristovnik // Transylvanian review of administrative sciences. – 2012. – No. 37E. – Pp. 5-22.
257. Burgelman Robert A. Strategic management of technology and innovation / Robert A. Burgelman, Clayton M. Christensen, Steven C. Wheelwright. – McGraw-Hill/Irwin, 2003. – 4th ed. – 1208 pp.
258. Bykadorova N.O. The financial decentralization of local government / N.O. Bykadorova // Ekonomichnyj visnyk Donbasu. – Vol. 2. – No. 20. – Pp. 145-151.
259. Daniel Treisman. The architecture of government: rethinking political decentralization / Daniel Treisman. – Cambridge University Press, 2007. – 348 pp.
260. Decentralization and local governance in developing countries. A Comparative Perspective / Edited by Pranab Bardhan and Dilip Mookherjee. – MIT Press, 2006. – 374 p.
261. Drucker Peter F. Management / Peter F. Drucker, Joseph A. Maciariello. – Rev. Ed. – Harper Business, 2008. – 568 p.

262. Drucker Peter F. Management challenges for the 21st century / Peter F. Drucker. – 1st ed. – Harper Business, 2001. – 207 p.
263. Faguet Jean-Paul. Decentralization and governance / Jean-Paul Faguet // Special Issue of World Development. – 2014. – Pp. 1-112.
264. Fisman Raymond. Decentralization and corruption: evidence across countries / Raymond Fisman, Roberta Gatti // Journal of Public Economics. – 2000. – Vol.83, No.3. – Pp. 325-345.
265. Haminich S. Ju. Features fiscal decentralization in the development of national economy of Ukraine / Haminich S.Ju. and Klimova V.M. // Visnik Dnipropetrovs'kogo universitetu. – 2011. – Vol. 5. – Pp. 20-26. – (Serija «Ekonomika»).
266. Keith Willson. Medical equipment management / Keith Willson, Keith Ison, Slavik Tabakov. – CRC Press, 2013. – 344 p.
267. Orlitzky, Marc. Corporate social and financial performance: a meta-analysis. Organization Studies / Marc Orlitzky, Frank L. Schmidt, Sara L. Rynes. – London: SAGE Publications, 2003. – Pp. 403-441.
268. Panukhnyk I. Ranking of institutional barriers regarding management of medical equipment enterprises in municipal economic system [Електронний ресурс] / Iana Panukhnyk, Olena Panukhnyk // Соціально-економічні проблеми і держава. – 2015. – Вип. 1 (12). – С. 6-21. – Режим доступу до журн.: <http://sepd.tntu.edu.ua/images/stories/pdf/2015/15piames.pdf>
269. Paul Uduk. Total quality management as a business philosophy [Електронний ресурс] / Uduk Paul. – Режим доступу: <http://www.processexcellencenetwork.com/business-transformation/articles/total-quality-management-as-a-business-philosophy>.
270. Richard Holme. Corporate social responsibility: making good business sense / Richard Holme, Phil Watts // World Business Council for Sustainable Development (WBCSD), 2000. – 32 p.
271. Saxena R. P. Consumer attitude towards green marketing: an exploratory study. European Conference for Academic Disciplines [Електронний ресурс] / R.P. Saxena, P.K. Khandelwal. – Wollongong : University of Wollongong, 2008. – 52 p.

– Режим доступа: <http://ro.uow.edu.au/cgi/viewcontent.cgi?article=1169&context=dubaipapers>.

272. Sea-Jin Chang. Institutional barriers and industry dynamics / Sea-Jin Chang, Brian Wu // *Strategic Management Journal*. – 2014. – Volume 35, Issue 8. – Pp. 1103-1123.

273. Seiya Shimanuki. Technological diversity management of medical device enterprises / Seiya Shimanuki, Tomoko Saiki // *Journal of Strategy and Management*. – 2012. – Vol. 5, Iss: 4. – Pp.420-436.

274. Shailendra Vyakarnam. Institutional barriers to enterprise support: An Empirical Study / Shailendra Vyakarnam, Richard Adams // *Environment and Planning C: Government and Policy*. – 2001. – Vol. 19 (3). – Pp. 335-353.

275. Tatyana I. Alyunova. Economic aspects of local authorities functioning / Tatyana I. Alyunova, Irina P. Nikolayeva, Liudmila V. Semenova [et. al] // *Journal of Sustainable Development*. – Vol. 8, No. 6. – 2015. – Pp. 90-97.

276. Yingge Lou. Medical equipment manufacturing enterprise informatization management system review / Yingge Lou, Shuo Yang // *National conference on information technology and computer science (CITCS)*, 2012. – Pp. 157-160.

ДОДАТКИ

Додаток А

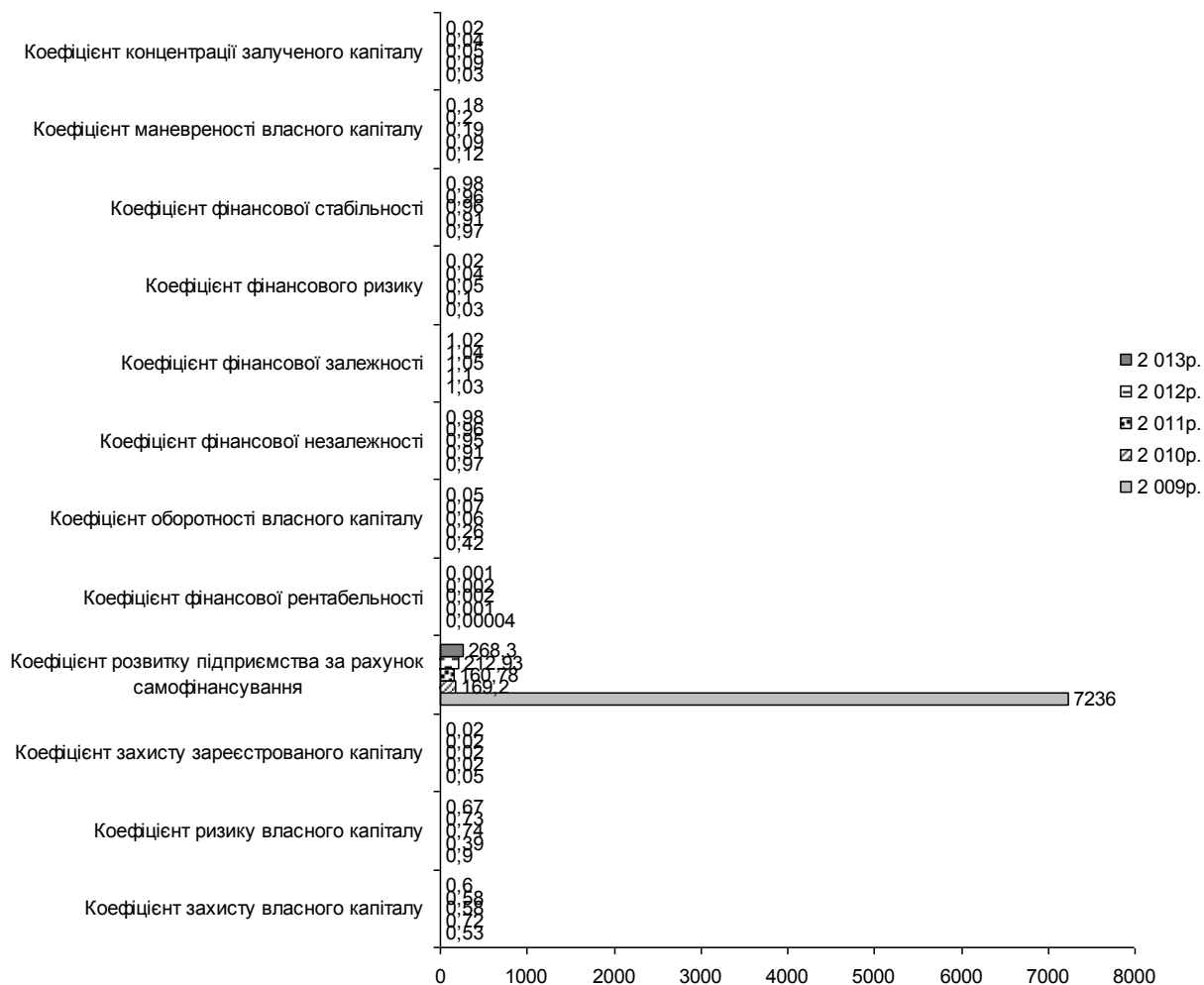
Таблиця А.1

**Методика розрахунку фінансових показників
за старими та новими вимогами**

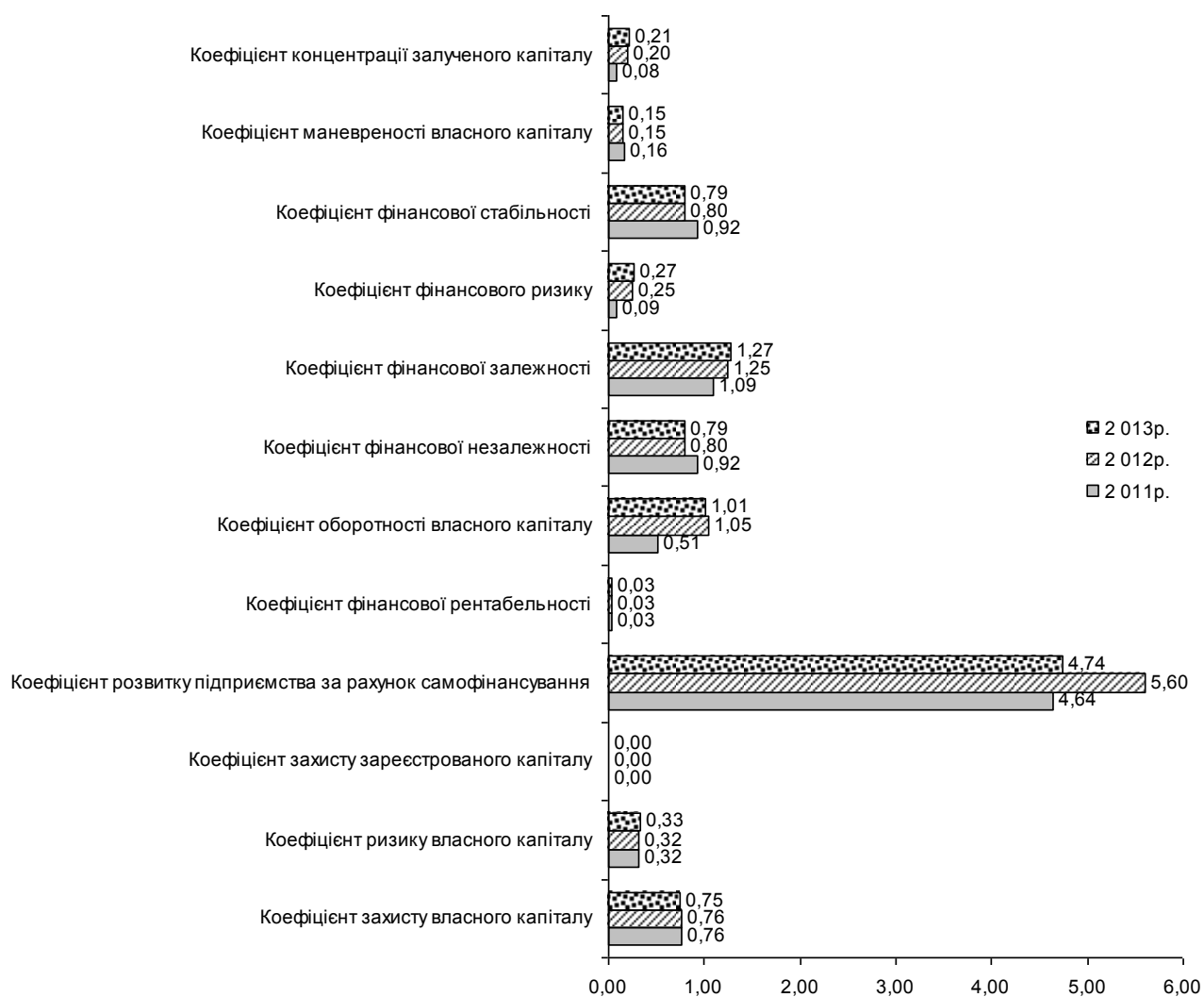
Назва показника	Стара методика розрахунку	Нова методика розрахунку
1	2	3
Коефіцієнт захисту власного капіталу	$K_{звк} = \frac{\Phi.1p.(320+340)}{\Phi.1p.380}$	$K_{звк} = \frac{\Phi.1p.(1410+1415)}{\Phi.1p.1495}$
Коефіцієнт ризику власного капіталу	$K_{рвк} = \frac{\Phi.1p.(380-320-340)}{\Phi.1p.(320+340)}$	$K_{рвк} = \frac{\Phi.1p.(1495-1410-1415)}{\Phi.1p.(1410+1415)}$
Коефіцієнт захисту зареєстрованого капіталу	$K_{зск} = \frac{\Phi.1p.340}{\Phi.1p.380}$	$K_{зск} = \frac{\Phi.1p.1415}{\Phi.1p.1495}$
Коефіцієнт розвитку підприємства за рахунок самофінансування	$K_{рп} = \frac{\Phi.1p.(340+350)}{\Phi.2p.220}$	$K_{рп} = \frac{\Phi.1p.(1415+1420)}{\Phi.2p.2350}$
Коефіцієнт фінансової рентабельності	$P_{вк} = \frac{\Phi.2p.220}{\Phi.1p.380}$	$P_{вк} = \frac{\Phi.2p.2350}{\Phi.1p.1495}$
Коефіцієнт оборотності власного капіталу	$O_{вк} = \frac{\Phi.2p.035}{\Phi.1p.380}$	$O_{вк} = \frac{\Phi.2p.2000}{\Phi.1p.1495}$
Коефіцієнт фінансової незалежності	$K_{фн} = \frac{\Phi.1p.(380+430)}{\Phi.1p.640}$	$K_{фн} = \frac{\Phi.1p.1495}{\Phi.1p.1900}$
Коефіцієнт фінансової залежності	$K_{фн} = \frac{\Phi.1p.640}{\Phi.1p.(380+430)}$	$K_{фн} = \frac{\Phi.1p.1900}{\Phi.1p.1495}$
Коефіцієнт фінансового ризику	$K_{фр} = \frac{\Phi.1p.(480+620+630)}{\Phi.1p.(380+430)}$	$K_{фр} = \frac{\Phi.1p.(1595+1695)}{\Phi.1p.1495}$
Коефіцієнт фінансової стабільності	$K_{фс} = \frac{\Phi.1p.(380+430)}{\Phi.1p.(380+620+630)}$	$K_{фс} = \frac{\Phi.1p.1495}{\Phi.1p.(1495+1695)}$
Коефіцієнт маневреності власного капіталу	$K_{мвк} = \frac{\Phi.1p.(260+270-620-630)}{\Phi.1p.(380+430)}$	$K_{мвк} = \frac{\Phi.1p.(1195-1695)}{\Phi.1p.1495}$
Коефіцієнт концентрації залученого капіталу	$K_{кзк} = \frac{\Phi.1p.(480+620+630)}{\Phi.1p.640}$	$K_{кзк} = \frac{\Phi.1p.(1595+1695)}{\Phi.1p.1900}$

Примітка: сформовано автором на основі джерел [10; 172]

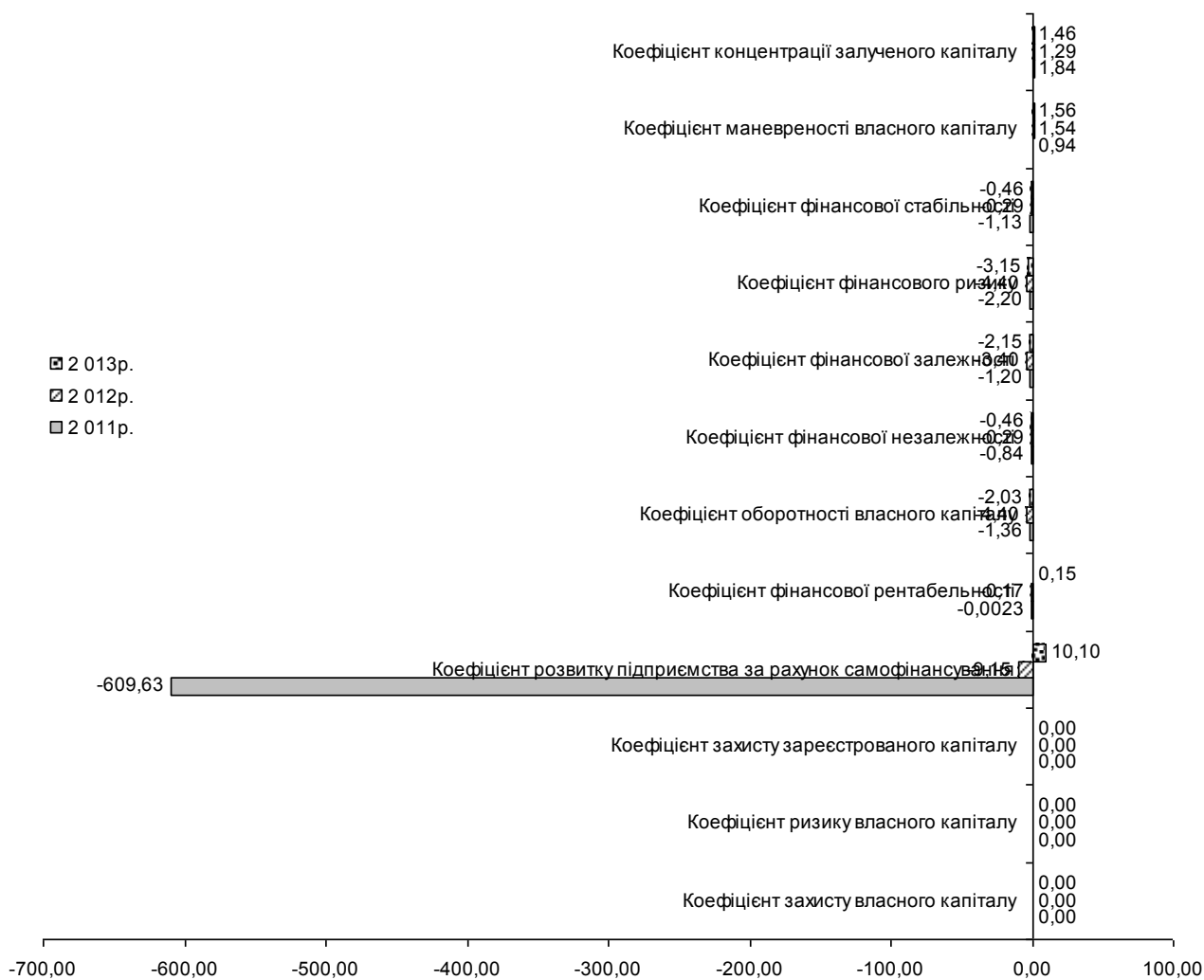
**Динаміка фінансових показників оцінки стану фінансових ресурсів
ТОВ «Компанія «ЮТАС» (м. Київ) протягом 2009-2013 років**

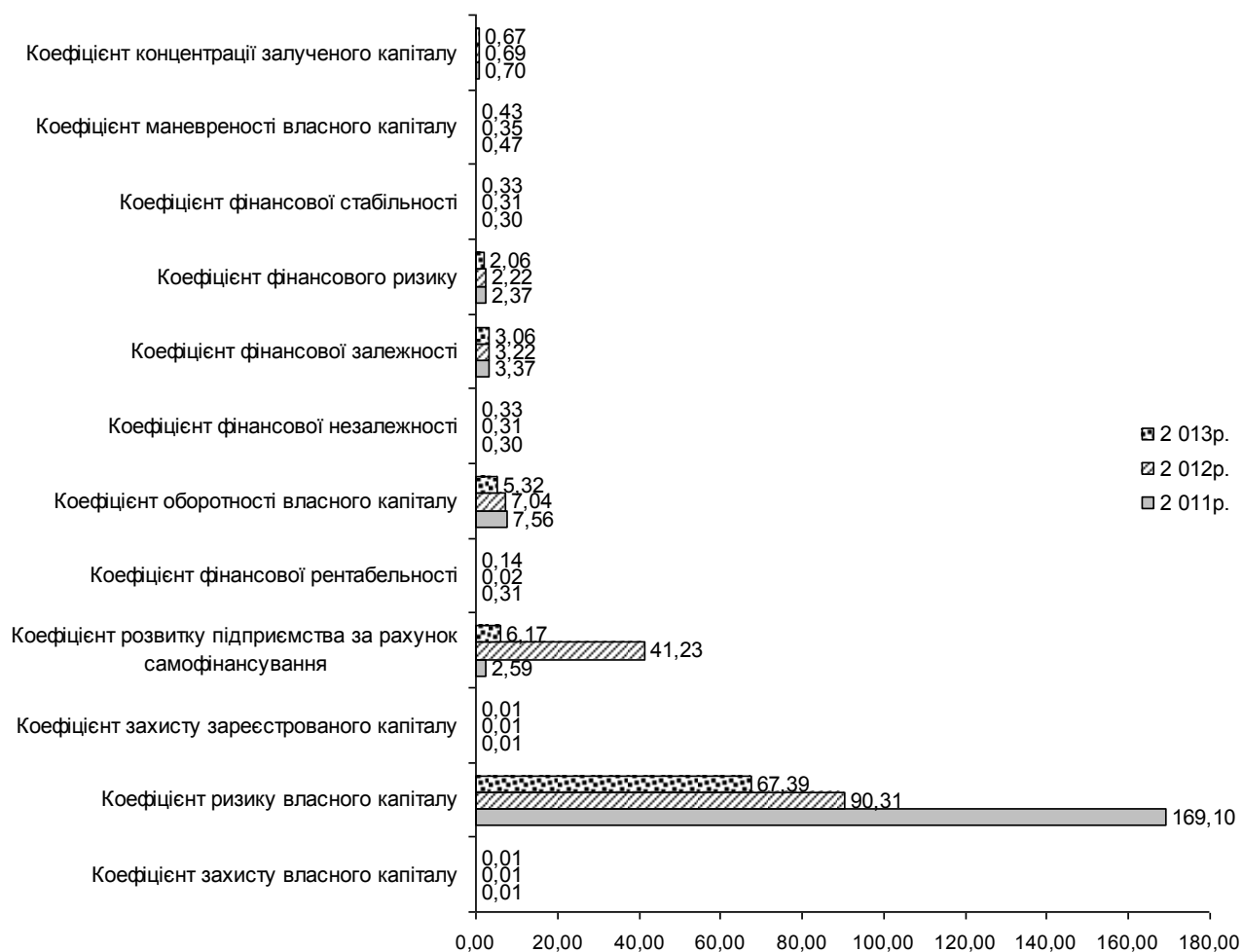
Динаміка фінансових показників оцінки стану фінансових ресурсів Львівського КЕПЗПП (м. Львів) протягом 2011-2013 років

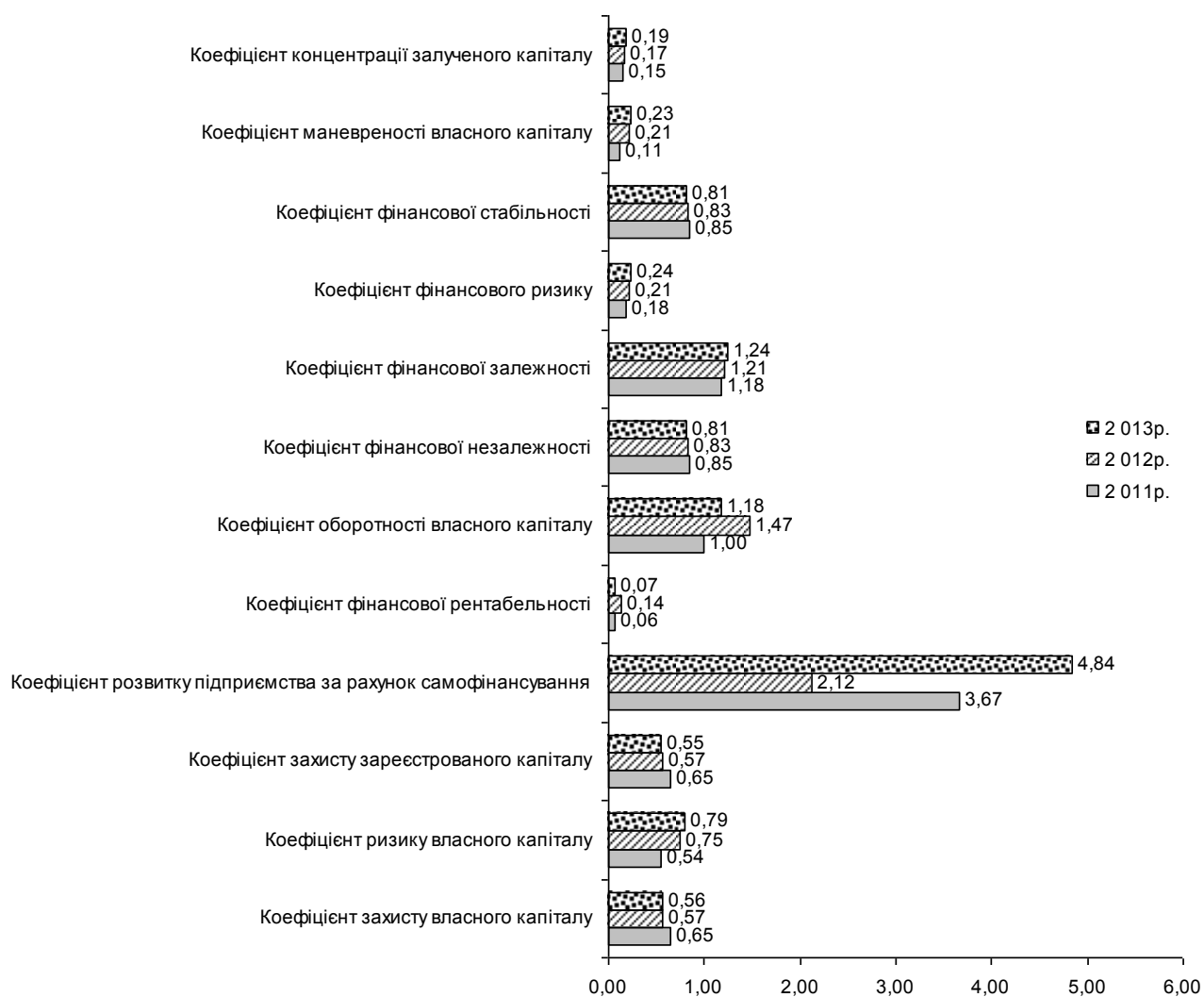
**Динаміка фінансових показників оцінки стану фінансових ресурсів
ПАТ «Львівський завод «РЕМА» (м. Львів) протягом 2011-2013 років**

**Динаміка фінансових показників оцінки стану фінансових ресурсів
ПП «Галіт» (м. Тернопіль) протягом 2011-2013 років**

Динаміка фінансових показників оцінки стану фінансових ресурсів ТКЕПОП (м. Тернопіль) протягом 2011-2013 років

Додаток В
Додаток В.1

Додаток
до Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 2 "Баланс"

Підприємство ТОВ «Компанія «ЮТАС»
Територія
Організаційно-правова форма власності
Орган державного управління
Вид економічної діяльності
Одиниця виміру: тис. грн.
Адреса: 03057, м. Київ, Україна, вул. Желябова, 2 а

Дата (рік, місяць, число)
за ЄДРПОУ
за КОАТУУ
за КОПФГ
за СПОДУ
за КВЕД
Контрольна сума

КОДИ	
	01

БАЛАНС
на 31 грудня 2010 р.
Форма № 1

Код за ДКУД 1801001

Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи:			
залишкова вартість	010	22	17
первісна вартість	011	194	131
накопичена амортизація	012	(172)	(101)
Незавершене будівництво	020	2023	1821
Основні засоби:			
залишкова вартість	030	42090	38337
первісна вартість	031	81947	79004
знос	032	(47057)	(41618)
Довгострокові біологічні активи:			
справедлива (залишкова) вартість	035		
первісна вартість	036		
накопичена амортизація	037	()	()
Довгострокові фінансові інвестиції:			
Які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	040	1654	1654
інші фінансові інвестиції	045	12	12
Довгострокова дебіторська заборгованість	050		
Справедлива (залишкова) вартість інвестиційної нерухомості	055		
Первісна вартість інвестиційної нерухомості	056		
Знос інвестиційної нерухомості	057	()	()
Відстрочені податкові активи	060		
Гудвіл	065		
Інші необоротні активи	070		
Усього за розділом I	080	45801	41972
II. Оборотні активи			
Виробничі запаси	100	497	1342
Поточні біологічні активи	110		
Незавершене виробництво	120		
Готова продукція	130	1036	827
Товари	140	377	212
Векселі одержані	150		
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги:			
чиста реалізаційна вартість	160	3889	4777
первісна вартість	161	3889	4777
резерв сумнівних боргів	162	()	()
Дебіторська заборгованість за розрахунками:			
з бюджетом	170	75	64
За виданими авансами	180	291	191
з нарахованих доходів	190		
із внутрішніх розрахунків	200		
Інша поточна дебіторська заборгованість	210	67	44

Продовження додатку В.1

Поточні фінансові інвестиції	220		
Грошові кошти та їх еквіваленти:			
в національній валюті	230	1137	810
у тому числі в касі	231		
в іноземній валюті	240	76	54
Інші оборотні активи	250	474	324
Усього за розділом II	260	7919	8645
III. Витрати майбутніх періодів	270		
IV. Необоротні активи та групи вибуття	275		
Баланс	280	53720	50617
Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Статутний капітал	300	4652	4652
Пайовий капітал	310		
Додатковий вкладений капітал	320		
Інший додатковий капітал	330	24833	32001
Резервний капітал	340	2509	1012
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	350	(19963)	(8335)
Неоплачений капітал	360	()	()
Вилучений капітал	370	()	()
Усього за розділом I	380	51957	46000
II. Забезпечення наступних витрат і платежів			
Забезпечення виплат персоналу	400		
Інші забезпечення	410		
Сума страхових резервів	415		
Сума часток перестраховиків у страхових резервах	416	()	()
Залишок сформованого призового фонду, що підлягає виплаті переможцям лотереї	417		
Залишок сформованого резерву на виплату джек-поту, не забезпеченого сплатою участі у лотереї	418		
Цільове фінансування	420		
Усього за розділом II	430		
III. Довгострокові зобов'язання			
Довгострокові кредити банків	440		
Інші довгострокові фінансові зобов'язання	450		
Відстрочені податкові зобов'язання	460		
Інші довгострокові зобов'язання	470		
Усього за розділом III	480		
IV. Поточні зобов'язання			
Короткострокові кредити банків	500		
Поточна заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями	510		
Векселі видані	520		
Кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги	530	561	1295
Поточні зобов'язання за розрахунками:			
з одержаних авансів	540	2	8
з бюджетом	550	56	96
з позабюджетних платежів	560		
зі страхування	570	9	17
з оплати праці	580	158	241
з учасниками	590	977	1657
із внутрішніх розрахунків	600		
Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами та групами вибуття, утримуваними для продажу	605		
Інші поточні зобов'язання	610		
Усього за розділом IV	620	1763	4617
V. Доходи майбутніх періодів	630		
Баланс	640	53720	50617

Керівник _____

Головний бухгалтер _____

Продовження додатку В.1

Додаток
до Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 2 "Баланс"

Підприємство ТОВ «Компанія «ЮТАС»
Територія
Організаційно-правова форма власності
Орган державного управління
Вид економічної діяльності
Одиниця виміру: тис. грн.
Адреса: 03057, м. Київ, Україна, вул. Желябова, 2 а

Дата (рік, місяць, число)
за ЄДРПОУ
за КОАТУУ
за КОПФГ
за СПОДУ
за КВЕД
Контрольна сума

КОДИ	
	01

БАЛАНС
на 31 грудня 2011 р.
Форма № 1

Код за ДКУД 1801001

Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи:			
залишкова вартість	010	17	13
первісна вартість	011	131	112
накопичена амортизація	012	(114)	(101)
Незавершене будівництво	020	1821	1628
Основні засоби:			
залишкова вартість	030	38337	36243
первісна вартість	031	79004	78578
знос	032	(40667)	(41618)
Довгострокові біологічні активи:			
справедлива (залишкова) вартість	035		
первісна вартість	036		
накопичена амортизація	037	()	()
Довгострокові фінансові інвестиції:			
Які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	040	1654	1654
інші фінансові інвестиції	045	12	12
Довгострокова дебіторська заборгованість	050		
Справедлива (залишкова) вартість інвестиційної нерухомості	055		
Первісна вартість інвестиційної нерухомості	056		
Знос інвестиційної нерухомості	057	()	()
Відстрочені податкові активи	060		
Гудвіл	065		
Інші необоротні активи	070		
Усього за розділом I	080	41972	39550
II. Оборотні активи			
Виробничі запаси	100	1342	2734
Поточні біологічні активи	110		
Незавершене виробництво	120		
Готова продукція	130	827	1095
Товари	140	212	154
Векселі одержані	150		
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги:			
чиста реалізаційна вартість	160	4777	4982
первісна вартість	161	4777	4982
резерв сумнівних боргів	162	()	()
Дебіторська заборгованість за розрахунками:			
з бюджетом	170	64	53
За виданими авансами	180	191	137
з нарахованих доходів	190		
із внутрішніх розрахунків	200		
Інша поточна дебіторська заборгованість	210	44	968

Продовження додатку В.1

Поточні фінансові інвестиції	220		
Грошові кошти та їх еквіваленти:			
в національній валюті	230	810	1011
у тому числі в касі	231		
в іноземній валюті	240	54	72
Інші оборотні активи	250	324	523
Усього за розділом II	260	8645	11729
III. Витрати майбутніх періодів	270		
IV. Необоротні активи та групи вибуття	275		
Баланс	280	50617	51279
Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Статутний капітал	300	4652	4652
Пайовий капітал	310		
Додатковий вкладений капітал	320		
Інший додатковий капітал	330	32001	27031
Резервний капітал	340	1012	998
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	350	(8335)	(16058)
Неоплачений капітал	360	()	()
Вилучений капітал	370	()	()
Усього за розділом I	380	46000	48739
II. Забезпечення наступних витрат і платежів			
Забезпечення виплат персоналу	400		
Інші забезпечення	410		
Сума страхових резервів	415		
Сума часток перестраховиків у страхових резервах	416	()	()
Залишок сформованого призового фонду, що підлягає виплаті переможцям лотереї	417		
Залишок сформованого резерву на виплату джек-поту, не забезпеченого сплатою участі у лотереї	418		
Цільове фінансування	420		
Усього за розділом II	430		
III. Довгострокові зобов'язання			
Довгострокові кредити банків	440		
Інші довгострокові фінансові зобов'язання	450		
Відстрочені податкові зобов'язання	460		
Інші довгострокові зобов'язання	470		
Усього за розділом III	480		
IV. Поточні зобов'язання			
Короткострокові кредити банків	500		
Поточна заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями	510		
Векселі видані	520		
Кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги	530	1295	1069
Поточні зобов'язання за розрахунками:			
з одержаних авансів	540	8	5
з бюджетом	550	96	54
з позабюджетних платежів	560		
зі страхування	570	17	3
з оплати праці	580	241	168
з учасниками	590	1657	1239
із внутрішніх розрахунків	600		
Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами та групами вибуття, утримуваними для продажу	605		
Інші поточні зобов'язання	610		2
Усього за розділом IV	620	4617	2540
V. Доходи майбутніх періодів	630		
Баланс	640	50617	51279

Керівник _____

Головний бухгалтер _____

Продовження додатку В.1

Додаток
до Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 2 "Баланс"

Підприємство ТОВ «Компанія «ЮТАС»
Територія
Організаційно-правова форма власності
Орган державного управління
Вид економічної діяльності
Одиниця виміру: тис. грн.
Адреса: 03057, м. Київ, Україна, вул. Желябова, 2 а

Дата (рік, місяць, число)
за ЄДРПОУ
за КОАТУУ
за КОПФГ
за СПОДУ
за КВЕД
Контрольна сума

КОДИ	
	01

БАЛАНС
на 31 грудня 2012 р.
Форма № 1

Код за ДКУД 1801001

Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи:			
залишкова вартість	010	13	10
первісна вартість	011	112	111
накопичена амортизація	012	(99)	(101)
Незавершене будівництво	020	1628	1451
Основні засоби:			
залишкова вартість	030	36243	34365
первісна вартість	031	78578	75983
знос	032	(42335)	(41618)
Довгострокові біологічні активи:			
справедлива (залишкова) вартість	035		
первісна вартість	036		
накопичена амортизація	037	()	()
Довгострокові фінансові інвестиції:			
Які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	040	1654	1654
інші фінансові інвестиції	045	12	12
Довгострокова дебіторська заборгованість	050		
Справедлива (залишкова) вартість інвестиційної нерухомості	055		
Первісна вартість інвестиційної нерухомості	056		
Знос інвестиційної нерухомості	057	()	()
Відстрочені податкові активи	060		
Гудвіл	065		
Інші необоротні активи	070		
Усього за розділом I	080	39550	37492
II. Оборотні активи			
Виробничі запаси	100	2734	2366
Поточні біологічні активи	110		
Незавершене виробництво	120		
Готова продукція	130	1095	815
Товари	140	154	122
Векселі одержані	150		
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги:			
чиста реалізаційна вартість	160	4982	5130
первісна вартість	161	4982	5130
резерв сумнівних боргів	162	()	()
Дебіторська заборгованість за розрахунками:			
з бюджетом	170	53	48
За виданими авансами	180	137	122
з нарахованих доходів	190		
із внутрішніх розрахунків	200		
Інша поточна дебіторська заборгованість	210	968	1320

Продовження додатку В.1

Поточні фінансові інвестиції	220		
Грошові кошти та їх еквіваленти:			
в національній валюті	230	1011	734
у тому числі в касі	231		
в іноземній валюті	240	72	62
Інші оборотні активи	250	523	468
Усього за розділом II	260	11729	11187
III. Витрати майбутніх періодів	270		2
IV. Необоротні активи та групи вибуття	275		
Баланс	280	51279	48681
Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Статутний капітал	300	4652	4652
Пайовий капітал	310		
Додатковий вкладений капітал	320		
Інший додатковий капітал	330	27031	26065
Резервний капітал	340	998	890
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	350	(15080)	(15080)
Неоплачений капітал	360	()	()
Вилучений капітал	370	()	()
Усього за розділом I	380	48739	46687
II. Забезпечення наступних витрат і платежів			
Забезпечення виплат персоналу	400		
Інші забезпечення	410		
Сума страхових резервів	415		
Сума часток перестраховиків у страхових резервах	416	()	()
Залишок сформованого призового фонду, що підлягає виплаті переможцям лотереї	417		
Залишок сформованого резерву на виплату джек-поту, не забезпеченого сплатою участі у лотереї	418		
Цільове фінансування	420		
Усього за розділом II	430		
III. Довгострокові зобов'язання			
Довгострокові кредити банків	440		
Інші довгострокові фінансові зобов'язання	450		
Відстрочені податкові зобов'язання	460		
Інші довгострокові зобов'язання	470		
Усього за розділом III	480		
IV. Поточні зобов'язання			
Короткострокові кредити банків	500		
Поточна заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями	510		
Векселі видані	520		
Кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги	530	1069	810
Поточні зобов'язання за розрахунками:			
з одержаних авансів	540	5	3
з бюджетом	550	54	38
з позабюджетних платежів	560		
зі страхування	570	3	
з оплати праці	580	168	114
з учасниками	590	1239	1028
із внутрішніх розрахунків	600		
Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами та групами вибуття, утримуваними для продажу	605		
Інші поточні зобов'язання	610	2	1
Усього за розділом IV	620	2540	1994
V. Доходи майбутніх періодів	630		
Баланс	640	51279	48681

Керівник _____

Головний бухгалтер _____

Додаток 1
до Національного положення (стандарту)
бухгалтерського обліку
1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»

Підприємство ТОВ «Компанія «ЮТАС»

Дата (рік, місяць, число)

за ЄДРПОУ

за КОАТУУ

за КОПФГ

за КВЕД

КОДИ		
		01

Територія _____

Організаційно-правова форма господарювання _____

Вид економічної діяльності _____

Середня кількість працівників¹ _____Адреса, телефон 03057, м. Київ, Україна, вул. Желябова, 2 а

Одиниця виміру: тис. грн. без десяткового знака (окрім розділу IV Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) (форма N 2), грошові показники якого наводяться в гривнях з копійками)

Складено (зробити позначку «v» у відповідній клітинці):
за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку
за міжнародними стандартами фінансової звітності

**Баланс (Звіт про фінансовий стан)
на 31 грудня 2013 р.**

Форма № 1 Код за ДКУД

1801001

Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
I	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	10	8
первісна вартість	1001	111	111
накопичена амортизація	1002	101	103
Незавершені капітальні інвестиції	1005	1451	1390
Основні засоби	1010	34365	32521
первісна вартість	1011	75983	73532
знос	1012	41618	41011
Інвестиційна нерухомість	1015		
Довгострокові біологічні активи	1020		
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	1654	1654
інші фінансові інвестиції	1035	12	12
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040		
Відстрочені податкові активи	1045		
Інші необоротні активи	1090		
Усього за розділом I	1095	37492	35585
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	3303	2850
Поточні біологічні активи	1110		
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	5130	5182
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	122	66
з бюджетом	1135	48	6
у тому числі з податку на прибуток	1136		
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	1320	124
Поточні фінансові інвестиції	1160		
Гроші та їх еквіваленти	1165	796	525
Витрати майбутніх періодів	1170	2	3
Інші оборотні активи	1190	468	102
Усього за розділом II	1195	11189	8858
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200		
Баланс	1300	48681	44443

Пасив	Код рядка	На початок звітної періоду	На кінець звітної періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	4652	4652
Капітал у дооцінках	1405		
Додатковий капітал	1410	26065	25039
Резервний капітал	1415	890	890
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	15080	12793
Неоплачений капітал	1425		
Вилучений капітал	1430		
Усього за розділом I	1495	46687	43374
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500		
Довгострокові кредити банків	1510		
Інші довгострокові зобов'язання	1515		
Довгострокові забезпечення	1520		
Цільове фінансування	1525		
Усього за розділом II	1595		
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600		
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610		
товари, роботи, послуги	1615	810	153
розрахунками з бюджетом	1620	38	63
у тому числі з податку на прибуток	1621		
розрахунками зі страхування	1625	0	97
розрахунками з оплати праці	1630	114	194
Поточні забезпечення	1660	1031	561
Доходи майбутніх періодів	1665		
Інші поточні зобов'язання	1690	1	1
Усього за розділом III	1695	1994	1069
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700		
Баланс	1900	48681	44443

Керівник

Головний бухгалтер

¹ Визначається в порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері статистики.

Продовження додатку В.1

Додаток
до Положення (стандарту)
бухгалтерського обліку 3

Підприємство ТОВ «Компанія «ЮТАС»
Територія
Орган державного управління
Організаційно-правова форма господарювання
Вид економічної діяльності
Одиниця виміру: тис. грн.

Дата(рік, місяць, число)
за ЄДРПОУ
за КОАТУУ
за СПОДУ
за КОПФГ
за КВЕД
Контрольна сума

КОДИ	
	01

ЗВІТ ПРО ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ за 2010 р.

Форма № 2

Код за ДКУД

1801003

I. Фінансові результати

Стаття	Код рядка	За звітний період	За попередній період
1	2	3	4
Доход (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	010	14247	26057
Податок на додану вартість	015	(2375)	(4343)
Акцизний збір	020	()	()
Інші податки, збори та обов'язкові платежі, вираховані з доходу	025	()	()
Інші вирахування з доходу	030	()	()
Чистий доход (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	035	11872	21714
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	040	(11051)	(20360)
Валовий :			
прибуток	050	821	1354
збиток	055	()	()
Інші операційні доходи	060	37	
Адміністративні витрати	070	(484)	(887)
Витрати на збут	080	(226)	(182)
Інші операційні витрати	090	(12)	(157)
Фінансові результати від операційної діяльності :			
прибуток	100	136	128
збиток	105	()	()
Доход від участі в капіталі	110		
Інші фінансові доходи	120		21
Інші доходи	130		4
Фінансові витрати	140	()	(88)
Втрати від участі в капіталі	150	()	()
Інші витрати	160	(46)	()
Фінансові результати від звичайної діяльності до оподаткування:			
прибуток	170	90	45
збиток	175	()	()
Податок на прибуток від звичайної діяльності	180	(35)	(43)
Фінансові результати від звичайної діяльності :			
прибуток	190	55	2
збиток	195	()	()
Надзвичайні :			
доходи	200		
витрати	205	()	()
Податки з надзвичайного прибутку	210	()	()
Чистий :			
прибуток	220	55	2
збиток	225	()	()

II. Елементи операційних витрат

Найменування показника	Код рядка	За звітний період	За попередній період
1	2	3	4
Матеріальні затрати	230	1360	1103
Витрати на оплату праці	240	825	800
Відрахування на соціальні заходи	250	308	291
Амортизація	260	70	56
Інші операційні витрати	270	394	346
Разом	280	2957	2596

III. Розрахунок показників прибутковості акцій

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За попередній період
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	300		
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	310		
Чистий прибуток (збиток), що припадає на одну просту акцію	320		
Скоригований чистий прибуток (збиток), що припадає на одну просту акцію	330		
Дивіденди на одну просту акцію	340		

Керівник _____

Головний бухгалтер _____

Продовження додатку В.1

Додаток
до Положення (стандарту)
бухгалтерського обліку 3

Підприємство ТОВ «Компанія «ЮТАС»
Територія
Орган державного управління
Організаційно-правова форма господарювання
Вид економічної діяльності
Одиниця виміру: тис. грн.

Дата(рік, місяць, число)
за ЄДРПОУ
за КОАТУУ
за СПОДУ
за КОПФГ
за КВЕД
Контрольна сума

КОДИ	
	01

ЗВІТ ПРО ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

за 2011 р.

Форма № 2

Код за ДКУД

1801003

I. Фінансові результати

Стаття	Код рядка	За звітний період	За попередній період
1	2	3	4
Доход (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	010	3536	14247
Податок на додану вартість	015	(589)	(2375)
Акцизний збір	020	()	()
Інші податки, збори та обов'язкові платежі, вираховані з доходу	025	()	()
Інші вирахування з доходу	030	()	()
Чистий доход (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	035	2947	11872
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	040	(2540)	(11051)
Валовий :			
прибуток	050	407	821
збиток	055	()	()
Інші операційні доходи	060	66	37
Адміністративні витрати	070	(177)	(484)
Витрати на збут	080	(91)	(226)
Інші операційні витрати	090	(65)	(12)
Фінансові результати від операційної діяльності :			
прибуток	100	140	136
збиток	105	()	()
Доход від участі в капіталі	110		
Інші фінансові доходи	120		
Інші доходи	130		
Фінансові витрати	140	(23)	()
Втрати від участі в капіталі	150	()	()
Інші витрати	160	()	(46)
Фінансові результати від звичайної діяльності до оподаткування :			
прибуток	170	117	90
збиток	175	()	()
Податок на прибуток від звичайної діяльності	180	(17)	(35)
Фінансові результати від звичайної діяльності :			
прибуток	190	100	55
збиток	195	()	()
Надзвичайні :			
доходи	200		
витрати	205	()	()
Податки з надзвичайного прибутку	210	()	()
Чистий :			
прибуток	220	100	55
збиток	225	()	()

II. Елементи операційних витрат

Найменування показника	Код рядка	За звітний період	За попередній період
1	2	3	4
Матеріальні затрати	230	1605	1360
Витрати на оплату праці	240	652	825
Відрахування на соціальні заходи	250	275	308
Амортизація	260	100	70
Інші операційні витрати	270	84	394
Разом	280	2716	2957

III. Розрахунок показників прибутковості акцій

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За попередній період
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	300		
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	310		
Чистий прибуток (збиток), що припадає на одну просту акцію	320		
Скоригований чистий прибуток (збиток), що припадає на одну просту акцію	330		
Дивіденди на одну просту акцію	340		

Керівник _____

Головний бухгалтер _____

Продовження додатку В.1

Додаток
до Положення (стандарту)
бухгалтерського обліку 3

Підприємство ТОВ «Компанія «ЮТАС»
Територія
Орган державного управління
Організаційно-правова форма господарювання
Вид економічної діяльності
Одиниця виміру: тис. грн.

Дата(рік, місяць, число)
за ЄДРПОУ
за КОАТУУ
за СПОДУ
за КОПФГ
за КВЕД
Контрольна сума

КОДИ		
		01

ЗВІТ ПРО ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

за 2012 р.

Форма № 2

Код за ДКУД

1801003

I. Фінансові результати

Стаття	Код рядка	За звітний період	За попередній період
1	2	3	4
Доход (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	010	3718	3536
Податок на додану вартість	015	(600)	(589)
Акцизний збір	020	()	()
Інші податки, збори та обов'язкові платежі, вираховані з доходу	025	()	()
Інші вирахування з доходу	030	()	()
Чистий доход (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	035	3118	2947
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	040	(2639)	(2540)
Валовий :			
прибуток	050	479	407
збиток	055	()	()
Інші операційні доходи	060	28	66
Адміністративні витрати	070	(247)	(177)
Витрати на збут	080	(111)	(91)
Інші операційні витрати	090	(30)	(65)
Фінансові результати від операційної діяльності :			
прибуток	100	119	140
збиток	105	()	()
Доход від участі в капіталі	110		
Інші фінансові доходи	120		
Інші доходи	130	5	
Фінансові витрати	140	(19)	(23)
Втрати від участі в капіталі	150	()	()
Інші витрати	160	(4)	()
Фінансові результати від звичайної діяльності до оподаткування:			
прибуток	170	101	117
збиток	175	()	()
Податок на прибуток від звичайної діяльності	180	(26)	(17)
Фінансові результати від звичайної діяльності :			
прибуток	190	75	100
збиток	195	()	()
Надзвичайні :			
доходи	200		
витрати	205	()	()
Податки з надзвичайного прибутку	210	()	()
Чистий :			
прибуток	220	75	100
збиток	225	()	()

II. Елементи операційних витрат

Найменування показника	Код рядка	За звітний період	За попередній період
1	2	3	4
Матеріальні затрати	230	1764	1605
Витрати на оплату праці	240	954	652
Відрахування на соціальні заходи	250	403	275
Амортизація	260	84	100
Інші операційні витрати	270	74	84
Разом	280	3279	2716

III. Розрахунок показників прибутковості акцій

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За попередній період
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	300		
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	310		
Чистий прибуток (збиток), що припадає на одну просту акцію	320		
Скоригований чистий прибуток (збиток), що припадає на одну просту акцію	330		
Дивіденди на одну просту акцію	340		

Керівник _____

Головний бухгалтер _____

Продовження додатку В.1

Підприємство ТОВ «Компанія «ЮТАС»
(найменування)Дата (рік, місяць, число)
за ЄДРПОУ

КОДИ	
	01

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
за 2013 р.

Форма № 2 Код за ДКУД

1801003

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
I	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	2247	3118
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(1799)	(2639)
Валовий: прибуток	2090	448	479
збиток	2095	()	()
Інші операційні доходи	2120	59	28
Адміністративні витрати	2130	(197)	(247)
Витрати на збут	2150	(53)	(111)
Інші операційні витрати	2180	(189)	(30)
Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток	2190	68	119
збиток	2195	()	()
Дохід від участі в капіталі	2200		
Інші фінансові доходи	2220		
Інші доходи	2240		5
Фінансові витрати	2250	(10)	(19)
Втрати від участі в капіталі	2255	()	()
Інші витрати	2270	()	(4)
Фінансовий результат до оподаткування: прибуток	2290	58	101
збиток	2295	()	()
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	(7)	(26)
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305		
Чистий фінансовий результат: прибуток	2350	51	75
збиток	2355	()	()

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
I	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400		
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405		
Накопичені курсові різниці	2410		
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415		
Інший сукупний дохід	2445		
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450		
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455		
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460		
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	51	75

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
I	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	1377	1764
Витрати на оплату праці	2505	564	954
Відрахування на соціальні заходи	2510	239	403
Амортизація	2515	71	84
Інші операційні витрати	2520	78	74
Разом	2550	2329	3279

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
I	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600		
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605		
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610		
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615		
Дивіденди на одну просту акцію	2650		

Керівник

Головний бухгалтер

Додаток В.2

Додаток
до Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 2 "Баланс"

Підприємство	Львівське КЕПЗПП	Дата (рік, місяць, число)	КОДИ
Територія	Львівська	за СДРПОУ	2011 01 01
Організаційно-правова форма господарювання	казенне	за КОАТУУ	03187714
Орган державного управління	Міністерство соціальної політики України, ПО "Укрпротез"	за КОПФГ	4610136300
Вид економічної діяльності	виробництво медичної техніки та ортопедичних пристосувань	за СПОДУ	7074
Одиниця виміру: тис. грн.		за КВЕД	145
Адреса	м. Львів, вул. Руденська, 10	Контрольна сума	33.10.1;34.43.0;

Баланс
на **01 січня 2011** 20 **11** р.

Форма N 1

Код за ДКУД

1801001

Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
I	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи:			
залишкова вартість	010	6549	5979
первісна вартість	011	6792	6211
накопичена амортизація	012	(243)	(232)
Незавершені капітальні інвестиції	020	74	121
Основні засоби:			
залишкова вартість	030	71191	69789
первісна вартість	031	97744	91554
знос	032	(26556)	(21765)
Довгострокові біологічні активи:			
справедлива (залишкова) вартість	035	-	-
первісна вартість	036	-	-
накопичена амортизація	037	(-)	(-)
Довгострокові фінансові інвестиції:			
які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	040	-	-
інші фінансові інвестиції	045	-	-
Довгострокова дебіторська заборгованість	050	-	-
Справедлива (залишкова) вартість інвестиційної нерухомості	055	-	-
Первісна вартість інвестиційної нерухомості	056	-	-
Знос інвестиційної нерухомості	057	-	-
Відстрочені податкові активи	060	-	-
Гудвіл	065	-	-
Інші необоротні активи	070	-	-
Усього за розділом I	080	78057	75889
II. Оборотні активи			
Виробничі запаси	100	7311	12457
Поточні біологічні активи	110	-	-
Незавершене виробництво	120	154	278
Готова продукція	130	4599	5988
Товари	140	788	672
Векселі одержані	150	-	-
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги:			
чиста реалізаційна вартість	160	833	913
первісна вартість	161	833	913
резерв сумнівних боргів	162	(-)	(-)
Дебіторська заборгованість за розрахунками:			
з бюджетом	170	-	-
за виданими авансами	180	-	-
з нарахованих доходів	190	-	-
із внутрішніх розрахунків	200	54	12
Інша поточна дебіторська заборгованість	210	-	-
Поточні фінансові інвестиції	220	-	-

Продовження додатку В.2

Грошові кошти та їх еквіваленти:			
в національній валюті	230	7990	8955
у т.ч. в касі	231	8	11
в іноземній валюті	240	-	-
Інші оборотні активи	250	-	-
Усього за розділом II	260	21729	29275
III. Витрати майбутніх періодів	270	110	59
IV. Необоротні активи та групи вибуття	275	-	-
Баланс	280	99896	105223
Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
I	2	3	4
I. Власний капітал			
Статутний капітал	300	7534	7534
Пайовий капітал	310	-	-
Додатковий вкладений капітал	320	-	-
Інший додатковий капітал	330	69535	67323
Резервний капітал	340	-	-
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	350	11710	10991
Неоплачений капітал	360	(-)	(-)
Видучений капітал	370	(-)	(-)
Усього за розділом I	380	88779	85848
II. Забезпечення майбутніх витрат і платежів			
Забезпечення виплат персоналу	400	-	-
Інші забезпечення	410	-	-
Сума страхових резервів	415	-	-
Сума часток перестраховиків у страхових резервах	416	(-)	(-)
Залишок сформованого призового фонду, що підлягає виплаті переможцям лотереї	417	-	-
Залишок сформованого резерву на виплату джек-поту, не забезпеченого сплатою участі у лотереї	418	-	-
Цільове фінансування	420	-	-
Усього за розділом II	430	-	-
III. Довгострокові зобов'язання			
Довгострокові кредити банків	440	-	-
Інші довгострокові фінансові зобов'язання	450	-	-
Відстрочені податкові зобов'язання	460	-	-
Інші довгострокові зобов'язання	470	-	-
Усього за розділом III	480	-	-
IV. Поточні зобов'язання			
Короткострокові кредити банків	500	-	-
Поточна заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями	510	-	-
Векселі видані	520	-	-
Кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги	530	7622	12833
Поточні зобов'язання за розрахунками:			
з одержаних авансів	540	-	-
з бюджетом	550	897	1343
з позабюджетних платежів	560	-	-
зі страхування	570	625	1422
з оплати праці	580	1973	3777
з учасниками	590	-	-
із внутрішніх розрахунків	600	-	-
Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами та групами вибуття, утримуваними для продажу	605	-	-
Інші поточні зобов'язання	610	-	-
Усього за розділом IV	620	11117	19375
V. Доходи майбутніх періодів	630	-	-
Баланс	640	99896	105223

Керівник _____

Суязов Сергій Олександрович _____

Головний бухгалтер _____

Томашівська Ірина Михайлівна _____

Продовження додатку В.2

Додаток
до Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 2 "Баланс"

Підприємство Львівське КЕПЗПП
 Територія Львівська
 Організаційно-правова форма господарювання казенне
 Орган державного управління Міністерство соціальної політики України, ПО
 Вид економічної діяльності виробництво медичної техніки та
 Одиниця виміру: тис. грн.
 Адреса м. Львів, вул. Рудненська, 10

Дата (рік, місяць, число)
 за СДРПОУ
 за КОАТУУ
 за КОПФГ
 за СПОДУ
 за КВЕД
 Контрольна сума

КОДИ		
2013	01	1
03187714		
4610136300		
7074		
145		
33.10.1.34.43.0;		

Баланс
 на 31 грудня 2012 20 12 р.

Форма N 1

Код за ДКУД

1801001

Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
I	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи:			
залишкова вартість	010	5111	3663
первісна вартість	011	5216	3805
накопичена амортизація	012	105	142
Незавершені капітальні інвестиції	020	183	851
Основні засоби:			
залишкова вартість	030	65114	63776
первісна вартість	031	80562	81593
знос	032	(15448)	17817
Довгострокові біологічні активи:			
справедлива (залишкова) вартість	035	-	-
первісна вартість	036	-	-
накопичена амортизація	037	(-)	(-)
Довгострокові фінансові інвестиції:			
які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	040	-	-
інші фінансові інвестиції	045	-	-
Довгострокова дебіторська заборгованість	050	-	-
Справедлива (залишкова) вартість інвестиційної нерухомості	055	-	-
Первісна вартість інвестиційної нерухомості	056	-	-
Знос інвестиційної нерухомості	057	-	-
Відстрочені податкові активи	060	-	-
Гудвіл	065	-	-
Інші необоротні активи	070	-	-
Усього за розділом I	080	70408	68290
II. Оборотні активи			
Виробничі запаси	100	9876	19610
Поточні біологічні активи	110	-	-
Незавершене виробництво	120	167	75
Готова продукція	130	3291	4947
Товари	140	591	551
Векселі одержані	150	-	-
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги:			
чиста реалізаційна вартість	160	796	1212
первісна вартість	161	796	1212
резерв сумнівних боргів	162	(-)	(-)
Дебіторська заборгованість за розрахунками:			
з бюджетом	170	-	-
за виданими авансами	180	-	-
з нарахованих доходів	190	-	-
із внутрішніх розрахунків	200	66	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	210	-	-
Поточні фінансові інвестиції	220	-	-
Грошові кошти та їх еквіваленти:			
в національній валюті	230	6461	5213
у т.ч. в касі	231	5	6
в іноземній валюті	240	-	-
Інші оборотні активи	250	-	-
Усього за розділом II	260	21248	31607
III. Витрати майбутніх періодів	270	20	139
IV. Необоротні активи та групи вибуття	275	-	-
Баланс	280	91676	100037

Продовження додатку В.2

Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
I	2	3	4
I. Власний капітал			
Статутний капітал	300	7 534	7 534
Пайовий капітал	310	-	-
Додатковий вкладений капітал	320	-	-
Інший додатковий капітал	330	63 877	60 629
Резервний капітал	340	-	-
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	350	12 775	12 088
Неоплачений капітал	360	(-)	-
Вилучений капітал	370	(-)	-
Усього за розділом I	380	84 186	80 251
II. Забезпечення майбутніх витрат і платежів			
Забезпечення виплат персоналу	400	-	-
Інші забезпечення	410	-	-
Сума страхових резервів	415	-	-
Сума часток перестраховиків у страхових резервах	416	(-)	-
Залишок сформованого призового фонду, що підлягає виплаті переможцям лотереї	417	-	-
Залишок сформованого резерву на виплату джек-поту, не забезпеченого сплатою участі у лотереї	418	-	-
Цільове фінансування	420	-	-
Усього за розділом II	430	-	-
III. Довгострокові зобов'язання			
Довгострокові кредити банків	440	-	-
Інші довгострокові фінансові зобов'язання	450	-	208
Відстрочені податкові зобов'язання	460	-	-
Інші довгострокові зобов'язання	470	-	-
Усього за розділом III	480	-	208
IV. Поточні зобов'язання			
Короткострокові кредити банків	500	-	-
Поточна заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями	510	-	-
Векселі видані	520	-	-
Кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги	530	3 341	15 086
Поточні зобов'язання за розрахунками:		-	-
з одержаних авансів	540	-	-
з бюджетом	550	1 489	649
з позабюджетних платежів	560	-	-
зі страхування	570	827	1 159
з оплати праці	580	1 833	2 641
з учасниками	590	-	-
із внутрішніх розрахунків	600	-	43
Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами та групами вибуття, утримуваними для продажу	605	-	-
Інші поточні зобов'язання	610	-	-
Усього за розділом IV	620	7 490	19 578
V. Доходи майбутніх періодів	630	-	-
Баланс	640	91 676	100 037

Керівник _____

Суязов Сергій Олександрович _____

Головний бухгалтер _____

Томашівська Ірина Михайлівна _____

Продовження додатку В.2

Додаток 1
до Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку
1 "Загальні вимоги до фінансової звітності"

Підприємство Львівське казенне експериментальне підприємство засобів пере
Територія Львівська
Організаційно-правова форма господарювання Казенне підприємство
Вид економічної діяльності Виробництво медичних і стоматологічних інс
Середня кількість працівників¹ 411
Адреса, телефон вулиця РУДНЕНСЬКА, буд. 10, м. Львів, Львівська обл., 79052
Одиниця виміру: тис. грн. без десяткового знака
Складено (зробити позначку "v" у відповідній клітинці):
за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку
за міжнародними стандартами фінансової звітності

Дата (рік, місяць, число)
за ЄДРПОУ
за КОАТУУ
за КОПФГ
за КВЕД

КОДИ		
2014	01	01
03187714		
4610100000		
145		
32 50		

v

Баланс (Звіт про фінансовий стан)

на 31.12.2013 р.

Форма N 1

Код за ДКУД

1801001

Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	3 663	3 660
первісна вартість	1001	3 805	3 742
накопичена амортизація	1002	142	82
Незавершені капітальні інвестиції	1005	851	2 013
Основні засоби	1010	63 776	61 525
первісна вартість	1011	81 593	82 854
знос	1012	17 817	21 329
Інвестиційна нерухомість	1015	0	0
первісна вартість	1016	0	0
накопичена амортизація	1017	0	0
Довгострокові біологічні активи	1020	0	0
Довгострокові фінансові інвестиції:			
які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	0	0
інші фінансові інвестиції	1035	0	0
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	0	0
Відстрочені податкові активи	1045	0	0
Інші необоротні активи	1090	0	0
Усього за розділом I	1095	68 290	67 198
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	25 183	17 711
Виробничі запаси	1101	19 610	11 275
Незавершене виробництво	1102	75	53
Готова продукція	1103	4 947	5 948
Товари	1104	551	435
Поточні біологічні активи	1110	0	0
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	1 212	9 697
Дебіторська заборгованість по розрахункам:			
за виданими авансами	1130	0	0
з бюджетом	1135	0	0
у тому числі з податку на прибуток	1136	0	0
з нарахованих доходів	1140	0	0
із внутрішніх розрахунків	1145	0	0
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	0	0
Поточні фінансові інвестиції	1160	0	0
Гроші та їх еквіваленти	1165	5 213	5 125
Витрати майбутніх періодів	1170	139	12
Інші оборотні активи	1190	0	0
Усього за розділом II	1195	31 747	32 545
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	0	0
Баланс	1300	100 037	99 743

Продовження додатку В.2

Продовження:			
Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований капітал	1400	7 534	7 534
Капітал у дооцінках	1405	0	0
Додатковий капітал	1410	60 629	59 103
Резервний капітал	1415	0	0
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	12 088	12 088
Неоплачений капітал	1425	0	0
Вилучений капітал	1430	0	0
Усього за розділом I	1495	80 251	78 725
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	0	0
Довгострокові кредити банків	1510	0	0
Інші довгострокові зобов'язання	1515	208	367
Довгострокові забезпечення	1520	0	0
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	0	0
Цільове фінансування	1525	0	0
Усього за розділом II	1595	208	367
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	0	5 200
Promissory notes issued	1605	0	0
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	0	0
товари, роботи, послуги	1615	15 086	13 635
розрахунками з бюджетом	1620	649	225
у тому числі з податку на прибуток	1621	0	0
розрахунками зі страхування	1625	1 159	439
розрахунками з оплати праці	1630	2 641	1 051
за одержаними авансами	1635	0	0
з учасниками	1640	0	0
із внутрішніх розрахунків	1645	43	83
Поточні забезпечення	1660	0	0
Доходи майбутніх періодів	1665	0	0
Інші поточні зобов'язання	1690	0	18
Усього за розділом III	1695	19 578	20 651
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	0	0
Баланс	1900	100 037	99 743

Визначається в порядку, встановленому спеціально уповноваженим центральним органом виконавчої влади у галузі статистики.

Керівник

СУЯЗОВ СЕРГІЙ ОЛЕКСАНДРОВИЧ

Головний бухгалтер

ТОМАШІВСЬКА ІРИНА МИХАЙЛІВНА

Продовження додатку В.2

Додаток
до Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 3

Підприємство	Львівське	КЕПЗПП	Дата (рік, місяць, число)	КОДИ
Територія	Львівська обл.		за ЄДРПОУ	2010 12 12
Орган державного управління	Міністерство соціальної політики України	ПО "Укрпротез"	за КОАТУУ	03187714
Організаційно-правова форма господарювання	казенне підприємство		за СПОДУ	4610136300
Вид економічної діяльності	Виробництво медичної техніки, включаючи хірургічне устаткування, та орт. пристосувань.		за КОПФГ	07074
Одиниця виміру: тис. грн.			за КВЕД	145
			Контрольна сума	32.50; 30.92

Звіт про фінансові результати

за 2010 р.

Форма N 2

Код за ДКУД

1801003

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За попередній період
1	2	3	4
Доход (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	010	91571	56722
Податок на додану вартість	015	687	307
Акцизний збір	020		
	025		
Інші вирахування з доходу	030		
Чистий доход (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	035	90884	56415
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	040	75444	47866
Загальновиробничі витрати	045		
Валовий:			
прибуток	050	15440	8549
збиток	055		
Інші операційні доходи	060	2399	749
Адміністративні витрати	070	3931	2787
Витрати на збут	080	4761	833
Інші операційні витрати	090	1899	788
Фінансові результати від операційної діяльності:			
прибуток	100	2450	3392
збиток	105		
Доход від участі в капіталі	110		
Інші фінансові доходи	120		
Інші доходи	130	751	
Фінансові витрати	140		
Втрати від участі в капіталі	150		
Інші витрати	160		
Фінансові результати від звичайної діяльності до оподаткування:			
прибуток	170	3201	3392
збиток	175		
Податок на прибуток від звичайної діяльності	180	672	746
Фінансові результати від звичайної діяльності:			
прибуток	190	2529	2646
збиток	195		
Надзвичайні:			
доходи	200		
витрати	205		
Податки з надзвичайного прибутку	210		

Чистий:			
прибуток	220	2529	2646
збиток	225		

II. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Найменування показника	Код рядка	За звітний період	За попередній період
1	2	3	4
Матеріальні затрати	230	35977	20555
Витрати на оплату праці	240	33676	24790
Відрахування на соціальні заходи	250	9122	7008
Амортизація	260	3688	2781
Інші операційні витрати	270	15900	7892
Разом	280	98454	63026

III. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За попередній період
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	300		
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	310		
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	320		
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	330		
Дивіденди на одну просту акцію	340		

Керівник _____

Головний бухгалтер _____

Продовження додатку В.2

Додаток

до Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 3

Підприємство	Львівське КЕПЗПП	Дата (рік, місяць, число)	КОДИ
Територія	Львівська обл.	за ЄДРПОУ	2013 01 01
Орган державного управління	Міністерство соціальної політики України	за КОАТУУ	03187714
Організаційно-правова форма господарювання	казенне підприємство	за СПОДУ	4610136300
Вид економічної діяльності	Виробництво медичної техніки, включаючи хірургічне устаткування та опт. пристосувань	за КОПФГ	07074
Одиниця виміру: тис. грн.		за КВЕД	145
		Контрольна сума	32.50; 30.92

Звіт про фінансові результати

за 2012 р.

Форма N 2

Код за ДКУД

1801003

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За попередній період
1	2	3	4
Доход (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	010	84 354	43 257
Податок на додану вартість	015	386	400
Акцизний збір	020		
	025		
Інші вирахування з доходу	030		
Чистий доход (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	035	83 968	42 857
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	040	69730	33637
Загальновиробничі витрати	045		
Валовий:			
прибуток	050	14 238	9 220
збиток	055		
Інші операційні доходи	060	1 023	899
Адміністративні витрати	070	8601	4840
Витрати на збут	080	3997	977
Інші операційні витрати	090	1389	1946
Фінансові результати від операційної діяльності:			
прибуток	100	1 316	2 356
збиток	105		
Доход від участі в капіталі	110		
Інші фінансові доходи	120	42	
Інші доходи	130	1 820	1 218
Фінансові витрати	140	398	
Втрати від участі в капіталі	150		
Інші витрати	160		
Фінансові результати від звичайної діяльності до оподаткування:			
прибуток	170	2 738	3 574
збиток	175		
Податок на прибуток від звичайної діяльності	180	581	822
Фінансові результати від звичайної діяльності:			
прибуток	190	2 157	2 752
збиток	195		
Надзвичайні:			
доходи	200		
витрати	205		
Податки з надзвичайного прибутку	210		
Чистий:			
прибуток	220	2 157	2 752
збиток	225		

II. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Найменування показника	Код рядка	За звітний період	За попередній період
1	2	3	4
Матеріальні затрати	230	40 665	15 762
Витрати на оплату праці	240	21 320	11 600
Відрахування на соціальні заходи	250	7 745	4 156
Амортизація	260	2 523	912
Інші операційні витрати	270	12 791	2 500
Разом	280	85 044	34 930

III. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За попередній період
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	300		
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	310		
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	320		
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	330		
Дивіденди на одну просту акцію	340		

Керівник _____

Головний бухгалтер _____

Продовження додатку В.2

Підприємство не експериментальне підприємство засобів пересування ЄДРПОУ
(найменування)

Дата (рік, місяць, день)

КОДИ		
2014	01	01
03187714		

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
за **Рік 2013** р.

Форма № 2

Код за ДКУД

1801003

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	79 571	83 968
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(65 680)	(69 730)
Валовий:			
прибуток	2090	13 891	14238
збиток	2095	()	()
Інші операційні доходи	2120	1 086	1023,00
Адміністративні витрати	2130	(7 922)	(8 601)
Витрати на збут	2150	(5 150)	(3 997)
Інші операційні витрати	2180	(1 607)	(1 389)
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
прибуток	2190	298	1274
збиток	2195	()	()
Дохід від участі в капіталі	2200	0	0
Інші фінансові доходи	2220	55	42
Інші доходи	2240	3040	1820
Фінансові витрати	2250	(221)	(398)
Втрати від участі в капіталі	2255	()	()
Інші витрати	2270	(22)	()
Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток	2290	3150	2738
збиток	2295	()	()
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	-598	-581
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	0	0
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350	2552	2157
збиток	2355	()	()

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

продовження

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	0	0
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	0	0
Накопичені курсові різниці	2410	0	0
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	0	0
Інший сукупний дохід	2445	0	0
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	0	0
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	0	0
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	0	0
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	2552	2157

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	41 807	40665
Витрати на оплату праці	2505	19 561	21320
Відрахування на соціальні заходи	2510	7 133	7745
Амортизація	2515	3 842	2523
Інші операційні витрати	2520	17 524	12791
Разом	2550	89 867	85044

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	0	0
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	0	0
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	0,00000	0,00000
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	0,00000	0,00000
Дивіденди на одну просту акцію	2650	0,00000	0,00000

Керівник

СУЯЗОВ СЕРГІЙ ОЛЕКСАНДРОВИЧ

Головний бухгалтер

ТОМАШІВСЬКА ІРИНА МИХАЙЛІВНА

Додаток
до Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 2

Підприємство ПАТ "Львівський завод РЕМА"
Територія
Організаційно-правова форма господарювання
Орган державного управління
Вид економічної діяльності
Одиниця виміру : тис. грн.
Адреса: 79019 м. Львів, вул. Заводська, 31
Складено (зробити позначку "v" у відповідній клітинці):
за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку
за міжнародними стандартами фінансової звітності

Дата (рік, місяць, число)
за ЄДРПОУ
за КОАТУУ
за КОПФГ
за СПОДУ
за КВЕД
Контрольна сума

Коди		
10	12	31
14308428		
4610137500		
33.10.1		

v

Баланс на 31 грудня 2010 р.

Форма № 1

код за ДКУД

1801001

Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
<i>I</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи:			
залишкова вартість	010	300	293
первісна вартість	011	319	320
накопичена амортизація	012	19	27
Незавершене будівництво	020	1521	758
Основні засоби:			
залишкова вартість	030	225	432
первісна вартість	031	4775	4806
знос	032	4550	4374
Довгострокові біологічні активи:			
справедлива (залишкова) вартість	035	0	0
первісна вартість	036	0	0
накопичена амортизація	037	0	0
Довгострокові фінансові інвестиції:			
які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	040	0	0
інші фінансові інвестиції	045	0	0
Довгострокова дебіторська заборгованість	050	0	0
Справедлива (залишкова) вартість інвестиційної нерухомості	055	0	0
Первісна вартість інвестиційної нерухомості	056	0	0
Знос інвестиційної нерухомості	057	0	0
Відстрочені податкові активи	060	0	0
Гудвіл	065	0	0
Інші необоротні активи	070	0	0
Гудвіл при консолідації	075	0	0
Усього за розділом I	080	2046	1483
II. Оборотні активи			
Виробничі запаси	100	1114	1316
Поточні біологічні активи	110	0	0

Продовження додатку В.3

Незавершене виробництво	120	635	2508
Готова продукція	130	197	306
Товари	140	1	1460
Векселі одержані	150	0	0
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги:			
чиста реалізаційна вартість	160	1457	4192
первісна вартість	161	1457	4192
резерв сумнівних боргів	162	0	0
Дебіторська заборгованість за розрахунками:			
з бюджетом	170	141	46
за виданими авансами	180	27	0
з нарахованих доходів	190	0	0
із внутрішніх розрахунків	200	0	0
Інша поточна дебіторська заборгованість	210	260	480
Поточні фінансові інвестиції	220	0	0
Грошові кошти та їх еквіваленти:			
в національній валюті	230	136	69
у т.ч. в касі	231	0	0
в іноземній валюті	240	0	0
Інші оборотні активи	250	394	420
Усього за розділом II	260	4362	11197
III. Витрати майбутніх періодів	270	0	31
IV. Необоротні активи та групи вибуття	275	0	0
Баланс	280	6408	12711
Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
I	2	3	4
I. Власний капітал			
Статутний капітал	300	4300	4300
Пайовий капітал	310	0	0
Додатковий вкладений капітал	320	0	0
Інший додатковий капітал	330	0	0
Резервний капітал	340	0	0
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	350	-14125	-14101
Неоплачений капітал	360	0	0
Вилучений капітал	370	0	0
Усього за розділом I	380	-9825	-9801
II. Забезпечення наступних витрат і платежів			
Забезпечення виплат персоналу	400	0	0
Інші забезпечення	410	0	0
Цільове фінансування	420	0	0
Усього за розділом II	430	0	0
III. Довгострокові зобов'язання			
Довгострокові кредити банків	440	0	0
Інші довгострокові фінансові зобов'язання	450	0	0
Відстрочені податкові зобов'язання	460	0	0
Інші довгострокові зобов'язання	470	0	0
Усього за розділом III.	480	0	0
IV. Поточні зобов'язання			
Короткострокові кредити банків	500	0	0
Поточна заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями	510	0	0
Векселі видані	520	3666	3199
Кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги	530	5503	15186
Поточні зобов'язання за розрахунками:			
з одержаних авансів	540	6768	124
з бюджетом	550	13	19
з позабюджетних платежів	560	0	0
зі страхування	570	54	64

Додаток
до Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 2

Підприємство ПАТ "Львівський завод РЕМА"
Територія
Організаційно-правова форма господарювання
Орган державного управління
Вид економічної діяльності
Одиниця виміру - тис. грн.
Адреса: 79019 м. Львів, вул. Заводська, 31
Складено (зробити позначку "х" у відповідній колонці):
за національними (стандартами) бухгалтерського обліку
за міжнародними стандартами фінансової звітності

Дата (рік, місяць, число)
за ЄДРПОУ
за КОАТУУ
за КОПФГ
за ЄТЮДУ
за КВЕД
Контрольна сума

Коди	12	12	31
за ЄДРПОУ	14308428		
за КОАТУУ	4610137500		
за КОПФГ			
за ЄТЮДУ			
за КВЕД	33	60.1	
Контрольна сума			

у

**Баланс
на 31 грудня 2012 р.**

Форма № 1

код за ДКУД

1801001

Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи			
залишкова вартість	010	1047	1104
первісна вартість	011	1074	1180
накопичена амортизація	012	27	76
Незакінчене будівництво	020		
Основні засоби			
залишкова вартість	030	1459	2436
первісна вартість	031	5833	6853
знош.	032	4374	4417
Довгострокові біологічні активи:			
справедлива (залишкова) вартість	035	0	0
первісна вартість	036	0	0
накопичена амортизація	037	0	0
Довгострокові фінансові інвестиції:			
які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	040	0	0
інші фінансові інвестиції	045	0	0
Довгострокова дебіторська заборгованість	050	0	0
Справедлива (залишкова) вартість інвестиційної нерухоomości	055	0	0
Первісна вартість інвестиційної нерухоomości	056	0	0
Знош. інвестиційної нерухоomości	057	0	0
Видатковані податкові активи	060	87	1116
Гудвіл	065	0	0
Інші необоротні активи	070	0	0
Гудвіл при консолідації	075	0	0
Усього за розділом I	080	2593	4656
II. Оборотні активи			
Виробничі запаси	100	1047	787
Поточні біологічні активи	110	0	0
Незакінчене виробництво	120	2568	3929
Готова продукція	130	306	616
Товари	140	437	18
Векселі одержані	150	0	0
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги:			
чиста реалізована вартість	160	4010	11025
первісна вартість	161	4192	11025
резерв сумнівних боргів	162	182	0
Дебіторська заборгованість за розрахунками:			
з бюджетом	170	47	81
з виконавчим апаратом	180	207	311
з нарахуванням податків	190	0	0
з внутрішніх розрахунків	200	0	0
Інші поточні дебіторська заборгованість	210	1122	7015
Поточні фінансові інвестиції	220	0	0
Грошові кошти та їх еквіваленти:			
в національній валюті	230	69	0
у т.ч. в касі	231	0	0
в іноземній валюті	240	0	0
Інші оборотні активи	250	0	0
Усього за розділом II	260	9783	23726
III. Витрати майбутніх періодів	270	0	0
IV. Необоротні активи та групи вибуття	278	0	0
Баланс	280	12346	28382

Продовження додатку В.3

з оплати праці	580	216	248
з учасниками	590	0	0
із внутрішніх розрахунків	600	0	0
Поточні зобов'язання, пов'язані з необоротними активами та групами вибуття:	605	0	0
Інші поточні зобов'язання	610	13	3672
Усього за розділом IV	620	16233	22512
V. Доходи майбутніх періодів	630	0	0
Баланс	640	6408	12711

Керівник

Я.В. Кізіма

Головний бухгалтер

О.В. Сеньків

м.п.

Продовження додатку В.3

Пасив	Код рядка	На початок звітної періоду	На кінець звітної періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Статутний капітал	300	4300	4300
Паєвий капітал	310	0	0
Додатковий вкладений капітал	320	0	0
Інший додатковий капітал	330	0	0
Резервний капітал	340	0	0
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	350	-14631	-12637
Неоплачений капітал	360	0	0
Видучений капітал	370	0	0
Усього за розділом I	380	-10331	-8337
II. Забезпечення наступних витрат і платежів			
Забезпечення виплат персоналу	400	0	0
Інші забезпечення	410	0	0
	415	0	0
	416	0	0
Цільове фінансування	420	0	0
Усього за розділом II	430	0	0
III. Довгострокові зобов'язання			
Довгострокові кредити банків	440	0	117
Інші довгострокові фінансові зобов'язання	450	3199	0
Відстрочені податкові зобов'язання	460	0	0
Інші довгострокові зобов'язання	470	0	0
Усього за розділом III	480	3199	117
IV. Поточні зобов'язання			
Короткострокові кредити банків	500	0	0
Поточна заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями	510	0	74
Векселі видані	520	0	3199
Кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги	530	15186	27456
Поточні зобов'язання за розрахунками:			
з одержаних авансів	540	124	
з бюджетом	550	19	89
з позабюджетних платежів	560	0	0
зі страхування	570	63	92
з оплати праці	580	247	294
з учасниками	590	0	0
із внутрішніх розрахунків	600	0	0
Поточні зобов'язання, пов'язані з необоротними активами та групами вибуття:	605	0	0
Інші поточні зобов'язання	610	3839	5398
Усього за розділом IV	620	19478	36602
V. Доходи майбутніх періодів			
	630	0	0
Баланс	640	12346	28382

0,0

Керівник

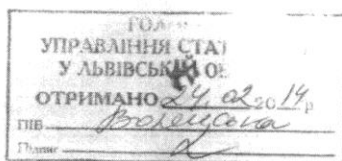
Я.В. Кізима

Головний бухгалтер

О.В. Сеньків

м.п.

Продовження додатку В.3

Додаток 1

до Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 1
"Загальні вимоги до фінансової звітності"

Підприємство ПАТ "Львівський завод РЕМА"

Територія м. Львів

Організаційно-правова форма господарювання

Вид економічної діяльності

Середня кількість працівників

Адреса: 79019 м. Львів, вул. Заводська, 31

Одиниця виміру: тис. грн. без десяткового знака (окрім розділу IV Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) (форма № 2), грошові показники якого наводяться в гривнях з копійками)

Складено (зробити позначку "v" у відповідній клітинці):
за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку
за міжнародними стандартами фінансової звітності

Дата (рік, місяць, число)

за ЄДРПОУ

за КОАТУУ

за КОПФГ

за КВЕД

Коди			
13	12	31	
14308428			
4610137500			
26.60			

v

Баланс
на 31 грудня 2013 р.

Форма № 1		код за ДКУД		1801001
Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду	
1	2	3	4	
I. Необоротні активи				
Нематеріальні активи	1000	1104	1111	
первісна вартість	1001	1180	1265	
накопичена амортизація	1002	76	154	
Незавершені капітальні інвестиції	1005	0	0	
Основні засоби	1010	2436	2757	
первісна вартість	1011	6853	7320	
знос	1012	4417	4563	
Інвестиційна нерухомість	1015	0	0	
Довгострокові біологічні активи	1020	0	0	
Довгострокові фінансові інвестиції, які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	0	0	
інші фінансові інвестиції	1035	0	0	
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	0	0	
Відстрочені податкові активи	1045	1116	1080	
Інші необоротні активи	1090	0	0	
Усього за розділом I	1095	4656	4948	
II. Оборотні активи				
Запаси:	1100	5315	6751	
виробничі запаси	1101	752	816	
незавершене виробництво	1102	3929	4987	
готова продукція	1103	616	925	
товари	1104	18	23	
Поточні біологічні активи	1110	0	0	
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	11025	6903	
Дебіторська заборгованість за розрахунками:				
за виданими авансами	1130	311	0	
з бюджетом	1135	51	123	
у тому числі з податку на прибуток	1136	51	60	
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	7015	137	
Поточні фінансові інвестиції	1160	0	0	
Гроші та їх еквіваленти:	1165	9	30	
Рахунки в банках	1167	9	30	
Витрати майбутніх періодів	1170	0	0	
Інші оборотні активи	1190	0	0	
Усього за розділом II	1195	23726	13944	
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття				
	1200	0	0	
Баланс	1300	28382	18892	

Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований пайовий капітал	1400	4300	4300
Капітал у дооцінках	1405	0	0
Додатковий капітал	1410	0	0
Резервний капітал	1415	0	0
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	-12637	-13083
Неоплачений капітал	1425	0	0
Видучений капітал	1430	0	0
Усього за розділом I	1495	-8337	-8783
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	0	0
Довгострокові кредити банків	1510	117	0
Інші довгострокові зобов'язання	1515	0	0
Довгострокові забезпечення	1520	0	0
Цільове фінансування	1525	0	0
Усього за розділом II	1595	117	0
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	0	0
Векселі видані	1605	3199	3199
Поточна заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями	1610	74	0
Кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги	1615	27456	23854
за розрахунками з бюджетом	1620	89	19
у тому числі з податку на прибуток	1621	0	0
розрахунки зі страхування	1625	92	67
розрахунки з оплати праці	1630	294	348
Поточні забезпечення	1660	0	0
Доходи майбутніх періодів	1665	0	0
Інші поточні зобов'язання	1690	5398	188
Усього за розділом III	1695	36602	27675
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття			
	1700	0	0
Баланс	1900	28382	18892

Керівник

Я.В. Кізима

Головний бухгалтер

О.В. Сеньків

Винається в порядку, встановленому центральним органом

Продовження додатку В.3

Додаток
до Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 3

Підприємство ПАТ "Львівський завод РЕМА"
Територія
Орган державного управління
Організаційно-правова форма господарювання
Вид економічної діяльності
Одиниця виміру : тис. грн.
Складено (зробити позначку "v" у відповідній клітинці):
за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку
за міжнародними стандартами фінансової звітності

Дата (рік, місяць, число)
за СДРПОУ
за КОАТУУ
за СПОДУ
за КОПФГ
за КВЕД
Контрольна сума

Коди		
10	12	31
	14308428	
	4610137500	
	231	
	33.10.1	

v

ЗВІТ ПРО ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ (СУКУПНИЙ ПРИБУТОК) за 2010 р.

Форма № 2 код за ДКУД 1801003

І. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За попередній період
I	2	3	4
Доход (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	010	6214	2454
Податок на додану вартість	015	859	141
Акцизний збір	020	0	0
Інші вирахування з доходу	030	8	0
Чистий доход (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	035	5347	2313
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	040	6315	2670
Валовий:			
прибуток	050		
збиток	055	968	357
Інші операційні доходи	060	332	0
Дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції, одержаних унаслідок сільськогосподарської діяльності	061	0	0
Адміністративні витрати	070	1149	1036
Витрати на збут	080	217	30
Інші операційні витрати	090	318	382
Фінансові результати від операційної діяльності:			
прибуток	100		
збиток	105	2320	1805
Доход від участі в капіталі	110	0	0
Інші фінансові доходи	120	2	0
Інші доходи	130	71	0
Фінансові витрати	140	0	0
Витрати від участі в капіталі	150	0	0
Інші витрати	160	7	0
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	165	0	0
Фінансові результати від звичайної діяльності до оподаткування:			
прибуток	170		
збиток	175	2254	1805
Податок на прибуток від звичайної діяльності	180	0	0

Фінансові результати від звичайної діяльності:			
прибуток	190		
збиток	195	2254	1805
Надзвичайні:			
доходи	200	0	0
витрати	205	0	0
Податки з надзвичайного прибутку	210	0	0
Чистий:			
прибуток	220		
збиток	225	2254	1805
Забезпечення матеріального заохочення	226	0	0

II. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Найменування показника	Код рядка	За звітний період	За попередній період
<i>I</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>
Матеріальні затрати	230	925	1151
Витрати на оплату праці	240	1803	1449
Відрахування на соціальні заходи	250	646	514
Амортизація	260	54	44
Інші операційні витрати	270	484	381
Разом	280	3912	3539

III. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За попередній період
<i>I</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>
Середньорічна кількість простих акцій	300		
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	310		
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	320		
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	330		
Дивіденди на одну просту акцію	340		

Керівник

Я.В. Кізіма

Головний бухгалтер

О.В. Сеньків

м.п.

Додаток
до Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 3

Дата (рік, місяць, число)
за ЄДРПОУ
за КОАТУУ
за СПОДУ
за КОПФГ
за КВЕД
Контрольна сума

Коди		
12	12	31
14308428		
4610137500		
231		
33.10.1		
v		

Форма № 2 код за ДКУД 1801003

Стаття	Код рядка	2012 рік	2011 рік
1	2	3	4
Доход (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	010	43370	16683
Податок на додану вартість	015	6110	2565
Акцизний збір	020	0	0
	025	0	0
Інші вирахування з доходу	030	545	24
Чистий дохід (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	035	36715	14094
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	040	33184	12683
Валовий:			
прибуток	050	3531	1411
збиток	055	0	0
Інші операційні доходи	060	130	119
Дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції, одержаних унаслідок сільськогосподарської діяльності	061	0	0
Адміністративні витрати	070	1190	1134
Витрати на збут	080	709	252
Інші операційні витрати	090	229	121
Фінансові результати від операційної діяльності:			
прибуток	100	1533	23
збиток	105	0	0
Доход від участі в капіталі	110	0	0
Інші фінансові доходи	120	0	0
Інші доходи	130	0	8
Фінансові витрати	140	27	0
Витрати від участі в капіталі	150	0	0
Інші витрати	160	6	7
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	165	0	0
Фінансові результати від звичайної діяльності до оподаткування:			
прибуток	170	1500	24
збиток	175	0	0
Податок на прибуток від звичайної діяльності	180	119	0
Фінансові результати від звичайної діяльності:			
прибуток	190	1381	24
збиток	195	0	0
Надзвичайні:			
доходи	200	0	0
витрати	205	0	0
Податки з надзвичайного прибутку	210	0	0
Чистий:			
прибуток	220	1381	24
збиток	225	0	0
Забезпечення матеріального заохочення	226	0	

II. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Найменування показника	Код рядка	За звітний період	За попередній період
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>
Матеріальні затрати	230	1762	1377
Витрати на оплату праці	240	2830	2191
Відрахування на соціальні заходи	250	973	771
Амортизація	260	105	40
Інші операційні витрати	270	1335	776
Разом	280	7005	5155

III. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За попередній період
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>
Середньорічна кількість простих акцій	300		
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	310		
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	320		
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	330		
Дивіденди на одну просту акцію	340		

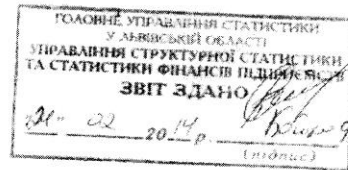
Керівник

Я.В. Кізима

Головний бухгалтер

О.В. Сеньків

м. п.

Додаток 1
до Національного положення (стандарту)
бухгалтерського обліку 1 "Загальні вимоги до
фінансової звітності"

Дата (рік, місяць, число)
за ЄДРПОУ

Коди		
13	12	31
14308428		

Підприємство ПАТ "Львівський завод РЕМА"

ЗВІТ ПРО ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ (Звіт про сукупний дохід) за 2013 рік

Форма № 2 код за ДКУД 1801003

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період (2013 рік)	За попередній період (2012 рік)
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	17827	36715
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	15901	33184
Валовий:			
прибуток	2090	1926	3531
збиток	2095	0	0
Інші операційні доходи	2120	579	130
Адміністративні витрати	2130	1380	1221
Витрати на збут	2150	432	556
Інші операційні витрати	2180	2000	351
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
прибуток	2190	0	1533
збиток	2195	1308	0
Доход від участі в капіталі	2200	0	0
Інші фінансові доходи	2220	2	0
Інші доходи	2240	390	0
Фінансові витрати	2250	7	27
Витрати від участі в капіталі	2255	0	0
Інші витрати	2270	360	6
Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток	2290	0	1500
збиток	2295	1283	0
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	12	119
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	0	0
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350	0	1381
збиток	2355	1295	0

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За попередній період
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	0	0
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	0	0
Накопичені курсові різниці	2410	0	0
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	0	0
Інший сукупний дохід	2445	0	0
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	0	0
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	0	0
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	0	0
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	-1295	1381

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Найменування показника	Код рядка	За звітний період	За попередній період
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	2309	1762
Витрати на оплату праці	2505	2889	2830
Відрахування на соціальні заходи	2510	991	973
Амортизація	2515	263	105
Інші операційні витрати	2520	1993	1335
Разом	2550	8445	7005

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За попередній період
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	300	0	0
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	310	0	0
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	320	0,000	0,000
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	330	0,000	0,000
Дивіденди на одну просту акцію	340	0,000	0,000

Я.В. Кізима

О.В. Сеньків

Додаток
до Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 2
"Баланс"

Підприємство **ПП "Галіт"**

Територія _____

Організаційно-правова форма господарювання

Приватне підприємство

Орган державного управління _____

Вид економічної діяльності

**Виробництво медичної техніки, включаючи хірургічне устаткування,
та ортопедичних пристосувань**

Одиниця виміру: тис. грн.

Адреса **м.Тернопіль, вул.За Рудкою,33**

Дата (рік, місяць, число)

за СДРГОУ

за КОАТУУ

за КОПФГ

за СПОДУ

за КВЕД

Контрольна сума

КОДИ
09.02.2012
30938037
6110100000
120
33.10.1
-

Баланс

на **31.12.2011**
Форма №1

2011 року

Код за ДКУД

1801001

Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи:			
залишкова вартість	010	1	-
первісна вартість	011	13	13
накопичена амортизація	012	(12)	(13)
Незавершені капітальні інвестиції	020	836	1537
Основні засоби:			
справедлива (залишкова) вартість	030	1103	1166
первісна вартість	031	1963	2219
знос	032	(860)	(1053)
Довгострокові біологічні активи:			
справедлива (залишкова) вартість	035	-	-
первісна вартість	036	-	-
накопичена амортизація	037	(-)	(-)
Довгострокові фінансові інвестиції:			
які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	040	-	-
інші фінансові інвестиції	045	-	-
Довгострокова дебіторська заборгованість	050	-	-
Справедлива (залишкова) вартість інвестиційної нерухомості	055	-	-
Первісна вартість інвестиційної нерухомості	056	-	-
Знос інвестиційної нерухомості	057	-	-
Відстрочені податкові активи	060	-	-
Гудвіл	065	-	-
Інші необоротні активи	070	-	-
Гудвіл при консолідації	075	-	-
Усього за розділом I	080	1940	2703
II. Оборотні активи			
Виробничі запаси	100	2034	3145
Поточні біологічні активи	110	-	-
Незавершене виробництво	120	-	-
Готова продукція	130	62	158
Товари	140	4048	6404
Векселі одержані	150	-	-
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги:			
чиста реалізаційна вартість	160	1488	4010
первісна вартість	161	1488	4010
резерв сумнівних боргів	162	(-)	(-)
Дебіторська заборгованість за розрахунками:			
з бюджетом	170	406	590
за виданими авансами	180	46	-
з нарахованих доходів	190	-	-
із внутрішніх розрахунків	200	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	210	66	100
Поточні фінансові інвестиції	220	-	-
Грошові кошти та їх еквіваленти:			
в національній валюті	230	549	3
у т.ч. в касі	231	-	-
в іноземній валюті	240	744	-
Інші оборотні активи	250	4	105
Усього за розділом II	260	9447	14515
III. Витрати майбутніх періодів	270	1	-
IV. Необоротні активи та групи вибуття	275	-	-
Баланс	280	11388	17218
Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			

Продовження додатку В.4

Статутний капітал	300	1000	1000
Пайовий капітал	310	-	-
Додатковий вкладений капітал	320	-	-
Інший додатковий капітал	330	-	-
Резервний капітал	340	11	30
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	350	2509	4073
Неоплачений капітал	360	(-)	(-)
Вилучений капітал	370	(-)	(-)
Накопичена курсова різниця	375	-	-
Усього за розділом I	380	3520	5103
Частка меншості	385	-	-
II. Забезпечення майбутніх витрат і платежів			
Забезпечення виплат персоналу	400	-	-
Інші забезпечення	410	-	-
Сума страхових резервів	415	-	-
Сума часток перестраховиків у страхових резервах	416	(-)	(-)
Залишок сформованого призового фонду, що підлягає виплаті переможцям лотереї	417	-	-
Залишок сформованого призового фонду, що підлягає виплаті переможцям лотереї	418	-	-
Цільове фінансування	420	-	-
Усього за розділом II	430	-	-
III. Довгострокові зобов'язання			
Довгострокові кредити банків	440	-	-
Інші довгострокові фінансові зобов'язання	450	-	-
Відстрочені податкові зобов'язання	460	-	-
Інші довгострокові зобов'язання	470	-	-
Усього за розділом III	480	-	-
IV. Поточні зобов'язання			
Короткострокові кредити банків	500	-	-
Поточна заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями	510	-	-
Векселі видані	520	48	48
Кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги	530	6215	7268
Поточні зобов'язання за розрахунками:			
з одержаних авансів	540	221	3802
з бюджетом	550	105	6
з позабюджетних платежів	560	-	-
зі страхування	570	16	17
з оплати праці	580	35	34
з учасниками	590	-	-
із внутрішніх розрахунків	600	-	-
Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами та групами вибуття, утримуваними для продажу	605	-	-
Інші поточні зобов'язання	610	1228	940
Усього за розділом IV	620	7868	12115
V. Доходи майбутніх періодів			
	630	-	-
Баланс	640	11388	17218

Керівник

(підпис)

Головний бухгалтер

(підпис)

Золотий Володимир Петрович

(ініціали та прізвище)

Золотий Володимир Петрович

(ініціали та прізвище)

Продовження додатку В.4

Додаток
до Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 2
"Баланс"

Підприємство **ПП "Галіт"**
Територія _____
Організаційно-правова форма господарювання _____
Орган державного управління _____
Вид економічної діяльності _____
Середня кількість працівників (1) **54**
Одиниця виміру: тис. грн.
Адреса **Тернопільська обл. Тернопільський р-н, с. Байківці, вул. 15 Квітня, буд. 6 С**
Складено (зробити позначку "v" у відповідній клітинці):
за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку
за міжнародними стандартами фінансової звітності

Дата (рік, місяць, число)
за ЄДРПОУ
за КОАТУУ
за КОПФГ
за СПОДУ
за КВЕД

КОДИ
01.01.2013
30938037
6110100000
33.10.1

Баланс

на **31.12.2012** року

Форма № 1

Код за ДКУД

1801001

Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
I	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи:			
залишкова вартість	010	-	63
первісна вартість	011	13	78
накопичена амортизація	012	(13)	(15)
Незавершені капітальні інвестиції	020	1537	208
Основні засоби:			
залишкова вартість	030	1166	3103
первісна вартість	031	2219	4585
знос	032	(1053)	(1482)
Довгострокові біологічні активи:			
справедлива (залишкова) вартість	035	-	-
первісна вартість	036	-	-
накопичена амортизація	037	(-)	(-)
Довгострокові фінансові інвестиції:			
які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	040	-	-
інші фінансові інвестиції	045	-	-
Довгострокова дебіторська заборгованість	050	-	-
Справедлива (залишкова) вартість інвестиційної нерухомості	055	-	-
Первісна вартість інвестиційної нерухомості	056	-	-
Знос інвестиційної нерухомості	057	-	-
Відстрочені податкові активи	060	-	-
Гудвіл	065	-	-
Інші необоротні активи	070	-	-
Гудвіл при консолідації	075	-	-
Усього за розділом I	080	2703	3374
II. Оборотні активи			
Виробничі запаси	100	3145	3833
Поточні біологічні активи	110	-	-
Незавершене виробництво	120	-	-
Готова продукція	130	158	280
Товари	140	6404	6139
Векселі одержані	150	-	-
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги:			
чиста реалізаційна вартість	160	4010	2434
первісна вартість	161	4010	2434
резерв сумнівних боргів	162	(-)	(-)
Дебіторська заборгованість за розрахунками:			
з бюджетом	170	590	358
за виданими авансами	180	-	199
з нарахованих доходів	190	-	-
із внутрішніх розрахунків	200	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	210	100	2
Поточні фінансові інвестиції	220	-	-
Грошові кошти та їх еквіваленти:			
в національній валюті	230	3	59
у тому числі в касі	231	-	-
в іноземній валюті	240	-	-
Інші оборотні активи	250	105	61
Усього за розділом II	260	14515	13365
III. Витрати майбутніх періодів	270	-	6
IV. Необоротні активи та групи вибуття	275	-	-
Баланс	280	17218	16745

Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
I	2	3	4
I. Власний капітал			
Статутний капітал	300	1000	1000
Пайовий капітал	310	-	-

Продовження додатку В.4

Додатковий вкладений капітал	320	-	-
Інший додатковий капітал	330	-	-
Резервний капітал	340	30	57
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	350	4073	4148
Неоплачений капітал	360	-	-
Вилучений капітал	370	-	-
Накопичена курсова різниця	375	-	-
Усього за розділом I	380	5103	5205
Частка меншості	385	-	-
II. Забезпечення таких витрат і платежів			
Забезпечення виплат персоналу	400	-	-
Інші забезпечення	410	-	-
Сума страхових резервів	415	-	-
Сума часток перестраховиків у страхових резервах	416	-	-
Залишок сформованого призового фонду, що підлягає виплаті переможцям лотереї	417	-	-
Залишок сформованого резерву на виплату джек-поту, не забезпеченого сплатою участі у лотереї	418	-	-
Цільове фінансування (2)	420	-	-
Усього за розділом II	430	-	-
III. Довгострокові зобов'язання			
Довгострокові кредити банків	440	-	-
Інші довгострокові фінансові зобов'язання	450	-	-
Відстрочені податкові зобов'язання	460	-	-
Інші довгострокові зобов'язання	470	-	-
Усього за розділом III	480	-	-
IV. Поточні зобов'язання			
Короткострокові кредити банків	500	-	1054
Поточна заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями	510	-	-
Векселі видані	520	48	48
Кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги	530	7268	6843
Поточні зобов'язання за розрахунками:			
з одержаних авансів	540	3802	3048
з бюджетом	550	6	6
з позабюджетних платежів	560	-	-
зі страхування	570	17	17
з оплати праці	580	34	36
з учасниками	590	-	-
із внутрішніх розрахунків	600	-	-
Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами та групами вибуття, утримуваними для продажу	605	-	-
Інші поточні зобов'язання	610	940	488
Усього за розділом IV	620	12115	11540
V. Доходи майбутніх періодів			
	630	-	-
Баланс	640	17218	16745

(1) Визначається в порядку, встановленому спеціально уповноваженим центральним органом виконавчої влади у галузі статистики.

(2) З рядка 420 графа 4 Сума благодійної допомоги (421)

Керівник

(підпис)

Золотий Володимир Петрович

(ініціали та прізвище)

Головний бухгалтер

(підпис)

Золотий Володимир Петрович

(ініціали та прізвище)

Продовження додатку В.4

Додаток 1
до Національного
положення
(стандарту)
бухгалтерського
обліку 1 "Загальні
вимоги до
фінансової
звітності"

Підприємство ПРИВАТНЕ ПІДПРИЄМСТВО "ГАЛІТ"

Дата (рік, місяць, число)

Територія _____

за ЄДРПОУ

Організаційно-правова форма господарювання _____

за КОАТУУ

Вид економічної діяльності _____

за КОПФГ

Середня кількість працівників ¹ _____

за КВЕД

60

Адреса, телефон 47711, Терноп. обл., Терноп. р-н с. Байківці вул. 15 Квітня 6Є, 0352433807

Одиниця виміру: тис. грн. без десяткового знака (окрім розділу IV Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) (форма N 2), грошові показники якого наводяться в гривнях з копійками)

Складено (зробити позначку "v" у відповідній клітинці):

за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку

за міжнародними стандартами фінансової звітності

v

Баланс (Звіт про фінансовий стан)
на 31 Грудня 2013 р.

Форма №1

Код за ДКУД

1801001

Актив	Код	На початок звітного	На кінець звітного
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	63	56
первісна вартість	1001	78	78
накопичена амортизація	1002	(15)	(22)
Незавершені капітальні інвестиції	1005	208	17
Основні засоби	1010	3103	3375
первісна вартість	1011	4585	5194
знос	1012	(1482)	(1819)
Інвестиційна нерухомість	1015	-	-
первісна вартість інвестиційної нерухомості	1016	-	-
знос інвестиційної нерухомості	1017	-	-
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
первісна вартість довгострокових біологічних активів	1021	-	-
накопичена амортизація довгострокових біологічних активів	1022	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції:	1030	-	-
інші фінансові інвестиції	1035	-	-
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	-	-
Відстрочені податкові активи	1045	-	-
Гудвіл	1050	-	-
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	-	-
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	-	-
Інші необоротні активи	1090	-	-
Усього за розділом I	1095	3374	3448
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	10252	12937
Виробничі запаси	1101	3833	4593
Незавершене виробництво	1102	-	-
Готова продукція	1103	280	744
Товари	1104	6139	7600
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Депозити перестрахування	1115	-	-
Векселі одержані	1120	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи,	1125	2434	1311
Дебіторська заборгованість за розрахунками:			
за виданими авансами	1130	199	219
з бюджетом	1135	358	-
у тому числі з податку на прибуток	1136	148	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих	1140	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх	1145	-	-
інша поточна дебіторська заборгованість	1155	2	12
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	59	368
Готівка	1166	-	-
Рахунки в банках	1167	59	368
Витрати майбутніх періодів	1170	6	-

Продовження додатку В.4

Частка перестраховика у страхових резервах	1180	-	-
у тому числі в:	1181	-	-
резервах довгострокових зобов'язань	1182	-	-
резервах збитків або резервах належних виплат	1183	-	-
резервах незароблених премій	1184	-	-
інших страхових резервах	1190	61	132
Інші оборотні активи	1195	13371	14979
Усього за розділом II	1200	-	-
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи	1300	16745	18427
Баланс			

Пасив	код рядка	на початок звітної періоду	на кінець звітної періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	1000	1000
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	-	-
Капітал у дооцінках	1405	-	-
Додатковий капітал	1410	-	-
Емісійний дохід	1411	-	-
Накопичені курсові різниці	1412	-	-
Резервний капітал	1415	57	88
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	4148	4930
Неоплачений капітал	1425	-	-
Вилучений капітал	1430	-	-
Інші резерви	1435	-	-
Усього за розділом I	1495	5205	6018
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	-	-
Пенсійні зобов'язання	1505	-	-
Довгострокові кредити банків	1510	-	-
Інші довгострокові зобов'язання	1515	-	-
Довгострокові забезпечення	1520	-	-
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	-	-
Цільове фінансування	1525	-	-
Благодійна допомога	1526	-	-
Страхові резерви	1530	-	-
у тому числі:	1531	-	-
резерв збитків або резерв належних виплат	1532	-	-
резерв незароблених премій	1533	-	-
інші страхові резерви	1534	-	-
Інвестиційні контракти	1535	-	-
Призовий фонд	1540	-	-
Резерв на виплату джек-поту	1545	-	-
Усього за розділом II	1595	-	-
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	1054	1104
Векселі видані	1605	48	-
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	-	-
товари, роботи, послуги	1615	6843	6721
розрахунками з бюджетом	1620	6	82
у тому числі з податку на прибуток	1621	-	45
розрахунками зі страхування	1625	17	22
розрахунками з оплати праці	1630	36	45
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635	3048	4068
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з	1640	-	-
Поточна кредиторська заборгованість із внутрішніх розрахунків	1645	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за страховою діяльністю	1650	-	-
Поточні забезпечення	1660	-	-
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	488	367
Усього за розділом III	1695	11540	12409
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами,			
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду			
Баланс	1900	16744	18427

Керівник

(підпис)

/ Золотий В. П. /

Головний бухгалтер

(підпис)

/ Золотий В. П. /

¹ Визначається в порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері статистики.

2. Звіт про фінансові результати
за 2010 р.

Форма № 2-м

Код за ДКУД

1801007

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дохід (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	010	✓ 34437.5	✓ 25798.6
Непрямі податки та інші вирахування з доходу	020	(1454.5)	(1285.2)
Чистий дохід (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) (010-020)	030	✓ 32983.0	✓ 24513.4
Інші операційні доходи	040	2578.3	2172.7
Інші звичайні доходи	050	34.1	3.5
Надзвичайні доходи	060	-	-
Разом чисті доходи (030 + 040 + 050 + 060)	070	35595.4	26689.6
Збільшення (зменшення) залишків незавершеного виробництва і готової продукції	080		
Матеріальні затрати	090	(13671.7)	(6665.4)
Витрати на оплату праці	100	(1022.9)	(906.8)
Відрахування на соціальні заходи	110	(404.3)	(365.5)
Амортизація	120	(198.4)	(127.3)
Інші операційні витрати	130	(3944.5)	(4753.6)
у тому числі	131		
Собівартість реалізованих товарів	140	(15114.6)	(12600.4)
Інші звичайні витрати	150	(47.8)	(26.6)
Надзвичайні витрати	160		
Податок на прибуток	170	(265.2)	(79.7)
Разом витрати (090 + 100 + 110 + 120 + 130 + 140 + 150 ± 080 + 160 + 170)	180	(34669.4)	(25525.3)
Чистий прибуток (збиток) (070 - 180)	190	926.0	1164.3
Забезпечення матеріального заохочення	195	-	-
Дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції та дохід від зміни вартості поточних біологічних активів	201	-	-
Витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції та витрати від зміни вартості поточних біологічних активів	202	-	-

Керівник

Гол. бухгалтер

/ Золотий В. П. /

/ Золотий В. П. /

(підпис)

Продовження додатку В.4

Додаток
до Положення (стандарту)
бухгалтерського обліку 3

Дата (рік, місяць, число)
за ЄДРПОУ
за КОАТУУ
за КОПФГ
за СПОДУ
за КВЕД
Контрольна сума

КОДИ
09.02.2012
30938037
6110100000
120
33.10.1
-

Підприємство **ПП "Галіт"**

Територія

Організаційно-правова форма господарювання

Приватне підприємство

Орган державного управління

Вид економічної діяльності

Виробництво медичної техніки, включаючи хірургічне устаткування,
та ортопедичних пристосувань

Одиниця виміру: тис. грн.

Звіт про фінансові результати

на **2011** року

Форма № 2

Код за ДКУД

1801003

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За попередній період
I	2	3	4
Доход (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	010	40370	34438
Податок на додану вартість	015	(1650)	(1298)
Акцизний збір	020	(-)	(-)
	025	(-)	(-)
Інші вирахування з доходу	030	(149)	(157)
Чистий доход (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	035	38571	32983
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	040	(31907)	(28296)
Загальновиробничі витрати	045	(582)	(894)
Валовий:			
прибуток	050	6664	4687
збиток	055	(-)	(-)
Інші операційні доходи	060	2014	2578
у т. ч. дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції, одержаних унаслідок сільськогосподарської діяльності	061	-	-
Адміністративні витрати	070	(1698)	(1908)
Витрати на збут	080	(2119)	(1588)
Інші операційні витрати	090	(2907)	(2565)
у т. ч. витрати від первісного визнання біологічних активів сільськогосподарської продукції, одержаних унаслідок сільськогосподарської діяльності	091	-	-
Фінансові результати від операційної діяльності:			
прибуток	100	1954	1204
збиток	105	(-)	(-)
Доход від участі в капіталі	110	-	-
Інші фінансові доходи	120	-	-
Інші доходи	130	7	34
Фінансові витрати	140	(-)	(13)
Втрати від участі в капіталі	150	(-)	(-)
Інші витрати	160	(50)	(34)
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	165	-	-
Фінансові результати від звичайної діяльності до оподаткування:			
прибуток	170	1911	1191
збиток	175	(-)	(-)
у т. ч. прибуток від припиненої діяльності та/або прибуток від переоцінки необоротних активів та групи вибуття унаслідок припинення діяльності	176	-	-
у т. ч. збиток від припиненої діяльності та/або збиток від переоцінки необоротних активів та групи вибуття унаслідок припинення діяльності	177	-	-
Податок на прибуток від звичайної діяльності	180	(328)	(265)
Дохід з податку на прибуток від звичайної діяльності	185	-	-
Фінансові результати від звичайної діяльності:			
прибуток	190	1583	926
збиток	195	(-)	(-)
Надзвичайні:			
доходи	200	-	-
витрати	205	(-)	(-)
Податки з надзвичайного прибутку	210	(-)	(-)
Частка меншості	215	(-)	(-)
Чистий:			
прибуток	220	1583	926
збиток	225	(-)	(-)
Забезпечення матеріального заохочення	226	-	-

II. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Найменування показника	Код рядка	За звітний період	За попередній період
I	2	3	4
Матеріальні затрати	230	9587	9851
Витрати на оплату праці	240	1154	1023

Продовження додатку В.4

Відрахування на соціальні заходи	250	434	404
Амортизація	260	268	198
Інші операційні витрати	270	5303	3890
Разом	280	16746	15366

III. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За попередній період
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	300	-	-
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	310	-	-
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	320	-	-
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	330	-	-
Дивіденди на одну просту акцію	340	-	-

Керівник

(підпис)

Золотий Володимир Петрович

(ініціали та прізвище)

Головний бухгалтер

(підпис)

Золотий Володимир Петрович

(ініціали та прізвище)

Продовження додатку В.4

Додаток
до Положення (стандарту)
бухгалтерського обліку 3

Дата (рік, місяць, число)
за СДРПОУ
за КОАТУУ
за СПОДУ
за КОІФГ
за КВЕД

КОДИ
01.01.2013
30938037
6110100000
33.10.1

Підприємство **ПП "Галіт"**
Територія
Орган державного управління
Організаційно-правова форма господарювання
Вид економічної діяльності
Складено (зробити позначку "ч" у відповідній клітинці):
за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку
за міжнародними стандартами фінансової звітності
Одиниця виміру: тис. грн.

V

Звіт про фінансові результати

за рік 2012 року
Форма № 2

Код за ДКУД 1801003

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За попередній період
1	2	3	4
Доход (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	010	39025	40370
Податок на додану вартість	015	(1964)	(1650)
Аквизитний збір	020	(-)	(-)
	025	(-)	(-)
Інші вирахування з доходу	030	(432)	(149)
Чистий доход (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	035	36629	38571
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	040	(31976)	(31907)
Валовий:			
прибуток	050	4653	6664
збиток	055	(-)	(-)
Інші операційні доходи	060	2256	2014
у т. ч. дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції, одержаних унаслідок сільськогосподарської діяльності	061	-	-
Адміністративні витрати	070	(2154)	(1698)
Витрати на збут	080	(1869)	(2119)
Інші операційні витрати	090	(2511)	(2907)
у т. ч. витрати від первісного визнання біологічних активів сільськогосподарської продукції, одержаних унаслідок сільськогосподарської діяльності	091	-	-
Фінансові результати від операційної діяльності:			
прибуток	100	375	1954
збиток	105	(-)	(-)
Доход від участі в капіталі	110	-	-
Інші фінансові доходи	120	-	-
Інші доходи (1)	130	42	7
Фінансові витрати	140	(54)	(-)
Втрати від участі в капіталі	150	(-)	(-)
Інші витрати	160	(19)	(50)
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	165	-	-
Фінансові результати від звичайної діяльності до податкування:			
прибуток	170	344	1911
збиток	175	(-)	(-)
у т. ч. прибуток від припиненої діяльності та/або прибуток від переоцінки необоротних активів та групи вибуття унаслідок припинення діяльності	176	-	-
у т. ч. збиток від припиненої діяльності та/або збиток від переоцінки необоротних активів та групи вибуття унаслідок припинення діяльності	177	-	-
Податок на прибуток від звичайної діяльності	180	(242)	(328)
Дохід з податку на прибуток від звичайної діяльності	185	-	-
Фінансові результати від звичайної діяльності:			
прибуток	190	102	1583
збиток	195	(-)	(-)
Надзвичайні:			
доходи	200	-	-
витрати	205	(-)	(-)
Податки з надзвичайного прибутку	210	(-)	(-)
Частка меншості	215	(-)	(-)
Чистий:			
прибуток	220	102	1583
збиток	225	(-)	(-)
Забезпечення матеріального заохочення	226	-	-

(1) З рядка 130 графа 3 Дохід, пов'язаний з благодійною допомогою (131)

II. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Найменування показника	Код рядка	За звітний період	За попередній період
1	2	3	4

Продовження додатку В.4

Матеріальні затрати	230	9981	9587
Витрати на оплату праці	240	1253	1154
Відрахування на соціальні заходи	250	462	434
Амортизація	260	436	268
Інші операційні витрати	270	4322	5303
Разом	280	16454	16746

III. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За попередній період
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	300	-	-
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	310	-	-
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	320	-	-
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	330	-	-
Дивіденди на одну просту акцію	340	-	-

Керівник

(підпис)

Золотий Володимир Петрович

(ініціали та прізвище)

Головний бухгалтер

(підпис)

Золотий Володимир Петрович

(ініціали та прізвище)

Продовження додатку В.4

Додаток 1
до Національного положення
(стандарту) бухгалтерського обліку 1
"Загальні вимоги до фінансової
звітності"

Дата(рік, місяць, число)
за ЄДРПОУ

КОДИ
2014 01 1
30938037

Підприємство **ПРИВАТНЕ ПІДПРИЄМСТВО "ГАЛІТ"**
(найменування)

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
за 2013 р.

Форма №2 Код за ДКУД 1801003

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття 1	Код рядка 2	За звітний період 3	За аналогічний період попереднього року 4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	39193	36629
Чисті зароблені страхові премії	2010	-	-
Премії підписані, валова сума	2011	-	-
Премії, передані у перестрахування	2012	-	-
Зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013	-	-
Зміна частки перестраховиків у резерві незароблених	2014	-	-
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(32616)	(31976)
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070	-	-
Валовий :	2090		
прибуток		6577	4653
збиток	2095	-	-
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових	2105	-	-
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110	-	-
Зміна інших страхових резервів, валова сума	2111	-	-
Зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112	-	-
Інші операційні доходи	2120	2447	2256
Дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за	2121	-	-
Дохід від первісного визнання біологічних активів і	2122	-	-
сільськогосподарської продукції			
Адміністративні витрати	2130	(2953)	(2154)
Витрати на збут	2150	(2143)	(1869)
Інші операційні витрати	2180	(2806)	(2511)
Витрат від зміни вартості активів, які оцінюються за	2181	-	-
Витрат від первісного визнання біологічних активів і	2182	-	-
сільськогосподарської продукції			
Фінансовий результат від операційної діяльності	2190		
прибуток		1122	375
збиток	2195	-	-
Дохід від участі в капіталі	2200	-	-
Інші фінансові доходи	2220	-	-
Інші доходи	2240	1	42
Дохід від благодійної допомоги	2241	-	-
Фінансові витрати	2250	(84)	(54)
Втрати від участі в капіталі	2255	-	-
Інші витрати	2270	(4)	(19)
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275	-	-
Фінансовий результат до оподаткування:	2290		
прибуток		1035	344
збиток	2295	-	-
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	(222)	(242)
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після	2305	-	-
Чистий фінансовий результат:	2350		
прибуток		813	102
збиток	2355	-	-

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	-	-
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	-	-
Накопичені курсові різниці	2410	-	-
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних	2415	-	-
Інший сукупний дохід	2445	-	-
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	-	-
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	-	-
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	-	-
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	813	102

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	10849	9981
Витрати на оплату праці	2505	1475	1253
Відрахування на соціальні заходи	2510	538	462
Амортизація	2515	589	436
Інші операційні витрати	2520	5165	4322
Разом	2550	18616	16453

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600		
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605		
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	-	-
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	-	-
Дивіденди на одну просту акцію	2650	-	-

Керівник

(підпис)

/ Золотий В. П. /

Головний бухгалтер

(підпис)

/ Золотий В. П. /

Додаток до Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 2 "Баланс"

Підприємство **Тернопільське КЕПОП**
 Територія **ТЕРНОПІЛЬСЬКА**
 Організаційно-правова
 форма господарювання **Казенне підприємство**
 Орган державного управління **Міністерство праці та соціальної політики України**
 Вид економічної діяльності **Виробництво медичної техніки, включаючи хірургічне устаткування, та ортопедичних пристосувань**
 Одиниця виміру: тис. грн.
 Адреса **46027, ТЕРНОПІЛЬСЬКА обл., м. ТЕРНОПІЛЬ, Тролейбусна, 6/10**

Дата (рік, місяць, число)	КОДИ
за ЄДРПОУ	2010 12 31 14053827
за КОАТУУ	6110100000
за КОПФГ	145
за СПОДУ	7074
за КВЕД	33.10.1
Контрольна сума	

на **БАЛАНС**
31.12.10

р.

Форма №1

Код за ДКУД

1801001

А К Т И В	Код рядка	На початок звітної періоду	На кінець звітної періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи:			
залишкова вартість	010	19	23
первісна вартість	011	64	72
накопичена амортизація	012	(45)	(49)
Незавершене будівництво	020	7	6
Основні засоби:			
залишкова вартість	030	7 773	7 511
первісна вартість	031	10 827	10 868
знос	032	(3 054)	(3 357)
Довгострокові біологічні активи:			
справедлива (залишкова) вартість	035	-	-
первісна вартість	036	-	-
накопичена амортизація	037	(-)	(-)
Довгострокові фінансові інвестиції:			
які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	040	-	-
інші фінансові інвестиції	045	-	-
Довгострокова дебіторська заборгованість	050	-	-
Відстрочені податкові активи	060	1	9
Інші необоротні активи	070	-	-
Усього за розділом I	080	7 800	7 549
II. Оборотні активи			
Виробничі запаси	100	1 010	1 502
Поточні біологічні активи	110	-	-
Незавершене виробництво	120	3	2
Готова продукція	130	274	215
Товари	140	47	31
Векселі одержані	150	-	-
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги:			
чиста реалізаційна вартість	160	350	308
первісна вартість	161	350	308
резерв сумнівних боргів	162	(-)	(-)
Дебіторська заборгованість за розрахунками:			
з бюджетом	170	-	-
за виданими авансами	180	25	47
з нарахованих доходів	190	-	-
із внутрішніх розрахунків	200	-	6
Інша поточна дебіторська заборгованість	210	33	29
Поточні фінансові інвестиції	220	-	-
Грошові кошти та їх еквіваленти:			
в національній валюті	230	27	355
в іноземній валюті	240	-	-
Інші оборотні активи	250	-	-
Усього за розділом II	260	1 769	2 495
III. Витрати майбутніх періодів	270	1	1
Баланс	280	9 570	10 045

Пасив	Код рядка	На початок звітної періоду	На кінець звітної періоду
I	2	3	4
I. Власний капітал			
Статутний капітал	300	1 108	1 108
Пайовий капітал	310	-	-
Додатковий вкладений капітал	320	-	-
Інший додатковий капітал	330	5 737	5 535
Резервний капітал	340	-	-
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	350	1 270	1 437
Неоплачений капітал	360	(-)	(-)
Вилучений капітал	370	(-)	(-)
Усього за розділом I	380	8 115	8 080
II. Забезпечення наступних витрат і платежів			
Забезпечення виплат персоналу	400	-	-
Інші забезпечення	410	-	-
Цільове фінансування	420	-	-
Усього за розділом II	430	-	-
III. Довгострокові зобов'язання			
Довгострокові кредити банків	440	-	-
Інші довгострокові фінансові зобов'язання	450	-	-
Відстрочені податкові зобов'язання	460	-	-
Інші довгострокові зобов'язання	470	-	-
Усього за розділом III	480	-	-
IV. Поточні зобов'язання			
Короткострокові кредити банків	500	-	-
Поточна заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями	510	-	-
Векселі видані	520	-	-
Кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги	530	192	595
Поточні зобов'язання за розрахунками:			
з одержаних авансів	540	1	49
з бюджетом	550	189	191
з позабюджетних платежів	560	-	-
зі страхування	570	22	48
з оплати праці	580	56	109
з учасниками	590	-	-
із внутрішніх розрахунків	600	11	-
Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами та групами вибуття,			
Інші поточні зобов'язання	610	-	2
Усього за розділом IV	620	471	994
V. Доходи майбутніх періодів	630	984	971
Баланс	640	9 570	10 045

Керівник

(підпис)

Суязов Сергій Олександрович

(прізвище)

Головний бухгалтер

(підпис)

Паламар Людмила Петрівна

(прізвище)

Продовження додатку В.5

Додаток до Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 2 "Баланс"

Підприємство Тернопільське казенне експериментальне протезно-ортопедичне підприємство
 Територія ТЕРНОПІЛЬСЬКА
 Організаційно-правова Казенне підприємство
 Форма господарювання Міністерство соціальної політики України
 Орган державного управління Виробництво медичної техніки, включаючи хірургічне устаткування, та ортопедичних пристосувань
 Вид економічної діяльності
 Одиниця виміру: тис. грн.
 Адреса Тролейбусна, б.10, м.ТЕРНОПІЛЬ, ТЕРНОПІЛЬСЬКА обл., 46027

Дата (рік, місяць, число)	КОДИ
2012 01 01	01
за СДРПОУ	14053827
за КОАТУУ	6110100000
за КОПФГ	145
за СПОДУ	7074
за КВЕД	33.10.1
Контрольна сума	

БАЛАНС
 на 31 грудня 2011 р.

А К Т И В	Код рядка	Форма №1 На початок звітної періоду	Код за ДКУД На кінець звітної періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи:			
залишкова вартість	010	23	19
первісна вартість	011	72	72
накопичена амортизація	012	(49)	(53)
Незавершені капітальні інвестиції	020	6	6
Основні засоби:			
залишкова вартість	030	7 511	7 220
первісна вартість	031	10 868	10 958
знос	032	(3 357)	(3 738)
Довгострокові біологічні активи:			
справедлива (залишкова) вартість	035	-	-
первісна вартість	036	-	-
накопичена амортизація	037	(-)	(-)
Довгострокові фінансові інвестиції:			
які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	040	-	-
інші фінансові інвестиції	045	-	-
Довгострокова дебіторська заборгованість	050	-	-
Справедлива (залишкова) вартість інвестиційної нерухомості	055	-	-
Первісна вартість інвестиційної нерухомості	056	-	-
Знос інвестиційної нерухомості	057	(-)	(-)
Відстрочені податкові активи	060	9	-
Гудвіл	065	-	-
Інші необоротні активи	070	-	-
Гудвіл при консолідації	075	-	-
Усього за розділом I	080	7 549	7 245
II. Оборотні активи			
Виробничі запаси	100	1 502	1 118
Поточні біологічні активи	110	-	-
Незавершене виробництво	120	2	-
Готова продукція	130	215	403
Товари	140	31	37
Векселі одержані	150	-	-
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги:			
чиста реалізаційна вартість	160	308	194
первісна вартість	161	308	194
резерв сумнівних боргів	162	(-)	(-)
Дебіторська заборгованість за розрахунками:			
з бюджетом	170	-	11
за виданими авансами	180	47	58
з нарахованих доходів	190	-	-
із внутрішніх розрахунків	200	6	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	210	29	23
Поточні фінансові інвестиції	220	-	-
Грошові кошти та їх еквіваленти:			
в національній валюті	230	355	532
у тому числі в касі	231	-	-
в іноземній валюті	240	-	-
Інші оборотні активи	250	-	-
Усього за розділом II	260	2 495	2 376
III. Витрати майбутніх періодів	270	1	8
IV.Необоротні активи та групи вибуття	275	-	-
Баланс	280	10 045	9 629

Продовження додатку В.5

Пасив	Код рядка	На початок звітнього періоду	На кінець звітнього періоду
I	2	3	4
I. Власний капітал			
Статутний капітал	300	1 108	1 108
Пайовий капітал	310	-	-
Додатковий вкладений капітал	320	-	-
Інший додатковий капітал	330	5 535	5 303
Резервний капітал	340	-	-
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	350	1 437	1 768
Неоплачений капітал	360	(-)	(-)
Видучений капітал	370	(-)	(-)
Накопичена курсова різниця	375	-	-
Усього за розділом I	380	8 080	8 179
Частка меншості	385	-	-
II. Забезпечення майбутніх витрат і платежів			
Забезпечення виплат персоналу	400	-	-
Інші забезпечення	410	-	-
Сума страхових резервів	415	-	-
Сума часток перестраховиків у страхових резервах	416	-	-
Залишок сформованого призового фонду, що підлягає виплаті переможцям лотереї	417	-	-
Залишок сформованого резерву на виплату джек-поту, не забезпеченого сплатою участі у лотереї	418	-	-
Цільове фінансування	420	-	-
Усього за розділом II	430	-	-
III. Довгострокові зобов'язання			
Довгострокові кредити банків	440	-	-
Інші довгострокові фінансові зобов'язання	450	-	-
Відстрочені податкові зобов'язання	460	-	-
Інші довгострокові зобов'язання	470	-	-
Усього за розділом III	480	-	-
IV. Поточні зобов'язання			
Короткострокові кредити банків	500	-	214
Поточна заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями	510	-	-
Векселі видані	520	-	-
Кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги	530	595	182
Поточні зобов'язання за розрахунками:			
з одержаних авансів	540	49	-
з бюджетом	550	191	68
з позабюджетних платежів	560	-	-
зі страхування	570	48	-
з оплати праці	580	109	9
з учасниками	590	-	-
із внутрішніх розрахунків	600	-	21
Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами та групами вибуття, утримуваними для продажу	605	-	-
Інші поточні зобов'язання	610	2	2
Усього за розділом IV	620	994	496
V. Доходи майбутніх періодів	630	971	954
Баланс	640	10 045	9 629

Керівник

Покідько Ярослав Романович

Головний бухгалтер

Паламар Людмила Петрівна

Продовження додатку В.5

Додаток до Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 2 "Баланс"

Підприємство	Тернопільське казенне експериментальне протезно-ортопедичне підприємство	Дата (рік, місяць, число)	2013	01	01
Територія	ТЕРНОПІЛЬСЬКА	за ЄДРПОУ	14053827		
Організаційно-правова форма господарювання	Казенне підприємство	за КОАТУУ	6110100000		
Орган державного управління	Міністерство соціальної політики України	за КОПФГ	145		
Вид економічної діяльності	Виробництво медичних і стоматологічних інструментів і матеріалів	за СПОДУ	7074		
Середня кількість працівників	80	за КВЕД	32.50		
Одиниця виміру:	тис. грн.				
Адреса	вулиця Тролейбусна, буд. 10, м. ТЕРНОПІЛЬ, ТЕРНОПІЛЬСЬКА обл., 46027				
Складено (зробити позначку "v" у відповідній клітинці):					
за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку					
за міжнародними стандартами фінансової звітності					

V

БАЛАНС
на 31 грудня 2012 р.
Форма №1

Код за ДКУД 1801001

А К Т И В	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи:			
залишкова вартість	010	19	17
первісна вартість	011	72	72
накопичена амортизація	012	(53)	(55)
Незавершені капітальні інвестиції	020	6	6
Основні засоби:			
залишкова вартість	030	7220	6993
первісна вартість	031	10958	11123
знос	032	(3738)	(4130)
Довгострокові біологічні активи:			
справедлива (залишкова) вартість	035	-	-
первісна вартість	036	-	-
накопичена амортизація	037	(-)	(-)
Довгострокові фінансові інвестиції:			
які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	040	-	-
інші фінансові інвестиції	045	-	-
Довгострокова дебіторська заборгованість	050	-	-
Справедлива (залишкова) вартість інвестиційної нерухомості	055	-	-
Первісна вартість інвестиційної нерухомості	056	-	-
Знос інвестиційної нерухомості	057	(-)	(-)
Відстрочені податкові активи	060	-	-
Гудвіл	065	-	-
Інші необоротні активи	070	-	-
Гудвіл при консолідації	075	-	-
Усього за розділом I	080	7245	7016
II. Оборотні активи			
Виробничі запаси	100	1118	1727
Поточні біологічні активи	110	-	-
Незавершене виробництво	120	-	-
Готова продукція	130	403	178
Товари	140	37	38
Векселі одержані	150	-	-
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги:			
чиста реалізаційна вартість	160	194	350
первісна вартість	161	194	350
резерв сумнівних боргів	162	(-)	(-)
Дебіторська заборгованість за розрахунками:			
з бюджетом	170	11	2
за виданими авансами	180	58	65
з нарахований доходів	190	-	-
із внутрішніх розрахунків	200	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	210	23	25
Поточні фінансові інвестиції	220	-	-
Грошові кошти та їх еквіваленти:			
в національній валюті	230	532	1291
у тому числі в касі	231	-	-
в іноземній валюті	240	-	-
Інші оборотні активи	250	-	-
Усього за розділом II	260	2376	3676
III. Витрати майбутніх періодів	270	8	4
IV. Необоротні активи та групи вибуття	275	-	-
Баланс	280	9629	10696

Продовження додатку В.5

Пасив	Код рядка	На початок звітної періоду	На кінець звітної періоду
I	2	3	4
I. Власний капітал			
Статутний капітал	300	1108	1108
Пайовий капітал	310	-	-
Додатковий вкладений капітал	320	-	-
Інший додатковий капітал	330	5303	5073
Резервний капітал	340	-	-
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	350	1768	2693
Неоплачений капітал	360	(-)	(-)
Вилучений капітал	370	(-)	(-)
Накопичена курсова різниця	375	-	-
Усього за розділом I	380	8179	8874
Частка меншості	385	-	-
II. Забезпечення майбутніх витрат і платежів			
Забезпечення виплат персоналу	400	-	-
Інші забезпечення	410	-	-
Сума страхових резервів	415	-	-
Сума часток перестраховиків у страхових резервах	416	-	-
Залишок сформованого призового фонду, що підлягає виплаті переможцям лотереї	417	-	-
Залишок сформованого резерву на виплату джек-поту, не забезпеченого сплатою участі у лотереї	418	-	-
Цільове фінансування ²	420	-	-
Усього за розділом II	430	-	-
III. Довгострокові зобов'язання			
Довгострокові кредити банків	440	-	-
Інші довгострокові фінансові зобов'язання	450	-	-
Відстрочені податкові зобов'язання	460	-	-
Інші довгострокові зобов'язання	470	-	-
Усього за розділом III	480	-	-
IV. Поточні зобов'язання			
Короткострокові кредити банків	500	214	200
Поточна заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями	510	-	-
Векселі видані	520	-	-
Кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги	530	182	331
Поточні зобов'язання за розрахунками:			
з одержаних авансів	540	-	6
з бюджетом	550	68	277
з позабюджетних платежів	560	-	-
зі страхування	570	-	-
з оплати праці	580	9	8
з учасниками	590	-	-
із внутрішніх розрахунків	600	21	62
Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами та групами вибуття, утримуваними для продажу	605	-	-
Інші поточні зобов'язання	610	2	2
Усього за розділом IV	620	496	886
V. Доходи майбутніх періодів	630	954	936
Баланс	640	9629	10696

¹ Визначається в порядку, встановленому спеціально уповноваженим центральним органом виконавчої влади у галузі статистики.

² З рядка 420 графа 4 Сума благодійної допомоги (421) -

Керівник

Покідько Ярослав Романович

Головний бухгалтер

Паламар Людмила Петрівна

Продовження додатку В.5

Додаток 1
до Національного положення (стандарту)
бухгалтерського обліку 1 "Загальні вимоги до фінансової звітності"

Підприємство	Тернопільське казенне експериментальне протезно-ортопедичне підприємство	Дата (рік, місяць, число)	2014	01	01
Територія	ТЕРНОПІЛЬСЬКА	за ЄДРПОУ	14053827		
Організаційно-правова форма господарювання	Казенне підприємство	за КОАТУУ	6110100000		
Вид економічної діяльності	Виробництво медичних і стоматологічних інструментів і матеріалів	за КОІПФІ	145		
Середня кількість працівників	85	за КВЕД	32.50		
Адреса, телефон	вулиця Тролейбусна, буд. 10, м. ТЕРНОПІЛЬ, ТЕРНОПІЛЬСЬКА обл., 46027	535114			

Одиниця виміру: тис. грн. без десяткового знака (окрім розділу IV Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) (форма №2), грошові показники якого наводяться в гривнях з копійками)

Складено (зробити позначку "v" у відповідній клітинці):

за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку	-
за міжнародними стандартами фінансової звітності	v

Баланс (Звіт про фінансовий стан)
на 31 грудня 2013 р.

Форма №1 Код за ДКУД 1801001

А К Т И В	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
І	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	17	14
первісна вартість	1001	72	72
накопичена амортизація	1002	55	58
Незавершені капітальні інвестиції	1005	6	61
Основні засоби	1010	6993	6831
первісна вартість	1011	11123	11254
знос	1012	4130	4423
Інвестиційна нерухомість	1015	-	-
Первісна вартість інвестиційної нерухомості	1016	-	-
Знос інвестиційної нерухомості	1017	-	-
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
Первісна вартість довгострокових біологічних активів	1021	-	-
Накопичена амортизація довгострокових біологічних активів	1022	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції:			
які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	-	-
інші фінансові інвестиції	1035	-	-
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	-	-
Відстрочені податкові активи	1045	-	-
Гудвіл	1050	-	-
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	-	-
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	-	-
Інші необоротні активи	1090	-	-
Усього за розділом I	1095	7016	6906
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	1943	2986
Виробничі запаси	1101	1727	1426
Незавершене виробництво	1102	-	-
Готова продукція	1103	178	1496
Товари	1104	38	63
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Депозити перестрахування	1115	-	-
Векселі одержані	1120	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	350	555
Дебіторська заборгованість за розрахунками:			
за виданими авансами	1130	65	55
з бюджетом	1135	2	237
у тому числі з податку на прибуток	1136	-	236
Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів	1140	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків	1145	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	25	6
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	1291	208
Готівка	1166	-	-
Рахунки в банках	1167	1291	208
Витрати майбутніх періодів	1170	4	101
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	-	-
у тому числі в:	1181	-	-
резервах довгострокових зобов'язань			
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	-	-
резервах незароблених премій	1183	-	-

Продовження додатку В.5

інших страхових резервах	1184	-	-
Інші оборотні активи	1190	-	-
Усього за розділом II	1195	3680	4148
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	-	-
Баланс	1300	10696	11054

Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
I	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	1108	1108
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	-	-
Капітал у дооцінках	1405	-	-
Додатковий капітал	1410	5073	4983
Емісійний дохід	1411	-	-
Накопичені курсові різниці	1412	-	-
Резервний капітал	1415	-	-
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	2693	2834
Неоплачений капітал	1425	(-)	(-)
Вилучений капітал	1430	(-)	(-)
Інші резерви	1435	-	-
Усього за розділом I	1495	8874	8925
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	-	-
Пенсійні зобов'язання	1505	-	-
Довгострокові кредити банків	1510	-	-
Інші довгострокові зобов'язання	1515	-	-
Довгострокові забезпечення	1520	-	-
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	-	-
Цільове фінансування	1525	-	-
Благодійна допомога	1526	-	-
Страхові резерви	1530	-	-
у тому числі:	1531	-	-
резерв довгострокових зобов'язань			
резерв збитків або резерв належних виплат	1532	-	-
резерв незароблених премій	1533	-	-
інші страхові резерви	1534	-	-
Інвестиційні контракти	1535	-	-
Призовий фонд	1540	-	-
Резерв на виплату джек-поту	1545	-	-
Усього за розділом II	1595	-	-
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	200	-
Векселі видані	1605	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	-	-
товари, роботи, послуги	1615	331	1076
розрахунками з бюджетом	1620	277	21
у тому числі з податку на прибуток	1621	-	-
розрахунками зі страхування	1625	-	36
розрахунками з оплати праці	1630	8	61
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635	6	10
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	1640	-	-
Поточна кредиторська заборгованість із внутрішніх розрахунків	1645	62	4
Поточна кредиторська заборгованість за страховою діяльністю	1650	-	-
Поточні забезпечення	1660	-	-
Доходи майбутніх періодів	1665	936	919
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	2	2
Усього за розділом III	1695	1822	2129
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	-	-
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	-	-
Баланс	1900	10696	11054

Керівник

Покідько Ярослав Романович

Головний бухгалтер

Паламар Людмила Петрівна

¹ Визначається в порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері статистики.

Продовження додатку В.5

Додаток
до Положення (стандарту)
бухгалтерського обліку 3

Підприємство
Тернопільське КЕПОН
Територія **ТЕРНОПІЛЬСЬКА**
Орган державного управління
Міністерство праці та соціальної політики України

Організаційно-правова
форма господарювання **Казенне підприємство**
Вид економічної діяльності **Виробництво медичної техніки, включаючи
хірургічне устаткування, та ортопедичних
пристосовань**

Одиниця виміру: тис. грн.

Дата (рік, місяць, число)

за ЄДРПОУ
за КОАТУУ

за СПОДУ

за КОПФГ

за КВЕД

Контрольна сума

КОДИ		
		31
		14053827
		6110100000
		7074
		145
		33.10.1

ЗВІТ ПРО ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

за **Рік 2010** р.

Форма №2 Код за ДКУД **1801003**

І. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Найменування показника	Код рядка	За звітний період	За попередній період
1	2	3	4
Доход (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	010	6 952	6 129
Податок на додану вартість	015	(126)	(144)
Акцизний збір	020	(-)	(-)
	025	(-)	(-)
Інші вирахування з доходу	030	(-)	(-)
Чистий доход (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	035	6 826	5 985
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	040	(4 539)	(4 166)
Валовий: прибуток	050	2 287	1 819
збиток	055	(-)	(-)
Інші операційні доходи	060	697	575
у т.ч. дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції, одержаних унаслідок сільськогосподарської діяльності	061	-	-
Адміністративні витрати	070	(1 155)	(935)
Витрати на збут	080	(20)	(31)
Інші операційні витрати	090	(1 526)	(1 084)
у т.ч. витрати від первісного визнання біологічних активів сільськогосподарської продукції, одержаних унаслідок сільськогосподарської діяльності	091	-	-
Фінансові результати від операційної діяльності: прибуток	100	283	344
збиток	105	(-)	(-)
Доход від участі в капіталі	110	-	-
Інші фінансові доходи	120	-	-
Інші доходи	130	214	239
Фінансові витрати	140	(-)	(-)
Втрати від участі в капіталі	150	(-)	(-)

1	2	3	4
Інші витрати	160	(-)	(-)
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	165	-	-
Фінансові результати від звичайної діяльності до оподаткування:			
прибуток	170	497	583
збиток	175	(-)	(-)
Податок на прибуток від звичайної діяльності	180	124	146
Дохід з податку на прибуток від звичайної діяльності	185	-	-
Фінансові результати від звичайної діяльності:			
прибуток	190	373	437
збиток	195	(-)	(-)
Надзвичайні:			
доходи	200	-	-
витрати	205	(-)	(-)
Податки з надзвичайного прибутку	210	-	-
Чистий:			
прибуток	220	373	437
збиток	225	(-)	(-)

II. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Найменування показника	Код рядка	За звітний період	За попередній період
1	2	3	4
Матеріальні затрати	230	2 803	2 795
Витрати на оплату праці	240	2 495	1 951
Відрахування на соціальні заходи	250	926	709
Амортизація	260	312	406
Інші операційні витрати	270	730	489
Разом	280	7 266	6 350

III. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Найменування показника	Код рядка	За звітний період	За попередній період
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	300	-	-
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	310	-	-
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	320	-	-
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	330	-	-
Дивіденди на одну просту акцію	340	-	-

Керівник

(підпис)

Суязов Сергій Олександрович

(прізвище)

Головний бухгалтер

(підпис)

Паламар Людмила Петрівна

(прізвище)

Продовження додатку В.5

Додаток
до Положення (стандарту)
бухгалтерського обліку 3

	Дата (рік, місяць, число)	КОДИ		
		2012	01	01
Підприємство				
Тернопільське казенне експериментальне протезно-ортопедичне підприємство	за ЄДРПОУ	14053827		
Територія ТЕРНОПІЛЬСЬКА	за КОАТУУ	6110100000		
Орган державного управління				
Міністерство соціальної політики України	за СПОДУ	7074		
Організаційно-правова				
форма господарювання Казенне підприємство	за КОПФГ	145		
Вид економічної діяльності Виробництво медичної техніки, включаючи хірургічне устаткування, та ортопедичних пристосувань	за КВЕД	33.10.1		
Одиниця виміру: тис. грн.	Контрольна сума			

ЗВІТ ПРО ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

за Рік 2011 р.

Форма N2 Код за ДКУД 1801003

І. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Найменування показника	Код рядка	За звітний період	За попередній період
I	2	3	4
Доход (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	010	7 947	6 952
Податок на додану вартість	015	(42)	(126)
Акцизний збір	020	(-)	(-)
	025	(-)	(-)
Інші вирахування з доходу	030	(-)	(-)
Чистий доход (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	035	7 905	6 826
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	040	(5 406)	(4 539)
Валовий: прибуток	050	2 499	2 287
збиток	055	(-)	(-)
Інші операційні доходи	060	738	697
у т.ч. дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції, одержаних унаслідок сільськогосподарської діяльності	061	-	-
Адміністративні витрати	070	(1 230)	(1 155)
Витрати на збут	080	(32)	(20)
Інші операційні витрати	090	(1 590)	(1 526)
у т.ч. витрати від первісного визнання біологічних активів сільськогосподарської продукції, одержаних унаслідок сільськогосподарської діяльності	091	-	-
Фінансові результати від операційної діяльності: прибуток	100	385	283
збиток	105	(-)	(-)
Доход від участі в капіталі	110	-	-
Інші фінансові доходи	120	-	-
Інші доходи	130	254	214
Фінансові витрати	140	(13)	(-)
Втрати від участі в капіталі	150	(-)	(-)

Продовження додатку В.5

1	2	3	4
Інші витрати	160	(-)	(-)
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	165	-	-
Фінансові результати від звичайної діяльності до оподаткування:			
прибуток	170	626	497
збиток	175	(-)	(-)
Податок на прибуток від звичайної діяльності	180	144	124
Дохід з податку на прибуток від звичайної діяльності	185	-	-
Фінансові результати від звичайної діяльності:			
прибуток	190	482	373
збиток	195	(-)	(-)
Надзвичайні:			
доходи	200	-	-
витрати	205	(-)	(-)
Податки з надзвичайного прибутку	210	-	-
Чистий:			
прибуток	220	482	373
збиток	225	(-)	(-)

II. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Найменування показника	Код рядка	За звітний період	За попередній період
1	2	3	4
Матеріальні затрати	230	3 560	2 803
Витрати на оплату праці	240	2 707	2 495
Відрахування на соціальні заходи	250	965	926
Амортизація	260	382	312
Інші операційні витрати	270	713	730
Разом	280	8 327	7 266

III. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За попередній період
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	300	-	-
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	310	-	-
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	320	-	-
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	330	-	-
Дивіденди на одну просту акцію	340	-	-

Керівник

Покідько Ярослав Романович

Головний бухгалтер

Паламар Людмила Петрівна

Продовження додатку В.5

Додаток
до Положення (стандарту)
бухгалтерського обліку 3

Підприємство
Тернопільське казенне експериментальне протезно-ортопедичне підприємство

Територія **ТЕРНОПІЛЬСЬКА**

Орган державного управління

Міністерство соціальної політики України

Організаційно-правова

форма господарювання **Казенне підприємство**

Вид економічної діяльності **Виробництво медичних і стоматологічних інструментів і матеріалів**

Складено (зробити позначку "v" у відповідній клітинці):
за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку
за міжнародними стандартами фінансової звітності

Одиниця виміру: **тис. грн.**

Дата (рік, місяць, число)

за СДРПОУ

за КОАТУУ

за СПОДУ

за КОПФГ

за КВЕД

КОДИ		
2013	01	01
14053827		
6110100000		
7074		
145		
32.50		
V		

ЗВІТ ПРО ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

за **Рік 2012** р.

Форма N2 Код за ДКУД **1801003**

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Найменування показника	Код рядка	За звітний період	За попередній період
I	2	3	4
Доход (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	010	13075	7947
Податок на додану вартість	015	(4)	(42)
Акцизний збір	020	(-)	(-)
	025	(-)	(-)
Інші вирахування з доходу	030	(-)	(-)
Чистий доход (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	035	13071	7905
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	040	(9117)	(5406)
Валовий:			
прибуток	050	3954	2499
збиток	055	(-)	(-)
Інші операційні доходи	060	779	738
у т.ч. дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції, одержаних унаслідок сільськогосподарської діяльності	061	-	-
Адміністративні витрати	070	(1757)	(1230)
Витрати на збут	080	(169)	(32)
Інші операційні витрати	090	(1440)	(1590)
у т.ч. витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції, одержаних унаслідок сільськогосподарської діяльності	091	-	-
Фінансові результати від операційної діяльності:			
прибуток	100	1367	385
збиток	105	(-)	(-)
Доход від участі в капіталі	110	-	-
Інші фінансові доходи	120	-	-
Інші доходи	130	252	254
Фінансові витрати	140	(8)	(13)
Втрати від участі в капіталі	150	(-)	(-)

Продовження додатку В.5

1	2	3	4
Інші витрати	160	(-)	(-)
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	165	-	-
Фінансові результати від звичайної діяльності до оподаткування:			
прибуток	170	1611	626
збиток	175	(-)	(-)
Податок на прибуток від звичайної діяльності	180	338	144
Дохід з податку на прибуток від звичайної діяльності	185	-	-
Фінансові результати від звичайної діяльності:			
прибуток	190	1273	482
збиток	195	(-)	(-)
Надзвичайні:			
доходи	200	-	-
витрати	205	(-)	(-)
Податки з надзвичайного прибутку	210	-	-
Чистий:			
прибуток	220	1273	482
збиток	225	(-)	(-)

¹ З рядка 130 графа 3 Дохід, пов'язаний з благодійною допомогою (131)

II. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Найменування показника	Код рядка	За звітний період	За попередній період
1	2	3	4
Матеріальні затрати	230	5709	3560
Витрати на оплату праці	240	3868	2707
Відрахування на соціальні заходи	250	1335	965
Амортизація	260	392	382
Інші операційні витрати	270	648	713
Разом	280	11952	8327

III. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За попередній період
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	300	-	-
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	310	-	-
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	320	-	-
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	330	-	-
Дивіденди на одну просту акцію	340	-	-

Керівник

Покідько Ярослав Романович

Головний бухгалтер

Паламар Людмила Петрівна

Продовження додатку В.5

Підприємство	Тернопільське казенне експериментальне протезно-ортопедичне підприємство	Дата (рік, місяць, число) за СДРПОУ	КОДИ		
			2014	01	01
			14053827		
(найменування)					

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)

за Рік 2013 р.

Форма N2 Код за ДКУД 1801003

І. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	10556	13071
Чисті зароблені страхові премії	2010	-	-
Премії підписані, валова сума	2011	-	-
Премії, передані у перестрахування	2012	-	-
Зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013	-	-
Зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014	-	-
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(7496)	(9117)
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070	-	-
Валовий:			
прибуток	2090	3060	3954
збиток	2095	(-)	(-)
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105	-	-
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110	-	-
Зміна інших страхових резервів, валова сума	2111	-	-
Зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112	-	-
Інші операційні доходи	2120	904	779
Дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2121	-	-
Дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122	-	-
Адміністративні витрати	2130	(1496)	(1757)
Витрати на збут	2150	(268)	(169)
Інші операційні витрати	2180	(1715)	(1440)
Витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2181	-	-
Витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182	-	-
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
прибуток	2190	485	1367
збиток	2195	(-)	(-)
Доход від участі в капіталі	2200	-	-
Інші фінансові доходи	2220	-	-
Інші доходи	2240	237	252
Дохід від благодійної допомоги	2241	-	-
Фінансові витрати	2250	(-)	(8)
Втрати від участі в капіталі	2255	(-)	(-)
Інші витрати	2270	(-)	(-)
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275	-	-
Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток	2290	722	1611
збиток	2295	(-)	(-)

Продовження додатку В.5

Продовження додатка 2

Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	(137)	(338)
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	-	-
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350	585	1273
збиток	2355	(-)	(-)

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	-	-
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	-	-
Накопичені курсові різниці	2410	-	-
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	-	-
Інший сукупний дохід	2445	-	-
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	-	-
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	-	-
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	-	-
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	585	1273

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	5219	5709
Витрати на оплату праці	2505	4240	3868
Відрахування на соціальні заходи	2510	1467	1335
Амортизація	2515	394	392
Інші операційні витрати	2520	534	648
Разом	2550	11854	11952

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	-	-
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	-	-
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	-	-
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	-	-
Дивіденди на одну просту акцію	2650	-	-

Керівник

Покідько Ярослав Романович

Головний бухгалтер

Паламар Людмила Петрівна

**База знань вхідних параметрів моделі оцінювання рівня формування
можливих напрямів модернізації технологій управління приладобудівним
підприємством у муніципальній економічній системі на основі
використання теорії нечітких множин**

База знань 1.1 для змінної y_1 та нечіткі логічні висловлювання (табл. Д.1)

Вхідні змінні :

x_1 - цільовий підхід;

x_2 - комплексний підхід;

x_3 - маркетинговий підхід;

x_4 - відтворювальний підхід;

Вихідна змінна:

y_1 - елементи системності, які відображаються в підходах до стратегічного управління приладобудівним підприємством, і концепції такого управління (Н, С, В).

Таблиця Д.1

База знань 1.1 для змінної y_1

x_1	x_2	x_3	x_4	y_1
Н	Н	Н	Н	Н
Н	Н	С	В	Н
Н	Н	С	С	Н
В	Н	Н	С	Н
В	Н	Н	Н	Н
В	Н	Н	Н	Н
В	Н	Н	Н	Н
В	С	С	Н	С
В	С	Н	Н	С
В	С	С	С	С
В	С	С	Н	С
Н	С	С	С	С
В	С	С	С	С
В	С	Н	С	С
В	С	С	С	С
В	С	Н	Н	С
Н	В	В	С	В
Н	В	В	В	В
Н	В	В	В	В
В	В	С	С	В
В	В	В	С	В
В	С	С	В	В

Якщо $[X_1 = H]$ та $[X_2 = H]$ та $[X_3 = H]$ та $[X_4 = H]$,
 або якщо $[X_1 = H]$ та $[X_2 = H]$ та $[X_3 = C]$ та $[X_4 = B]$,
 або якщо $[X_1 = H]$ та $[X_2 = H]$ та $[X_3 = C]$ та $[X_4 = C]$,
 то $y_1 = H$.

Якщо $[X_1 = H]$ та $[X_2 = C]$ та $[X_3 = C]$ та $[X_4 = C]$,
 або якщо $[X_1 = B]$ та $[X_2 = C]$ та $[X_3 = C]$ та $[X_4 = H]$,
 то $y_1 = C$.

Якщо $[X_1 = H]$ та $[X_2 = HC]$ та $[X_3 = C]$ та $[X_4 = HC]$,
 або якщо $[X_1 = B]$ та $[X_2 = C]$ та $[X_3 = C]$ та $[X_4 = C]$,
 або якщо $[X_1 = B]$ та $[X_2 = C]$ та $[X_3 = C]$ та $[X_4 = H]$,
 або якщо $[X_1 = H]$ та $[X_2 = C]$ та $[X_3 = C]$ та $[X_4 = C]$,
 то $y_1 = C$.

Якщо $[X_1 = B]$ та $[X_2 = C]$ та $[X_3 = C]$ та $[X_4 = B]$,
 або якщо $[X_1 = H]$ та $[X_2 = B]$ та $[X_3 = B]$ та $[X_4 = C]$,
 або якщо $[X_1 = B]$ та $[X_2 = C]$ та $[X_3 = B]$ та $[X_4 = C]$,
 то $y_1 = C$.

Якщо $[X_1 = H]$ та $[X_2 = B]$ та $[X_3 = B]$ та $[X_4 = C]$,
 або якщо $[X_1 = H]$ та $[X_2 = B]$ та $[X_3 = B]$ та $[X_4 = C]$,
 або якщо $[X_1 = H]$ та $[X_2 = B]$ та $[X_3 = B]$ та $[X_4 = C]$,
 то $y_1 = B$.

База знань 1.2 для змінної y_2 та нечіткі логічні висловлювання (табл. Д.2)

Вхідні змінні :

X_5 - узгодженість управлінських рішень з муніципальною політикою регіону (Н, С, В);

X_6 - функціональний аспект (Н, С, В);

X_7 - мотиваційний фактор (Н, С, В);

X_8 - інноваційний фактор (Н, С, В);

Вихідна змінна:

y_2 - фактори, які можуть чинити вплив на підготовку та прийняття управлінських рішень при ситуаційному управлінні приладобудівним підприємством у муніципальній економічній системі (Н, С, В).

База знань 1.2 для змінної y_2

x_5	x_6	x_7	x_8	y_2
Н	Н	Н	Н	Н
Н	Н	С	В	Н
Н	Н	С	С	Н
С	Н	С	С	С
С	С	Н	Н	Н
С	С	С	С	С
Н	С	С	С	С
С	С	С	С	С
С	В	С	С	С
В	С	В	С	В
В	В	С	В	В
В	В	С	В	В
С	В	В	В	В
В	В	В	В	В

Нечіткі логічні висловлювання:

Якщо $[x_5 = H]$ та $[x_6 = H]$ та $[x_7 = H]$ та $[x_8 = H]$,
 або якщо $[x_5 = H]$ та $[x_6 = H]$ та $[x_7 = C]$ та $[x_8 = B]$,
 або якщо $[x_5 = H]$ та $[x_6 = H]$ та $[x_7 = C]$ та $[x_8 = C]$,
 то $y_2 = H$.

Якщо $[x_5 = C]$ та $[x_6 = H]$ та $[x_7 = C]$ та $[x_8 = H]$,
 або якщо $[x_5 = C]$ та $[x_6 = C]$ та $[x_7 = C]$ та $[x_8 = C]$,
 то $y_2 = C$

Якщо $[x_5 = C]$ та $[x_6 = H]$ та $[x_7 = C]$ та $[x_8 = C]$,
 або якщо $[x_5 = H]$ та $[x_6 = C]$ та $[x_7 = C]$ та $[x_8 = C]$,
 або якщо $[x_5 = C]$ та $[x_6 = C]$ та $[x_7 = C]$ та $[x_8 = C]$,
 то $y_2 = C$.

Якщо $[x_{11} = C]$ та $[x_{12} = B]$ та $[x_{13} = C]$ та $[x_{14} = BC]$,
 або якщо $[x_5 = B]$ та $[x_6 = C]$ та $[x_7 = B]$ та $[x_8 = C]$,
 або якщо $[x_{11} = B]$ та $[x_{12} = BC]$ та $[x_{13} = C]$ та $[x_{14} = BC]$ та $[x_{15} = C]$,
 то $y_2 = B$.

Якщо $[x_5 = B]$ та $[x_6 = B]$ та $[x_7 = C]$ та $[x_8 = B]$,

або якщо $[X_5 = C]$ та $[X_6 = B]$ та $[X_7 = B]$ та $[X_8 = B]$,

або якщо $[X_5 = B]$ та $[X_6 = B]$ та $[X_7 = B]$ та $[X_8 = B]$,

то $y_2 = B$.

База знань 1.3 для змінної y_3 та нечіткі логічні висловлювання (табл. Д.3)

Вхідні змінні :

X_9 - використовувані ресурси підприємством (Н, НО, В, ДВ) ;

X_{10} - використовувані технології управління (Н, С, В);

X_{11} - удосконалення інфраструктури підприємства(Н, С, В).

Вихідна змінна:

y_3 - рівень модернізації технологій управління приладобудівним підприємством у муніципальній економічній системі (Н, С, В).

Таблиця Д.3

База знань 1.3 для змінної y_3

X_9	X_{10}	X_{11}	y_3
Н	Н	Н	Н
Н	Н	С	Н
Н	С	Н	Н
С	Н	С	С
С	С	С	С
С	В	С	С
С	С	В	С
В	В	С	В
В	С	В	В
В	В	С	В
С	В	В	В
В	В	В	В

Якщо $[X_9 = H]$ та $[X_{10} = H]$ та $[X_{11} = H]$,

або якщо $[X_9 = H]$ та $[X_{10} = H]$ та $[X_{11} = C]$,

або якщо $[X_9 = H]$ та $[X_{10} = C]$ та $[X_{11} = H]$,

то $y_3 = H$.

Якщо $[X_9 = C]$ та $[X_{10} = H]$ та $[X_{11} = C]$,

або якщо $[X_9 = C]$ та $[X_{10} = C]$ та $[X_{11} = C]$,

то $y_3 = C$.

Якщо $[X_9 = C]$ та $[X_{10} = H]$ та $[X_{11} = C]$,

або якщо $[X_9 = H]$ та $[X_{10} = C]$ та $[X_{11} = C]$,

або якщо $[X_9 = C]$ та $[X_{10} = B]$ та $[X_{11} = C]$,

то $y_3 = C$.

Якщо $[x_9 = B]$ та $[x_{10} = B]$ та $[x_{11} = C]$,
 або якщо $[x_9 = B]$ та $[x_{10} = C]$ та $[x_{11} = B]$,
 або якщо $[x_9 = B]$ та $[x_{10} = B]$ та $[x_{11} = C]$,
 то $y_3 = B$.

База знань для вихідного параметра $G = \{y_1, y_2, y_3\}$ – рівень формування можливих напрямів модернізації технологій управління приладобудівним підприємством у муніципальній економічній системі (Н, НС, ВС, С, В) (табл. Д.4).

Вхідні змінні:

y_1 - елементи системності, які відображаються в підходах до стратегічного управління приладобудівним підприємством, і концепції такого управління (Н,С,В);

y_2 - фактори, які можуть чинити вплив на підготовку та прийняття управлінських рішень при ситуаційному управлінні приладобудівним підприємством у муніципальній економічній системі (Н, С, В);

y_3 - рівень модернізації технологій управління приладобудівним підприємством у муніципальній економічній системі (Н, С, В).

Вихідна змінна:

$G = \{y_1, y_2, y_3\}$ – рівень формування можливих напрямів модернізації технологій управління приладобудівним підприємством у муніципальній економічній системі. Будемо вважати що всі коефіцієнти вхідних параметрів мають однакову вагу.

Таблиця Д.4

База знань для вихідного параметра $G = \{y_1, y_2, y_3\}$

y_1	y_2	y_3	G
Н	Н	Н	Н
Н	С	Н	Н
Н	Н	С	НС
С	Н	Н	НС
Н	С	С	С
С	С	В	С
С	В	С	ВС
В	С	В	ВС
С	В	В	В
В	В	В	В

Якщо $[y_1 = Н]$ та $[y_2 = Н]$ та $[y_3 = Н]$, то $G = Н$,
 або якщо $[y_1 = Н]$ та $[y_2 = С]$ та $[y_3 = Н]$, то $G = Н$.

Якщо $[y_1 = Н]$ та $[y_2 = Н]$ та $[y_3 = С]$, то $G = НС$,
 або якщо $[y_1 = С]$ та $[y_2 = Н]$ та $[y_3 = Н]$, то $G = НС$.

Якщо $[y_1=H]$ та $[y_2=C]$ та $[y_3=C]$, то $G = C$,
або якщо $[y_1=C]$ та $[y_2=C]$ та $[y_3=B]$, то $G = C$.

Якщо $[y_1=C]$ та $[y_2=B]$ та $[y_3=C]$, то $G = BC$,
або якщо $[y_1=B]$ та $[y_2=C]$ та $[y_3=B]$, то $G = BC$.

Якщо $[y_1=C]$ та $[y_2=B]$ та $[y_3=B]$, то $G = B$,
або якщо $[y_1=B]$ та $[y_2=B]$ та $[y_3=B]$, то $G = B$.

**ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО
“ЛЬВІВСЬКИЙ ЗАВОД РАДІОЕЛЕКТРОННОЇ МЕДИЧНОЇ АПАРАТУРИ”**

79019, м. Львів-19, вул. Заводська, 31 телефон (32) 258-92-40 тел./факс: 252-05-22, 252-12-85, 252-33-41

E-mail: info@rema.com.ua

Розрахунковий рахунок 26009005680001

Банк «Фінанси та кредит»

МФО 300131

ЗКПО 14308428

15 грудня 2014р. № 293/50

**Голові спеціалізованої вченої ради
по захисту дисертацій на здобуття
наукового ступеня
кандидата економічних наук**

**ДОВІДКА
про впровадження результатів наукових досліджень**

Запропоновані стратегічні підходи до управління Львівським заводом радіоелектронної медичної апаратури на основі здійсненого аналізу практики управління досліджуваним підприємством та оцінки ефективності його управління в муніципальній економічній системі м. Львова, представлені здобувачем кафедри економіки та фінансів Тернопільського національного технічного університету імені Івана Пулюя **Яною Геннадіївною Панухник**, доцільно використати в подальшій діяльності нашого підприємства.

Генеральний директор
ПАТ «Львівський завод
радіоелектронної медичної апаратури»

Я.В.Кізима

МІНІСТЕРСТВО СОЦІАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ
**ЛЬВІВСЬКЕ КАЗЕННЕ ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНЕ ПІДПРИЄМСТВО
ЗАСОБІВ ПЕРЕСУВАННЯ І ПРОТЕЗУВАННЯ
(ЛКЕПЗПіП)**

Поточний рахунок № 26009300001559 в ПАТ «Діамантбанк», МФО 320854, ЗКПО 03187714,
№ свідоцтва платника ПДВ 17729404, індивідуальний податковий номер 031877113032, 79052, м. Львів,
вул. Рудненська, 10, тел. директора (032) 267 68-45, тел. медвідділу (032) 267-67-02, факс (032) 267-92-74,
www.protez.com.ua, e-mail: office@protez.com.ua

25.12.14 № 2980/09 на № _____ на від _____

**Голові спеціалізованої вченої ради
по захисту дисертацій на здобуття
наукового ступеня
кандидата економічних наук**

**ДОВІДКА
про впровадження результатів наукових досліджень**

Пропозиції щодо оцінки адміністративного підходу та інституційних бар'єрів модернізації технологій управління підприємствами медичного приладобудування в муніципальній економічній системі м. Львова, розроблені здобувачем кафедри економіки та фінансів Тернопільського національного технічного університету імені Івана Пулюя **Панухник Яною Геннадіївною**, будуть враховані в процесі формування стратегічного плану розвитку Львівського казенного експериментального підприємства засобів пересування і протезування з метою покращення його фінансово-господарського стану.

Директор підприємства

Суязов С.О.

МІНІСТЕРСТВО СОЦІАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ

**ТЕРНОПІЛЬСЬКЕ КАЗЕННЕ ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНЕ
ПРОТЕЗНО-ОРТОПЕДИЧНЕ ПІДПРИЄМСТВО**

46027 м. Тернопіль, вул. Тролейбусна, 10,
тел.: 53-51-14 (директор), 53-69-76 (головний інженер), 43-23-67 (начальник ПЕВ), 53-51-43 (медвідділ),
(e-mail) TKEROPTR@TR.UKRTel.NET
р/р 2600501166799 ТВ ЦФ ПАТ „КРЕДОБАНК” МФО 325365 код 14053827 свідоцтво №26737972

24.06.15 № 392
на № _____ від _____

Голові спеціалізованої вченої ради
по захисту дисертацій

Довідка

про впровадження результатів дисертаційного дослідження

Тернопільське казенне експериментальне протезно-ортопедичне підприємство розглянуло пропозиції аспіранта Тернопільського національного технічного університету імені Івана Пулюя *Панухник Яни Геннадіївни* щодо удосконалення забезпечення економічної безпеки підприємства.

Представлені розробки, зокрема щодо формування бази ризиків діяльності підприємства, впровадження технологій муніципального соціального замовлення, використані Тернопільським протезним заводом в процесі розроблення стратегії розвитку підприємства на період до 2025 року.

Директор Тернопільського
КЕПОП

Б.С. Паласюк

УКРАЇНА

ТЕРНОПІЛЬСЬКА МІСЬКА РАДА

46001, м. Тернопіль, вул. Листопадова, 5, тел. (0352) 52 20 21
факс 52 76 52, e-mail: ternopil_rada@ukr.net

"12" серпня 2015р.
N 2334/01

Голові спеціалізованої вченої ради
по захисту дисертацій

Довідка про впровадження результатів дисертаційного дослідження

Тернопільською міською радою розглянута доповідна записка, підготовлена аспіранткою Тернопільського національного технічного університету імені Івана Пулюя ПАНУХНИК ЯНОЮ ГЕННАДІЇВНОЮ «Про забезпечення взаємодії органів місцевого самоврядування та адміністрації підприємств щодо реалізації стратегічних орієнтирів розвитку муніципальної економічної системи», розроблена в рамках виконання кандидатської дисертації. Представлені пропозиції, зокрема щодо забезпечення узгодження інтересів міської ради та підприємств в процесі економічного розвитку міста, використані Тернопільською міською радою як методологічне та прикладне підґрунтя для розроблення відповідного розділу в проекті Програми економічного і соціального розвитку міста Тернополя на 2016 рік.

Міський голова

Сергій Надал

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені ІВАНА ПУЛЮЯ

вул. Руська, 56, м. Тернопіль, 46001. Тел. (0352)52-41-81. Факс (0352)25-49-83
<http://www.tntu.edu.ua>, E-mail: univ@tu.edu.ua. Код ЄДРПОУ 05408102

27.10.2015 № 2/28-3119 На № _____ Від _____

Голові спеціалізованої вченої ради Д 58.052.05
по захисту кандидатських дисертацій

ДОВІДКА ПРО ВПРОВАДЖЕННЯ

Результати дисертаційної роботи на тему “Модернізація технологій управління підприємством у муніципальній економічній системі”, виконаної аспірантом кафедри економіки та фінансів Тернопільського національного технічного університету імені Івана Пулюя **Панухник Яною Геннадіївною**, використані в межах виконання науково-дослідних тем кафедри економіки та фінансів «Соціально-економічні проблеми теорії і практики розвитку економічних систем» (номер державної реєстрації 0215U000495) та «Розробка теоретичних та методичних положень стратегії активізації конкурентного потенціалу національної економіки» (номер державної реєстрації 0114U001310), в яких особисто автором обґрунтовані нові підходи до системного вирішення проблеми формування концепції та розроблення методики модернізації технологій управління підприємством в муніципальній економічній системі в умовах трансформаційних змін в Україні.

Проректор з наукової роботи

Хрупович С.С.
т. 25-76-85

д.т.н., проф. Р.М. Рогатинський

ООО «Компания «ЮТАС»

Украина 03057, Киев,
ул.Желябова, 2а, а/я 9

+ 380 44 456 4229
+ 380 44 456 9392
info@utasco.com
www.utasco.com

**Голові спеціалізованої вченої ради
по захисту дисертацій на здобуття
наукового ступеня
кандидата економічних наук**

вих. № 018-01

«__» _____ 20__ р.

ДОВІДКА про впровадження результатів наукових досліджень

ТОВ «Компанія «ЮТАС» використані рекомендації аспіранта кафедри економіки та фінансів Тернопільського національного технічного університету імені Івана Пулюя **Панухник Яни Геннадіївни** щодо проведення діагностики практики управління підприємствами медичного приладобудування в муніципальній економічній системі.

Директор

О.М. Іщенко

U can save the life®

вул. Руська, 56, м. Тернопіль, 46001, Україна, тел.: +38(0352) 42-53-68

E-mail: sciencepark.t@gmail.com

11.09.2015р № 032-09/15

на

№

від

Голові спеціалізованої вченої ради
із захисту кандидатських дисертацій
за спеціальністю 08.00.04 – економіка
та управління підприємствами
(за видами економічної діяльності)

ДОВІДКА ПРО ВПРОВАДЖЕННЯ

Корпорацією "Науковий парк "Інноваційно-інвестиційний кластер Тернопілля"" розглянуті пропозиції аспірантки кафедри економіки та фінансів ТНТУ імені Івана Пулюя Панухник Яни Геннадіївни щодо забезпечення конкурентоспроможності підприємств приладобудівного комплексу регіону на основі впровадження сучасних управлінських технологій та вмонтування їх діяльності у систему соціально-економічного розвитку територіальних громад області.

Подані рекомендації, зокрема щодо необхідності врахування однонаправленості стратегій розвитку підприємств та муніципальних утворень, імплементації інноваційних маркетингових технологій та інструментарію ризик-менеджменту у процес розвитку підприємств приладобудування, використані при розробленні бізнес-планів суб'єктів господарювання, інвестиційних програм розвитку територій Тернопільської області.

Директор корпорації

Г.П. Химич

УКРАЇНА

ТЕРНОПІЛЬСЬКА ОБЛАСНА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ
ДЕПАРТАМЕНТ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ, ІНВЕСТИЦІЙНОЇ
ДІЯЛЬНОСТІ ТА МІЖНАРОДНОГО СПІВРОБІТНИЦТВА

вул. Грушевського, 8, м. Тернопіль, 46021, тел./факс (0352) 52-33-83
E-mail: admin@economy.gov.te.ua Код ЄДРПОУ 39356737

16.09.2015 № 08/3-127
на № _____ від _____

**Голові спеціалізованої вченої ради
із захисту кандидатських дисертацій
за спеціальністю 08.00.04 – економіка та
управління підприємствами
(за видами економічної діяльності)**

ДОВІДКА ПРО ВПРОВАДЖЕННЯ

Департаментом економічного розвитку, інвестиційної діяльності та міжнародного співробітництва Тернопільської обласної державної адміністрації розглянуті пропозиції аспірантки Тернопільського національного технічного університету імені Івана Пулюя **Панухник Яни Геннадіївни** щодо забезпечення конкурентоспроможності підприємств машинобудівного комплексу області на основі впровадження сучасних управлінських технологій. Подані рекомендації, зокрема, щодо імплементації маркетингових технологій, інструментарію ризик-менеджменту та антикризового управління у процес розвитку підприємств машинобудування, використані при розробленні стратегічних та аналітичних документів, спрямованих на активізацію економічного потенціалу Тернопільської області.

**Директор департаменту, голова комісії
з припинення діяльності департаменту
економічного розвитку, інвестиційної
діяльності та міжнародного співробітництва
обласної державної адміністрації**

Г.М.ВОЛЯНИК

Вітер 52 31 72

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені ІВАНА ПУЛЮЯ

вул. Руська, 56, м. Тернопіль, 46001. Тел. (0352)52-41-81. Факс (0352)25-49-83
<http://www.tntu.edu.ua>, E-mail: univ@tu.edu.ua. Код ЄДРПОУ 05408102

27.10.2015 № 2/28-3120 На № від

Голові спеціалізованої вченої ради Д 58.052.05

по захисту кандидатських дисертацій

ДОВІДКА ПРО ВПРОВАДЖЕННЯ

Результати дисертаційної роботи на тему “Модернізація технологій управління підприємством у муніципальній економічній системі”, виконаної аспірантом кафедри економіки та фінансів Тернопільського національного технічного університету імені Івана Пулюя **Панухник Яною Геннадіївною**, використані при розробленні та впровадженні в навчальному процесі при викладанні дисциплін “Регіональна економіка”, “Місцеві фінанси” та “Основи наукових досліджень”, що читаються для студентів факультету економіки і підприємницької діяльності.

Проректор з

науково-педагогічної роботи

С.Ф. Дячук

Хрупович С.Є.
т. 25-76-85